YEDİ İKLİM
TÜRKÇE

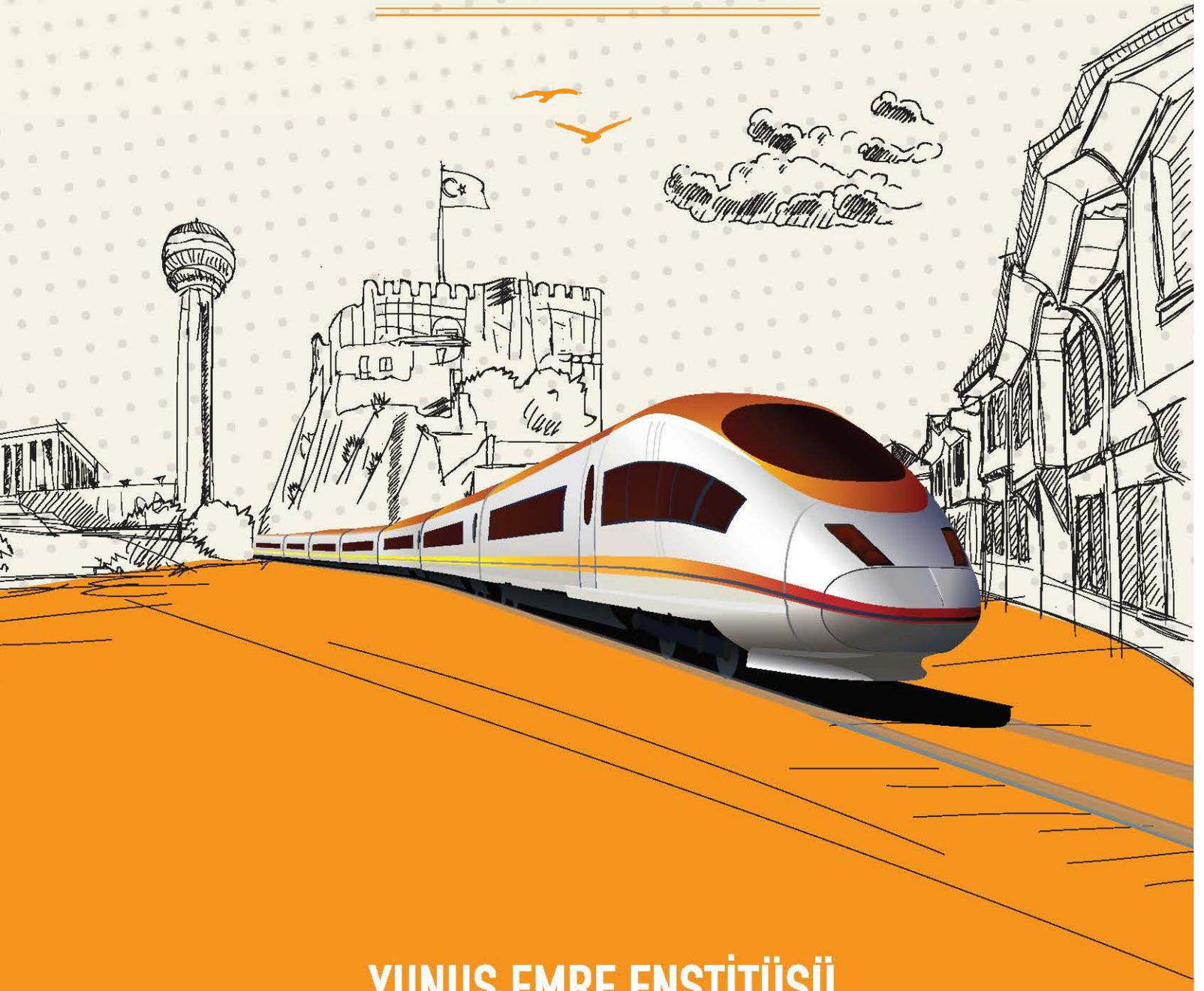

YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE ÖĞRETİM SETİ
DERS KİTABI

Yunus Emre Enstitüsü

Seviye **B2**

Yunus Emre Enstitüsü

Yedi İklim Türkçe

B2

Yayın Türü ve Basım Tarihi
Ders Kitabı - 2015

İmtiyaz Sahibi
Prof. Dr. Hayati DEVELİ

Editörler
Yrd. Doç. Dr. Erol BARIN
Dr. Şaban ÇOBANOĞLU
Prof. Dr. Şeref ATEŞ
Doç. Dr. Mustafa BALCI
Doç. Dr. Cihan ÖZDEMİR

Yazarlar
Yrd. Doç. Dr. İbrahim GÜLTEKİN
Doç. Dr. Mahir KALFA
Yrd. Doç. Dr. İbrahim ATABEY
Yrd. Doç. Dr. Filiz METE
Aydan ERYİĞİT
Uğur KILIÇ

Eğitim Tasarımı ve Redaksiyon
Selçuk DOĞAN, Gül GÖNÜLTAŞ, Emine SARIKAYA
Fikriye YILMAZOĞLU

Görsel Yapım
laze kitap
Görsel Yayın Yönetmeni: Zeynep Sevde Paksu
Görsel Yayın Danışmanı: Dr. Melike Günyüz
Sanat Yönetmeni: Sümeyye Eroğlu
Fotoğraflar: Sezer Alçınkaya
Grafik Uygulama: Rumeysa Temiz
İllustratörler: İbrahim Çiftçi, Saadet Ceylan

Basım
Türkiye Diyanet Vakfı Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi
Serhat Mah. Alınteri Bulvarı 1256.
Sok. No: 11 Ostim - Yenimahalle - Ankara
www.diyanetvakfiyayin.com.tr
Tel: 0 312 354 91 31 Fax: 0 312 354 91 32

Dağıtım
Karbey Yayıncılık Eğitim ve Dan. Hiz. San. Tic. Ltd. Şti.
Ankara Cad. No: 15 Konak Han Kat: 1
Hobyar Mahallesi Cağaoğlu - Fatih / İstanbul
Tel: 0 212 512 56 33 - 0 212 511 68 28

Yönetim Yeri
Anafartalar Mah. Atatürk Bulvarı No: 11 Ulus-Ankara
Tel: 0.312 309 11 88 Faks: 0.312 309 16 15
www.yee.org.tr - iletisim@yee.org.tr

ISBN
978-605-87010-2-1
© 2015
Yunus Emre Enstitüsü
Bütün hakları saklıdır.

B2

SUNUŞ

Sevgili Öğrenciler,

Bir dili öğrenmek, yeni bir dünyaya doğru yolculuğa çıkmak gibidir. Her yolculuk gibi, dil öğrenme yolculuğu da öncelikle sağlam bir niyet, coşkulu bir arzu ve hedefe varmak için gerekli irade ve çalışma gerektirir. Dil öğrenirken birkaç adım sonra bu kararından dönenler, birkaç durak sonra vazgeçenler çok görülür; hedefe varanlar ise yeni bir kültür ve medeniyetin geniş kapısından içeri girip kendi geleceklerini, kendi zihin dünyalarını zenginleştirme mutluluğuna erenlerdir.

Bu yolculuğun üç temel unsuru var: Birincisi öğrencidir. Öğrenci bu yolculuğun asıl unsurudur. Onun talebi, iradesi, çalışması olmadan yolculuk gerçekleşemez. Diğer unsurlar ise ona bu yolda kılavuzluk edecek olan öğreticiler ve öğretim malzemeleridir.

Yunus Emre Enstitüsü, Türkçe öğrenme yolculuğuna çıkanlara yardımcı olmak için çalışıyor. Okutmanlarımızı bu konuda özel bir eğitimden geçiriyor ve bir dilin yabancı dil olarak öğretimi metotlarını bilen okutmanlarla yürüyoruz. Okutmanlarımızın işlerini yaparken en iyi araçlara sahip olmasını arzu ediyoruz. Kitap ve yardımcı ders malzemeleri bunların başında geliyor.

Elinizdeki kitap, Türkçe öğrenmek isteyenlere yardımcı olmak üzere üretildi. Türkçeyi daha hızlı, kolay, akılda kalıcı; günlük hayatın ihtiyaçlarına cevap verecek yeterlikleri kazandırmak üzere tasarlandı. Derslerde ilerledikçe kendinizi Türkçe ifade edebilmeniz, Türkçe ile iletişim kurabilmeniz, yazma, okuma, konuşma ve dinleme becerileriniz gelişmesi hedeflendi.

Yedi İklim Türkçe kitabının tamamını bitirdiğinizde günümüz Türkçesinin iyi bir konuşuru olacağınıza, Türk edebiyatının heyecanlı sayfalarında kendi başınıza gezinebileceğinize, Türk akademik hayatını Türkçe takip edebileceğinize inanıyoruz.

Bu yeni yolculukta Yunus Emre Enstitüsü, okutmanları ve yöneticileriyle sizin yanınızdadır. Hepinize sağlık ve başarılar diliyorum.

Prof. Dr. Hayati DEVELİ

YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜ BAŞKANI

B2

İÇİNDEKİLER

1 MESLEĞİMDE İLERLİYORUM	**Mesleğimde İlerliyorum**	9-34	**Dil Bilgisi**
	A) İş Hayatı	10	• Sıfat fiil ekleri: -r, -Ar, -Ir, -ASI, -mAz. • Zarf fiil ekleri: -AnA kadar, -IncAyA kadar, -mAksIzIn. • Bütün zamanların hikâyeleri.
	B) Püf Noktası	18	
	C) Eğitim ve Bilgilendirme	24	
2 DEĞERLERİMİZ	**Değerlerimiz**	35-56	**Dil Bilgisi**
	A) Evlilik Hayatı	36	• Sıfat fiil eki: -mIş • Zarf fiil ekleri: -DIğI zaman, -DIğIndA, -DIğI sırada, -AcAğı zaman, -AcAğI sırada. • Bütün zamanların rivayetleri.
	B) Arkadaşlık	42	
	C) Komşuluk	50	
3 BİR ÖMÜR BÖYLE GEÇTİ	**Bir Ömür Böyle Geçti**	57-80	**Dil Bilgisi**
	A) Hayata İlk Adım	58	• Dolaylı anlatım • İsimlerin dolaylı anlatımları • Fiillerin dolaylı anlatımları • İstek kipinin dolaylı anlatımı • Soruların dolaylı anlatımları • Emir kipinin dolaylı anlatımları
	B) Rüzgâr Gibi Geçti	64	
	C) Bu Da Geçer Ya Hu!	71	
4 MUTFAKTA KİM VAR?	**Mutfakta Kim Var?**	81-100	**Dil Bilgisi**
	A) Yemekte ne var?	82	• boyunca • süresince • -DIğI sürece • -DIğI zaman • -DIkçA • -IncA • -Ar ... mAz
	B) Su Gibi Aziz Ol!	89	
	C) Yemek Yapma Sanatı	92	

YEDİ İKLİM TÜRKÇE

Dinleme	Okuma	Konuşma	Yazma
• İş Başvurusu Hikâyesi	• Yıllar Sonra	• Hangisi Doğru?	• Eleman Aranıyor
• Zirvedekilerden Altın Öğütler	• Başarılı İnsanların Farklı Yaptığı 12 Şey	• Kazlardan Alınacak Çok Ders Var	• Başarının Formülü
• Değişim Toplantısı	• Üniversite Öğrencileri Yer Değiştirerek Daha Çok Öğreniyor	• Öğrenci Değişim Programları	• Katılım Mektubu

Dinleme	Okuma	Konuşma	Yazma
• Farklı Düğünler	• Murat Evren'le Röportaj	• Gelenekler	• Düğün
• Kan Kardeşliği	• İki Arkadaş	• Dargınlık	• Doğum Günüm
• Yüzük Nerede?	• Komşuluk	• Komşunun Kıymeti	• Gece Oyunları

Dinleme	Okuma	Konuşma	Yazma
• Altın Top	• Sevgili Anneciğim ve Babacığım	• Gebelikle İlgili İnanışlar	• Sevgili Çocuğum
• Üniversiteli Gençlerin Sorunları	• Kimse Beni Anlamıyor!	• Hangi Mevsim, Hangi İnsan?	• İş Başvurusu
• Tahta Çanaklar	• Huzurevinde Kahvaltı	• Kendinize Dikkat Edin!	• Belediye Başkanı

Dinleme	Okuma	Konuşma	Yazma
• Hayatın İşleyişi	• Birinin Yemeği, Diğerinin Zehridir	• Yemek Listesi	• Nerede Yiyelim?
• Su Hayattır	• Ölçüyü Kaçırmak	• Sağlıklı Yaşam	• Benim Yemeğim
• Can Boğazdan Gelir	• Yemek Yapmak Uzmanlık İster	• Yemek Yapmanın İncelikleri	• Müjde!

B2

İÇİNDEKİLER

	Tercihiniz Nedir?	101-118	Dil Bilgisi
5 TERCİHİNİZ NEDİR?	A) Nerede Yaşamak İstersiniz?	102	• Gereklilik kipinin dolaylı anlatımı • Zarf fiil ekleri: -DIğI için, -DIğIndAn, -AcAğI için, -AcAğIndAn
	B) Kimin Hayatı Daha Zor?	108	
	C) Hangi Sanattan Hoşlanırsınız?	112	

	Neler Oluyor Hayatta?	119-140	Dil Bilgisi
6 NELER OLUYOR HAYATTA?	A) İlginç Doğa Olayları	120	• Birleşik çatı: işteş / ettirgen + ettirgen vs. • Zarf fiil ekleri: -DIğI hâlde, -AcAğI hâlde -mAsInA rağmen, A rağmen.
	B) Sıra Dışı Deneyimler	130	
	C) Sırlar Dünyası	133	

	Öğrendim, Çalıştım, Başardım	141-160	Dil Bilgisi
7 ÖĞRENDİM, ÇALIŞTIM, BAŞARDIM	A) Nasıl Öğreniyorum?	142	• Zarf fiil ekleri: -mAk yerine, -mAktAnsA, -AcAğInA / mAsI hâlinde, -AcAğI yerde, -DIğI takdirde, -mAsI durumunda.
	B) Nasıl Çalışıyorum?	147	
	C) Nasıl Başardılar?	154	

	Misafir Sever misiniz?	161-180	Dil Bilgisi
8 MİSAFİR SEVER MİSİNİZ?	A) Misafirimiz Gelecek	161	• -I vermek • -Ip durmak • -Ip kalmak • -I yazmak • -A kalmak • -A gelmek
	B) İş Yeri Ziyareti	169	
	C) Köylerde Misafirlik	173	

YEDİ İKLİM TÜRKÇE

Dinleme	Okuma	Konuşma	Yazma
• Köyde Hayat / Şehirde Hayat	• İstanbul'da Yaşama Sanatı	• Memleket İsterim	• Tatilim
• Çalışkan Karadeniz Kadınları	• Bir Elmanın Yarısı Sen Yarısı Ben	• Kadınlar mı Erkekler mi?	• Büyük Seçim
• Sanatların En Büyüğü: Yaşama Sanatı	• Sanata Adanmış Bir Ömür	• Sanatçı Kimdir?	• Sanatımız

Dinleme	Okuma	Konuşma	Yazma
• Hava Durumu	• İlginç Olaylar	• Büyük Tahmin	• Doğal Afet
• Ne İzliyoruz?	• Sıra Dışı Başarılar	• Yamaç Paraşütü	• Sana Göre, Bana Göre
• 23 Yıllık Bekleyiş	• Şans Oyunları	• Benim Fikrim	• Tıbbî Terimler

Dinleme	Okuma	Konuşma	Yazma
• Farklı Öğrenenler Farklı Davranırlar	• Öğrenme Devam Ediyor	• Ne Dersiniz?	• Çalışma Ortamı
• Neler Yapılmamalı?	• Öğrenme Çeşitleri Testi	• Mesleğim	• Sence Nasıl Olmalı?
• Nasıl Başardıklarını Merak Ediyorum	• Onlar Çalıştılar ve Başarılı Oldular	• Ünlüler	• Boş Vaktim

Dinleme	Okuma	Konuşma	Yazma
• Türk Kahvesi	• Türkiye'de Misafirperverlik	• Misafir Geldi	• Okudum, Yazıyorum
• Atölye Ziyareti	• Ticaret Hayatı	• Hangisi Senin İşin	• Benim Dükkânım
• Avrupalı Öğrenciler Türk Kültürünü Öğreniyor	• Köy Odaları	• Sohbet	• Benim Komşularım

Çengelköy Sahili/İstanbul

1 Mesleğimde İlerliyorum

Bölümler
A) İş Hayatı
B) Püf Noktası
C) Eğitim ve Bilgilendirme

Beceriler
- Meslek Seçme
- Bir İşin İnceliklerini Bilme
- Üniversitede Okuma

Dil Bilgisi
- Sıfat fiil ekleri: -r, -Ar, -Ir, -ASI, -mAz.
- Zarf fiil ekleri: -AnA kadar, -IncAyA kadar, -mAksIzIn.
- Bütün zamanların hikâyeleri.

Kelimeler
- iş başvurusu
- meslek
- önemli
- rapor

Üniteye Hazırlık

- Siz hangi mesleği seçmek istersiniz?
- İşinizde başarılı olmak için ne yaparsınız?
- Daha önce bir eğitim seminerine katıldınız mı?

A) İŞ HAYATI

1. Okuyalım.
Yıllar Sonra

Ertan Gözlerime inanamıyorum, Polat sen misin?

Polat Özür dilerim beyefendi, ben sizi çıkaramadım.

Ertan Ben Ertan, İstanbul Şehremini Lisesinden Ertan Demirkıran.

Polat Ertan! Evet evet, şimdi tanıdım. Ya kardeşim ne kadar değişmişsin! Saçlarına ak düşmüş.

Ertan Ee, ne yaparsın, hayat, yıpratıyor insanı! Maşallah, sen hiç değişmemişsin!

Polat Olur mu? Ben de çok değiştim. Görüyorsun, çok kilo aldım, göbeğim çıktı. Lisede ben böyle miydim?

Ertan Niçin ayakta konuşuyoruz? Gel, şuraya oturalım, hem birer çay içeriz hem de eskilerden konuşuruz.

Polat Tabi tabi, neden olmasın? Şurada boş bir yer var, oraya geçelim.

Ertan Ee, anlat bakalım kardeşim, nasılsın? Neler yapıyorsun?

Polat Çok şükür, hâlimiz keyfimiz yerinde. Liseden sonra mimarlık fakültesine devam ettim.

Ertan Evet, sen hep "Hayalimdeki meslek mimarlık, ileride meşhur bir mimar olacağım." derdin.

Polat Ah o hayaller! Başka neler hayal etmedik ki!.. Neyse! Dediğim gibi fakülteden sonra mimar oldum. Kendime ait bir mimarlık ofisim var. Sen neler yaptın?

Ertan Ben de liseden sonra işletme bölümüne devam ettim. Şimdi mali müşavir olarak çalışıyorum.

Polat Hatırladığım kadarıyla senin hayalin bu değildi. Ziraat fakültesini tamamlayacak ve kendine ait büyük bir çiftlik kuracaktın.

Ertan Evet, lisede öyle bir hayalim vardı. Üniversiteyi bitirdikten sonra büyük bir çiftlik kuracaktım, ama olmadı. Belki ziraat fakültesine gitseydim, bu hayalimi gerçekleştirebilirdim. Hayat şartları beni iktisat fakültesine yönlendirdi.

Polat Hayırlısı olsun kardeşim. Ee, evlendin mi?

Ertan Biliyorsun, sınıfta Ayşe adında bir arkadaşımız vardı.

Polat Evet evet, bilmez miyim, hatta siz onunla epey bir yakındınız da!

Ertan Öyleydi. Ayşe'yle aynı üniversiteye devam ettik. Üniversitede daha da yakınlaştık. Ayşe'yle sık sık bir araya geliyor, geleceğe dair hayaller kuruyorduk. Üniversiteyi bitirdikten sonra evlenecek, mutlu bir yuva kuracaktık ama hayalimiz gerçekleşmedi. Maalesef anlaşamadık ve ayrıldık. Ayşe, üniversiteyi tamamladıktan sonra beni unuttu.

Polat Özür dilerim Ertan, bilmiyordum. Bilseydim bu konuyu hiç açmazdım.

Ertan Özür dilemen için bir sebep yok Polat. Elbette bilseydin bu konuda soru sormazdın. Neyse, bırakalım bunları da daha keyifli konulardan bahsedelim. Mehmet'i hatırlıyor musun? Benim sıra arkadaşım.

Polat Hatırlamaz olur muyum? Çilli Mehmet. Yüzündeki çiller yüzünden kendisine "çilli" diye takılırdık.

Ertan Öyle ya! Mehmet, kendisine çilli diyoruz diye hiç kızmazdı bize. Sen, ben ve Mehmet birlikte kütüphaneye gider, saatlerce kitap okurduk.

Polat İçimizde en çok kitap okuyan Mehmet'ti. O, âdeta bir kitap kurduydu. Bir konuda en ince ayrıntısına kadar araştırma yapmaya çok meraklıydı. Sahi, ne oldu Mehmet'e? Onunla görüşebiliyor musun?

Ertan Evet, Mehmet'le sık sık görüşüyoruz. Senin de söylediğin gibi Mehmet okumaya, araştırmaya çok meraklıydı. Bilim adamı olacak bir arkadaşımızdı ama olmadı.

Polat Ee, ne oldu peki?

Ertan İkinci sınıftan sonra üniversiteye devam etmedi.

Polat Çok yazık olmuş! Üniversiteyi niçin bıraktı?

Ertan Ne yalan söyleyeyim, sebebini ben dahi bilmiyorum. Mehmet'i bilirsin, lisede de kendisi hakkında çok konuşmazdı. Gizemli bir dünyası vardı. Ama Mehmet, kitaplardan kopmadı. Beyazıt'ta bir sahaf dükkânı açtı. Artık kütüphaneye gitmesine de pek lüzum kalmıyor. Dükkânına düşen kitabı önce okuyor, sonra satıyor.

Polat Bence yine de Mehmet, bilim adamı olmalıydı.

Ertan Evet, okulu bitirseydi bilim adamı olurdu. Kim bilir, belki de böylesi onun için daha iyi olmuştur. Hem ne demişler, "Nasipten öteye köy yoktur."

Polat Öyle tabi. Ya Ertan, ne güzel oldu böyle! Yıllar sonra bir araya geldik, eskilerden konuştuk. Yalnız, hazır birbirimizi bulmuşken tekrar kaybetmeyelim. Telefonunu ver de sık sık görüşelim.

Ertan Çok doğru söylüyorsun. Hem böyle ayaküstü pek olmadı. Geniş bir vakitte tekrar buluşalım da uzun uzun laflayalım. Ayrıca Mehmet'in sahaf dükkânına uğrarız. Hem onu da görmüş olursun. Kim bilir, eski günlerde olduğu gibi belki saatlerce kitap okuruz.

2. Tahmin edelim.

Aşağıdaki cümle, kelime öbeği ve kalıp sözlerin anlamlarını tahmin ediniz.

1. gözlerine inanamamak
2. saçlarına ak düşmek
3. Maşallah, sen hiç değişmemişsin!
4. göbek bırakmak
5. ayakta konuşmak
6. hayat şartları
7. Hayırlısı olsun.
8. geleceğe dair hayaller kurmak
9. mutlu bir yuva kurmak
10. sıra arkadaşı
11. kitap kurdu
12. kitaplardan kopmamak
13. Nasipten öteye köy yoktur.
14. eskilerden konuşmak
15. eski günlerde olduğu gibi
16. telefonunu vermek

3. Cevaplayalım.

1. Polat ile Ertan nerede ve ne zaman karşılaşıyorlar?

.....

2. Polat, Ertan'ı hemen tanıyor mu? Niçin?

.....

3. Lisedeyken Ertan'ın hayali nedir? Ertan'ın bu hayali gerçekleşiyor mu? Niçin?

.....

4. Ertan ile Ayşe niçin evlenemiyorlar?

.....

5. Ayşe'nin bu yaptığını doğru buluyor musun? Niçin?

.....

6. Polat, Ertan'dan niçin özür diliyor?

.....

7. Mehmet, nasıl bir insandır?

.....

8. Polat, Mehmet'in hangi özelliğinden dolayı "Bence yine de Mehmet, bilim adamı olmalıydı." demektedir?

.....

9. Polat ile Ertan nasıl ayrılıyorlar?

.....

4. Okuyalım.

Aşağıdaki cümleleri okuyalım. Koyu yazılmış fiillerin cümleye kattığı anlama dikkat edelim.

1. Evet, lisede öyle bir hayalim vardı, üniversiteyi tamamladıktan sonra büyük bir çiftlik **kuracaktım**, ama olmadı. Belki ziraat fakültesine **gitseydim**, bu hayalimi **gerçekleştirebilirdim**.
2. Ayşe'yle sık sık bir araya geliyor, geleceğe dair hayaller **kuruyorduk**. Üniversiteyi bitirdikten sonra evlenecek, mutlu bir yuva **kuracaktık** ama olmadı.
3. Hâlbuki ben onun için hayatımı vermiş, her şeyden **vazgeçmiştim**.
4. Özür dilerim Ertan, **bilmiyordum. Bilseydim** bu konuyu hiç **açmazdım**.
5. Sen, ben ve Mehmet birlikte kütüphaneye gider, saatlerce kitap **okurduk**.
6. Bence yine de Mehmet, bilim adamı **olmalıydı**.
7. Evet, okulu **bitirseydi** bilim adamı **olurdu**. Kim bilir, belki de böylesi onun için daha iyi **olmuştur**.

5. Okuyalım, inceleyelim.

1. Sen geldiğin zaman kitap oku***yordu***m.	Kitap okumaya sen gelmeden önce başladım ve sen geldiğinde okumaya devam ediyordum.
2. Geçen yıl sinemaya her hafta gidi***yordu***m.	Bu yıl sinemaya her hafta gidemiyorum / gitmiyorum.
3. Geçen yıl sinemaya her hafta gid***erdi***m.	Geçen yıl sinemaya her hafta gitmek benim için bir alışkanlıktı. Ama şimdi her hafta gitmiyorum.
4. Küçükken ağaçtan araba yapardım / yapı***yordu***m. Şimdi üniversitede grafik tasarım okuyorum.	Daha önce yaptığım işleri, şimdi de aynı veya biraz farklı şekilde devam ettiriyorum.
5. Sana borç para ver***irdi***m ama bende de para yok.	Şu anda param olsaydı sana verirdim ama param yok.
6. Kitabı sana ver***mişti***m.	Kitabı sana daha önce verdim ama galiba sen bunu unuttun.
7. Bu kitabı oku***muştu***m.	Bu kitabı daha önce okuduğumu şimdi hatırladım.
8. Şoför bu durakta dur***acaktı*** ama durmadı.	Şoför bu durakta durmak istedi veya onun bu durakta durması gerekiyordu ama durmadı.
9. (Eğer) Okula gits***eydi*** onunla görüşürdü.	Okula gitmedi ve onunla görüşmedi.
10. (Keşke) Okula gits***eydi***.	Okula gitse iyi olurdu ama gitmedi.
11. Yemeğinizi şimdiye kadar ye***meliydi***niz.	Yemeğinizi şimdiye kadar yemeniz lazımdı ama yememişsiniz.

6. Tamamlayalım, devam ettirelim.

Diyalogda yer alan boşlukları uygun fillerle tamamlayalım. Daha sonra diyaloğu devam ettirelim.

teklif etmek | izlemek | demek | gitmek | bakmak (telefona bakmak)

Serkan

Aylin

Aylin merhaba.

Eh fena değil!

Sana biraz kırgınım.

Dün akşam seni aradım ama telefonuma bakmadın.

Telefonuma ....., sana güzel bir teklifim olacaktı.

Sinemada güzel bir film vardı, "Birlikte sinemaya gidelim mi?" .....

"Aşk Tesadüfleri Sever."

Olsun, tekrar .....

.....

.....

.....

Merhaba, nasılsın?

Ne oldu, hasta mısın yoksa?

Neden?

Ay çok özür dilerim Serkan. Telefonumun sesi kapalıydı. Duymamışım. Gördüğümde de çok geçti. Geç saatte seni arayıp rahatsız etmek istemedim.

Yaa, bak şimdi çok merak ettim, ne ....?

Hangi filme .....?

Ay ne romantik! Ama ben o filmi daha önce .....

Pekala, kendimi sana nasıl affettirebilirim?

.....

.....

.....

7. Tamamlayalım.

1. Yeni bir bilgisayar ....., ama param olmadığı için alamadım.
   Param olsaydı yeni bir bilgisayar .....

2. Türkiye'ye seni görmeye ....., ama uçağı kaçırdığım için gelemedim.
   Uçağı ....., Türkiye'ye seni görmeye gelecektim.

3. Denize ....., ama su soğuk olduğu için giremedim.
   Su soğuk olmasaydı, denize girecektim.

8. Yazalım.

Aşağıdaki fiili kullanarak cümleler kurunuz.

1. seviyordun — Hani beni çok seviyordun? O sözlerin hepsi yalanmış meğer!
2. severdin .....
3. sevmiştik .....
4. sevseydin .....
5. sevecektik .....
6. sevmeliydi .....

9. Dinleyelim, tahmin edelim.
İş Başvurusu Hikâyesi

1. Yöneticiler, işe alacakları adayın nasıl cevap vermesini beklemektedirler?
2. İşe başvuranlar bu soruya hangi cevabı vermiş olabilirler? Niçin?
3. Siz olsaydınız hangi cevabı verirdiniz? Niçin?
4. Şirketin yöneticisi siz olsaydınız hangi cevabı vereni işe alırdınız? Niçin?

10. Tahmin edelim.

Aşağıdaki kelime öbeği ve kalıp sözlerin anlamlarını tahmin ediniz.

1. araba kullanmak
2. püf noktası
3. işe kabul edilmek
4. yalnız başına
5. soğuktan ölmek üzere
6. hayatınızın aşkı
7. tanışmaya can atmak
8. hayat arkadaşı
9. baş başa kalmak
10. tanıma fırsatı elde etmek

11. Okuyalım, cevaplayalım, tartışalım.
Hangisi Doğru?

Ağır işçilerin işleri hakkında ne düşündüklerini incelemek üzere araştırmayı yürüten bir görevli, bir inşaat alanına gönderilir. Görevli, ilk işçiye yaklaşır ve sorar:

- Ne yapıyorsun?

İşçi öfkeyle bağırır.

- Nesin sen, kör mü? Bu parçalanması imkânsız kayaları ilkel aletlerle kırıyor ve patronun emrettiği gibi bir araya yığıyorum. Cehennem sıcağında kan ter içinde kalıyorum. Bu çok ağır bir iş, ölümden beter...

Görevli hızla oradan uzaklaşır ve çekinerek ikinci işçiye yaklaşır. Aynı soruyu sorar:

- Ne yapıyorsun?

İşçi cevap verir:

- Kayaları mimari plana uygun şekilde yerleştirilebilmeleri için kullanılabilir şekle getirmeye çalışıyorum. Bu ağır ve bazen de monoton bir iş, ama karım ve çocuklarım için para gerekli sonuçta bir işim var. Daha kötü de olabilirdi.

Biraz cesaretlenen görevli üçüncü işçiye doğru ilerler.

- Ya sen ne yapıyorsun?

İşçi kollarını gökyüzüne kaldırarak;

- Görmüyor musun? Bir mabet yapıyorum.

Her üç işçi de aynı işi yapıyor olmalarına rağmen hepsinin yaptığı işe bakış açıları farklıydı. Biri için eziyet olan iş, diğeri için mecburiyet, bir diğeri için ise üretmenin, yapılan işin bir parçası olmanın mutluluğuydu.

Hangi işçinin cevabını doğru buluyorsunuz? Niçin?

Tartışalım

Cevaplayalım

Yapılan iş hangi işçi için ne anlama geliyor?

Birinci işçi: .....

İkinci işçi: .....

Üçüncü işçi: .....

12. Yazalım.
Eleman Aranıyor

Bir tekstil fabrikasının sahibisiniz. Fabrikanıza yönetici, muhasebeci ve bir de sekreter alacaksınız. Alacağınız elemanların hangi özelliklere sahip olmasını istersiniz? Niçin?

Yönetici

Muhasebeci

Sekreter

Konuşalım. */ Uzun yıllar görüşmediğiniz bir arkadaşınızla karşılaşıyorsunuz. Ne yaparsınız? Onunla ne konuşursunuz?*

Kelime Dünyası

* arkadaş
* kariyer
* gözlerime inanamıyorum
* uzun yıllar
* hayal
* iş
* öğrencilik
* mazi
* eski günler
* meslek
* başvuru

B) PÜF NOKTASI

1. Okuyalım.
Başarılı İnsanların Farklı Yaptığı 12 Şey

İşinizde başarılı olmak istiyorsunuz ama nereden başlayacağınızı bilmiyorsunuz. Başarılı insanların öykülerinden yola çıkabilirsiniz. Yapılan araştırmalar, başarılı insanların birçok ortak özelliği olduğunu ortaya koymuş durumda. İşte başarılı insanların farklı yaptığı on iki şey...

1. Doğru hedefler peşinde koşmak

Başarılı insanların gerçekçi hedefleri vardır. Kişiliklerine ve yeteneklerine uygun hedefler belirler, bu doğrultuda planlı bir şekilde ilerlerler.

2. Kararlı olmak ve çabuk harekete geçmek

Başarı, aldığınız kararlara ve attığınız adımlara bağlıdır. Eğer kararınız, hayallerinizin ve hedeflerinizin peşinden gitmek ve harekete geçmek olursa başarıya ulaşmamanız için hiçbir sebep yok demektir.

3. Meşgul değil üretken olmak

Başarıyı getiren bilinçsizce çok çalışmak değil akıllıca çalışmaktır. Çünkü çok çalışmak ya da sürekli bir şeylerle meşgul olmak, daha iyi işler yapmak anlamına gelmez. Önemli olan dolu bir programa sahip olmak değil programınızı daha verimli çalışabileceğiniz şekilde düzenlemektir.

4. Mantıklı ve bilinçli karar almak

Uzun vadeli ve sürdürülebilir hedefler belirlerken duygularınızla hareket etmek sizi yanlış yola sürükleyebilir. Duygularınızın mantığınızın önüne geçmesine izin vermeyin. Hayatınızı değiştirecek kararlar almadan önce gerekli tüm bilgileri edinin ve sahip olduğunuz tüm olasılıkları değerlendirin.

5. Her zaman mükemmeliyetçi olmamak

Çoğumuz kendimizce mükemmeliyetçiyiz. Kendimiz için en iyisini ister, en yüksek hedefleri koyarız. Sonuca ulaşanların mükemmeliyetçi olanlar değil işlerini bitirebilenler olduğunu aklınızdan çıkarmayın. Sakin olun, tecrübeleriniz, size yavaş yavaş mükemmelliği getirecektir.

6. Güvenli bölgelerinin dışında çalışmak

İnsanların harekete geçmelerini engelleyen şey çoğu zaman karşılarına çıkan fırsatları yeterli bilgi yetenek ya da tecrübeye sahip olmadıklarını düşünerek geri çevirmeleridir. Bu davranış, kişisel başarıyı ve gelişimi engeller. Gerçek şu ki kimse, karşısına çıkan fırsatlar için önceden hazırlıklı değildir ve iyi diyebileceğimiz fırsatlar genelde bizi duygusal ve entelektüel olarak geliştiren fırsatlardır.

7. İşleri basit tutmak

Sonsuz fırsatların olduğu ve her şeyin saniyeler içinde değiştiği günümüzde, hayatınız için almanız gereken sayısız karar var. Bu kadar çok tercihinizin olması, çoğu zaman karmaşaya ve kafa karışıklığına yol açıyor. Çeşitliliğin artması, karar vermeyi zorlaştırıyor ve seçenekler denizinde boğulan bilinçaltınız pes ediyor. Çözüm sadeleşmekten geçiyor. Hayatınızla ilgili önemli bir karar alacaksanız, vaktinizi her seçeneğin en basit ayrıntısına kadar listelemekle harcamayın. İşe yarayacağını düşündüğünüz bir şeyi seçin ve uygulamaya geçin. Eğer işe yaramazsa bunu bir tecrübe olarak görün ve başka bir tarafa yönelin.

8. Küçük ve devamlı gelişmelere odaklanmak

Küçük ama emin adımlarla ilerlemek sizi ulaşmak istediğiniz hedefe en hızlı şekilde yaklaştırır. Bir yerden başlayın, programlı ve karşınıza çıkabilecek problemlere karşı hazırlıklı olun. İlerleyip güçlendikçe daha büyük engelleri aşabilir hâle geleceksiniz.

9. Gelişimi takip etmek

Başarılı insanlar, belirli zaman aralıklarıyla gelişimlerini ölçümler. Bulundukları yeri, ulaşmak istedikleriyle karşılaştırıp ne yöne ağırlık vermeleri ya da nerede hızlanmaları gerektiğini belirlerler. Eğer ölçemiyorsanız kontrol de edemezsiniz. Eğer yanlış şeyleri kovalarsanız karşınıza çıkan olası fırsatları da kaçırırsınız.

Doğru yaklaşım, bir numaralı hedefinizin peşinden gitmek ve sizi bu yolda ilerletecek şeylere odaklanmak, haftalık ya da aylık gelişimlerinizi bir tablo hâlinde sıralamak ve attığınız adımların sizi ne kadar ilerlettiğini görebilmektir.

10. Hatalarından ders almak

Başarılı insanların bir diğer ortak özelliğidir. Çünkü büyümeyi sağlayan, müspet bakış açısına sahip olmaktır. Yaptığınız her yanlışın sizi aslında geliştirdiğini aklınızdan çıkarmayın. Hatalar sizi önemli dersler öğretir ve hatalarınızdan ders aldığınızda, hedefinize bir adım daha yaklaşırsınız. Kendinizden şüphe etmeyin ve olumsuz düşüncelerin size engel olmasına izin vermeyin.

11. Doğru insanlarla vakit geçirmek

Başarılı insanlar, hedeflerine odaklanmış ve destekleyici insanlarla işbirliği yaparlar. İlerleyebilmek için kendilerine ilham veren kişilerle zaman geçirirler. Sizin kim olduğunuzu, beraber vakit geçirdiğiniz insanlar gösterir. Yanlış insanlarla zaman geçirerek vakit kaybetmeyin.

12. Dengeli bir hayat sürmek

Hayattan beklentilerimiz birbirine benzer; aşk, para, mutlu bir aile... Ancak hayatımızı bu hedeflere ulaşabilecek şekilde yaşamıyoruz. İstediklerimizin tümüne ulaşmak yerine, bir iki tanesini elde ettikten sonra diğerlerini gözden çıkarabiliyoruz. Asıl amacınız mutlu bir aile sahibi olmaksa milyon liralarınız size bunu getirmez. Aynı şekilde mutlu olmadığınız sürece, başarılı da sayılmazsınız.

Kaynak: http://www.uplifers.com

(Kısaltılmıştır.)

2. Eşleştirelim.

1. kararlı olmak
2. meşgul değil üretken olmak
3. devamlı gelişmelere odaklanmak
4. gelişimi takip etmek
5. dengeli bir hayat sürmek
6. mantıklı karar almak

a. Başarıyı getiren bilinçsizce çok çalışmak yerine akıllıca çalışmaktır.
b. Başarı alınan kararlara ve atılan adımlara bağlıdır.
c. Uzun vadeli hedefler belirlerken duygularla hareket edilmesi uygun olmayabilir.
d. Başarılı insanlar haftalık ve aylık gelişimlerini tablo hâline getirip kaydederler.
e. Mutlu olunmadığı sürece başarılı olmak beklenilmez.
f. Karşılaşılacak sorunlara hazırlıklı olunursa büyük engeller kolaylıkla aşılabilir.

3. İşaretleyelim.

Metinle ilgili atasözlerini işaretleyelim.

- ☐ 1. Acele işe şeytan karışır.
- ☐ 2. Adamın iyisi iş başında belli olur.
- ☐ 3. Kul bunalmayınca Hızır yetişmez.
- ☐ 4. Akılsız başın cezasını ayak çeker.
- ☐ 5. Altın ateşte insan mihnette belli olur.
- ☐ 6. Bin ölçüp bir biçmeli.
- ☐ 7. Danışan dağı aşmış danışmayan yolu şaşmış.
- ☐ 8. Aşını, eşini, işini bil.
- ☐ 9. Emek olmadan yemek olmaz.
- ☐ 10. Kusursuz dost arayan dostsuz kalır.
- ☐ 11. Öfkeyle kalkan zararla oturur.
- ☐ 12. Bana arkadaşını söyle sana kim olduğunu söyleyeyim.
- ☐ 13. Damlaya damlaya göl olur.

4. Konuşalım.

Bir önceki sayfada okuduğunuz metindeki özelliklerden hangisine sahipsiniz?

5. Okuyalım.

İş Yerinde

Zeynep Patronun söylediği sunumu hazırladın mı?

Aylin Evet hazırladım ama inanır mısın, gece saat 3.00'te yattım. Sunum bitinceye kadar durmadan çalıştım.

Zeynep Çok mu zordu?

Aylin Zor ne demek. Demirden leblebi gibiydi. Anlaşılan sen hazırlamamışsın.

Zeynep Haklısın, dün akşam bize misafir geldi, küçük de bir çocukları vardı. Çocuk ağlayıp durdu, gidinceye kadar susmadı.

Aylin Ee, ne olacak peki? Biliyorsun, bugün Japonlarla iş görüşmesi var. Patron bizim hazırlayacağımız sunuma güveniyor.

Zeynep Biliyorum, ben de senden yardım isteyecektim. Japonlar öğleden sonra gelecekler. Sen de yardım edersen onlar gelene kadar bitiririm.

Aylin Olur tabii. Yazmam gereken bir yazı var, bitireyim birlikte yaparız. Sen de ben yazıyı yazana kadar benim hazırladığım sunumu okuyuver.

Zeynep Canım arkadaşım benim, sen mükemmel bir insansın.

Aylin Haydi haydi, yağ çekmeyi bırak da işine bak!

6. Cevaplayalım.

1. Aylin, ne zamana kadar çalışmış?

.....

2. Aylin, hazırladığı sunumu neye benzetiyor?

.....

3. Zeynep, sunumu niçin hazırlayamamış?

.....

4. Zeynep, Aylin'den ne istiyor?

.....

5. Zeynep, sunumunu ne zamana kadar bitirmeyi düşünüyor?

.....

6. Sizce, beraber çalışmanın işleri yetiştirmeye etkisi nedir?

.....

-IncAyA kadar
-AnA kadar

7. Okuyalım.

Doktor, ne zamana kadar hastasının başucunda bekledi?

→ Doktor, hastası uyuy**uncaya kadar** başucunda bekledi.

→ Doktor, hastası uyuy**ana kadar** başucunda bekledi.

Ne zamana kadar heyecanlanmamıştı?

→ Sınava gir**inceye kadar** heyecanlanmamıştı.

→ Sınava gir**ene kadar** heyecanlanmamıştı.

Çocuk, ne zamana kadar parkta bekledi?

→ Çocuk, annesi gel**inceye kadar** parkta bekledi.

→ Çocuk, annesi gel**ene kadar** parkta bekledi.

8. Tamamlayalım.

Otobüs hareket et..... ..... otogardan ayrılmadı.

Uçak yere iniş yap..... ..... kemerini çözmedi.

Ödevlerimi bitir..... ..... yatmayacağım.

Ateş sön..... ..... kamp yerini terk etmeyin.

Gülü sol..... ..... seni öl..... ..... seveceğim.

9. Dinleyelim, işaretleyelim.
Zirvedekilerden Altın Öğütler

Hangi iş adamı, hangi sözü söyledi?	İshak Alaton	Asım Kibar	Rahmi Koç	Sakıp Sabancı	Ahmet N. Zorlu	Saffet Ulusoy
1. Yapacağınız kadar iş alıp en iyi olmayı hedefleyin.						
2. Akşam işten sonra günün değerlendirmesini yapın. Planlı çalışın.						
3. Hedef belirleyip fırsatları iyi değerlendirin.						
4. Geçmişte yaptığınız hatalardan dolayı tamamen kendinizi suçlayıp kendinize eziyet etmeyin.						
5. Eğlencenin, çalışmanın ve dinlenmenin ölçüsünü iyi ayarlayın.						
6. Ailenize ve ahlaki değerlerinize sahip çıkın.						
7. Çalışanlarınızın düşüncelerine değer verin.						
8. İşiniz ne olursa olsun yerinize bırakabileceğiniz kaliteli kişiler yetiştirin.						
9. Bazı zevklerinizden fedakârlıkta bulunup kazançlarınızı doğru şekilde harcayın.						

10. Okuyalım, tamamlayalım, tartışalım.
Kazlardan Alınacak Çok Ders Var

Yaban kazları "V" şeklinde uçarlar. Bilim adamları kazların neden bu şekilde uçtuklarını araştırmışlar. Araştırma sonucunda şu verilere ulaşmışlar.

"V" şeklinde uçulduğunda, uçan her kuş kanat çırptığında, arkasındaki kuş için onu kaldıran bir hava akımı sağlıyor. Böylece "V" şeklinde uçan kaz grubu, birbirlerinin kanat çırpışları sonucu ortaya çıkan hava akımını kullanarak uçuş menzillerini yüzde yetmiş oranında uzatıyorlar. Yani tek başına gidebilecekleri azami yolu takım hâlinde neredeyse ikiye katlıyorlar.

Bir kaz, "V" grubundan ayrıldığı anda uçmakta güçlük çekiyor çünkü diğer kuşların oluşturduğu hava akımının dışında kalmış oluyor. Bunun sonucunda, genellikle takıma geri dönüyor ve yoluna takımla devam ediyor.

"V" takımının başında giden kaz hiçbir hava akımından yararlanamıyor. Bu yüzden diğerlerine oranla daha çabuk yoruluyor. Bu durumda yorulunca en arkaya geçiyor ve bu defa hemen arkasındaki kaz lider konumuna geçiyor. Bu değişim sürekli yapılıyor; böylece her kaz takımın her noktasında yer almış ve aynı oranda yorulmuş oluyor.

Uçuş hızı yavaşladığında gerideki kuşlar, daha hızlı gitmek üzere öndekileri bağırarak uyarıyorlar.

Gruptaki bir kuş hastalanırsa veya bir avcı tarafından vurulup uçamayacak duruma gelirse; düşen kuşa yardım etmek üzere gruptan iki kaz ayrılıyor ve korumak üzere hasta veya yaralı kazın yanına gidiyor. Tekrar uçabilene veya eğer ölürse, ölümüne kadar onunla beraber uçuyorlar. Yaralı kuşu asla terk etmiyorlar. Daha sonra kendilerine başka bir kaz grubu buluyorlar.

Hiçbir kaz grubu, kendilerine bu şekilde katılmak isteyen kazları reddetmiyor.

işbirliği | destek | uyarı | bırakmak

Boşlukları uygun kelimeyle tamamlayalım.

Belli bir hedefe ulaşmak için bir araya geldiklerinde birbirlerinden ..... alarak hedeflerine daha kolay ve çabuk erişirlerdi. Aynı yöne giderken bilgi alışverişine önem verir ve ..... içinde hareket ederlerdi. Görevlerini, yeri ve zamanı geldiğinde başkasına ..... gerektiğini bilirlerdi. İlerlemek ve yol almak için başkalarının ..... ihtiyaç duyarlardı.

Konuşalım

Yandaki görüşlere katılıyor musunuz? Niçin? Kendi hayatınızdan örneklerle açıklayınız.

11. Yazalım.
Başarının Formülü

Sizin başarı formülünüz nedir?

Yazalım. / *Tanıdığınız başarılı bir işadamının, başarılı olmasındaki etkenleri yazınız.*

Kelime Dünyası

* aday
* lider
* başvurmak
* doktora yapmak
* ikna
* iş aramak
* iş ilanı
* konuşması düzgün
* mesleki gelişim
* özgüven
* sonuç odaklı
* takım çalışması

C) EĞİTİM VE BİLGİLENDİRME

1. Okuyalım, işaretleyelim.

Üniversite Öğrencileri Yer Değiştirerek Daha Çok Öğreniyor

Erasmus

Ahmet Yesevi

Mevlana

İbni Sina

Leonardo Da Vinci

Kaşgarlı Mahmut

Yusuf Has Hacip

Erasmus

Erasmus programında, yükseköğretim kurumları birbirleri ile işbirliği yapmaktadır. Avrupa Birliği, bu programı teşvik etmektedir. Ortak projeler üretilip hayata geçirilmesi, kısa süreli öğrenci ve personel değişimi için karşılıksız mali destek sağlamaktadır. Bunun yanı sıra yükseköğretim sistemiyle iş dünyasının ihtiyaçlarını birleştiren programların geliştirilmesini de teşvik edip desteklemektedir.

Programın amacı Avrupa'da yüksek öğretimin kalitesini artırmak ve Avrupa boyutunu güçlendirmektir.

Erasmus programı, üniversitelerde ülkelerarası işbirliğini teşvik edip öğrenci ve eğitimcilerin Avrupa'da karşılıklı değişimini sağlamaktır. Programa katılan ülkelerdeki çalışmaların ve alınan derecelerin akademik olarak tanınması ve şeffaflığın sağlanmasıyla bu amaç gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır.

Daha kaliteli yükseköğretim sunan Avrupa'da mezunlar daha donanımlı, iş dünyasının beklentilerine daha fazla cevap veren bireyler olacaklardır.

Erasmus programı ile 1987'den günümüze kadar 1,5 milyondan fazla yükseköğretim öğrencisi, başka bir Avrupa ülkesinde öğrenim hayatının bir dönemini geçirmiş; o ülkenin insanlarını ve kültürünü de tanıma imkânı elde etmiştir. Program, 2012 yılı itibarıyla üç milyon öğrencinin Erasmus'a dâhil olmasını hedeflemiştir.

	D	Y
1. Erasmus, sadece üniversite öğrencileri arasında uygulanır.		
2. Erasmus'la dersler arasında denklik sağlanmıştır.		
3. Avrupa Birliği, bu programı kısmen desteklemektedir.		
4. Bu programa iki milyondan fazla öğrenci dâhil olmuştur.		
5. Erasmus, çağının eğitim anlayışını etkilemiştir.		

Erasmus Kimdir?

Hümanizm akımının öncülerinden ve en büyük temsilcilerinden biri olan Erasmus, Avrupa'nın ortak bir sanat ve bilim çatısı altında birleşmesine katkıda bulunmuştur. Bu katkıdan dolayı çağının eğitim felsefesine olan etkisi ile programa uygun bir isim olarak düşünülmüştür.

Leonardo

Avrupa Birliğine (AB) üye ve aday ülkelerin mesleki eğitime yönelik politikalarını desteklemek ve geliştirmek amacıyla kurulmuş olan Leonardo da Vinci Programı; kurumlara Avrupa çapında ortaklarla birlikte çalışma, yeni yöntem ve uygulamaları paylaşma, çalışanların bilgi, beceri ve uzmanlıklarını artırma fırsatı sağlar. Program, ülkeler arası iş birliği yoluyla, mesleki eğitim sistemleri ve uygulamalarında kalitenin geliştirilmesini, bireylerin bilgi, beceri ve yeterliklerinin artırılmasını, yeniliklerin teşvik edilmesini hedeflemektedir.

Bu programa, mesleki eğitimle ilgili eğitim kurumları, kamu kurumları, yerel yönetimler, işletmeler, borsalar, sendikalar, sivil toplum kuruluşları projeyle başvurabilirler. Bireysel başvuru yapmak mümkün değildir.

Bu projeyle, mesleki konularda Avrupalı meslektaşlarla birlikte çalışma, fikirleri paylaşma ve genel sorunları tartışma fırsatı elde edilmektedir.

Leonardo da Vinci Kimdir?

Leonardo da Vinci, 1452 - 1519 yılları arasında yaşamıştır. Döneminin önemli bir düşünür, mimar, mühendis, mucit, matematikçi, anatomist, müzisyen, heykeltıraş, yazar ve ressamıdır. Rönesans sanatını zirveye çıkarmıştır. Eserleri, araştırmaları ve buluşlarıyla dünyanın gelmiş geçmiş en büyük sanatçı ve dehalarından biri olarak kabul edilir.

	D	Y
1. Leonardo programına her ülke dâhildir.		
2. Leonardo programına, sadece AB'ye üye ülkeler başvurabilir.		
3. Leonardo programına, öğrenciler başvuramaz.		
4. AB, Leonardo programını desteklemektedir.		
5. Bu program, mesleki gelişme ve işbirliği için uygulanmaktadır.		
6. Leonardo, sadece bir alanda eser vermemiştir.		

Mevlana

Mevlana Değişim Programı, yurtiçinde eğitim veren yükseköğretim kurumları ile yurtdışında eğitim veren yükseköğretim kurumları arasında öğrenci ve öğretim elemanı değişimini sağlayan bir programdır. 23 Ağustos 2011 tarihinden itibaren yurt dışındaki yükseköğretim kurumları ile ülkemizdeki yükseköğretim kurumları arasında öğrenci ve öğretim elemanı değişimi başlamıştır.

Diğer değişim programlarından farklı olarak, hiçbir coğrafi bölge ayrımı olmaksızın değişim programı bünyesindeki hareketlilik bütün dünyadaki yükseköğretim kurumlarını kapsamaktadır.

Değişim programına katılmak isteyen öğrenciler en az bir en fazla iki yarıyıl eğitim için; öğretim elemanları ise en az 1 hafta en fazla 3 ay süreyle dünyadaki yükseköğretim kurumlarında ders vermek üzere programdan faydalanabilirler. Benzer şekilde dünyanın bütün bölgelerinden de öğrenci ve öğretim elemanları Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarına gelebilirler.

Mevlana Kimdir?

Mevlana Celaleddin-i Rumî, bugün Afganistan sınırları içerisinde yer alan Horasan yöresinin Belh şehrinde 1207 tarihinde doğmuştur. Mevlana ismi, Sultan Veled, Şems-i Tebrizi ve sevenlerince kullanılmış; adeta onunla özdeşleşen evrensel bir simge olmuştur. Batılılarca da Rumî olarak bilinmektedir.

Hayata ve insanlara bakışıyla bir fikir adamı olarak da tüm dünyada kabul görmektedir. UNESCO, Mevlana'nın doğumunun 800. yıldönümü nedeniyle, 2007 yılını Mevlana ve Hoşgörü Yılı ilan etmiştir.

	D	Y
1. "Mevlana Değişim Programı" mesleki alanda uygulanmaktadır.		
2. Bu programa, üniversite öğrencileri ve öğretim üyeleri başvurabilir.		
3. Bu programa, sadece Türkiye'den başvurmak mümkündür.		
4. Bu programa AB ülkeri katılabilmektedir.		
5. Mevlana, sadece felsefe alanında eser yazmamıştır.		

2. İnceleyelim, tamamlayalım.

-mAksIzIn

1. Dinlen**meksizin** altı saat yürümüş.
2. Akşama kadar yorul**maksızın** çalıştı.
3. Bir müddet konuş..... öylece bekledi.
4. Ders çalış..... sınavda yüksek bir puan alacağını mı sanıyorsun?
5. Beklentiye gir..... yaşlı adama yardım etti.

3. Yazalım.

Değişiyoruz, Güçleniyoruz

1. Üniversite öğrencileri arasındaki değişim programına Erasmus'un adı verilmiştir. Çünkü .....

.....

.....

2. AB'de mesleki eğitim programına Leonardo'nun adı verilmiştir. Çünkü .....

.....

.....

.....

3. Türkiye ile diğer ülkeler arasındaki öğrenci ve öğretim üyesi değişimi programına Mevlana'nın adı verilmiştir. Çünkü .....

.....

.....

4. Okuyalım, cevaplayalım.

Mariya Türkiye'de

Mariya, Erasmus Programı kapsamında Kırıkkale Üniversitesinde bir dönem okumak için Türkiye'ye geldi. Kırıkkale'de öğrenci yurdunda kalacak olan Mariya, kalacağı yurda geldi. **Döner kapı**dan içeri girdi. Yurt görevlisi Mariya'yı kapıda karşıladı:

- Buyurun hoş geldiniz.

- Hoş bulduk. Benim adım Mariya. Erasmus Programı kapsamında bir dönem Kırıkkale Üniversitesinde öğrenim göreceğim.

- Evet, biz de sizi bekliyorduk. Evraklarınızı verebilir misiniz?

- Olur tabii, ancak evraklarım **taşınabilir bellek**te. Çıktı alabileceğim bir yazıcı var mı?

- Tabii, siz **taşınabilir belleğinizi** veriniz, biz evraklarınızı çıktı olarak alalım. Bu arada siz de tükenmez kalemle şu formu doldurunuz.

Metinde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

a. Mariya'nın Türkiye'ye geliş amacı
b. Mariya'nın kalacağı yurt
c. Mariya'yı karşılayan kişi
d. Kayıtta hangi evrakların olması gerektiği

5. İnceleyelim.

-r, -Ir, -Ar, mAz

Cümlelerde renkli yazılmış kelimelerin farkını bulalım.

Adam her zaman her şeye **gülerdi.**

Güler yüzlü bir adamdı.

Günde altı saat hiç durmadan **yazarım**.

Yazar, "Günde altı saat hiç durmadan yazı yazdığını söyledi."

Her sabah parkta **koşarım**.

Koşar adımlarla karşıdan karşıya geçti.

Saatin zili her zaman tam 12.00'de **çalar**.

Çalar saatin zili bozulmuş.

Buradan bizim okul **görünmez**.

Canlı yayında sunucunun yaşadığı **görünmez** kazadan dolayı yayına ara verildi.

Temmuz ayının sıcağına **dayanılmaz**.

Geçen yıl, temmuz ayında **dayanılmaz** bir sıcak oldu.

Bu işten bir sonuç **çıkmaz**.

Hırsız, **çıkmaz** sokağa girince polise yakalandı.

6. Eşleştirelim.

- ☐ döner kebap
- ☐ döner kapı
- ☐ tükenmez kalem
- ☐ yazar kasa
- ☐ çalar saat
- ☐ paslanmaz tencere
- ☐ akar su

7. Eşleştirelim.

☐ yazar ☐ okur ☐ gelir ☐ uyurgezer ☐ keser

8. İnceleyelim.

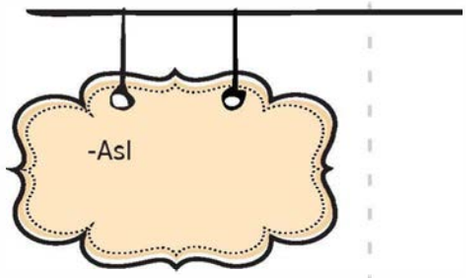

1. Elleri kırılası hırsız altınlarımı çalmış.
2. Kör olası adam arabamıza çarptı.
3. Yıkılası evlerinden çıkacakları yok.
4. Anneler elleri öpülesi değerli varlıklardır.

9. Tamamlayalım.

1. Aşağıdaki formu tüken..... kalemle doldurmanız gerekiyor.
2. Gel..... gid..... dengesi bozulunca ekonomi çöker.
3. Düş..... kalk..... bir Allah.
4. Sen gidince çağlayan ırmaklar çağlamaz, ak..... sular ak..... oldu.
5. Hasta, dayanıl..... bir acıyla uyandı.
6. Adı bat..... dolandırıcı bütün paramızı çaldı.

10. Yazalım.
Katılım Mektubu

Erasmus, Leonardo veya Mevlana programlarından birine katılmak için bir mektup yazınız. Mektubunuzda şu bilgiler yer alsın: Ad ve soyadınız, doğum yeriniz, doğum tarihiniz, eğitim durumunuz, mesleğiniz, gitmek istediğiniz ülke vb.

.....

.....

.....

.....

11. Dinleyelim, tamamlayalım.
Değişim Toplantısı

1. Mevlana Değişim Programı hakkındaki çalıştay, ... yapıldı.

2. Öğrenci başvuruları, üniversitelerarası protokoller, burs işlemleri .....
..... içinde yer almaktadır.

3. Yapılan anlaşma sonucunda, öğrenciler bu programla ilgili işlemlerini .....
..... yürütebileceklerdir.

4. Çalıştayda, bundan sonraki süreci takip edebilmek için .....
..... belirlendi.

12. Konuşalım.
Öğrenci Değişim Programları

Dünya üniversiteleri arasındaki öğrenci ve akademisyen değişimi programları hakkında neler düşünüyorsunuz? Bu programların ne tür yararları olabilir?

13. Okuyalım, yazalım, tartışalım.
Rapor

Rapor nedir? Nasıl yazılır?

Herhangi bir iş veya olay hakkında bilgi vermek, yapılacak işler hakkında düşünce ve görüşleri belirtmek ve bazı hususları açıklamak için yazılan yazılara rapor denir. Rapor türündeki yazılar, ciddi bir araştırma ve inceleme ürünüdür.

Rapor yazılırken dikkat edilecek hususlar:

- Konuyu tarafsız bir gözle incelemeli, kişisel duygu, düşünce ve görüşlere yer verilmemeli,
- Bilgiler, sağlam gözlemlere, bulgu ve belgelere dayanmalı,
- Cümleler, açık olmalı, yanlış anlaşılmalara meydan verilmemeli, süs ve sanattan kaçınılmalı,
- Anlatılanlar belirli bir plan içinde yerleştirilmeli,
- Konu derinliğine incelenmiş olmalı,

Sınıfınızda üçerli takımlar oluşturunuz. Aşağıdaki konulardan herhangi birini seçiniz ve konu hakkında rapor yazınız. Raporunuzu yazmadan önce bilgi ve belgeleri edinmeyi unutmayınız.

Konular:

1. Kurs Merkezinin eğitim ve kültür faaliyetlerini değerlendiriniz.
2. Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretim Seti'ni değerlendiren bir rapor yazınız.
3. Yaşadığınız şehrin çevre sorunlarını değerlendiriniz.
4. Üniversitenizin bilim, kültür ve sanat faaliyetlerini değerlendiren bir rapor yazınız.

Not: Başka konularda da rapor yazabilirsiniz.

Kimden : .....

Kime : .....

Tarih : .....

Konu : .....

.....

.....

Raporun Amacı : .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Sonuç ve Öneriler : .....

.....

.....

.....

Serbest Okuma

Püf Noktası

Vaktiyle testi ve çanak-çömlek imal edilen kasabalardan birinde uzun yıllar bu meslekte çalışan bir çırak, kalfa olunca artık kendi dükkânını açmak istemiş. Ancak ustası ona, "Daha bu işin püf noktasını bilmiyorsun, biraz daha emek vermen gerekiyor." demiş.

Kalfa ustasını dinlememiş ve dükkânını açmış. Açmış açmasına ama yeni dükkânında güzel güzel yaptığı testiler, küpler, vazolar, sürahiler gösterdiği titizliğe ve emeğe rağmen orasından burasından yarılmaya, yer yer çatlamaya başlamış. Kalfa bir türlü bu çatlamaların önüne geçememiş. Nihayet ustasına gidip durumu anlatmış.

Usta, "Sana demedim mi evladım; sen bu işin püf noktasını henüz öğrenmedin. Haydi geç bakalım tezgâhın başına da bir testi çıkar. Ben de sana püf noktasını göstereyim" demiş.

Eski çırak merdaneyi döndürüp çamura şekil vermeye başladığında usta önünde dönen çanağa arada sırada "püf!" diye üfleyerek zamanla testiyi çatlatacak olan bazı küçük hava kabarcıklarını patlatmış.

Her sanatın incelik gereken nazik kısmına da o günden sonra püf noktası denilmeye başlanmış.

Konuşalım. / *Öğrenci değişim programıyla hangi ülkede üniversite okumak istersiniz? Niçin?*

Kelime Dünyası

* bilimsel
* ev sahipliği
* değişim programı
* jüri
* mesleki eğitim
* ortak
* pilot üniversite
* proje
* rapor
* seminer
* teşvik etmek
* değişim

DEĞERLENDİRME

1-5. cümlelerde altı çizili ifadeyle aynı anlama gelen seçeneği işaretleyiniz.

1. Eve <u>varınca</u> anneme telefon ettim.

A) varacağım sırada

B) vardığımda

C) varmak üzereyken

D) vardıktan sonra

2. Hava <u>kararıncaya kadar</u> evde olmalıyım.

A) kararırken

B) kararmadan önce

C) kararsa bile

D) kararınca

3. Çocuk ödevini <u>bitirine kadar</u> odasından çıkmadı.

A) bitirmeden

B) bitirince

C) bitirse bile

D) bitirdikten sonra

4. Misafirler <u>gelinceye kadar</u> tüm hazırlıklar tamamlandı.

A) gelse bile

B) gelir gelmez

C) gelmeden önce

D) geldikten sonra

5. Üniversiteyi bitirene kadar burs aldı.

A) bitirinceye kadar

B) bitirince

C) bitirirken

D) bitirmeksizin

6-10. cümlelerdeki boşluklara en uygun seçenekleri işaretleyiniz.

6. Amcam evlendiğinde ben daha ....

A) doğmadım

B) doğdum

C) doğmuştum

D) doğmamıştım

7. Çocukken her gün en az bir bardak süt içerdim ama şimdi .....

A) içmedim

B) içmiyorum

C) içmeliyim

D) içmiştim

8. Yurt dışına çıkacaktı ama vize ....

A) alacaktı

B) alamadı

C) almasaydı

D) alıyordu

9. İstanbul'u görseydiniz buraya "Dünyanın en güzel şehri." .....

A) diyordunuz

B) diyeceksiniz

C) derdiniz

D) demeliydiniz

10. Kitabı bitirdikten sonra şöyle dedi: Keşke daha önce .....

A) okusaydım

B) okuyordum

C) okumuştum

D) okuyacaktım

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM

Görüşlerimi belirli bir bakış açısıyla yazılı olarak ifade edebilirim.

Herhangi bir konu hakkındaki fikirlerimi sebepleriyle birlikte yazabilirim.

Bir metnin ana fikrini ve yardımcı fikirlerini anlayabilirim.

Konuşmalardaki soyut kullanımları ve bir alana yönelik terimleri anlayabilirim.

Bir metnin konusunu, ana ve alt başlıklarını belirleyebilirim.

İş mektuplarındaki biçimsel özellikleri tanıyabilirim.

Standart Türkçe ile yapılan konuşmaları bütünüyle anlayabilirim.

Güncel bir konuyu olumlu veya olumsuz yönleriyle değerlendirebilirim.

Genel konuları içeren kapsamlı bir konuşmaya etkin şekilde katılabilirim.

Tartışmalarda görüşlerimi uygun desteklerle savunabilirim.

Sebepler, sonuçlar ve olası durumlarla ilgili tahminlerde bulunabilirim.

Bir konuyu farklı yönleriyle sunarak tartışmayı sürdürebilirim.

İstanbul Boğazı

2
Değerlerimiz

Bölümler

A) Evlilik Hayatı
B) Arkadaşlık
C) Komşuluk

Beceriler

- Aile İlişkileri Kurma
- Arkadaşlık Terimlerini Bilme
- Komşuluk Terimlerini Bilme

Dil Bilgisi

- Sıfat fiil eki: -mIş
- Zarf fiil ekleri: -DIğI zaman, -DIğIndA, -DIğI sırada, -AcAğı zaman, -AcAğI sırada.
- Bütün zamanların riva-yetleri.

Kelimeler

- aile
- komşuluk
- arkadaşlık
- evlilik
- düğün

Üniteye Hazırlık

- İyi bir eş olmak için neler yapmalı?
- Arkadaş ile dost arasında sizce ne gibi bir fark var?
- Komşularınızla ilişkileriniz nasıl?

A) EVLİLİK HAYATI

1. Okuyalım.
Murat Evren'le Röportaj

Sunucu:
Sayın dinleyiciler, bugün stüdyo konuğumuz evlilik danışmanı Psikolog Dr. Murat Evren. Kendisiyle evlilik hayatıyla ilgili konuşacağız. Sizin de bu konuda merak ettiğiniz sorular varsa bize ulaşıp uzmanımıza danışabilirsiniz.
Hoş geldiniz Murat Bey, sizce evliliğin temelini ne oluşturur?

Murat Evren:
Evliliğin olmazsa olmazı sevgi ve saygıdır. Hayat paylaştıkça güzeldir.

Sunucu :
Evlilikte mutluluğun sırrı nedir?

Murat Evren :
Biz evlenmeden önce birbirimizi tanımaya çalışmıyoruz. Karşımızdakine kendimizi olduğumuzdan farklı tanıtıyoruz. Böylece evlilik için doğru karar verilemiyor.
Sevgi, bir kişiyi kayıtsız şartsız kabul etmektir. Eşimizin tercihlerine saygı duyabilmektir. Onu olduğu gibi kabul ettiğimizde mutluluğu buluruz.

Sunucu:
Eşler, en çok hangi problemlerle size geliyorlar?

Murat Evren:
En çok birbirlerine eskisi kadar ilgi göstermediklerine dair şikâyetlerle geliyorlar. Evlilikte çatışmaların ortaya çıkması, herkesin kendi doğrularını kabul ettirmeye çalışması ve birbirlerinin öz değerlerine zarar vermesiyle problemler başlıyor. Evlilik dansında insanlar birbirlerinin ayaklarına basıyor ve canları yanmaya başlıyor, yani ritim bozuluyor.

Sunucu:
Çiftlerin anlaşamamasında, çevrenin etkisi var mıdır?

Murat Evren:
Her ailenin sınırları vardır. Ailenin dışarıdan

gelebilecek olumlu ya da olumsuz etkilere karşı zırh oluşturması gerekiyor. Bizim ülkemizde, anne babalar, çocukları evlenirken "Güle güle." demekte zorlanıyorlar. Onlar da "Hoşça kal anne, baba." demekte zorlanıyorlar. Böylece çiftler birbirlerine yakınlaşamıyorlar ve ailelerinden kaynaklanan sorunlar yavaş yavaş başlıyor.

Sunucu:
Günümüzde evlilikleri yürütmek kolay mı?

Murat Evren:
Günümüzde evli kalmak çok kolay değil. Şüphesiz bunun birçok sebebi var. Artık çiftler birbirlerine fazla vakit ayıramıyor oysa eşlerin duygularını paylaşması gerekir. İnsanlar duygularının fark edildiği ve onaylandığı ortamlarda mutlu olabilirler. Aksi takdirde evliliği yürütmek zorlaşıyor. Eşler arasında kişilik mücadeleleri var. Görev dağılımları, haklı çıkma çabası, iletişim bozuklukları ...

Sunucu:
Evlilikte roller nasıl olmalıdır?

Murat Evren:
Çocuk faktörü var bir de evlilikte. Çocuk önemli ama yeterli değildir sağlıklı bir ilişki için. Hatta bazen o kadar ileri gidiyoruz ki ebeveyn rolümüze çok önem veriyoruz ve eş olma rolü ikinci plana düşüyor. En büyük hata burada başlıyor. Oysa iyi anne-baba olabilmenin yolu, iyi eş olmaktan geçiyor. İyi eş olanlar, iyi anne babalık yapabiliyorlar. Eş olmayı ikinci plana attığınızda, eş olma rolü unutulmaya ve yerini başka roller almaya başlıyor. Bu rol her zaman birinci sırada olmalı. Beş çocuğunuz bile olsa, önce eş olacaksınız.

2. Eşleştirelim.

1. Herkes kendi doğrularını kabul ettirmeye çalışınca... (__)
2. Mutluluğu bulmanın yolu eşlerin birbirlerini... (__)
3. Evlenmeden önce çiftler... (__)
4. Evlilikte kontrolü eline almak için... (__)
5. Anne babalık rolümüze çok önem verdiğimiz için... (__)
6. İnsanlar duyguların fark edildiği ve onaylandığı zaman... (__)
7. Beş çocuğunuz olsa bile... (__)

a) birbirlerini tanımaya başlamalıdır.

b) evlilikte sorunlar başlıyor.

c) mutlu olabilirler.

ç) olduğu gibi kabul etmesinden geçer.

d) insanlar birbirlerinin ayaklarına basıyor.

e) önce eş olacaksınız.

f) eş rolü geride kalıyor.

3. İnceleyelim.

Tenceredeki mısırlar **patlamış**.

Sinemada film izlerken **patlamış** mısır yedik.

Çiçekler sıcaktan **solmuş**.

Solmuş çiçeklerini suladı.

Sonbahar mevsimi ile birlikte yapraklar **sararmış**.

Parkın içindeki **sararmış** yaprakları topladık.

4. Koyu yazılmış kelimelerin farkını bulalım.

dilimle**n**- + ekmek	→	dilimle**nmiş** ekmek	X	dilimlenmemiş ekmek
kavr**ul**- + kahve	→	kavr**ulmuş** kahve	X	kavrulmamış kahve
haşla**n**- + yumurta	→	haşla**nmış** yumurta	X	haşlanmamış yumurta
yıka**n**- + çamaşırlar	→	yıka**nmış** çamaşırlar	X	yıkanmamış çamaşırlar
sol- + çiçek	→	sol**muş** çiçek	X	solmamış çiçek

5. Görselleri inceleyelim, boşlukları dolduralım.

küçülmüş

kurumuş

haşlanmış

doğranmış

1. Yaklaşık on dakika sonra yağın içine ..... patatesleri atabilirsiniz.
2. Annem, ... çamaşırları topladı.
3. Sabahları kahvaltıda bir tane ..... yumurta yiyorum.
4. ..... kıyafetlerimi kime verebilirim?

6. Yeniden yazalım.

1. Havuçlar haşlandı. Ayşe havuçları tabağa alsın.
   Ayşe haşlanmış havuçları tabağa alsın.
2. Sebzeler paketlendi. Buzdolabına yerleştirilecek.
   .....
3. Yumurtalar pişti. Onları salatanın içine doğrayalım.
   .....
4. Sebzeler doğrandı. Sibel onlar tencereye konacak.
   .....
5. Kahve çekirdekleri kavruldu. Kahve çekirdeklerinin kokusu etrafa yayılıyor.
   .....

7. Eşleştirelim.

1. kırılmış	a. duvar
2. yıkanmış	b. kumaş
3. kızarmış	c. mum
4. boyanmış	d. kâğıt
5. sönmüş	e. cam
6. yırtılmış	f. elbiseler
7. biçilmiş	g. yemek
8. bozulmuş	h. tavuk

8. Dinleyelim, eşleştirelim
Farklı Düğünler

Hollanda

İskoçya

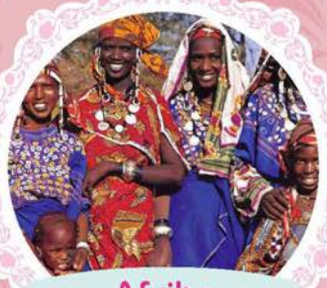
Afrika

Çek Cumhuriyeti

Türkmenistan

Finlandiya

Dünya üzerinde birbirinden ilginç düğün gelenekleri var. Türkiye'de tuzlu kahveyi içen damat adayı sesini çıkartmazken Hindistan'da damadın ayakları gelinin annesi tarafından yıkanıyor. İşte dünya üzerindeki diğer gelenekler...

Kosova

Çin

Fas

	NEREDE?
1. Gelinle damat tek kaşıkla çorba içer.	
2. Gelinin yüzü beyaza boyanır.	
3. Geline takılanlar ve gelinlik kırk kiloyu geçer.	
4. Düğün tarihi için doğum günü önemlidir.	
5. Tacı alan kız evlenir.	
6. Dilek ağacına dilekler yazılır.	
7. Büyükler, gelinin ayaklarını yıkar.	
8. Gelin süt banyosu yapar.	
9. Gelin adayına para ve fıstık verilir.	

9. Konuşalım.
Gelenekler

a) Dinlediğimiz gelenekler hakkında ne düşünüyorsunuz? Sizin için en ilginç olanı hangisidir?
b) Sizin ülkenizdeki düğün gelenekleri nelerdir?

10. Canlandıralım.

- Bir grup oluşturunuz.
- Bir ülke seçiniz.
- O ülkenin düğün geleneğini canlandırınız.

11. Yazalım.
Düğün

Türkiye'de düğünden önce tüm akrabalar bir araya gelir ve kına gecesi yapılır. Ertesi gün düğün olur. Geline ve damada para veya altın takılır. Bu törene takı merasimi denir. Anneler kızlarına çeyiz sandığı hazırlarlar ve gelin bu sandığı yeni evine götürür. Yeni evli çifte "Allah bir yastıkta kocatsın!" diye temennide bulunulur.

Siz de ülkenizde düğünle ilgili gelenekleri yazınız.

.....

.....

.....

.....

Konuşalım. / *Günümüzde gençlerin evlilik hakkındaki düşünceleri nelerdir?*

Kelime Dünyası

* psikolog
* evlilik
* kırgınlık
* tanımak
* problem
* saygı duymak
* evlenmek
* damat
* gelin
* düğün
* tören
* dinlemek

B) ARKADAŞLIK

1. Okuyalım.
İki Arkadaş

Meroz, mantosunun altına bir hançer saklayarak Siragüza Kralı Denis'in yanına sokuldu. Muhafızlar derhâl kendisini yakalayarak zincire vurdular.

Kral Meroz'a öfkeyle sordu:

- Bu hançerle ne yapacaktın?

- Kenti bir zalimden kurtaracaktım.

Bu arzunun cezasını darağacında göreceksin.

- Ölüme hazırım, hiçbir zaman af ve aman dilemiyorum. Yalnız küçük bir isteğim var. Kız kardeşimle nişanlısının düğünlerini yapmak için üç gün izin istiyorum. Üç günün sonunda güneş batmadan geri döneceğim. Bu üç gün için arkadaşım benim yerime sizin yanınızda kalacak ve eğer sözümde duramazsam öcünü ondan alabileceksin.

Kral gülmeye başladı ve biraz düşündükten sonra alaycı bir tavırla cevap verdi:

- Sana üç gün izin veriyorum. Fakat bilmiş ol ki bu süre içinde gelmezsen senin yerine arkadaşını cezalandıracağım.

Bunun üzerine Meroz arkadaşına koştu:

- Kral, beni idam ile cezalandırdı. Bununla beraber kardeşimin düğününde bulunmak için bana üç gün izin verdi. Yalnız bu üç gün için kralın yanında benim yerime sen kalacaksın. Bana bu iyiliği yapar mısın?

Arkadaşı, hiç sesini çıkarmadan onu kucakladı ve isteğini kabul etti. Krala teslim olmak üzere saraya gitti. Bu sırada Meroz, kız kardeşinin düğününe yetişmek için yola çıktı.

Meroz, kardeşi ile nişanlısını birleştirmişti. Üçüncü gün tan yeri ağarmadan uğursuz zamanı geçirmemek için çabuk çabuk geri dönüyordu. Fakat sürekli yağan yağmur, Meroz'un hızlı yürümesini engelliyordu.

Meroz, sopasına dayanarak bir ırmağın kenarına geldi. Irmaktan karşıya geçmek zorundaydı. Ancak ırmağın taşkın suları köprüyü yıkıp götürmüştü. Meroz, ne yapacağını şaşırdı. Üzüntü ve çaresizlik içinde çırpınmaya başladı. Irmağın kenarında ellerini göğe kaldırarak ağlamaya ve yalvarmaya başladı.

- Allah'ım, sana yalvarıyorum, bu yağmuru ve azgın suları durdur! Zaman geçiyor. Güneş

tam tepemize geliyor. Eğer biraz daha yükselirse arkadaşımı kurtarmak için çok geç kalacağım.

Dalgalar, onun öfkesini artırmaktan başka hiçbir şey yapmıyordu. Sular suları, saatler saatleri kovalıyordu. Meroz artık çok düşünmedi, hemen coşkun ırmağın ortasına atıldı. Çetin bir mücadeleden sonra suları yenerek nehrin karşısına geçti. Akşam olmadan yetişmek için hızla yoluna devam etti. Bu sırada yanından geçen iki kişinin kendi aralarında şöyle konuştuklarını işitti:

- Şu anda onu darağacına çekiyorlardır.

Meroz'u, yetişememek düşüncesi kanatlandırdı. Korku onu kamçıladı. Koşmuyor, âdeta uçuyordu. Sonunda, uzaklarda Sıragüza şehrinin kuleleri göründü. Çok geçmeden evinin bahçesini gördü. Meroz, bir süre sonra şehrin meydanına gelmişti ama güneş artık batıyordu.

Meroz, darağacını ve halkı gördü. Arkadaşını asmak için boğazına ip geçirmişler, dar ağacına çıkarıyorlardı. Meroz yüksek sesle bağırdı:

- Dur, cellat, işte ben buradayım, geldim!

Meydandaki halk, cellat, kral herkes Meroz'a bakıyordu. Meroz'la arkadaşı göz göze geldiler. Cellat, Meroz'un arkadaşını dar ağacından indirdi. İki arkadaş büyük bir sevinçle kucaklaştılar. Bu manzara karşısında kimse duygusuz kalamazdı. Meroz sözünde durmuş, arkadaşının kendisi yerine idam edilmesini önlemişti. Kral, bu iki arkadaşı yanına çağırttı ve onları uzun

uzun hayranlıkla seyrettikten sonra şöyle dedi:

Bana büyük bir ders verdiniz. Hayatta kral olmaktan daha değerli şeyler varmış. Demek ki iyilik ve dostluk dedikleri boş kelimeler değilmiş. Şimdi benim de sizden bir isteğim var: Beni de aranıza alın, üçümüzün kalbi bundan sonra bir olsun.

Schiller

2. Cevaplayalım.

1. Meroz, kralı niçin öldürmek istiyor?

.....

2. Kral, Meroz'u ne ile cezalandırıyor?

.....

3. Meroz'un kraldan isteği nedir?

.....

4. Kral, Meroz'un isteğini hangi şartla kabul ediyor?

.....

5. Meroz, geri dönerken nasıl bir zorlukla karşılaştı?

.....

6. Kral, Meroz ile arkadaşının davranışından nasıl bir ders çıkarıyor?

.....

3. Karakter özelliklerini yazalım.

4. Hikâyeyi kendi cümlelerimizle özetleyelim.

5. Okuyalım, inceleyelim.

- DIğI sırada,
- DIğIndA, DIğI zaman,
- AcAğI zaman
- AcAğI sırada

Meroz, hançeri krala saplayacaktı, ama o sırada muhafızlar tarafından yakalandı.

→ Meroz, hançeri krala saplay**acağı sırada** muhafızlar tarafından yakalandı.

Meroz, şehre geldi. Güneş henüz batmamıştı.

→ Meroz, şehre gel**diğinde** güneş henüz batmamıştı.

Meroz şehrin meydanına geldi. Meroz'un arkadaşı henüz idam edilmemişti.

→ Meroz, arkadaşı idam edil**eceği sırada** şehrin meydanına geldi.

Kral, Meroz'u idam edecekti. Meroz bir istekte bulundu.

→ Kral, Meroz'u idam ed**eceği sırada** Meroz bir istekte bulundu.

Meroz'la arkadaşı sevinçle kucaklaştı. Kral çok duygulandı.

→ Meroz ve arkadaşı sevinçle kuşakl**aştığı zaman** Kral çok duygulandı.

Meroz, nehrin kenarına geldi. Güneş tepeye çıkmıştı.

→ Meroz, nehrin kenarına gel**diği sırada** güneş tepeye çıkmıştı.

6. Örnekteki gibi yeniden yazalım.

1. Okul açıldı. Mariya o sırada ülkesindeydi.

→ Mariya, okul açıldığında ülkesindeydi.

2. Leyla'nın annesi lambayı kapattı. Leyla henüz uyumamıştı.

→ .....

3. Ders çili çaldı. Öğrenciler bahçedeydi.

→ .....

4. Ayşe Hanım, yemek pişirecek. Misafirler geldi.

→ .....

5. Yaz geldi. Ailemle birlikte köye gideceğim.

→ .....

6. Karanlık çöktü. Herkes evine çekilir.

→ .....

7. Tamamlayalım.

Telefon <u>çaldığı zaman</u> internet kesiliyor.

Cihangir'le konuş..... ..... sen geldin.

Eşyalar taşın..... ..... bana haber ver.

Rânâ derse gir..... ..... "Günaydın!" dedi.

8. Tamamlayalım.

cevapladığı sırada | vardığımızda | verdiği zaman | yapacağınız zaman

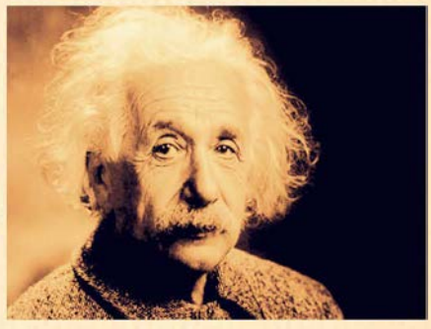

Einstein, birçok yerde konferans vermişti. Bu konferanslara şoförünün kullandığı bir otomobille gidiyordu. O, konferans ..... şoför de dinleyiciler arasında otura-rak onu dinlerdi. Bir gün yine bir yere konferansa gidiyorlardı. Bir aralık şoför, "Dr. Einstein!" dedi, sizi o kadar uzun zamandır defalarca dinledim ki artık konuşma .... sözlerinizi kelimesi kelimesine biliyorum." Yaşlı adam anla-mıştı."Pekâlâ..." dedi. "Şimdi gittiğimiz yerde beni tanımazlar. .... palto ve şapkalarımızı değişelim ve sen konuş." Bunun üzerine ko-nuşmayı şoför yaptı. Gerçekten de dersini iyi çalışmıştı. Soruları .... daha önce sorulmamış bir soru soruldu. Cevabını bilmediği bu soru karşısında yine de telaşlanmadı ve: "Böyle basit bir şeyi sormanız gerçekten çok garip..." dedi. "Şimdi arka sırada oturan şoförümü çağıracağım ve size cevap vermesini söyleyeceğim." dedi. Soruyu Einstein cevapladı.

9. Dinleyelim, işaretleyelim.

Kan Kardeşliği

	Var	Yok
Kan kardeşliğinin kelime anlamı		
Farklı cinsiyetlerin kan kardeşi olabileceği		
Kan kardeşliğinin kuralları		
Gerçek kardeşlikten farkının olmadığı		
Kan kardeşliğinin gelenekselliği		
Günümüzde de devam ettiği		

10. Okuyalım.

En Yakın Arkadaşım

Emine Hanım Neyin var kızım?

Meryem Hiç... Yok, bir şey...

Emine Hanım Emin misin? Çok üzgün görünüyorsun.

Meryem Şey aslında bugün Emir'le biraz tartıştık.

Emine Hanım Neden? Sizin çok iyi anlaştığınızı sanıyordum.

Meryem Bugün beni yanlış anladı. Bana biraz kızdı, ben de kırıldım.

Emine Hanım Konunun ne olduğunu anlatmak ister misin?

Meryem Birkaç gün önce Emir benden ders notlarımı istemişti. Hasta olduğu zaman bazı dersleri kaçırmıştı. Ben de tamam dedim. Daha sonra defteri götürmeyi unuttum. O da bir daha hatırlatmadı. Dün bu dersten sınav olduk. Emir'in de ders notları eksik olduğu için iyi bir not alamadı. Bana "Sen notlarını benden saklamasaydın, notum bu kadar düşük olmazdı." dedi.

Emine Hanım Peki sen ne dedin? Gerçekten notlarını götürmek istemedin mi?

Meryem Olur mu öyle şey anne? Hiç Emir'den saklar mıyım? Gerçekten unutmuşum.

Emine Hanım Peki unuttuğunu söylemedin mi?

Meryem Söyledim fakat beni dinlemedi. Çok üzüldüm. Demek Emir hâlâ beni tanıyamamış.

Emine Hanım Meryemciğim, kırılmakta haklısın. Fakat Emir de sana değer verdiği için tepki göstermiş.

Meryem Nasıl? İnsan sevdiğine daha çok mu tepki gösterir? Bence sevdiklerine daha anlayışlı olmalıdır.

Emine Hanım Şöyle düşün. Emir sana çok değer verdiği için senin de kendisine değer verdiğini düşünüyor.

Meryem Değer veriyorum zaten anne.

Emine Hanım İşte bu nedenle unutabileceğini hiç düşünmemiş.

Meryem Ama beni dinleyebilirdi. O zaman ona açıklayabilirdim.

Emine Hanım Surat asma! Emir'e telefon et ve durumu anlat. İsteyerek olmadığını söyle ve senin için onun önemli olduğunu hissettir.

Meryem Yarın okulda görüşünce konuşurum.

Emine Hanım Eğer konuşmayı yarına ertelersen Emir yanlış düşünmeye devam edebilir. Haydi, kalk ve onu ara; bak göreceksin o da seni anlayışla karşılayacak.

Meryem Haklısın anne, yarın her şey için geç olabilir. Emir'i arayayım ve ondan özür dileyeyim.

Emine Hanım Haydi bakalım, artık yüzün gülsün.

11. Tamamlayalım.

1. Meryem ve Emir ..... tanışıyorlar.
2. Meryem üzgün çünkü .....
3. Emir, Meryem'e ..... kırılmıştır.
4. Emine Hanım Meryem'e .....önermiştir.

12. Anlatalım.

Dargınlık

Siz, Emir'in Meryem'e darılmasını doğru buluyor musunuz?
Siz olsanız, böyle bir durumda ne yaparsınız?

13. Hikâyeyi tamamlayalım.

Doğum Günüm

Doğum günümü kutlamak için bütün arkadaşlarımı evimize davet etmiştim. Hemen hemen tüm arkadaşlarım gelmişti. Fakat en sevdiğim arkadaşım ..... gelmemişti.

.....

.....

.....

14. Okuyalım, yazalım.

Aslan ile Fare

Ormanlar kralı aslan bir gün avlanmaktan yorulmuş ve yatmış uyumuş. Minik bir fare aslanın üzerinde dolaşmaya başlamış. Aslan sinirlenerek uyanıp, fareyi yakalamış. Tam öldüreceği sırada fare "Ne olur beni bırak! Gün olur benim de sana bir iyiliğim dokunur." demiş. Aslan farenin bu sözlerine gülerek:

"Sen küçük bir faresin, bana ne iyiliğin dokunur?" deyip onu bırakmış. Fare sevinerek oradan uzaklaşmış. Aradan biraz zaman geçmiş. Aslan, bir gün avcıların kurduğu tuzağa yakalanmış. Çırpınmış, bağırmış ama tuzaktan bir türlü kurtulamamış. Oradan geçen minik fare aslanın bu durumunu görmüş. Hemen dişleri ile tuzağın iplerini kemirerek kesmiş. Aslanı tuzaktan kurtarmış. Fare aslana "Beni küçük görüyordun. Bak, senin canını kurtardım." demiş. Aslan, böylece yapılan bir iyiliğin karşılıksız kalmayacağını anlamış.

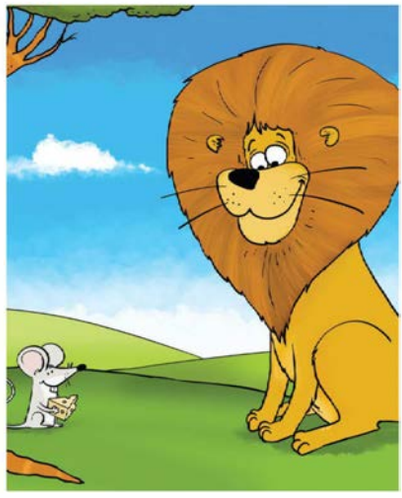

Bu hikâyenin ana fikri nedir?

.....

.....

Konuşalım. / *En yakın arkadaşınızın özelliklerini anlatınız.*

Kelime Dünyası

* arkadaş
* samimi olmak
* telefon etmek
* iyilik
* küsmek
* dargınlık
* kan kardeşi
* akıllı
* çocukluk
* dostluk
* hatıra
* mazi

C) KOMŞULUK

1. Okuyalım.
Komşuluk

Geçmişteki komşuluk ilişkisi ile günümüzdekini karşılaştırdığımızda çok büyük farklar görürüz. Günümüzde komşuluk giderek yok oluyor. Aynı mahallede, aynı apartmanda oturan insanlar yabancı gibi yaşıyorlar. Atalarımızın komşuya ve komşuluğa verdiği değeri şu sözlerle daha da iyi anlıyoruz: "Ev alma komşu al." "Komşu komşunun külüne muhtaçtır." "Komşuda pişer bize de düşer." "Hayır söyle komşuna hayır çıksın karşına." "Komşu hakkı tanrı hakkıdır." gibi bu sözler daha da uzayıp gider.

Komşuluk ilişkileri ne yazık ki çağın hayat şartlarına ve hızlı kentleşmeye yenik düşmüş durumda. Eskiden mahallelerde birlik ve beraberlik içinde yaşanıyordu. Mahallede herkes birbirini tanır, kimin derdi sıkıntısı varsa herkes bilirdi. Evler birbirine çok yakındı. Bu durumu bize eski komşuluk ilişkilerini bilenler şöyle anlatıyor: "Eskiden bir evde yaşayan nüfus ne kadar olursa olsun yalnız evin reisi çalışır herkes onun getirdiği kazançla geçinirdi. Evlerimiz taştan yapılmıştı. Bugünkü lüks avizelerin yerinde gaz ocakları, oturma gruplarının yerinde ise minderlerimiz vardı. Yiyecek, giyecek ve eşya azdı. Misafire çok önem verilirdi. "Misafir on rızıkla gelir, birini yer dokuzunu bırakır." denirdi. "Misafirin geldiği eve bereket gelir." anlayışı vardı insanlarda. Bütün bu zor şartlara rağmen eskiden insan ilişkileri daha sıcaktı.

Tek katlı, kimi üç oda, kimisi iki oda, uzun hayatlı evler vardı. Bu yapılarda çoğu zaman aynı duvar, iki komşuya bir duvarlık yapardı. Evlerin üzerleri direklerle örtülüydü. Toprak damlı ve damdan dama geçilerek âdeta mahalle dolaşılırdı. Komşular birbirlerine evini, malını, canını emanet edebilirlerdi. Komşular arasında saygı vardı. Birbirlerinin kusurlarını ayıplamaz ve hor görmezlerdi. Ortada bir yanlışlık varsa mahallenin büyükleri hatası olanı uyarır ve ona öğüt verirdi. Geçmişten gelen komşuluk bağları sayesinde birbirine akrabadan daha yakın olur ve herkes birbirini ağabeyi, ablası gibi sever, sayardı. Komşunun komşuyu gözetmesi en büyük haktı.

2. İşaretleyelim.

1. Aşağıdakilerden hangisi *"Komşunun komşuyu gözetmesi"* ifadesindeki gözetmek fiiline en yakın anlamı verir?

A) merak etmek
B) saklamak
C) korumak
D) endişe etmek

2. Aşağıdakilerden hangisi *"Misafir on rızkla gelir, birini yer dokuzunu bırakır."* cümlesiyle anlatılmak istenen anlamı verir?

A) misafirlerin habersiz gelmesi
B) misafir sayısının çokluğu
C) misafirin bereket getirdiği
D) misafirin ev sahibine tutumu

3. *"Çoğu zaman aynı duvar iki komşuya duvarlık yapardı."* cümlesi ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) çekilen maddi sıkıntı
B) evlerin birbirine olan yakınlığı
C) dönemin zor şartları
D) samimiyetin varlığı

3. Konuşalım.

Komşunun Kıymeti

Yandaki atasözlerinden hangileri metinde anlatılanlarla yakınlık göstermektedir. Bu atasözlerinin anlamlarını tartışınız.

Gülme komşuna gelir başına.
Komşu komşunun külüne muhtaçtır.
Ev alma komşu al.
Komşunun tavuğu komşuya kaz görünür.
Kötü komşu insanı ev sahibi eder.
Hayır dile komşuna hayır gele başına.
Aç kurt bile komşusunu dalamaz.

4. İnceleyelim, tamamlayalım.

1. Ona yardım etseydin ödevlerini zamanında **bitirirmiş**.
   O hafta sonları balığa çıkmaya bayıl.....
2. Her akşam müzik dinlemeliymiş, müziksiz **yapamazmış**.
   Her sabah spor yap....., yoksa kendine gelemezmiş.
3. Her gün yirmi bardak çay **içermiş**.
   Günde en az on saat uyu.....
4. Günde altı saat ders **çalışıyormuş**.
   Eskiden her akşam kitap oku.....
5. Önümüzdeki ay ülkesine **dönecekmiş**.
   Bulaşıkları o yıka.....

5. Dinleyelim, tamamlayalım, işaretleyelim.

Yüzük Nerede?

Derya Aaa, elektrikler kesildi!

Deniz Tüh, yazdıklarımızı kaydedememiştim!

Derya Ne yapalım şimdi?

Deniz Eskiden ne yaparlarmış acaba?

Derya Babam anlatmıştı. Akşamları gaz lambası ile tüm aile otur..... Babamın dedesi hikâyeler anlat..... Babam ve kardeşleri de ilgi ile onu dinle.....

Deniz Şimdi hatırladım, bana da annem anlatmıştı. Onlar da akşam olunca komşularla bir araya gelir ve oyunlar oyna..... Mesela bir yüzük oyunu varmış. Fincanlar bir tepsiye dizil..... Yüzük, bunlardan birinin altına saklan..... Oyuna başlama işi yazı tura atılarak belirlen..... Kazanan taraf göstermeden yüzüğü saklar ve karşı grubun bunu bulmasını iste..... Arayan grup istediği fincanı "Boş!" diyerek kaldırabil....., bunda sayı sınırlaması yokmuş. Ancak, boş diye kaldırdığı zarfın altından yüzük çıkarsa arayan taraf kaybed.....

Derya Bu oyunu biz de oynayabilir miyiz?

Deniz Hayır, daha kalabalık bir grupla oynanması gerekir.

Derya O zaman arkadaşlar gelince hep birlikte oynayalım.

	D	Y
1. İki arkadaş çalışıyormuş.		
2. Derya'nın dedesi torunlarına hikâye anlatırmış.		
3. Derya'nın annesi komşularla yüzük oyunu oynarmış.		
4. Yüzük oyununda yüzükler tepsiye dizilirmiş.		
5. Oyuna yazı tura atılarak başlanırmış.		
6. Fincanda yüzüğü bulan oyunu kaybedermiş.		

6. Dinleyelim, tamamlayalım.
Kazan Doğurdu

Hoca komşusundan ödünç bir kazan alır, kazanı verirken içine bir kazan yerleştirir.
Komşusu sorar:
-Bu ne?
-Senin kazan doğurdu der, Hoca.
Komşu çok ..... Aradan birkaç gün geçer. Hoca yine komşusuna .....
Bir iki gün kullanmak için kazanı .....
Komşusu:
"Hay hay baş üstüne." .....; kazanı sevinerek hocaya .....
Aradan oldukça uzun bir zaman geçer. Komşu, kazanı geri gelmeyince ayakkabılarını giyer, Hocanın evine gider, ...:
"Bizim kazan ne oldu?" diye sorar.
"Sizin kazan mı? Sizlere ömür." ..... Hoca.
Komşu .....;
"Aman hocam kazan bu nasıl .....?"
"Ee komşum! Kazanın doğurduğuna inanıyorsun da öldüğüne mi .....?"

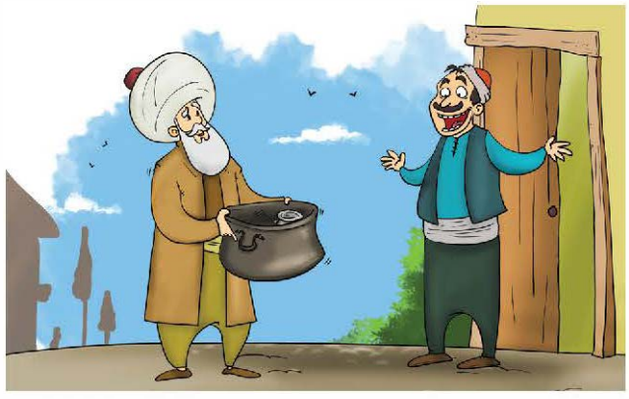

7. Yazalım.
Gece Oyunları

Siz de büyüklerinizden dinlediğiniz bir oyunu yazınız.

8. Konuşalım.
Komşularımız

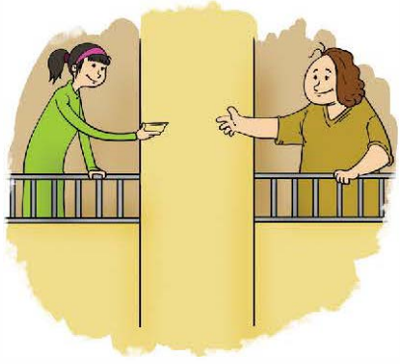

1. Yukarıdaki görsellerde komşuluk ilişkisinin hangi yönü öne çıkarılmıştır?
2. Konu ile ilgili deyim ve atasözü örnekleri veriniz.
3. Kendi kültürünüzdeki komşuluk ile ilgili sözlerden örnekler veriniz.

Serbest Okuma

İmece

İmece, bir köy ya da köy topluluğu içinde işlerin gönüllü ya da zorunlu olarak ve el birliği içinde yapılmasıdır. Köyün herhangi bir sorununun giderilmesine karar verilmişse, köydeki her evin bu sorunun çözülmesi için yardım etmesi beklenir. Bir konu için para toplanmasına karar alınmışsa, her ev gücü yettiği kadar katkı yapmak zorundadır. İmece, köy veya küçük kasabalarda yazılı olmayan hukuka dayalı, herkes tarafından kabul gören bir dayanışma örgütüdür. Bir belediyenin yapması gereken pek çok iş, köylerde belediye olmadığı için bu usulle yapılır. İmece kararı muhtar ve ihtiyar heyeti tarafından alınır.

İmece usulü yapılan veya yapılabilecek işlere bazı örnekler:

Düğün yerlerinin kurulması,

Okul inşaatı,

Cami inşaatı,

Okulun yakacağının toplanması,

Köye misafir gelmişse ağırlamak.

Yazalım. / Yaşadığınız yerde komşuluk ilişkileri nasıl? Yazınız.

Kelime Dünyası

* mahalle
* kentleşme
* misafir
* öğüt vermek
* iç içe yaşamak
* ödünç
* huzur
* el birliği
* dayanışma
* düğün
* muhtar
* komşu

DEĞERLENDİRME

1. Aşağıdaki kelimelerden hangisi diğerlerinden farklıdır?

A) bitmiş kalem
B) durmuş saat
C) dolmuş durağı
D) kurumuş yaprak

2. Aşağıdakilerden hangisi zaman anlamı bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) aldıktan sonra
B) baktığı sırada
C) yazdığında
D) okuyunca

3. "Ev alma komşu al." atasözünde anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir.

A) Komşuluk ilişkilerinin önemli olduğu
B) Ev sahibi olmanın zor olduğu
C) Evsiz kişilerin çok sıkıntı yaşadığı
D) Komşuların yaşattığı sıkıntılar

4. Aşağıdaki cümlelerden hangisi olumsuz bir yargı içermektedir?

A) Bu romanda yazar tarihî bir dil kullanmış.
B) Okuyucu ile kahramanlar arasında köprü kurmuş.
C) Ana karakter gereğinden fazla ön plana çıkmış.
D) Kahramanların hepsi fiziksel anlamda güzel tasvir edilmiş.

5. Aşağıdaki eylemlerden hangisi zaman olarak farklı yapıdadır?

A) kırılmalıymış
B) görseymiş
C) koşturmuş
D) sorarmışız

6. "Duyduğuma göre Ali, Ayşe'yle .....' cümlesindeki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) evlenecekmiş
B) evlenseymiş
C) evlenmeliydi
D) evlenirdi

7. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde ikinci eylem birinci ile aynı zamanda gerçekleşmektedir?

A) Müdür bana baktığı zaman tüylerim ürperiyor.
B) Okulu bitirince yurt dışına gideceğini söylüyor.
C) Çocuk ödevini bitirdikten sonra dışarı çıkacak.
D) Mesai bitinceye kadar tüm işleri bitiriyor.

8. Aşağıdaki altı çizili kelimelerden hangisinin yapısı <u>yanlıştır?</u>

A) Pencerelere mavi cam <u>takıldıymış.</u>
B) Madem istiyordu, <u>gelseymiş.</u>
C) Saatler biraz daha geri <u>alınacakmış.</u>
D) Tavukları ızgarada pişirirsen lezzetli <u>olurmuş.</u>

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir sanat terimi <u>yoktur?</u>

A) Son perde oynanırken alkışlar başladı.
B) Gitar çalmak için notaları öğrenmelisin.
C) Ressam tuvali adeta gökkuşağına çevirmiş.
D) Sanat eğitimi için yurt dışına gidecek.

10. Yönetmen, iki kuşak arasındaki çatışmayı anlatıyor. Bu dramatik temalı oyun yürek burkuyor. Bir ailenin nasıl yabancılaştığına değiniyor. Baba oğul aynı hastalığa yakalanıyor. Annenin oğluna yakınlığı, bu yakınlığın oğlunun psikolojisine etkisi beklenmedik gelişmelerle sürüyor. Yazar, hem ilk kuşağın hem de ikinci kuşağın düşünce ve hislerini bir arada gösteriyor. Böylece her izleyici oyundan farklı bir tat alıyor.

Parçada vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Oyunda kuşak çatışması iki yönlü anlatılmıştır.
B) Oyunun yönetmeni oldukça başarılıdır.
C) Kuşak çatışması her devirde ilgi gören bir konudur.
D) İki kuşağın anlatıldığı oyun herkesi etkilemektedir.

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM

Kolayca okunup anlaşılabilen metinler yazabilirim.

Bir metindeki anahtar kavram ve ifadeleri belirleyebilirim.

Okuduğum bir metnin olay örgüsünü özetleyebilirim.

Bir metindeki öznel ve nesnel yargıları anlayabilirim.

Okuduğum bir metnin ana konusunu belirleyebilirim.

Konuşmalardaki soyut kalıplar ve alana yönelik terimleri anlayabilirim.

Ayrıntılı bir bilgiyi doğru biçimde aktarabilirim.

Uzun ve ayrıntılı bir konuşmada kişisel yorumlarımla yer alabilirim.

Bir olay veya durumla ilgili çıkarımlarda bulunabilirim.

Bir öyküdeki kişilerin fiziksel ve psikolojik özelliklerini belirleyebilirim.

Bir öyküdeki kişilerin yüklendikleri işlevleri belirleyebilirim.

Güncel bir konuyu olumlu ve olumsuz yönleriyle değerlendirebilirim.

Beylerbeyi/İstanbul

3

Bir Ömür Böyle Geçti

Bölümler

A. Hayata İlk Adım
B. Rüzgâr Gibi Geçti
C. Bu Da Geçer Ya Hu!

Beceriler

- Organları Tanıma
- Yaşlılıkla ve Hayatla İlgili Terimleri Kullanma

Dil Bilgisi

- Dolaylı anlatım
- İsimlerin dolaylı anlatımları
- Fiillerin dolaylı anlatımları
- İstek kipinin dolaylı anlatımı
- Soruların dolaylı anlatımları
- Emir kipinin dolaylı anlatımları

Kelimeler

- gençlik
- hamilelik
- yaşlılık
- mezuniyet

Üniteye Hazırlık

- Daha önce hiç yeni doğmuş bir bebek gördünüz mü?
- Öğrenciyken ne gibi sorunlar yaşadınız?
- Daha önce bir huzurevine gittiniz mi?

A. HAYATA İLK ADIM

1. Dinleyelim, işaretleyelim.
Altın Top

Aşağıdaki görsellerden hangileri dinlediğiniz metinle ilgilidir?

2. İnceleyelim.

Fakir kadın, "Bizim küçük bir altın topumuz var." dedi.

→ Fakir kadın, küçük bir altın topları olduğunu söyledi.

Zengin adam karısına, "Biz çok zenginiz ama yine de mutlu değiliz." demiş.

→ Zengin adam karısına, çok zengin olduklarını ama yine de mutlu olmadıklarını söylemiş.

Kuyumcu zengin adama "Siparişiniz hazır." dedi.

→ Kuyumcu, zengin adama siparişinin hazır olduğunu söyledi.

Zengin adam kuyumcuya, "Şimdi hemen eve gitmem lazım." dedi.

→ Zengin adam kuyumcuya, hemen eve gitmesi gerektiğini söyledi.

Fakir kadın zengin adamın karısına, "Bizim sarı saçlı, tostoparlak bir yavrumuz var." dedi.

→ Fakir kadın zengin adamın karısına sarı saçlı, tostoparlak bir yavruları olduğunu söyledi.

3. Okuyalım.
Mesele Mühim!

Aylin ile Serkan bundan bir sene önce evlendiler. Şimdi onlar bir çocuk bekliyorlar. Aylin, iki aylık hamile. Çocuğun cinsiyeti henüz belli değil. Aylin'in doktoru bebeğin cinsiyetinin belirlenmesi için biraz daha beklemek gerektiğini söylüyor. Hem Aylin'in hem de Serkan'ın ailesi çok heyecanlılar. Çünkü onlar da ilk defa torun sahibi olacaklar. Ancak aileler arasında tatlı bir sorun ortaya çıktı. Torunun adı ne olacak? Aylin sorunun çözümü için bu akşam bütün aileyi yemeğe davet etti. Aylin, yemeği tek başına yapmadı. Kocası da ona yardım etti. Akşam olunca aile bir araya geldi. Neşe içinde yemeklerini yediler. Aylin'in ailesi ile Serkan'ın ailesi, doğacak torunları hakkında yemekteyken uzun uzun konuştular. Acaba çocuk kız mı oğlan mı olacaktı? Kime benzeyecekti? Bu ve benzeri konularda tahminler yürüttüler. Şimdi onların yemekten sonra neler konuştuklarını hep birlikte dinleyelim.

4. Dinleyelim, tahmin edelim, cevaplayalım.
Adını Kim Koysun?

Aylin: "O hâlde sıkı durun söylüyorum, biz Serkan'la karar verdik..."

1. Aylin'le Serkan'ın kararı ne olabilir?
2. Aylin'le Serkan'ın bu kararı hakkında büyüklerin tepkisi ne olabilir?

Serkan: "Şimdi de ikinci kararımızı söylüyoruz."

3. Serkan'la Aylin'in ikinci kararları ne olabilir?
4. Serkan'la Aylin'in ikinci kararları üzerine büyükler ne söylemiş olabilirler?

asıl mesele | çocuğun adı | bebeğin cinsiyeti | anne sütü | ad koyma kavgası | kura | hamilelikte beslenme | Allah adıyla yaşatsın! | karar anı | sürpriz | bebek bakımı

1. Yukarıdaki kelime öbeklerinden hangileri dinlediğiniz metinle ilgilidir?

.....

2. Siz olsaydınız bu kelime öbeklerinden hangisini metin için başlık koyardınız? Niçin?

.....

3. Seçtiğiniz kelime öbeklerinden hareketle dinlediğiniz metni özetleyiniz?

.....

5. Örnekteki gibi tekrar yazalım.

1. Yazar, "Aylin ile Serkan bir yıllık evliler." dedi.
   → Yazar, Aylin ile Serkan'ın bir yıllık evli olduklarını söyledi.

2. Serkan'ın babası, gelinine "Yemekler çok güzel!" dedi.
   → .....

3. Serkan'ın babası, "Çocuğun adı belli." dedi.
   → .....

4. Aylin'in annesi "Benim kızım da çok hamarattır." dedi.
   → .....

5. Serkan babasına, "Baba, bebeğin cinsiyeti henüz belli değil." dedi.
   → .....

6. Okuyalım.

Sevgili Anneciğim ve Babacığım

Bütün duygu ve düşüncelerimi dile getirebilseydim, size şunları söylemek isterdim. Deneme ile öğrenirim. Bana oyunda, arkadaşlıkta ve uğraşılarımda özgürlük tanıyın. Beni her yerde, her işimde, koruyup kollamaya çalışmayın. Davranışlarımın sonuçlarını kendim görürsem daha iyi öğrenirim.

Büyümeyi çok istesem de ara sıra yaşımdan küçük davranışlarda da bulunabilirim. Bunu önemsemeyin. Ama siz beni şımartmayın. Hep çocuk kalmak isterim sonra. Her istediğimi elde edemeyeceğimi biliyorum. Ancak siz verdikçe almadan edemiyorum. Bana yerli yersiz söz de vermeyin. Sözünüzü tutmayınca sizlere olan güvenim azalıyor.

Beni dinleyin. Öğrenmeye en yakın olduğum anlar, soru sorduğum anlardır. Söylediklerinizi kısa ve açık olsun.

Bana bütün kuralları birden öğretmeye kalkmayın. Öğütlerinizden çok davranışlarınızdan etkilendiğimi unutmayın. Birbirinize saygı ve sevginizin azaldığını görmek beni yaralar ve sürekli tedirgin eder.

Çok konuşup çok bağırmayın. Yüksek sesle söylenenleri pek duymam. "Ben senin yaşındayken..." diye başlayan sözleri hep kulak ardına atarım.

Beni yeteneklerimin üstünde işlere zorlamayın. Aksine başarabileceğim işleri yapmamı bekleyin. Başarmam için beni destekleyin. Hiç değilse çabamı övün. Bana güvendiğinizi belli edin. Beni başkalarıyla karşılaştırmayın, umutsuzluğa kapılırım.

Bana haksızlık ettiğinizi anlayınca özür dilemekten çekinmeyin. Özür dileyişiniz size olan sevgimi azaltmaz; tersine, beni size daha çok yakınlaştırır.

Benden "örnek çocuk" olmamı beklemezseniz ben de sizden kusursuz anne baba olmanızı beklemem. Sevgi dolu ve anlayışlı olmanız bana yeter.

Biliyorsunuz, sizin çocuğunuz olarak doğmayı ben seçmedim. Ama seçme hakkım olsaydı sizden başka kimsenin çocuğu olmak istemezdim!

Sevgiler...

Çocuğunuz...

(Prof. Dr. Atalay YÖRÜKOĞLU)

7. Deyimleri anlamlarıyla eşleştirelim.

dile getirmek	ifade etmek, anlatmak, açıklamak
kollamak	gücendirmek, incitmek, kırmak
elde etmek	korumak, gözetmek
yerli yersiz	uygun zamanı olup olmadığı düşünülmeden
söz vermek	başkalarının hakkını vermemek
yaralamak	rahatını, huzurunu kaçırmak
kulak ardı etmek	bir işi yapacağını kesinlikle bildirmek
belli etmek	dikkate almamak, göz önünde tutmamak
tedirgin etmek	bir şeye sahip olmak
yakınlaştırmak	isteyince o işi yapabilmek
haksızlık etmek	hissettirmek
(bir iş) elinde olmak	aralarında sıkı ilgi veya duygusal bağ oluşturmak

8. İçinde deyimlerin geçtiği dört cümle de biz kuralım.

Arkadaşımın sözleri beni çok yaraladı.

Yerli yersiz konuşmaktan ne zaman vazgeçeceksin?

9. İşaretleyelim, açıklayalım.

	Katılıyorum	Katılmıyorum
1. Çocuklar deneme yanılma ile öğrenirler.		
2. Anne ve baba, çocuklarına, arkadaşlıkta ve işlerinde özgürlük tanımalıdır.		
3. Çocuklara her istediği verilmemelidir.		
4. Çocuklara verilen sözler o kadar da önemli değildir. Çocuklar, çabuk unuturlar.		
5. Çocukların her sorusuna cevap yetiştirmek büyükleri yorar.		
6. Çocukları serbest bırakmak lazım, kurallarla boğmamak gerekir.		
7. Çok nasihat bıktırır, önemli olan davranışlarla çocuklara örnek olmaktır.		
8. Çocuklar, diğer çocuklarla karşılaştırılmayı pek hazzetmezler.		
9. Çocuklar kusursuzdur ama kusursuz anne baba yoktur.		

10. Örnekteki gibi yazalım.

1. Çocuk, anne ve babasına, "Bana yerli yersiz söz vermeyin." dedi.

→ Çocuk, anne ve babasına kendisine yerli yersiz söz vermemelerini söyledi.

Çocuk anne ve babasından kendisine yerli yersiz söz vermemelerini istedi.

2. Çocuk, anne ve babasına "Başarmam için beni destekleyin." dedi.

→

3. Çocuk anne ve babasına "Beni şımartmayın." dedi.

→

11. Okuyalım, anlatalım.
Gebelikle İlgili İnanışlar

- Gebelikte eğer bebek kız ise anne çirkinleşir, erkek ise güzelleşir.
- Gebe kadının karnı sivri ise bebeği erkek, karnı yayvan ise bebeği kız olur.
- Eğer bebek kız ise gebelik zor, erkek ise gebelik kolay geçer.
- Gebelik kadınlarda bazı hastalıkları giderir.
- Mide ekşimesi, gebelikte bebeğin saçlarının çıkma zamanında çok olur.
- Gebe kadın kelle, muşmula yerse çocuğu çirkin olur, güzele bakarsa çocuğu güzel olur.
- Gebe kadın, cenaze geçerken cenazeye bakmamalı çünkü cenazeye bakarsa doğacak çocuğun ömrü kısa olur.
- Gebe kadın, gül koklarsa bebeği güller gibi kokar.
- Gebe kadın, gebelikte ayva ve erik yerse bebeğin yüzünde gamzeler olur.
- Gebe kadın, ekşi yerse kızı, tatlı yerse oğlu olur.

- a. Metindeki inanışlardan hangisi/hangileri sizin kültürünüzde de vardır?
- b. Gebelik dönemi ve gebelik sonrası dönem için çevrenizde ne gibi inanışlar/düşünceler var? Siz bu düşüncelere katılıyor musunuz? Niçin?

12. Yazalım.
Sevgili Çocuğum

Kendinizi, anne ya da baba olarak düşünün ve çocuğunuza bir mektup yazınız.

.....

.....

.....

Kelimelerle paragrafı tamamlayınız.

İnsan hayatında çocukluk dönemi çok önemlidir. İnsanın kişiliği bu dönemde oluşmaya başlar.

.....

Kelime Dünyası

* çocukluk
* torun
* evlat
* cinsiyet
* güvenmek
* karşılaştırmak
* kulak ardı etmek
* haksızlık etmek
* dile getirmek
* benzemek
* gebelik
* inanış

B. RÜZGÂR GİBİ GEÇTİ

1. Dinleyelim, işaretleyelim.
Üniversiteli Gençlerin Sorunları

Aşağıdaki sorunlardan hangileri metinde dile getirilmemiştir?

1. sağlıksız beslenme		7. kirli hava	
2. çekingenlik		8. kalabalık sınıflar	
3. barınma yetersizliği		9. niteliksiz eğitim	
4. ulaşım sıkıntısı		10. not kaygısı	
5. sosyal imkânların yetersizliği		11. istihdam yetersizliği	
6. ders yükünün fazla olması		12. yemeklerin pahalı olması	

2. Okuyalım, tartışalım, yazalım.
Kimse Beni Anlamıyor!

Öğretmen Arkadaşlar, Karadeniz Bölgesi'nin iklimi, Türkiye'nin diğer bölgelerine göre oldukça farklıdır.

Melek Haklısınız öğretmenim, ben Doğu Karadenizliyim. Bizim orada gün içinde, ne zaman yağmur yağacağını ne zaman güneş açacağını kestiremezsiniz.

Öğretmen Öyle ki Karadeniz ikliminin bu değişken özelliği Karadeniz insanı üzerinde de etkilidir. Bu konuda sen ne dersin Ahmet?

Ahmet *(Dalgın)* Hangi konuda hocam?..

(Gülüşmeler...)

2. Kantinde

Kerem Arkadaşlar, ne dersiniz, bugün dersten sonra sinemaya gidelim mi?

Canan Çok iyi fikir! Sınavlar da bitti. Ama ben önce anneme telefon edip izin alayım.

Deniz Sanki biz izin almayacağız!

Kerem Ahmet, sen bir şey demeyecek misin?

Ahmet Şeyy, ben gelmeyeceğim. Kütüphaneye gidip ders çalışmam lazım.

Canan Sen de iyice tuhaflaştın Ahmet. Ne dersi bu? Sınavlar daha yeni bitti.

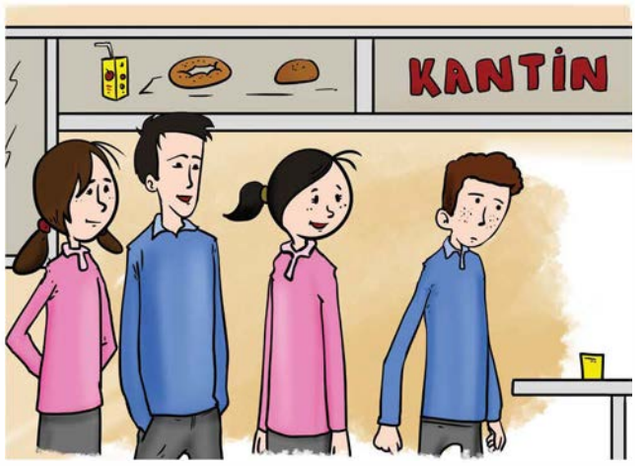

3. Metroda

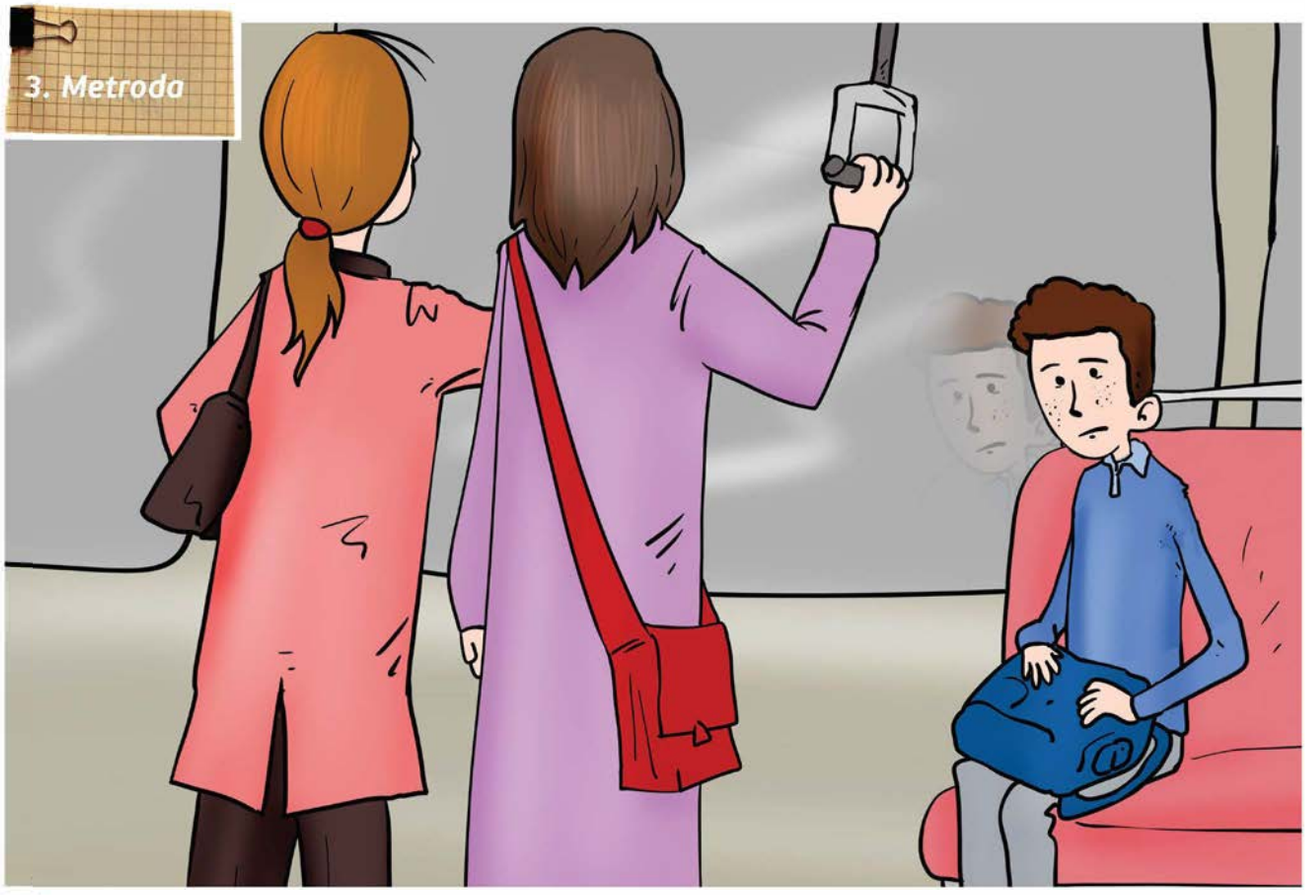

1. Kadın Bugün de iyice yoruldum vallahi!

2. Kadın Sen beni sormuyorsun! Sabahtan akşama kadar evrak götür, evrak getir, şirketin merdivenlerinde dolanıp durdum. Kimse kimsenin hâlinden anlamıyor ki!

1. Kadın Ya ya! Geçen hafta doktora gittim. Ayaklarımda varis varmış, doktor ayakta fazla kalmamı yasakladı.

2. Kadın Benim de belim tutulmuş vallahi! Fıtık başlangıcı mı nedir?

1. Kadın *(Yüksek sesle)* Gençlerde de edep diye bir şey kalmadı. Aah! Ah! Zamane gençleri ne olacak! Biz genç-ken böyle miydik?

Ahmet Affedersiniz teyzeciğim! Sizi görmemişim. Buyurun oturun lütfen!

4. Evde

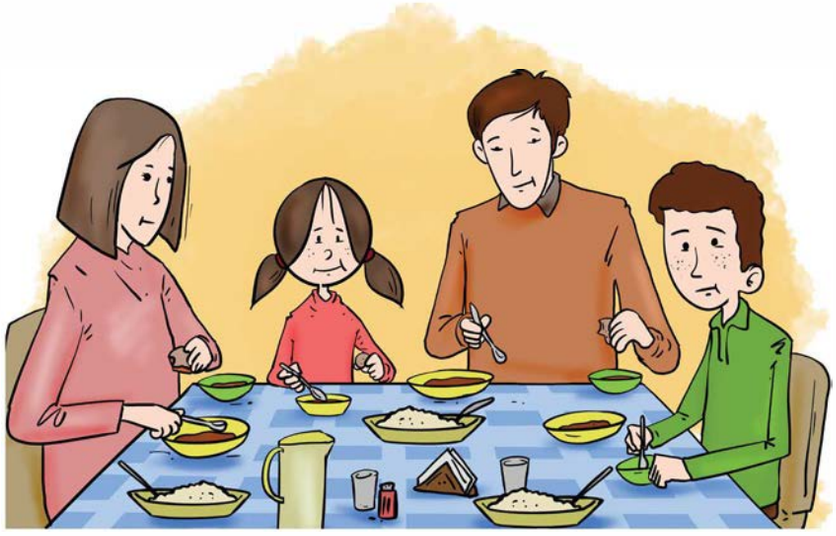

Anne Oğlum, hiçbir şey yemedin yine!

Ahmet İştahım yok anne. Ayrıca doydum.

Anne Bu nasıl doymak böyle? Doğru düzgün bir lokma bile yemedin. Haydi haydi, biraz daha ye bakalım!

Ahmet Anne, gerçekten yemek istemiyorum. Kendimi yorgun hissediyorum.

Baba Bırak hanım bırak! İnsanın yemesi ne ise işi de öyle olur! (Oğluna döner.) Öğretmenlerin, senin hakkında pek iyi şeyler söylemiyorlar Ahmet!

Ahmet Ne söylüyorlar baba?

Baba Derslerinle pek ilgili değilmişsin. Bu gidişle!..

Ahmet Bu gidişle ne baba!..

Anne Babası, o kadar üstüne gitme! Belki bir derdi vardır.

Baba Ne derdi olacak hanım! Bak, kız kardeşine de hiç iyi örnek olmuyor.

5. Kimse Beni Anlamıyor

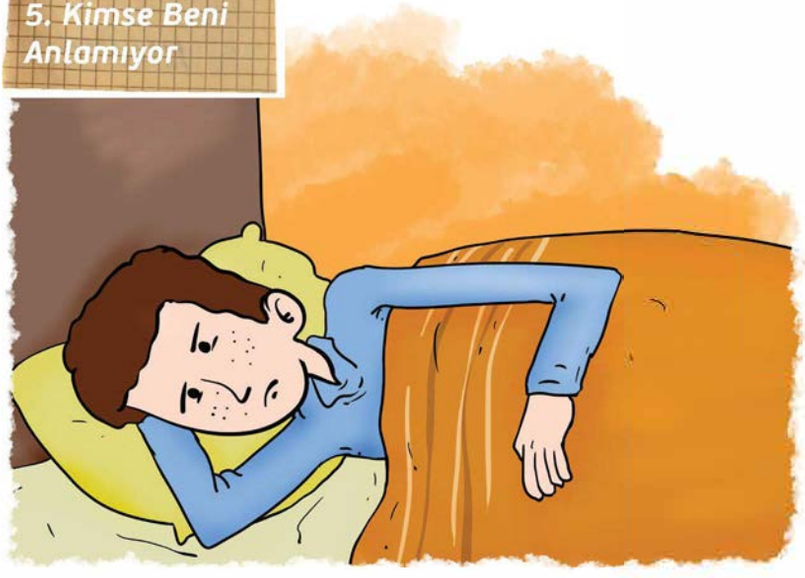

Bugün de gece oldu. Ama nasıl? Her zamanki gibi! Sıkıcı ve bomboş! Hiçbir şeyden tat alamıyorum. Ne yediğim yemekten ne de içtiğim sudan. Herkesi de üzüyorum. Derste öğretmenlerimi, okulda arkadaşlarımı, evde anne ve babamı... Ama onlar da beni anlamıyorlar. Çok fazla üzerime geliyorlar. "Ahmet, neyin var? Bir sıkıntın, derdin var mı?" diye soran yok. Herkese göre bütün sorun bende. Evet, kim bilir, belki de bütün sorun bendedir. Doğrusu, ben de bir anlam veremiyorum, niçin böyleyim? Ama bildiğim bir şey var. Hiç kimse beni anlamıyor. Off! Şu yüzümdeki sivilceler de canımı çok sıkıyor. Her şey canımı sıkıyor işte...

Kantinde otururken bir ara Leyla ile göz göze geldik ya da ne bileyim belki de bana öyle geldi. O, yan masada oturuyordu. Leyla, ne kadar neşeli kız, güldükçe yüzünde güller açıyor âdeta...

A) Aşağıdaki özelliklerden hangileri Ahmet'i yansıtmaktadır?

1. vurdumduymaz		11. geveze	
2. tembel		12. kendini beğenmiş	
3. saygılı		13. unutkan	
4. girişken		14. bencil	
5. ukala		15. alıngan	
6. çekingen		16. dalgın	
7. kibirli		17. sorumsuz	
8. neşeli		18. yaramaz	
9. mutlu		19. kendiyle barışık	
10. mutsuz		20. asi	

B) Siz ne düşünüyorsunuz? Niçin?

	Katılıyorum	Katılmıyorum
1. Öğretmenin, Ahmet'e soru sorması doğru değildi.		
2. Babası Ahmet'i azarlamakta haklıydı.		
3. Canan'ın sinemaya gitmek için annesinden izin alması doğruydu.		
4. Ahmet, metroda kadınlara hemen yer verebilirdi.		
5. Metrodaki kadınların gençler hakkındaki düşünceleri doğrudur.		
6. Babası, Ahmet'le konuşabilir, onu dinleyebilirdi.		
7. Annesi, Ahmet'e daha sert davranmalıydı.		
8. Ahmet'in sivilcelerini sorun hâline getirmesi yanlıştır.		

C) Ahmet'in asıl sorunu nedir? Yazalım.

.....

.....

3. Okuyalım, işaretleyelim.
Gençlik Dönemi

Gençlik, bireyin çocukluktan yetişkinliğe geçtiği dönemdir. Gençlik, şüphesiz sadece olumsuz durumların yaşandığı bir evre değildir. Gençler, kendi kimliğinin arayışındadır. Bu dönem, hayallerin kurulduğu, tutku duyulduğu, idealler için çalışıldığı, arkadaşlık ilişkilerinin güçlenmesi için gelişime açık bir dönemdir.

Gençlik döneminde bireyler huzursuz, endişeli ve ihtiraslıdır. Genç insan, engellenmeye tahammül edemez; başarı ve gurura, cömertlik ve yardımseverliğe, güvene ve bağlılığa önem verir. Genç insanın hayalleri sarsılmazdır, büyük idealleri vardır. Hayatın henüz başındadır ve şartların olumsuzluklarını pek düşünmez.

Gençlik dönemi birkaç bölüme ayrılmaktadır. Büyümenin hızlandığı ve cinsel gelişimin başladığı 12 ve 15 yaş arasına ergenlik denir. Ergenlikte negatif tepki ve duygular hâkimdir. 15 yaşından 17 yaşına kadar olan dönem kendine güvensizliğin ve çekingenliğin daha sık görüldüğü bir çağdır. 17 yaşından 21 yaşına kadar ise kimliğin oturmaya başladığı yüksek öğrenim dönemidir.

Gençlik döneminin en belirgin özelliği, bütün hayatı etkileyen önemli gelişmeleri barındırmasıdır. Kişi, bu dönemde kazandığı olumlu ve olumsuz özellikleri ömür boyu taşıyabilir.

Hangisi metinde vardır?

1. Gençliğin tanımı		6. Gençlik dönemine yönelik çalışmalar	
2. Gençlik devresinin ne zaman başlayıp ne zaman tamamlandığı		7. Bu döneminin bütün hayatı etkileyen önemli gelişmeleri barındırması	
3. Gençlerin eğitim sorunları		8. Genç insanın özellikleri	
4. Gençlerin fiziksel özellikleri		9. Gençlerin sosyal faaliyetleri	
5. Gençlik döneminde bireylerin özellikleri		10. Genç-ebeveyn ilişkisi	

4. Okuyalım, yeniden yazalım.

1. Ali Dede, "Gençliğimi hiç yaşayamadım." dedi.	Ali Dede, gençliğini hiç yaşayamadığını söyledi.
2. Yaşlı kadın, "Gençliğimde çok çalıştım, kendime hiç zaman ayırmadım." diyor.	.....
3. Annesi, Mehmet için, "Odasında ders çalışıyor." dedi.	.....
4. Ayşe, öğretmene, "Sorunun cevabını ben biliyorum." dedi.	.....
5. Öğretmenime, "Ödevimi yarın getiriyorum." dedim.	.....
6. Ahmet bana, "Bu akşam size geleceğiz." dedi.	.....
7. Babam, "İstanbul'a trenle gideceğiz." dedi.	.....
8. Bahçıvan, "Bu mevsimde buralara çok yağmur yağar." dedi.	.....
9. Arkadaşım, "İstanbul'a yarın gideriz." dedi.	.....
10. Annem bana, "Baban henüz pazara gitmemiş." dedi.	.....
11. Ali arkadaşına "Yurt odalarını baştan başa ilaçlamışlar." dedi.	.....

5. Okuyalım.

Ekmek Aslanın Ağzında

Garson Hoş geldiniz! Ne içersiniz?
Aylin Ben soğuk bir maden suyu istiyorum.
Zeynep Ben çay içeceğim. Yalnız açık olsun.
Garson Peki efendim.
Zeynep Merveciğim, çok yorgun görünüyorsun.
Aylin Haklısın canım, çok bitkinim. Dün gece sabaha kadar uyumadım.
Zeynep Yine iş meselesi mi?
Aylin Başka ne olsun! Fakülteyi bitireli altı ay oldu hâlâ iş bulamadım.
Zeynep E biraz da kabahat sende güzelim. Çok seçici davranıyorsun. Bu devirde ekmek aslanın ağzında. İş buldun mu iyisine kötüsüne bakmayacaksın.
Aylin Haklısın ama sevmediğim bir işte de çalışmak istemiyorum.
Zeynep Peki ne yapmayı düşünüyorsun?
Aylin Dedim ya dün gece sabaha kadar uyumadım. İnternette iş ilanlarını taradım.
Zeynep Peki bulabildin mi bir şey?
Aylin Evet buldum ve hemen bir iş başvurusu mektubu yazdım.
Zeynep Harika bir haber bu!

6. Okuyalım, cevaplayalım.

02.12.2013

Sayın Mehmet ALTINKANAT,

ALTINKANAT LTD. ŞTİ.

Genel Müdürü

İstanbul Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Uçak Mühendisliği Bölümü 2013 mezunuyum. Şirketinizin taşımacılık alanında gerçekleştirdiği başarıları yakından takip etmekteyim. Piyasada güvenilir ve söz sahibi olan şirketinizde uygun bir pozisyonda görev almak istiyorum.

Saygılarımla...

Aylin MUTLU

Adres: Sancak Mah. 1576. Sok. Etlik - Ankara

Tel: 0312 309 11 88 - E-posta: aylinmutlu@hotmail.com

Ek: 1. Öz geçmiş
2. Diploma
3. Referans Mektubu

1. Aylin, mektuba nasıl başlamış?
Kendini tanıtarak başlamış.
2. Aylin, kime mektup yazmış?
3. Tarihi, mektubun hangi köşesine atmış?
4. Mektup kaç cümleden oluşuyor?
5. Aylin, isteğini kaçıncı cümlede anlatıyor?
6. Mektup nasıl tamamlanıyor?
7. Mektupta bahsi geçen diğer konular nelerdir?

7. Eşleştirelim, tartışalım.
Hangi Mevsim, Hangi İnsan?

Hangi mevsim insanın hangi dönemini temsil ediyor? Niçin?

8. Yazalım.
İş Başvurusu

Bir iş başvurusu mektubu yazınız. Mektubunuzda aşağıdaki hususları özellikle belirtiniz.

- adınız soyadınız
- bitirdiğiniz okul ya da üniversite
- fakülte ve bölümünüz
- mezuniyet tarihiniz
- ilgi alanlarınız
- niçin bu işte çalışmak istediğiniz
- referanslarınız

Tamamlayalım

a. Kelime dünyasındaki kelimelerin anlamını sözlükten bulunuz.
b. Sizin özelliklerinizi en iyi yansıtan kelimelerin altını çiziniz. Bu kelimelerden yararlanarak kendinizi anlatınız.

Kelime Dünyası

* kimlik arayışı
* hayal
* tutku
* ideal
* arkadaşlık
* huzursuz
* endişeli
* ihtiraslı
* başarı
* yardımsever
* bağlılık
* kendine güvensizlik

C) BU DA GEÇER YA HU!

1. Dinleyelim, sıralayalım, yazalım.
Tahta Çanaklar

A) Resimleri hikâyeye göre sıralayalım.

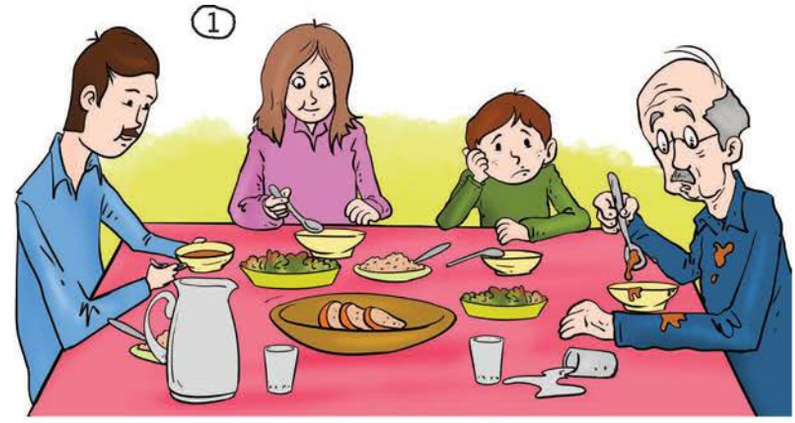

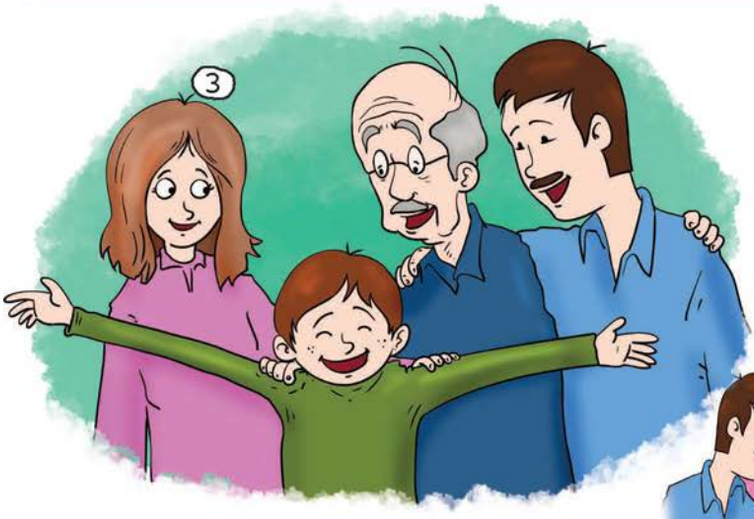

B) Dinlediğimiz metni özetleyelim.

2. İnceleyelim, tamamlayalım.

Babası, Ali'ye, "Tahta çanakları ne yapacaksın?" diye sordu.

→ Babası, Ali'ye, tahta çanakları ne yapacağını sordu.

Annem bana, "Eve ne zaman geldin?" diye sordu.

→ Annem bana, eve ne zaman geldiğimi sordu.

Anton, bize "Yaz tatilinde Türkiye'ye gidecek misiniz?" diye sordu.

→ Anton, yaz tatilinde Türkiye'ye gidip gitmeyeceğimizi sordu.

1. Selim, arkadaşına, "Mehmet sana ne verdi?" diye sordu?

→ Selim, arkadaşına, ...

2. Kemal, Ayşe'ye, "Dersten sonra ne yapacaksın?" diye sordu.

→ Kemal, ...

3. Ayşe, Hacer'e "Konuşmacıyı tanıyor musun?" diye sordu.

→ Ayşe, Hacer'e, ...

3. Okuyalım, cevaplayalım.
Huzurevinde Kahvaltı

Bülent Ecevit Üniversitesinin uluslararası öğrencileri geçen hafta, yaşamlarını Zonguldak Huzurevinde sürdüren yaşlılarla kahvaltıda bir araya geldi.

Memleketlerinden kilometrelerce uzakta olan öğrenciler ile ailelerinden uzakta yaşamlarını sürdüren yaşlılar, kahvaltı sırasında uzun uzun sohbet edip fotoğraf çektirdiler.

Muhammed Aydarus

Merhaba, Ben Etiyopyalıyım. Farmokoloji alanında doktora yapmak için Türkiye'ye geldim. Yaşlılara Saygı Haftası münasebetiyle Zonguldak Huzurevindeki yaşlı teyzeleri ve amcaları ziyarete gittik. Ziyaret sırasında, hem çok mutlu oldum hem de hüzünlendim. Aklıma, şimdi çok uzaklarda olan yaşlı anne ve babam geldi. Huzurevindeki büyüklerle kucaklaşırken sanki anne ve babamı kucaklamış gibi oldum.

Fatma Nine

İki yıldır huzurevinde yaşıyorum. Dünyada kimim kimsem kalmadı. Çok şükür, şimdi buradayım. Allah devlete millete zeval vermesin. Yaşıtlarımla huzur içinde yaşıyorum. Bugün bizi gençler ziyarete geldiler, hâlimizi hatırımızı sordular. Onların bu ziyareti beni çok mutlu etti. Allah onlardan razı olsun, Allah hepsine zihin açıklığı versin. Hem nasıl da güzel Türkçe konuşuyorlar öyle! Maşallah, Allah nazardan saklasın!

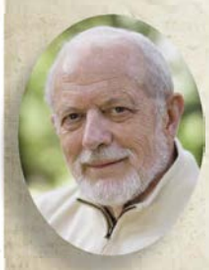

Ali Amca

Ben 86 yaşındayım. Dört yıldır burada yaşıyorum. Bugün gençlerle kahvaltıda buluştuk. Onlarla uzun uzun sohbet ettik. Gençlerle konuşmak gençleştiriyor insanı; dertlerini, sıkıntılarını unutuyorsun. Okumaya gelmişler buraya, okuyup memleketlerine döneceklermiş. Şu Allah'ın hikmetine bak! Dünyanın dört bir yanından buralara gelmişler ve bugün de bizleri ziyaret ettiler. Allah hepsinden razı olsun. Allah tez zamanda ailelerine kavuştursun.

Helal Masomi

Ben Afganistanlıyım. Burada Uluslararası Ticaret ve İşletme bölümünde okuyacağım. Henüz TÖMER'de Türkçe öğreniyorum. Bugün hocalarımızla ve arkadaşlarımızla birlikte huzurevine ziyarete geldik. Yaşlılarla birlikte olmak, onların dertlerini dinlemek mutluluk veriyor insana. Buradakiler şanslı. Bir çatıları ve birlikte zaman geçirdikleri arkadaşları var. Dünyada binlerce belki yüz binlerce yaşlı insan, kimsesiz ve yalnız başına hayatını sürdürmeye çalışıyor. Hiç kimsenin aklına bir gün yaşlanacağı gelmiyor.

1. "Yaşlılara Saygı Haftası" sözünden ne anlıyorsunuz? Yazınız.

.....

2. "Ziyaret", "huzurevi" kelimelerinin anlamını sözlükten bulup aşağıya yazınız.

.....

3. Yaşlı insanların yaşadıkları bu yerlere niçin huzurevi denilmiş olabilir? Yazınız.

.....

4. "Allah zihin açıklığı versin!" "Allah devletimize ve milletimize zeval vermesin!" "Allah nazardan saklasın!" sözleri ne anlama gelmektedir? Bu cümleler, hangi durumlarda söylenir?

.....

4. Okuyalım, işaretleyelim, anlatalım.
Yaşlılık

Yaşlılığa herkes ulaşmak ister, ulaşınca da onu kötüler. Hâlbuki tıpkı ağaçtaki meyvelerin zamanı gelince olgunlaşıp yere düşmesi gibi insan ömrünün de bir sonu olması kaçınılmazdır.

Yaşlılığı kötü gösteren dört sebep vardır. İsterseniz, bu sebepleri ve bu sebeplerin ne dereceye kadar gerçek olduklarını görelim.

Yaşlılık, insanı işlerden uzaklaştırırmış. Hangi işlerden? Gençlik ve güç isteyen işlerden mi? Yaşlıların bedeni güçsüz olsa da manevi güçlerle yapılabilecek işler yok mudur?

Yaşlılar, gençlerin yaptığı işleri yapamazlar ama çok daha büyük, çok daha iyi işler görürler. Büyük işler, kol gücüyle değil; sözünü geçirme ve isabetli düşüncelerle başarılır. Ancak yaşlandıkça bellek zayıflar, derler. İşletmezsen ya da belleğin yaratılıştan ağır işliyorsa zayıflar elbette. Bir yaşlının hazinesini gömdüğü yeri unuttuğunu doğrusu hiç duymadım.

Yaşlılığı kötü gösteren ikinci sebep bedenin zayıflamasıdır. Yeni yetiştiğim sıralarda bir boğa ya da bir fil kadar güçlü olmak umurumda değildi. Şimdi de gençlikteki gücümü yitirişim umurumda değil. İnsan yalnızca, gücünü yönetmesini bilmeli, ancak gücünün yettiği kadarına el atmalı; işte böyle olursa insan, "Eski gücüm kalmadı." diye hayıflanmaz. Dediklerine göre Milon, Olimpiyat alanına omuzlarında canlı bir öküzle girmiş. Sana böyle bir beden gücünün mü yoksa Pisagor'daki zekâ gücünün mü verilmesini istersin?

Gelelim yaşlılığa buldukları üçüncü eksikliğe, yani yaşlıların zevklerden yoksun olmasına. Yaşlılık bizden gençliğin bu özelliğini uzaklaştırıyorsa ne büyük bir iyilik ediyor! Çünkü zevk isteği, hem insanda düşünce bırakmaz hem de aklın gözlerini körleştirir.

Yaşlıların zevki aramamaları bir eksiklik değil, tam tersine övünülecek bir şeydir. Yaşlılar şölenlerden, güzel sofralardan uzak mı kalıyorlar? Öyleyse sindirimsizlikten, uykusuzluktan da uzak kalıyorlar demektir.

Yokluğunu duymadığın şeyin üzüntüsünü de duymazsın. İhtiyar Sofokles'e "Aşkla aran nasıl?" diye sorulunca şöyle demiş: "Allah korusun! Ben ondan elimi eteğimi seve seve çektim, kaba ve çılgın bir efendinin elinden kurtulmuş gibiyim."

Yaşlılığa kötü dedirten dördüncü sebep ise ölüme yakın oluş. Evet, ölüm yaşlılardan uzun süre uzak kalamaz ama onca yıl yaşayıp da ölümün küçümsenmesi gerektiğini anlamayan yaşlıya yazık! Genç bile olsa, akşama kadar yaşayacağını kesin olarak söyleyecek düşüncesiz bir insan var mıdır? Ölüm gençlerin de başında olduğuna göre niçin yaşlılığı kötülemek için bir sebep olsun? Bir ömür, kısa da olsa iyi ve onurlu olarak yaşamaya yetecek kadar uzundur. Öleceğimiz kesin, kesin olmayan bir şey varsa o da bugün ölüp ölmeyeceğimizdir.

Yaşlılık üzerine söyleyeceğim işte bu kadar! Keşke siz de o çağa erseniz de benden dinlediklerinizin doğru olduğunu kendi deneyimlerinizle görebilseniz!..

A) İşaretleyelim.

	Yazarın Görüşü	Genel Görüş
Yaşlılığa herkes ulaşmak ister, ulaşınca da onu kötüler.		
Yaşlandıkça bellek zayıflar.		
Büyük işler, kol gücüyle değil; sözünü geçirme ve isabetli düşüncelerle başarılır.		
Zevk isteği, hem insanda düşünce bırakmaz hem de aklın gözlerini körleştirir.		
Yokluğunu duymadığın şeyin üzüntüsünü de duymazsın.		
Ölüm yaşlılardan uzun süre uzak kalamaz.		
Bir ömür, kısa da olsa iyi ve onurlu olarak yaşamaya yetecek kadar uzundur.		
İnsan ömrü sınırsız değildir.		
İşletilmeyen bellek zayıflar.		
Yaşlılıkta beden zayıflar.		
Zekâ gücü beden gücünden çok daha önemlidir.		
İnsanın ne zaman öleceği belirsizdir.		

B) Metinden aşağıdaki yargılardan hangilerine ulaşabiliriz?

1. Her yaşın bir güzelliği vardır.		7. Yaşlılık insanın kaçınılmaz bir gerçeğidir.	
2. Yaşlılık sanıldığı gibi şikâyet edilecek bir dönem değildir.		8. Yaşlılık çok önemli işler görmeye engel değildir.	
3. Belleği zayıflatan yaşlılık değildir.		9. Yaşlı insanların şikâyetleri çok olur.	
4. Yaşlılıkla ilgili şikâyetler toplumdan topluma değişir.		10. Zekâ gücü, beden gücünden daha kıymetlidir.	
5. Çok yemek sindirim güçlüğüne yol açar.		11. Kimse ne kadar yaşayacağını bilemez.	
6. Yaşlılık insanı yalnızlaştırır.		12. İnsan hayatı çok da uzun değildir.	

C) Bu metni en iyi anlatan düşünce yukarıdakilerden hangisidir?

.....

5. Örnekteki gibi tamamlayalım.

1. Ali, Leylâ'ya "Tiyatroya birlikte gidelim." dedi.
   → Ali, Leylâ'ya tiyatroya birlikte gitmeyi teklif etti.

2. Mustafa, "Bugün alışverişe ben gideyim." dedi.
   → .....

3. Öğretmen, öğrencilere "Bu problemi birlikte çözelim." dedi.
   → .....

6. Dinleyelim ve metinde adı geçen organ adlarını işaretleyelim.

Yaşlılığa Hazır mısınız?

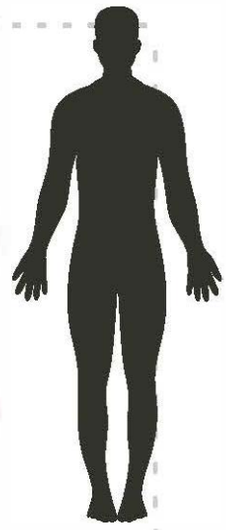

☐ mide

☐ karaciğer

☐ böbrekler

☐ akciğer

☐ kalp

☐ el

☐ diş

☐ burun

☐ dudak

☐ kafa

☐ beyin

☐ kulak

☐ göz

☐ ayak

7. Örnekteki gibi tamamlayalım.

1. Vücut ısısı ..... gençliğe nazaran daha düşüktür.
2. ..... ve bağırsaklarda bozukluklar ön plana çıkar.
3. ....., yakındaki nesnelere odaklanma güçlüğü 40'lı yaşlarda başlar.
4. ....., 60'lı yaşlarda düşük frekanslı sesleri duyma becerisi azalır.
5. Seksen yaşından sonra ....., 20 yaşındaki süzme işinin ancak yarısını yapabilir.
6. ..... daha az esnek, kuru ve buruşuktur.
7. ..... daha gevşek ve zayıf olup daha kısa boyludur.
8. Yaşlıların vücudunda görülen en aşırı..... karın çevresinde ve göğüstedir.

8. Okuyalım, örnekteki gibi tamamlayalım.

Uzmanlar diyor ki: Genç ve sağlıklı kalmak sizin elinizde!

1. Daha fazla su için.
2. Gün boyunca üç saatten fazla aç kalmayın.
3. Bol bol meyve ve sebze tüketin.
4. Sabah erken kalkın ve akşam geç yatmayın.
5. Katkılı, boyalı, işlem görmüş gıdalardan uzak durun.
6. Günde en az bir saat açık havada yürüyün.

Cümlelerimizde aşağıdaki fiilleri kullanalım.

önermek | tavsiye etmek | istemek | söylemek | gerektiğini söylemek

1. Uzmanlar, genç ve sağlıklı kalmak için daha fazla su içmemizi öneriyorlar.
2. Uzmanlar, genç ve sağlıklı kalmak için gün boyunca .....
3. .....
4. .....
5. .....
6. .....

9. Konuşalım.
Kendinize Dikkat Edin!

Yaşlı bir insan olduğunuzu düşününüz.
Gençlere neler tavsiye edersiniz?

10. Yazalım.
Belediye Başkanı

Yaşadığınız şehrin belediye başkanlığına aday olsaydınız yaşlılar ve gençler için ne tür proje ya da projeleriniz olurdu? Bu projeleri gerçekleştirmek için neler yapardınız?

Yaşlılar için;

Gençler için;

Serbest Okuma

Türklerde Ad Verme Geleneği

Türk töresinde aile ve çocuk, toplumun temeli olarak görülür. Doğum öncesi ve sonrası; büyütülüp yetiştirilmesi ile ilgili törenlerin varlığı ve bu törenlerin gücü, bize bu konuda bir fikir vermektedir.

Türklerde, özellikle Türkiye'de, çocuğa doğumunu izleyen üç veya yedinci gün içinde ad verilmesi yaygın bir gelenektir. Bu âdet, bugün de sürdürülmektedir. Eski Türk yaşayışında ise çocuk, gerçek adına ergenlik çağında ve bir beceri göstermesi, yiğitlik yapmasıyla kavuşurdu. Bunun en güzel örnekleri Dede Korkut hikâyelerinde işlenmiştir.

Türklerde ad koyma töreni şu şekilde gerçekleşir: Ad koyacak kişi, abdest aldıktan sonra gelip çocuğu kucağına alır, kıbleye yönelir; çocuğun sağ kulağına alçak sesle ezan okur, sol kulağına kamet getirir. Sonra, yine sağ kulağına koyacağı adı üç kere söyler. "Adını biz verdik, yaşını Allah versin, hayırlı evlat olsun, âmin!" duasıyla ad verme işini sona erdirir.

Çocuğa verilen ad, tarih ve saatiyle birlikte Kur'an-ı Kerim'e yazılır. Onun için bazı evlerdeki Kur'an'ların iç kapakları küçük bir soy kütüğü gibidir.

Osman KİBAR

Tamamlayalım. 1. Bu kelimelerin eş anlamlılarını sözlükten bulup yazınız.
2. "Yaşlılık" ve "hayat" kelimelerinin zıt anlamlılarını yazınız.

Kelime Dünyası

* yaşlılık
* ömür
* bellek
* yaşlı
* beyazlaşmak
* hayat
* zaman
* sakatlık
* vücut
* yorulmak
* halsizlik
* istemek

DEĞERLENDİRME

1-3. sorularda diyaloglarda yer alan boşluklara gelebilecek en uygun seçeneği işaretleyiniz.

1. -Bayramda ne yapıyorsun?
-Ben köye gideceğim, anne ve babamı ziyaret edeceğim. Ya sen?
-Ben henüz karar vermedim, hâlâ düşünüyorum.
.....

A) Bence çok iyi yaparsın, hem yıllardır görüşmüyorsunuz.
B) Bence bayram tatilinde hava güneşli olacak.
C) Bence aceleye gerek yok, gerekirse birlikte gideriz.
D) Bence acele etsen iyi olur. Biliyorsun bayrama çok az bir zaman kaldı.

2.
- Hafta sonu millî basketbol takımının maçı var. Beraber izlemeye gidelim mi?
- Çocuklarla birlikte balık tutmaya gideceğiz.
.....

A) Ben de birlikte gideriz diye düşünmüştüm.
B) Neyse balığa başka zaman gideriz.
C) Hafta sonu ne yapacaksın ki?
D) Tabii haklısın, çocuklar da gelsin.

3.
- Çok heyecanlıyım, biliyor musun?
- Bilmiyorum ama görüyorum. Seni bu kadar heyecanlandıran nedir?
- Eşim hamile, 6 ay sonra bir bebeğimiz olacak.
- Oo, gözünüz aydın! Cinsiyeti belli mi?
.....

A) Henüz o konuda bir karar vermedik.
B) Tabii belli, ya erkek ya kız olacak!
C) Tabii tabii, eşim de kız istiyor.
D) Doğduktan sonra koymayı düşünüyoruz.

4. "İyi bir dinleyici olmak için birtakım alışkanlıklar gerekir. Bu alışkanlıkları edinmedikçe dinlediklerimizden iyice yararlanamayız. Bazıları vardır; gözlerini konuşana diker, sessizce oturur. "İşte iyi bir dinleyici." dersiniz. Ama gözleri konuşanda, akılları ve dikkatleri başka yerdeyse bunlar iyi bir dinleyici değillerdir. İyi bir dinleyici gözleriyle değil, sorularla dinler; yani konuşulanlara kafasında uyanan sorularla cevaplar arar."

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) İyi bir dinleyicinin özelliklerine
B) Dinlemenin nasıl olması gerektiğine
C) Konuşmacının yöntem ve tekniklerine
D) Kötü bir dinleyicinin özelliklerine

5. Her hayvanın kendine özgü özelliği vardır. Örneğin tavşan korkaktır, av köpeği iyi koku alır, köpek sadıktır. Buna göre aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi doğru <u>değildir?</u>

A) tilki – kurnaz
B) yılan – soğuk
C) katır – inatçı
D) koyun- cesur

6. "Komiser, uzun boylu, gür kaşları altından biraz derinden bakan, uzunca bıyıklı, seyrek saçlı, elli yaşlarında, kuru, karayağız bir adam. Sert görünüşünün altında merhametli, babacan tavırlar sergiliyor. Onunla karşılaşanlar başta çekingen davransalar da sonradan onu çok seviyorlar."

Parçada komiserin hangi özelliğine <u>değinilmemiştir?</u>

A) Gözlerinin rengine
B) Boyuna
C) Karakterine
D) Saç yapısına

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde olasılık anlamı vardır?

A) Arkadaşınla sinemaya gidebilirsin.
B) Hava bulutlu, yağmur yağabilir.
C) Kayıt yaptırabilirsin.
D) Yüzme biliyorsa denize girebilir.

8. "Antalya'yı çok sevdiğim için ......" cümlesi aşağıdakilerden hangisiyle en uygun şekilde tamamlanabilir?

A) her yaz birlikte gideriz.
B) her yaz buraya uğrarım.
C) her yaz tatile çıkarım.
D) her yaz tatilimi burada geçiririm.

9. "Türkiye'de öğrenim görmek için ...." cümlesi aşağıdakilerden hangisiyle en uygun şekilde tamamlanabilir?

A) arkadaşlarımla çok çalışıyorum.
B) Türkçe kursuna gidiyorum.
C) Türkçe kursunu tercih ediyorum.
D) Türkçe kursunda çalışıyorum.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde nesnel bir anlam vardır?

A) Bilgisayar teknolojisindeki gelişmeler bugünün insanını e-kitapla tanıştırdı.
B) Dünyada hiçbir dost insana kitaptan daha yakın değildir.
C) Şu dünyada kitaplar olmasa yaşamak ne kadar güçleşir.
D) Dünyamızı nasıl insansız düşünemezsek insanı da kitapsız düşünemeyiz.

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM

Metinlerdeki sebep-sonuç, amaç-sonuç; şart, varsayım gibi durum ifade eden kalıpları anlayabilirim.

Bir metindeki anahtar kavram ve ifadeleri anlayabilirim.

Konuşmalardaki anahtar kavramlardan hareketle metnin konusunu anlayabilirim.

Bir metindeki konu, ana fikir, ve yardımcı fikirleri anlayabilirim.

Metindeki kişilerin yüklendikleri işlevleri anlayabilirim.

Metindeki kişilerin fiziksel ve psikolojik özelliklerini belirleyebilirim.

Olaylar ve durumlarla ilgili duygu, düşünce ve deneyimlerimi aktarabilirim.

İş mektuplarındaki biçimsel özellikleri tanıyabilirim.

İş mektuplarındaki temel kavram ve kalıpları anlayabilirim.

İş ve meslekle ilgili talep, rica, bildirim içeren ifadeleri anlayabilirim.

Kişisel yazışmalarımda duygu, düşünce ve tavırlarımı anlatabilirim.

Çeşitli kaynaklardan edindiğim bilgileri özetleyebilirim.

4
Mutfakta Kim Var?

Bölümler
A. Yemekte Ne Var?
B. Su Gibi Aziz Ol!
C. Yemek Yapma Sanatı

Beceriler
- Yemek İsimlerini Tanıma
- Yiyecek ve İçeceklerle İlgili Kalıp İfadeleri Bilme

Dil Bilgisi
- boyunca
- süresince
- -DIğI sürece
- -DIğI zaman
- -DIkçA
- -IncA
- -Ar ... mAz

Kelimeler
- misafir
- yemek
- ölçü
- kızartma

Üniteye Hazırlık

- Yemek yemeyi sever misiniz?
- Günde kaç litre su içiyorsunuz?
- Mutfakta vakit geçirmekten hoşlanır mısınız?

A. YEMEKTE NE VAR?

1. Okuyalım, işaretleyelim.

BİRİNİN YEMEĞİ, DİĞERİNİN ZEHRİDİR

1980'lerde keşfedilen kan grubuna göre beslenme, sağlıklı olmak ve kilo vermek isteyenler için alternatif bir diyet hâline geldi. Bu beslenme düzenine göre O grubu et yemeli, A grubu ise vejetaryen beslenmeli.

Son günlerin en gözde diyetlerinden biri kan grubuna göre beslenme... 1980'li yıllarda Dr. James D'Adamo, aynı tür beslenme düzeni karşısında bazı hastalarının kilo verdiğini, bazı hastalarının ise kilo aldığını fark edince bir araştırma yaptı. Bu araştırma, kan gruplarının beslenme modelinde önemli bir etkisi olduğunu ortaya koydu. D'Adamo, 1990'ların başında 'Bir İnsanın Gıdası Başkası İçin Zehir Olabilir' adlı bir kitap da yazdı. Bu kitabın ardından kan gruplarına göre beslenme hakkında birçok kitap daha yazıldı. Ancak bu beslenme şekli bilimsel bir yöntem olarak kabul edilmediği için hâlâ tartışılıyor. İşte D'Adamo'nun geliştirdiği sisteme göre O, A, B ve AB gruplarının uyması gereken kurallar:

0 grubu

Kırmızı et, balık ve sebze yiyin!

Bu kan grubuna sahip olanlar bol bol av hayvanı, meyve ve sebze tüketmeli! Ter attırıcı egzersizler yapmalı...

Yasaklar:
Buğday, mısır, mercimek, patates, süt ve süt ürünleri...

Mutlaka yemesi gerekenler:
Yağsız kırmızı et, özellikle koyu yeşil renkli sebzeler, balık, hindi, tavuk ve meyveler. (Portakal, mandalina ve kivi gibi yüksek asitli meyveler hariç.)

Öğün sayısı:
Günde üç öğün yemeli ve öğün atlamamalı. O grubunda ara öğün şart değildir. Fazla karbonhidrat tüketilmediği için kan şekeri dengeli seyreder.

İçecek:
Gazlı içecekler, siyah çay ve kahve içilmemeli.

A grubu

Domates yasak, mercimek serbest

Bu kan grubuna sahip olanlar, kırmızı etten uzak durmalı, günde en az bir porsiyon karbonhidrat almalı. Genel olarak sebze ağırlıklı beslenmeli. Yoga ve pilates gibi rahatlatıcı egzersizler yapmalı.

Yasaklar:
Domates, biber, patlıcan, patates.

Mutlaka yemesi gerekenler:
Mantar, soya fasulyesi, mercimek.

Öğün sayısı:
6 öğünden oluşan bir beslenme şekli idealdir. A gruplarının mide asidi daha az olduğu için hayvansal proteini sindirmekte zorlanırlar. Bu nedenle az ve sık yerlerse kendilerini daha rahat hissederler.

İçecekler:
Siyah çay yerine yeşil çay tercih edilebilir. Günde iki fincan kahve de yararlı olur.

Meyveler:
Muz, portakal ve mandalina yerine greyfurt tercih edilebilir. Limon yararlıdır. Bir bardak suya bir limonun suyunu sıkıp güne başlamak çok yararlı olacaktır.

B grubu

B grubu için süt ürünleri yararlı!

B grubu tarımın ve av hayvanının kısıtlı olduğu Himalaya bölgesinde ortaya çıkıyor. Dolayısıyla süt ve süt ürünlerinden en fazla yarar sağlayan gruptur. B grubundan olanlara da A grubu gibi meditasyon ve yoga yararlıdır.

Yasaklı gıdalar:
Tavuk, domates, mercimek, mısır.

Mutlaka yenmesi gerekenler:
Süt ve süt ürünleri, kuzu eti, bol sebze ve meyve.

Öğün sayısı:
Üç öğünle idare edebilirler.

Meyveler:
Narın dışında tüm meyveler tüketilebilir.

İçecekler:
Yeşil çay içilebilir.

AB grubu

Yarı vejetaryen beslenme düzeni

AB kan grubu, A ve B grubunun karışmasıyla ortaya çıkıyor. B grubunun Himalaya'dan dünyaya yayılmasıyla birlikte bu kan grubu çoğalıyor. Vetejaryen beslenme ve rahatlatıcı egzersizler tercih edilmeli.

Yasaklı gıdalar:
Dana etinden uzak durmaları gerekiyor. Hindi dışında bütün kanatlılar ile kuru fasulye yasaktır.

Mutlaka yenmesi gerekenler:
Süt ürünleri ve sebze tüketilmeli, yani yarı vejeteryan beslenme türü uygulanmalı. B grubundan farkı ise AB'lerin, yağsız süt ürünlerini tercih etmesi gerekiyor.

Meyveler:
Nar tavsiye edilmiyor. Greyfurt, limon, erik, kiraz, vişne, incir yararlı meyveler arasında...

İçecekler:
Yeşil çay.

BU REJİMLE TANSİYONUM DÜZELDİ VE 12 KİLO VERDİM

56 yaşındaki yüksek mühendis Yaman Akalın, tam 12 yıldır uyguladığı kan grubu diyetiyle nasıl tanıştığını ve faydalarını anlattı:

1997'de bana yüksek tansiyon, yüksek kolesterol, hipoglisemi ve kronik yorgunluk teşhisi konuldu. Doktorların verdiği rejim kilo almama yol açtı. Bu yüzden ben de beslenme modelleri arasında bir arayışa başladım. Kan grubu diyetini 1999'da bir arkadaşımdan duydum. Bana, "Sen O grubu kana sahipsin, senin et yemen gerekli" dedi.

Tam tersini yaptım

Bunun üzerine internette bir arama yaptım ve 'Kan Grubu'na Göre Beslenmek' adlı kitabı getirttim.

Bana önerilen klasik rejimde "Kırmızı et ve yağ yeme, tam tahıl tüket." deniliyordu. Ama kan grubu diyetine göre bu söylenenlerin tam tersini yapmam gerekiyordu. Mesela zeytinyağı, bol sebze, balık, yumurta ve yüksek protein tükettim, süt ürünlerinden uzak durdum.

İki hafta içinde müthiş bir hafiflik, enerji artışı, sindirim sistemimde rahatlama oldu. Bir ay içinde tansiyonum normale döndü. Altı ay içinde de toplam 12 kilo verdim. Şu an 56 yaşındayım ve çok sağlıklıyım.

HERKES AĞIRLIĞININ YÜZDE 3'Ü KADAR SU TÜKETMELİ

Kan grubu diyetinin en önemli özelliği sağlıklı beslenmeye yönelik bir rejim olması... Yani bu diyet sistemi hızlı kilo vermek için hiç uygun değil... Öte yandan bu beslenme şekline göre her dört grubun serbest olarak tüketebileceği gıdalar da var:

Sebze ve meyve bütün kan grupları için yararlı. Ancak bir tek B ve AB grubunun nardan uzak durması gerekiyor.

Rafine edilmemiş deniz tuzu kullanmak mineral açısından zengin olduğu için çok faydalıdır.

Yumurta günde bir tane yenebilir. Herkes vücut ağırlığının yüzde 3'ü kadar su içmeli! Mesela 60 kilo olan biri günde 1.8 litre su tüketmeli...

Sabah Gazetesi

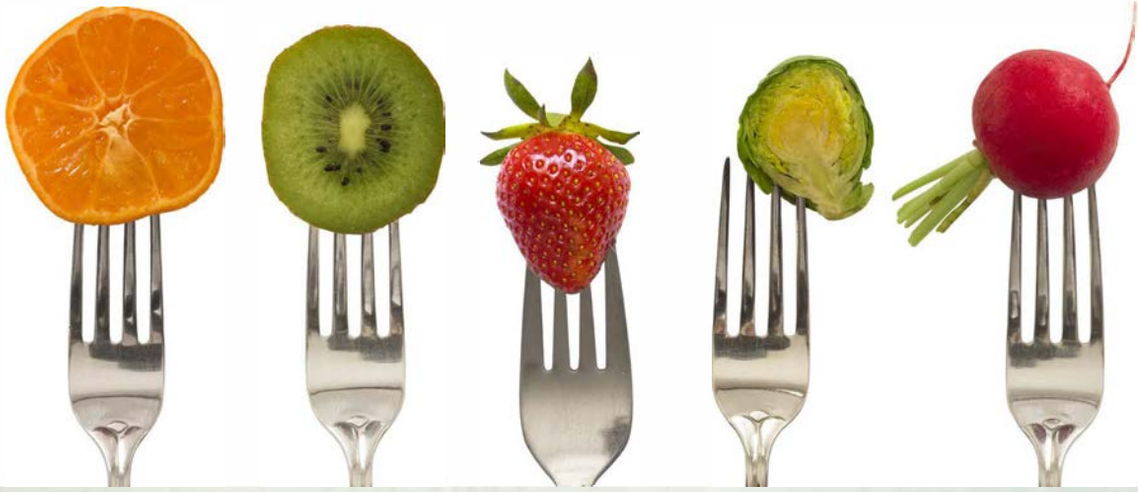

	O Grubu	A Grubu	B Grubu	AB Grubu
1. Mantar, soya fasulyesi, mercimek mutlaka yemeli.				
2. Patates, süt ve süt ürünleri yemesi yasaktır.				
3. Günde en az bir porsiyon karbonhidrat almalı.				
4. Yağsız süt ürünlerini tercih etmeliler.				
5. Gazlı içeceklerden uzak durmalı.				
6. Az ve sık yemeliler.				
7. Mutlaka süt ve süt ürünleri yemelidirler.				

2. İnceleyelim, tamamlayalım.

boyunca
süresince
-DIğI sürece

Tatil boyunca geç kalkacağım. Her sabah mükellef kahvaltı edeceğim. Tatil süresince telefonumu kapatacağım. Her gün spor yapacağım, bol bol yüzeceğim. Tatilde olduğum sürece işlerimi düşünmeyeceğim. Tatil boyunca çocuklarımla doyasıya oyun oynayacağım.

1. Tatil boyunca kitap okudu.
   Gezi boyunca .....
2. Ders süresince müzik dinledi.
   Tedavi süresince .....
3. Hayatı boyunca çalıştı, çabaladı.
   Gün boyunca .....
4. Seyahat boyunca huysuzluk yaptı.
   Konser süresince .....

tatil boyunca=tatil süresince
Okula geldiğin zamanlarda beni görebilirsin.
Okula geldiğin sürece beni görebilirsin.
Okula geldikçe beni görebilirsin.

-DIğI zaman
-DIğI sürece
-DIkçA

1. Okula geldiğin sürece beni görebilirsin.
2. Bu kitabı oku..... güleceksin.
3. Televizyon seyre..... herşeyi unutuyorum.
4. Yaşa..... seni seveceğim.
5. Onu gör..... eski günleri hatırlayacağım.
6. Bu gözlüğü tak..... seni tanıyamazlar.
7. Bebeğin ateşi yüksel..... daha çok ağlıyordu.
8. Çocuk koş..... köpek kovalıyor.
9. Bebeğin üzerini ört..... ateşi yükseliyordu.
10. Bize gel..... albümlere bakmak ister.
11. Adam hıçkır..... gülesim geliyordu.
12. Sana bak..... gençliğimi hatırlıyorum.

3. Okuyalım, sıralayalım.

Analı Kızlı Çorbası

Analı kızlı çorbası, yöresel çorbalarımız arasında lezzetiyle ünlüdür. Bu lezzeti mutlaka tatmalı ve tattırmalısınız, hatta siz de bizim gibi ana kız bir araya gelip büyük bir zevkle çorbanızı yapabilirsiniz. Kolay gelsin anneler ve kızları...

MALZEMELER

1.5 su bardağı nohut
2 su bardağı ince bulgur
500 gr çiğ köftelik kıyma
250 gr az yağlı kıyma
200 gr kuzu eti
1 çay bardağı iri çekilmiş ceviz içi
1 yemek kaşığı domates salçası
3 baş soğan
1 yemek kaşığı tereyağı
2 limon
1 yemek kaşığı kuru nane
Tuz
Karabiber

HAZIRLANIŞI

Nohudu bir gece boyunca suda bekletin. Et, domates salçası ve küp şeklinde doğranmış iki soğanı, nohutla birlikte tencereye koyun. Üzerini örtecek kadar su ilave edip az miktarda tuz atın.

Diğer bir kapta kıymayı kavurun. Küp şeklinde doğradığınız iki soğanı ilave edip kavurmaya devam edin. Tuz, karabiber ve cevizi de ekleyip soğumaya bırakın.

Çiğ köftelik kıyma, ince bulgur, tuz ve karabiberi biraz su ilavesiyle yoğurup kıymanın yarısıyla misket büyüklüğünde köfteler yapın. Kalan yarısından ceviz büyüklüğünde köfteler hazırlayıp içlerini oyarak cevizli harçtan ilave edip kapatın. Köfteleri süzgece alın. İçinde kaynar su bulunan tencereye süzgeci yerleştirin. Bir süre haşladıktan sonra daha önceden hazırladığınız salçalı et suyuna ilave edin. İki limonun suyunu ekleyip biraz daha pişirin.

Tereyağını erittikten sonra naneyi ekleyip iki dakika pişirin. Bunu çorbanın üzerinde gezdirin ve sıcak servis yapın.

Afiyet olsun...

Tereyağı eritilip nane eklendikten sonra 2 dakika daha pişirilir.

Nohut bir gün önceden geceleyin suya koyulur.

Küp küp doğranmış soğanlar kıymaya eklenip kavrulur.

Kıyma piştikten sonra karabiber, tuz ve ceviz eklenip ocaktan alınır.

4. Oyun zamanı
Ne Dedi?

5. Dinleyelim, işaretleyelim.
Hayatın İşleyişi

Metne göre;	D	Y
1. İnsanların ses izleri birbirinden farklıdır.		
2. Sağlıklı olmak isteyen hastaya doğru ilaç verilmeli.		
3. Kan grubunun beslenme üzerinde hiçbir etkisi yoktur.		
4. Bütün insanlar belli bir diyetle rahatça kilo verebilir.		
5. Kan grupları, vücudun sırlarını aydınlatan anahtardır.		
6. Kan grupları ve beslenme arasında bir bağ yoktur.		
7. Doğru ya da yanlış beslenme yoktur.		
8. Doğru beslenme için kan grubuna göre doğru besinler seçilmelidir.		

6. Konuşalım, tamamlayalım.
Yemek Listesi

Bir arkadaşınızla güzel bir lokantaya gittiniz. Garsondan yemek listesini istediniz ancak garson size listeye gerek olmadığını ve ne öğrenmek istiyorsanız ona sorabileceğinizi söylüyor. Diyalogu tamamlayalım ve canlandıralım.

Murat: İyi günler.

Garson: İyi günler. Hoş geldiniz, buyurun.

Murat: Yemek listesini alabilir miyiz?

Garson: Maalesef efendim. .....

Murat: .....

Garson: .....

Murat: .....

Garson: .....

7. Yazalım.
Nerede Yiyelim?

Uzun süredir görmediğiniz bir arkadaşınızdan akşam yemeğini şık bir lokantada yemek için e-postadan davet aldınız. Siz bu lokantaya daha önce gitmiş ve hiç memnun kalmamıştınız. Oysa çok daha uygun bir lokanta biliyorsunuz. Arkadaşınıza, davetine katılacağınızı ancak onun önerdiği lokantaya gitmek istemediğinizi ve nedenlerini anlatan bir not yazınız. Ayrıca sizin önerdiğiniz lokantanın özelliklerinden de bahsediniz.

.....

.....

.....

.....

.....

Konuşalım. / En sevdiğiniz arkadaşınız size yemeğe gelse ona ne hazırlardınız?

Kelime Dünyası

* sofra
* yemek
* mutfak
* doğramak
* karıştırmak
* pişirmek
* tencere
* ocak
* kepçe
* kaşık
* masa
* çatal

B. SU GİBİ AZİZ OL!

1. Dinleyelim, işaretleyelim.

Su Hayattır

	D	Y
1. Her diyette 1-2 litre su önerilir.		
2. İnsan vücudundaki su oranı, yaşa ve cinsiyete göre yüzde 42 ile 71 arasında değişir.		
3. Yetişkin insan vücudunun ise ortalama yüzde 9'u sudur.		
4. Alınan su miktarı azalınca vücutta depolanan yağ miktarı artmaya başlar.		

2. Tamamlayalım.

Yaşam için vazgeçilmez olan suyun vücuttaki işlevleri:

1. Yediğimiz besinlerin .....
2. Vücuttaki zararlı maddelerin .....
3. Hücrelerin, dokuların, organ ve sistemlerin düzenli çalışmasına .....
4. Vücut ısısının .....
5. Eklemlerin kayganlığının .....

3. Boşlukları tamamlayalım.

Ne kadar su içmeli?

1. Sabah ..... bardak su içmeli.
2. Yemekten önce mutlaka su içmeli çünkü bu sizin .....
3. Sıvı kaybından sonra ..... bardak su içmeli.

4. Okuyalım, tamamlayalım.

Ölçüyü Kaçırmak

Şeker hastası bir kadın 2,5 litre meyan şerbeti içince komaya girdi.

Diyarbakır'ın Bağlar ilçesinde yaşayan Yurdagül Yeter Ramazan ayında mideye iyi geldiği ve harareti giderdiği düşüncesiyle severek tükettiği meyan şerbetinden 2,5 litre içti.

Bir süre sonra kusma, terleme, ateş, titreme şikâyetiyle komaya giren Yeter, ailesi tarafından hastaneye kaldırıldı.

Diyabet komasına giren genç kadında tespit edilen tuz kaybının giderilmesi için gereken tüm müdahalelerin yapılmasına rağmen sonuç alınamayınca Yeter'in yakınlarına hastanın meyan şerbeti içip içmediği soruldu. Yeter'in 2,5 litre meyan şerbeti içtiğini öğrenen doktorlar, uygun tedavi ile hastayı ölümden döndürdü.

Yurdagül Yeter'in babası, kızının sekiz yıldır şeker hastası olduğunu ve mideye iyi geldiğini öğrenince meyan şerbetini aşırı tükettiğini söyledi.

Doktorlar, bazı hastalıklara iyi gelen meyan şerbetinin yaz mevsiminde ve özellikle Ramazan aylarında bölge insanının en önemli içeceklerinden biri olduğunu, tüketiminde bir zarar olmadığını ancak bilinçsizce ve aşırı tüketildiğinde tehlikeli olabileceğini vurguladı. Doktorlar, meyan şerbetinin günde bir, en fazla iki bardak tüketilmesi gerektiğini belirterek daha fazla tüketilmesinin kişiye yarardan çok zarar getireceğini söyledi.

Özellikle tansiyon ve şeker gibi kronik hastalığı olanların daha dikkatli olmaları gerektiği uyarısında bulundular. Doktorlar ayrıca, "Ramazan nedeniyle artan talebe yönelik her köşe

başında meyan şerbeti satanları görüyoruz. Bu şekilde üretimde meyan kökü yoğunluğu çok fazla olabiliyor. Ölçünün mutlaka iyi ayarlanması gerek. Bu işi meslek edinmiş standartlara uygun üretim yapanlardan satın alarak belli miktarda tüketmek doğru bir yaklaşım olacaktır" dedi.

1. Aşırı meyan şerbeti içen genç kadın .....

2. Ramazan aylarında bölge halkı .....

3. Bazı hastalıklara iyi geldiği söylenen meyan şerbet .....

4. Doktorlar aşırı tüketimin .....

5. Cümleleri tamamlayalım.

1. Aşırı su içtiğimizde .....
2. Aşırı tatlı yediğimizde .....
3. Aşırı yemek yediğimizde .....
4. Aşırı tuz tükettiğimizde .....
5. Aşırı yorulduğumuzda .....
6. Aşırı terlediğimizde .....

6. Beğendiğiniz bir yemeğin malzemelerini ve tarifini yazınız.

Benim Yemeğim

Yemeğimin Adı: .....

MALZEMELER	YAPILIŞI
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

7. Yazalım, konuşalım.

Sağlıklı Yaşam

Aşağıdaki anahtar kelimeleri kullanarak üç dakikalık bir sunum hazırlayınız. Sunumunuzu sınıfta paylaşınız.

sağlıklı beslenme | sağlıksız beslenme | gençlik stresi | yoğun iş hayatı | kimyasal maddeler | yaşlılık | hastalık | organik yiyecekler | hazır yiyecekler

Yazalım. / Suyun hayatımız için önemini anlatan bir paragraf yazınız.

Kelime Dünyası

* hayat
* su
* can
* tatlı
* ölçü
* oran
* vücut
* mide
* damar
* diyet
* doktor
* hastalık

C. YEMEK YAPMA SANATI

1. Dinleyelim, tamamlayalım.
Emine Hanımın Telaşlı Başlayan Günü Tatlı Bitiyor

1. Emine Hanım banyo kapısını açar açmaz ne görüyor?

   Banyo kapısını açar açmaz .....

2. Tamirci boruları döşeyeceği sırada ne oluyor?

   Adam boruları döşeyeceği sırada .....

3. Emine Hanım üstünü değiştireceği sırada ne oluyor?

   Emine Hanım üstünü değiştireceği sırada .....

4. Mutfağa girer girmez Emine Hanım ne yapıyor?

   Mutfağa girer girmez .....

5. Emine Hanım mantıyı yer yemez neyi anlıyor?

   Emine Hanım mantıyı yer yemez .....

2. İnceleyelim, tamamlayalım.

-IncA
-Ar ... -mAz
-AcAğI sırada

- Okuldan dön**ünce** ödevini yapar.
- Okuldan dön**er** dön**mez** ödevini yapar.
- Tam uykuya dal**acağı sırada** telefon çaldı.

1. İnsan sevince .....
2. Ona aldığım hediyeyi vereceğim sırada .....
3. Sınıfa girer girmez .....
4. Tam anlatmaya başlayacağı sırada .....
5. Onu görür görmez .....
6. Annemin sesini duyunca .....
7. Öğretmen dersi anlatacağı sırada .....
8. Televizyonu açınca .....
9. Evime dönünce .....

3. Dinleyelim, tamamlayalım.

Can Boğazdan Gelir

1. Bir insan ortalama yılda ..... kez yemek masasına oturuyor.
2. Bir insan hayatı boyunca ortalama ..... öğün yemek yemiş oluyor.
3. Yemek yaparken öne çıkan iki noktadan biri ..... diğeri ise .....
4. Uzmanlar estetiğin ..... ve estetik analitiğin .....
5. Bir kısım insan ..... daha yeteneklidir.
6. Aşçılık kariyerinde öncelikle..... ve ..... gereklidir.
7. Sanat yapmak için yemekleri çok ..... gerekir.

4. Okuyalım, tamamlayalım.
Yemek Yapmak Uzmanlık İster

Yiyecek maddelerimizin bazılarını çiğ bazılarını da pişirerek tüketiriz. Çiğ yenen besinlerin çok iyi yıkanarak tüketilmesi gerekirken pişen besinlerin doğru yöntemle pişirilmesi besin değerinin korunması için son derece önemlidir. Çünkü her besinin pişirme şekli farklıdır. Çoğumuz pişirme işlemini bilinçsizce gerçekleştirirken son derece önemli besin ihtiyacımızı karşılayacak gıdaları faydasız posalara dönüştürüyoruz.

Öyleyse bir bakalım hangi tür gıda pişirilirken hangi yöntem kullanılır.

Et ve Kümes Hayvanları

Etin pişirme sürecinde protein katılaşır ve su kaybı olur. Kuru ısıda pişen ette ısı yükseldikçe su kaybı artar ve et kurur.

Balık

Balığın bağlantı dokuları az olduğu için pişirmeyle kolayca dağılır. Hafif ateşte pişmesi dağılmayı engeller. Yağlı balıklar genellikle ızgarada veya kendi suyuyla içinde pişirilir. Az yağlı balıklar ise kızartma yöntemiyle pişirilir.

Kuru Baklagiller

Kuru baklagiller ıslatma, haşlama ve dış zarlarının çıkarılması, pişirme aşamaları ile yemeğe hazır hale gelir. Kuru baklagillerin haşlama suyunun atılmaması gerekir. Çünkü B grubu vitaminleri ve bazı mineraller bu suya geçer. Bu nedenle düdüklü tencerede pişirilmesi daha uygun olur.

Yumurta

Yumurta proteini pişirme ile katılaşır. Fazla pişirme ile yumurta sarısının yüzeyinde yeşil bir renk oluşur. Bu da bileşimindeki demirin emilimini engeller. Yumurta kabuğuyla su içinde kaynatılarak, yağlı tavaya kırılarak veya başka yiyeceklerle karışık olarak pişirilir.

Sebzeler ve Meyveler

En önemli pişirme hatalarının olduğu besin grupları sebzeler ve meyvelerdir.

Sebzelerin yeşil rengini kaybetmemesi için kısa sürede, kapağı kapalı tencerelerde pişirilmeleri gerekir. Kesildikten veya doğrandıktan hemen sonra pişirilmelidir.

Sebzeleri pişirirken şeklini korumak için, lezzet vericiler (salça,soğan gibi) ve su önceden hazırlanmalı sebzeler daha sonra ilave edilerek kısa sürede ve kaynama derecesinde pişirilmelidir. Sebzelere fazla su koymak çok yumuşamasına ve şeklinin bozulmasına neden olur. Birkaç sebze bir arada pişirilecekse önce geç pişenler konmalıdır. Meyveler pişirilirken kaynar suya atılarak pişirilmelidir. Böylece vitaminlerin kaybı önlenmiş olur. Ayrıca sebzelerin haşlama ve pişirme suyu kesinlikle atılmamalıdır.

Yağlar

Yağlar, eritildikten sonra hemen diğer besinler ilave edilmelidir, fazla ısıya maruz bırakılmamalıdır. Kızartmalarda rafine edilmiş bitkisel sıvı yağlar kullanılmalıdır. Kızartma kabındaki yağ 3 veya 4 kezden fazla kullanılmamalıdır. Kızartma yaparken önce yağ ısıtılır, sonra besinler atılır.

1. Tavuk ..... pişerse eti kuru olur.
2. Uskumru yağlı olduğu için ya ..... ya da ..... pişirilmelidir.
3. Kurufasulyeyi ..... pişirmek en uygun yöntemdir.
4. Ispanak ..... veya ..... hemen sonra pişirilmelidir.
5. Tereyağ ..... yapmak için kullanılmaz.

Besinlerin pişirme kurallarına göz attıktan sonra yemek pişirme yöntemlerini inceleyebiliriz. Bunları şu şekilde sıralayabiliriz.

Haşlayarak Pişirme

Haşlayarak pişirme, yiyeceklerin sıvıda içinde kaynama derecesine getirilerek pişirilmesidir. Haşlama sıvısı su, et suyu, tavuk suyu veya süt olabilir. Haşlama yapmanın 2 yöntemi vardır:

1. Yiyecekler kaynar sıvıya eklenir ve tekrar kaynama noktasına getirilir. Sonra ısı azaltılır ve pişirmeye devam edilir.
2. Yiyecekler soğuk sıvıya eklenir, kaynatılır daha sonra ısı azaltılır ve pişirmeye devam edilir. Haşlama yöntemiyle pişirmenin faydaları, yiyeceklerin aromalarının korunması ve sindirimlerinin kolay olmasıdır.

Hafif Ateşte Pişirme

Bu yöntemde küçük parçalara bölünmüş yiyecekler az miktarda sıvıyla (su, soslar, et suyu) ve düşük ısıda pişirilir ve içinde pişirildikleri sıvıyla birlikte servis edilirler. Besin değerini koruma açısından en güvenli yöntemdir. Düşük ısıda pişirme kabının kapağı kapalı olarak ocakta veya fırında yapılır. Bu yöntemde ideal ısılar, ocakta 82 derece fırında ise 170 derecedir.

Buharda Pişirme

Yiyeceklerin buhar yardımıyla pişirilme yöntemidir. Bu yöntemde, besin değeri kaybı çok az, yiyeceklerin sindirimi de kolay olur. Renk ve şekil kaybı olmadığı için yiyeceklerin görünüşü de çok güzel kalır. Buharda pişirme için geniş bir kaba su konur ve kaynatılır, onun üzerine delikli bir kap veya özel buhar kabı yerleştirilir ve yiyecekler bu kaba konur. Üzeri kapak ile kapatılır ve yumuşayana kadar pişirilir.

Kızartma Yöntemiyle Pişirme

Yiyeceklerin sıvı yağda kızartılması yöntemidir. Az yağda veya çok yağda kızartma olarak ikiye ayrılır. Kızartma besin değeri kaybına yol açtığından ve kalp damar hastalıkları için zararlı olduğundan çok fazla tercih edilmemelidir.

Fırında Pişirme

Bu yöntemde yiyecekler fırında pişirilirler. Her yiyeceğin pişirilme derecesi farklıdır ve fırın önceden mutlaka pişme ısısına getirilmiş olmalıdır.

Izgara Yöntemiyle Pişirme

Izgara yöntemiyle pişirmede yiyecekler doğrudan ısıya tabi tutularak pişirilirler. Izgarada veya fırınların üstten ısıtma bölümünde yapılır. Yiyecekler bu yöntemde oldukça lezzetli olurlar.

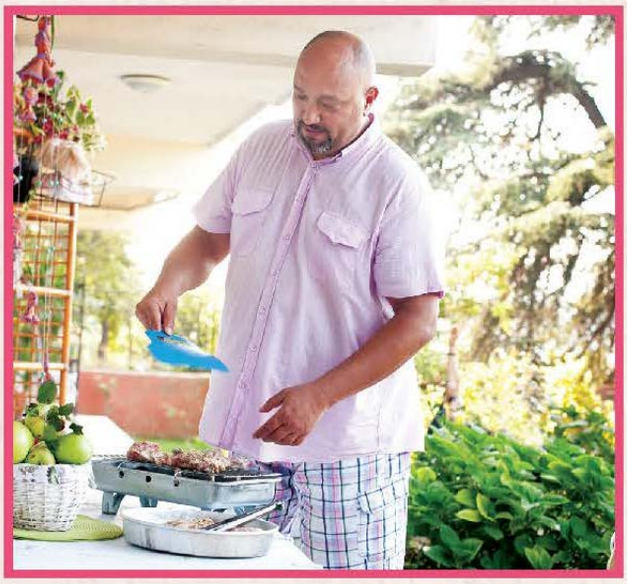

Mikrodalgada Pişirme

Bu yöntemde yiyecekler mikrodalga fırında ses dalgaları yardımıyla pişirilir. Çok kısa sürede pişirme sağlanır. Her yiyeceğin pişme süresi farklıdır. Kısa sürede yemek hazırlanması gereken durumlarda kullanılabilir. Pişirme yöntemlerine uyduğumuz takdirde hem sağlıklı hem de severek yiyeceğimiz yemekler pişirmiş oluruz.

Sağlıklı ve lezzetli pişen yemekler dileği ile...

5. İşaretleyelim.
Müjde!

	D	Y
1. Haşlamanın buharda pişirmeden farkı yoktur.		
2. Izgara fırında yapılabilir.		
3. Besin değerini korumada en güvenilir yöntem, kızartmadır.		
4. Mikrodalgada farklı yiyecekler aynı sürede pişebilir.		
5. Sağlıklı ve lezzetli yiyecekler için pişirme yöntemleri farklıdır.		

6. Konuşalım.
Yemek Yapmanın İncelikleri

Yemek yapmak sizce bir sanat mıdır? Niçin?

7. Canlandıralım.
Beş Yıldızlı Otele Aşçı Aranıyor!

Ünlü bir otel aşçı aramaktadır. Siz de iyi bir aşçı olduğunuzu iddia ediyorsunuz. Otel sahibinin sizi işe alması için maharetlerinizi anlatınız.

8. Tamamlayalım.
Müjde!

Henüz 15 günlük evliyiz. Eşimle birlikte aynı iş yerinde çalışıyoruz. Bugün iş yerindeyken saat 12.00'ye doğru eşim yanıma geldi. Heyecanla:

- Hayatım müjde! Bu akşam annemler bize yemeğe gelecekler, dedi. Ben de:
- Aa, bu çok güzel bir haber! Yemeği hangi lokantadan sipariş verelim, dedim.
- Aşkım, ne siparişi! .....

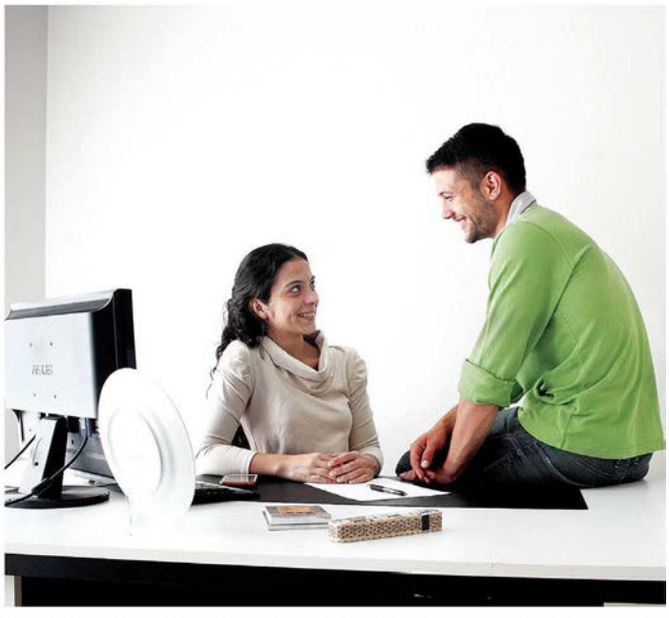

Serbest Okuma

Misafir Umduğunu Değil Bulduğunu Yer

Misafirlik, Türk toplumunda çok önemlidir. Bu yüzden Türkiye'de misafir çok değerlidir. Ev sahibi, evine gelen misafiri ne olursa olsun geri çevirmez onu memnun etmek için elinden gelen her şeyi yapar. Maddî imkânları elverdiği ölçüde misafire en iyi şekilde ikramda bulunmak ister. Tabiki ev sahibinin misafire verdiği değer, misafirin ev sahibine karşı anlayışlı olmasını da gerektirir.

Türk kültüründe yer alan misafirlikle ilgili atasözleri, hem bu geleneğin Türk toplumunda ne kadar önemli olduğuna hem de misafirle ev sahibi arasındaki ilişkinin nasıl olması gerektiğine dikkat çekmektedir. Bunlardan biri "Misafir umduğunu değil bulduğunu yer." atasözüdür. Bu atasözünde ev sahibinin misafiri memnun etmek için zaten elinden geleni yapacağı, bu nedenle misafirin herhangi bir eksiklikle karşılaştığında şikâyet etmemesi gerektiği anlatılmaktadır.

Yazalım. / Ülkenizde çok sevilen ve çok tüketilen bir yemeğin tarifini yazalım.

Kelime Dünyası

* misafir
* balık
* kırmızı et
* beyaz et
* ateş
* ızgara
* kızartma
* haşlama
* yağ
* tuz
* tezgah
* pişirmek

DEĞERLENDİRME

1-8. sorularda yer alan boşluklara gelebilecek en uygun seçeneği işaretleyiniz.

1. "Senin bu hâlini ..... öğrencilik yıllarımı hatırladım."

A) görüyorum
B) görmesem
C) görürken
D) görünce

2. "Ben ..... evde yalnız kaldılar."

A) gidip
B) gidince
C) giderek
D) gidersem

3. "Annem ..... henüz çok gençmiş."

A) evlenince
B) evlenerek
C) evlendiğinde
D) evlenip

4. "Sevdiğim ..... ben nasıl gülerim."

A) ağlarken
B) ağladı
C) ağlar
D) ağlayıp

5. "..... yanıma geldi."

A) Gülerek
B) Güldü
C) Gülüyor
D) Gülerse

6. "Böyle ..... beni çok üzüyorsun."

A) yapıyorsun
B) yaptın
C) yaparak
D) yapsan

7. "Hiçbir şey ..... çekip gitti."

A) söylemese
B) söylemeden
C) söyleyince
D) söyleyerek

8. "Onun tembellik etmeden ..... çalışması lazım."

A) durmadan
B) durup
C) durmaması
D) dururken

9. Aşağıdaki seçeneklerde altı çizili kelimelerin hangisinin türü farklıdır?

A) Yiğit, test sorularını cevapladı.
B) Kalemini bulamayınca çok üzüldü.
C) Yeliz, odasında dinleniyor.
D) Küçük, sevimli bir kedisi vardı.
E) Yine uzun ve yorucu bir günün sonuna geldik.

10. Aşağıdaki seçeneklerde altı çizili kelimelerin hangisinin türü farklıdır?

A) Şu mektubu hızlı ve dikkatli oku.
B) Salak ile Avanak en sevdiğim komedi filmidir.
C) Çocuklar aklına eseni yapmak istiyor.
D) Babamla annem haftaya dönüyor.
E) Öğrenciler hem çalışkan hem akıllı.

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM

Konuşmalardaki soyut ve somut kullanımları anlayabilirim.

Bir uzmanlık alanı ile ilgili terim ve kalıpları anlayabilirim.

Bir olayın veya durumun nedenleri, sonuçlarıyla ilgili görüşlerimi ifade edebilirim.

Bir yemek tarifini ayrıntılarıyla yazabilirim.

Bir konuyu önemli noktaları vurgulayarak ve destekleyici ayrıntılara yer vererek yazılı bir metin hâline getirebilirim.

Bilinen konularla ilgili bir diyaloğu başlatabilir ve sürdürebilirim.

Görüşlerimi sebepleriyle birlikte başkalarına yazılı olarak iletebilirim.

Bir metnin ana fikri ve yardımcı fikirlerini anlayabilirim.

Anahtar kelimelerden hareketle bir konuşmanın ana fikrini anlayabilirim.

İlgi alanıma giren pek çok konuda ayrıntılı açıklamalar yapabilirim.

Fikirlerimi mantık sırasına ve sebep-sonuç ilişkisine dayalı biçimde aktarabilirim.

Güncel bir konuyu olumlu ve olumsuz yönleriyle değerlendirebilirim.

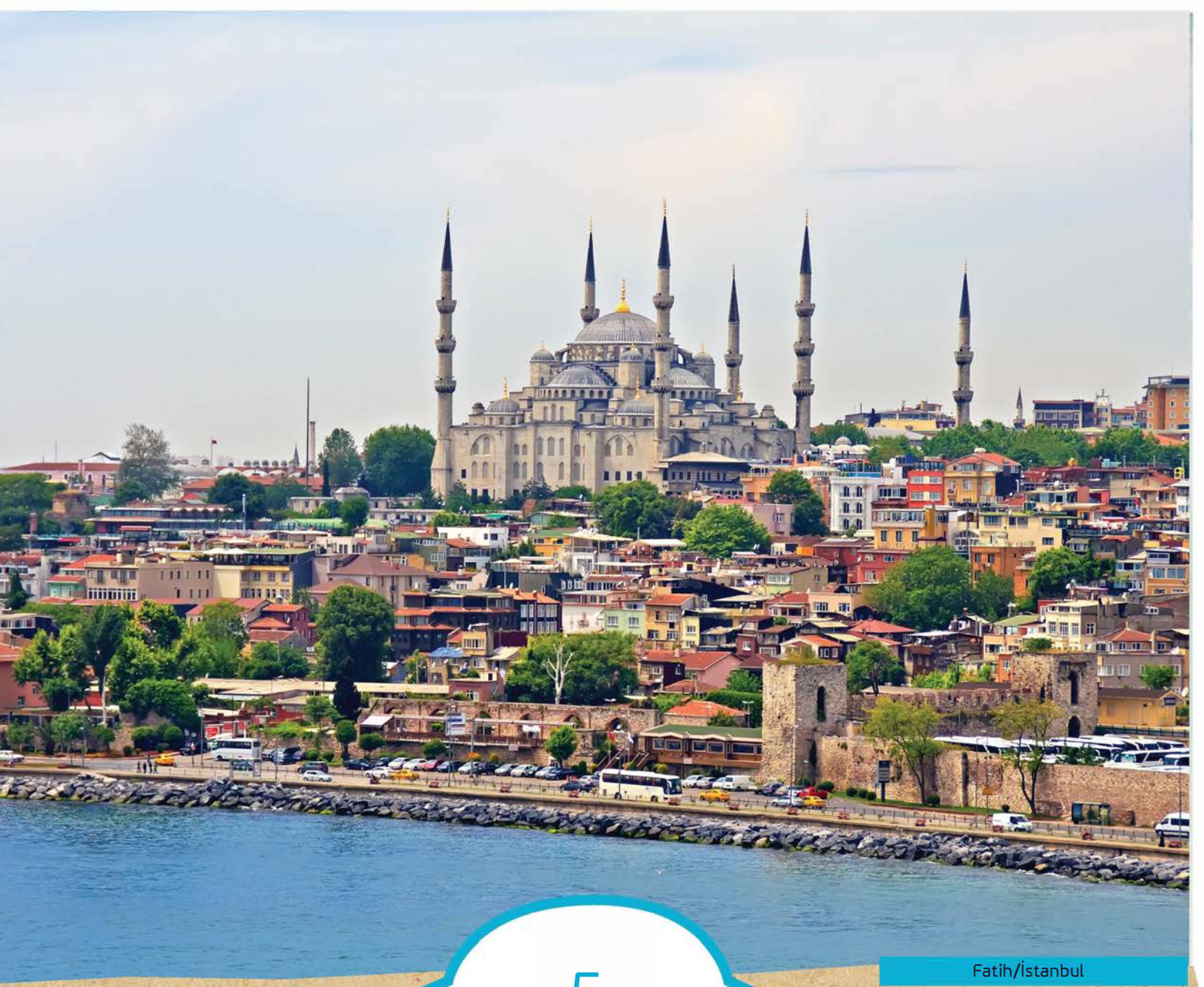

Fatih/İstanbul

5 Tercihiniz Nedir?

Bölümler

A. Nerede Yaşamak İstersiniz?
B. Kimin Hayatı Daha Zor?
C. Hangi Sanattan Hoşlanırsınız?

Beceriler

- Şehir Hayatıyla İlgili Terim ve İfadeler
- Meslek ve Uzmanlıkla İlgili Terim ve İfadeler
- Sanatla İlgili Terim ve İfadeler

Dil Bilgisi

- Gereklilik kipinin dolaylı anlatımı
- Zarf fiil ekleri: -DIğI için, -DIğIndAn, -AcAğI için, -AcAğIndAn

Kelimeler

- yaşam
- şehir
- köy
- çalışmak
- sanat

Üniteye Hazırlık

- Büyükşehirde mi yoksa bir köyde mi yaşamak isterdiniz?
- Sizce en zor meslek hangisi?
- İlgilendiğiniz bir sanat var mı?

A. NEREDE YAŞAMAK İSTERSİNİZ?

1. Okuyalım.
İstanbul'da Yaşama Sanatı

Bir şehri şehir yapan kendine özgü yaşama imkânları, renkleri, çeşitlilikleri ve havasıdır. Eğer bütün bu unsurları ve şehrin müziğini fark edemez, o güzellikleri algılayamazsanız oradaki yaşama sanatını gerektiği gibi icra edemezsiniz. Siz o şehirde bulunuyor, vakit geçiriyor, hatta doğup ölüyor ama o şehirdeki yaşama sanatının farkına varamıyorsunuz demektir.

İstanbul, bir imparatorluk şehri... Roma'nın, Bizans'ın, Osmanlı'nın şaheserlerini kendinde toplamış. Tabiatın ona sunduğu muhteşem konumunu büyük sanatkârların güzel eserleriyle uyum içinde gözler önüne sermiş. Geçen yüzyıllar, bu şehri her bakımdan yıpratsa da güzelliğini almaya gücü yetmemiş. Bazı değerler kaybolup gitse de Türkiye'nin en kalabalık şehri olan İstanbul'u yeniden tanımaya, keşfetmeye, onun keyfini çıkarmaya, orada yaşamayı bir sanat hâline getirmeye ne dersiniz?

İstanbul'da yaşamak bir sanattır. İstanbul'da erguvanların ve mimozaların çiçek açışını izlemek, göçmen kuşların göçünü takip etmek, bülbüllerin ötüşünü dinlemek, Boğaz'da gökyüzündeki yıldızları seyretmek bir başkadır. İstanbul'un güzelliğini yaşamak için Beyazıt'ta sahafları dolaşarak eski kitapları incelemek, Sultanahmet'te bir çınara yaslanıp çay içmek, Ayasofya'nın tarihi havasında kaybolmak, Eyüp'te güzel sesli bir müezzinin sesine kulak vermek gerekir. İşte İstanbul'da yaşamanın bazı güzellikleri...

İstanbul'da yaşamanın sanat hâline gelmesi için bu tarihî şehri iyi tanımak, yedi tepesinden kıyısına, parkından dağına, tarihî Osmanlı çarşılarına kadar iyi bilmek gerekir. İstanbul'da baharda gezintiye çıkmak, hisarların üstünde bu aziz şehre tepeden bakmak bir başkadır. Hele Çengelköy'de ve Kız Kulesi açıklarında balık tutmanın, boğaz hattında çalışan bir vapura binerek Eminönü'nden Kavaklar'a gitmenin, Adalar'da yürüyüşe çıkmanın tadına doyulmaz.

İstanbul, mutfağıyla da büyüler sizi. Birçok kültürün mutfağını İstanbul'da bulmak mümkündür. Bazı tatlar ise yalnızca İstanbul'a hastır. Bebek'te badem ezmesinin, Sarıyer'de su muhallebisinin, Kanlıca'da yoğurdun, Beyoğlu'nda tavukgöğsünün, Kavaklar'da balığın, Koska'da helvanın, Güllüoğlu'nda baklavanın İstanbul'un eskimeyen tatlarından olduğunu hatırınızdan çıkarmayın. Bu lezzetleri tattıktan sonra Kurukahveci Mehmet Efendi'den taze kahve alıp keyfinize devam edebilirsiniz. İstanbul için birçok edebiyatçı, düşünür ve lider övgü dolu sözler söylemiştir. İşte bunlardan bazıları:

1. İstanbul dünya ülkesinin başkenti olmalıdır. (Napolyon Bonapart - Fransa İmparatoru)
2. Dünyaya son kez İstanbul'dan bakmalısınız. (Lamartine - Yazar)
3. İstanbul, dünya şehirlerinin kraliçesi olmalıdır. (Lady Dorina - Yazar)
4. İstanbul, insanlar var oldukça yaşamalıdır. (Petrus Gyllius - Yazar)
5. Önce İstanbul, benim gönlümü fethetti. (Fatih Sultan Mehmet – Osmanlı Sultanı)

2. Yazalım.

1. Napolyon, İstanbul'un dünya ülkesinin başkenti olması gerektiğini söylemiş.
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....

3. İşaretleyelim.

	D	Y
1. İstanbul, birçok imparatorluğun izlerini taşımaktadır.	✓	
2. İstanbul, Türkiye'nin en kalabalık şehridir.		
3. İstanbul'un doğal güzellikleri azdır.		
4. İstanbul'da yaşamayı sanat hâline getirmek onu tanımakla mümkündür.		
5. İstanbul'da birçok kültürün yemeklerini tadabilirsiniz.		

4. Dinleyelim, tartışalım, işaretleyelim.

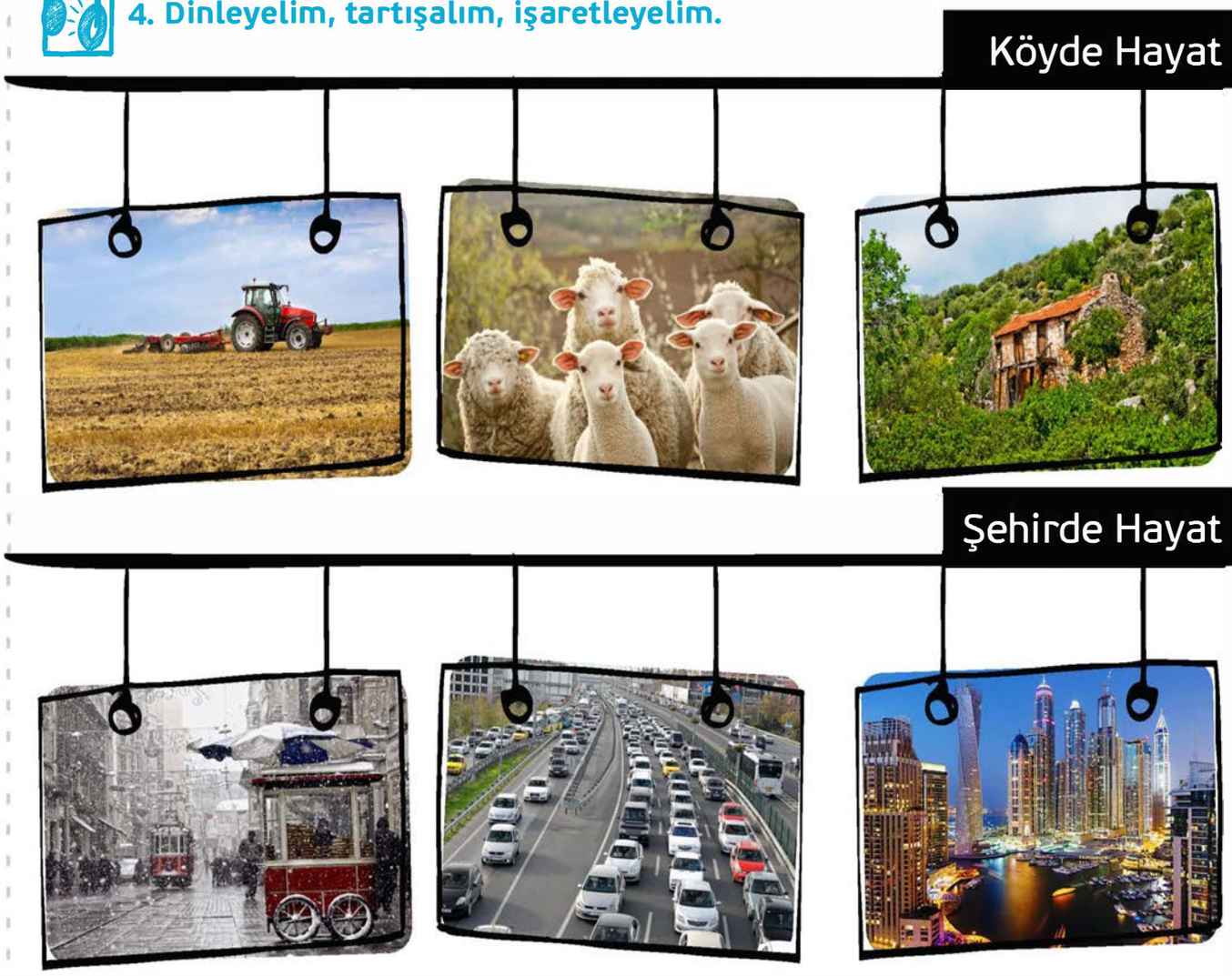

Sizce hangisi metnin başlığı olabilir?

1. Spor ve Hayat
2. Köyler ve Şehirler
3. İstanbul'un Güzellikleri
4. İstanbul'un Sosyal Yapısı

	D	Y
1.Köylerde akşam vakti meydanlar boşalır.		
2.Şehirlerde insanlar erken uyanır.		
3.Köydeki hızlı yaşam insanları çok yorar.		
4.Şehirde çok yoğun bir trafik vardır.		
5. Şehirlerde insanlar yeniden hayat bulur.		
6. Köylerde çok sayıda postane, market ve eczane vardır.		

5. Yazalım.

*doğa *temiz hava *hastane *okul *çevre kirliliği *trafik *gürültü *taze süt *organik ürünler *doğal güzellikler * işsizlik *arkadaş *fabrika *hava kirliliği *hazır yiyecekler *komşuluk ilişkileri

***Şehirde yaşamanın olumlu ve olumsuz yanları**

***Köyde yaşamanın olumlu ve olumsuz yanları**

6. İnceleyelim, tamamlayalım.

1. Emir, arkadaşına "Anneni üzmemelisin." dedi.
   Emir, arkadaşına annesini üzmemesi gerektiğini söyledi.
2. Babam bize "Hiçbir zaman yalan söylememelisiniz." der.
   Babam bize hiçbir zaman yalan söylememiz gerektiğini söyler.

Sınavda birbirinize bakmamalısınız.

Öğretmen

Ödevini hemen yapmalısın!

Anne

İşe yetişmeliyim.

Murat

İnekleri sağmam gerek.

Ayla

Fotoğraf çektirmemiz lazım.

Serkan ve Aylin

Saçlarımı kestirmeliyim.

Zeynep

7. Okuyalım, konuşalım.
Memleket İsterim

Memleket isterim
Gök mavi, dal yeşil, tarla sarı olsun;
Kuşların, çiçeklerin diyarı olsun.

Memleket isterim
Ne başta dert ne gönülde hasret olsun;
Kardeş kavgasına bir nihayet olsun.

Memleket isterim
Kış günü herkesin evi barkı olsun.

Memleket isterim
Yaşamak, sevmek gibi gönülden olsun;
Olursa bir şikâyet ölümden olsun.

Cahit Sıtkı Tarancı

1. Nasıl bir ülkede yaşamak istersiniz?

.....

.....

2. Ülkenizin beğendiğiniz özellikleri nelerdir?

.....

.....

3. Ülkenizin beğenmediğiniz özellikleri nelerdir?

.....

.....

8. Yeniden yazalım.

1. Babası oğluna yolda top oynamaması gerektiğini söyledi.

   Babası oğluna "Yolda top oynamamalısın." dedi.

2. Ben kardeşlerime trafik polisinin olmadığı yerlerde trafik işaretlerine dikkat etmeleri gerektiğini söyledim.

   .....

3. Ali, öğrencilerine duran bir taşıtın hemen önünden ve arkasından geçmemeleri gerektiğini söyledi.

   .....

4. Ablam bana trafik polislerinin işaretlerine uymam gerektiğini söyledi.

   .....

9. Yazalım.
Tatilim

Nasıl bir tatil istersiniz? Niçin?

Yazalım. / Yaşadığınız yerin özelliklerini yazınız.

Kelime Dünyası

* şaheser	* memleket
* gezinti	* gönül
* çarşı	* tatil
* bostan	* ülke
* stres	* yaşam
* tarih	* hasret

B. KİMİN HAYATI DAHA ZOR?

1. Dinleyelim, işaretleyelim, tamamlayalım.

Çalışkan Karadeniz Kadınları

	Var	Yok
1. Karadeniz insanlarının kişilik özellikleri		
2. Karadeniz insanlarının yaptığı spor dalları		
3. Karadeniz Bölgesi'nin en önemli şehirleri		
4. Karadenizli kadınların fiziksel özellikleri		
5. Karadeniz Bölgesi'nden çıkan madenler		
6. Karadenizlilerin yetiştirdiği tarım ürünleri		
7. Karadeniz'de bulunan balık çeşitleri		
8. Karadeniz'deki göçün sebepleri		
9. Karadeniz Bölgesi'ndeki yemek çeşitleri		

1. Karadeniz Bölgesi, çok yağış aldığı için yeşilin her tonunu görebileceğiniz ağaçlarla kaplıdır.
2. Karadeniz insanı, aniden öfkelenebilir ama içlerinde kötülük ..... bu öfkeleri hemen söner.
3. Bölgede genç erkek nüfusu sürekli göç etmek zorunda ..... kadın nüfusu ise çalışmak zorundadır.
4. Bölgede yeteri kadar tarım arazisi ve iş imkânı ..... Karadeniz erkeği göç etmek zorunda kalır.
5. Fadime, çok ..... için hiç mutsuz olmamış.

2. Okuyalım, işaretleyelim.
Bir Elmanın Yarısı Sen Yarısı Ben

E	Alışveriş bize çok sıkıcı geldiğinden, uzun alışverişleri sevmeyiz.
K	Siz artık evlisiniz ve aileniz arkadaşlarınızdan daha önemli.
	Bize bir şey soracaksanız lütfen maçın devre arasını bekleyin.
	Bizce yeterince giysiniz var. Ayakkabılarınız ve çantalarınızın sayısı tüm insanlığa yeter.
	Elinizde çiçekle kapıda sizi gördüğümüzde dünyanın en mutlu insanı oluyoruz.
	Bizim için yemek yaptığınız zaman mutlu oluyoruz.
	Önemli günlerimizi unuttuğunuzda çok üzülüyoruz.
	Lütfen sürekli sizi sevip sevmediğimizi sormayın.
	Yaşadığımız yer size dağınık gelebilir ama bizim için çok düzenli.
	Ara sıra sürprizler yaptığınızda çok hoşumuza gidiyor.
	Bizi değiştirmeye çalışmayın. Olduğumuz gibi kabul edilmeyi tercih ederiz.
	Biz yanınızdayken lütfen başka şeylerle ilgilenmeyin.

3. Okuyalım, yerleştirelim.
Bakış Açısı

- Kadınlar, erkeklerden üç kat fazla baş ağrısı çekiyormuş.
- Kadınların kör olma olasılığı %78 daha fazlaymış.
- Kadınlar beyinlerinin her iki yarım küresini de kullanabiliyormuş.
- Dünya Sağlık Örgütü'ne göre erkekler kadınlardan daha fazla trafik kazası yapıyormuş.
- Kız çocukları beyinlerinin sağ tarafını, erkek çocuklar ise sol tarafını daha çabuk kullanmayı öğreniyormuş. Bu yüzden kızlarda hafıza daha güçlüymüş, kızlar daha çabuk konuşurmuş. Erkekler ise matematik ve problem çözmede daha iyiymiş.
- Kadınlar, kokulara ve seslere erkeklerden daha duyarlıymış.
- Erkekler, sorunları hakkında konuşmaktan kaçınıyormuş.
- Erkeklerin kadınlarla ilgili en çok şikâyet ettikleri şey, kadınların onları değiştirmeye çalışmasıymış.
- Kadınların erkeklerle ilgili en çok şikâyet ettikleri şey, erkeklerin onları dinlememesiymiş.
- Kadınlar yüksek sesle konuşmayı ve sesli düşünmeyi seviyormuş. Erkekler her ikisini de içinden yapmayı tercih ediyormuş.
- Kadınlar iletişim kurmak için günde 20.000 kelime kullanırken, erkekler sadece 7.000 kelime kullanıyormuş.

konuşkan | ayrıntıcı | duygusal | mantıklı | paylaşımcı
alışverişe düşkün | zayıf | şefkatli | meraklı | kuvvetli
tedbirli | dikkatsiz | empatik | içedönük | dışadönük

Erkeklerin Özellikleri	Ortak Özellikler	Kadınların Özellikleri
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

4. Konuşalım.
Kadınlar mı Erkekler mi?

- Sizin ülkenizde çalışma hayatında kadınlar mı erkekler mi ön planda? Niçin?
- Ülkenizde veya dünyada hangi ünlü erkeğin/kadının yerinde olmak isterdiniz? Niçin?

5. İnceleyelim.

-AcAğI için / -AcAğIndAn
-DIğI için / -DIğIndAn

1. Emekli olduğunda ev alacağı için/alacağından internetten ev ilanlarına bakıyor.
2. Geçen yaz hastalandığı için/hastalandığından tatile çıkamadı.
3. Akşam misafir için/geleceğinden alışveriş yapıyor.
4. Bugün çok yorulduğu için/yorulduğundan eve gidip dinlenmek istiyor.

6. Yerleştirelim.

çık- gör- yap- kazan- git-

1. Elif, dışarı çıkacağı için/çıkacağından bebeğini komşuya bıraktı.
2. Aydan, yemek ..... marketten et ve sebze aldı.
3. Mehmet, yarın işe ..... çok mutlu.
4. Ali, üniversiteyi ..... babası ona bir araba aldı.
5. Selma, olayı yakından ..... hâkim onu mahkemeye tanık olarak çağırdı.

7. Yazalım.

Büyük Seçim

Hayatınızı paylaşacağınız bir erkekte / kadında hangi özellikleri ararsınız?

.....

.....

.....

.....

Konuşalım. / Aşağıdaki özelliklerden hangileri siz de var? Kendinizi anlatınız.

Kelime Dünyası

* konuşkan
* ayrıntıcı
* duygusal
* mantıklı
* paylaşımcı
* saygılı
* dışadönük
* içedönük
* meraklı
* sevecen
* dikkatli
* tedbirli

C. HANGİ SANATTAN HOŞLANIRSINIZ?

1. Dinleyelim, cevaplayalım.
Sanatların En Büyüğü: Yaşama Sanatı

a. Metne yeni bir başlık verseydiniz, hangi başlığı verirdiniz? Niçin?
b. Metindeki hangi öneri sizi daha çok etkiledi?
c. Karl Pillemer'in düşüncelerine katılıyor musunuz? Niçin?
d. Hayatınızda neleri değiştirmek isterdiniz?

2. Yeniden yazalım.
Karl A. Pillemer ne söylüyor?

1. Kendiniz gibi biriyle evlenin!	Kendimiz gibi biriyle evlenmemiz gerektiğini söyledi.
2. Vücudunuzu yüz yıl kullanacakmış gibi yaşayın!	
3. Yakın çevrenizle irtibatta olun!	
4. Depresyondan kurtulun!	
5. Daima insanların gözünün içine bakın!	
6. Fırsatlara açık olun!	
7. İçinde bulunduğunuz anın tadını çıkarın!	
8. Çocuklarınızla zamanınızı paylaşın!	

3. Okuyalım, cevaplayalım.
Sanata Adanmış Bir Ömür

Düşünürler, bazı insanların dünyaya birtakım görevleri yerine getirmek için geldiğini söylerler. Büyük sanatkârlar da böyle insanlardandır. Kendi hayatlarını bir kenara bırakıp içinde yaşadığı topluma hatta bütün insanlara faydalı olan büyük sanatçıları, üzerinden yüzyıllar geçse de hep minnetle anarız. Mimar Sinan işte o insanlardan biridir. 1490 yılında dünyaya geldiği düşünülen büyük sanatçı, Osmanlı Devleti'nin en güçlü döneminde yaşamış ve mesleğindeki en üst rütbe olan mimarbaşılığa kadar yükselmiştir. Geride 350'den fazla eser bırakan Mimar Sinan, Anadolu topraklarını birbirinden gösterişli yapıtlarla donatmıştır

Mimar Sinan ile ilgili birçok hatıra anlatılır. Ancak bu anılardan en çok bilineni Sultan Selim ile yaşanmış olanıdır. Kanuni Sultan Süleyman öldüğünde Osmanlı ülkesi en görkemli dönemlerini yaşıyordu. Kanuni'nin yerine geçen II. Selim'in en çok hoşlandığı şey, sarayına âlimleri, şairleri toplayıp onlarla sohbet etmekti. En çok saygı duyduğu kişilerden biri de ak sakallı, bilgin mimarbaşı, Mimar Sinan'dı. Padişah ona "Aksakal" diye hitap ederdi.

Günlerden bir gün Sultan Selim, Mimar Sinan'ı yanına çağırttı. Mimar Sinan, o günlerde İstanbul yöresinde, bir köprünün yapımı ile uğraşıyordu. Haberi alınca hemen yola çıktı ve birkaç saat içinde saraya ulaştı. Padişah onu karşısında görünce yanında yer göstererek oturmasını istedi. İkramlarda bulundu ve sohbet etti. Sonra biraz durup söze yeniden başladı.

-Dinle mimarbaşı, dedi. Ülkemizi baştan başa sayısız camiler, medreseler, köprüler, saraylar, kervansaraylar, aşhaneler, hastaneler, hamamlarla donattın. Peki benim ismimi yaşatacak bir cami yapmayı düşündün mü hiç?

Mimar Sinan yerinden doğrulup "Emriniz başım üstüne sultanım." dedi.

Padişah şöyle devam etti:

-Öyleyse iyi dinle! Ölen kardeşim Şehzade Mehmet'in anısına Şehzadebaşı Camisi'ni onun karşısına da babam için Süleymaniye Camisi'ni yaptın. İkisi de birbirinden güzel oldu. Şimdi senden isteğim şu: Devletimizin en ihtişamlı dönemi için benim adıma bir cami yapacaksın. Ancak Sultan Selim'in adıyla anılacak olan bu cami, yaptıklarının en görkemlisi olacak.

Sinan padişahın önünde eğilerek şöyle söyledi:

-Devletlim, Şehzadebaşı benim çıraklık dönemimin yapısı, Süleymaniye'yi ise kalfalık dönemimde yaptım. Ustalık dönemimin yapısı ise Selimiye olacak. Bundan hiç kuşkunuz olmasın. Ancak İstanbul'da adınıza layık bir cami için görkemli bir tepe kalmadı. Eğer münasip görürseniz eski başkentimiz Edirne'ye sizi yüzyıllarca unutturmayacak bir cami yapabilirim.

Padişah yerinden kalktı. Mimar Sinan'ın sırtını sıvazlayarak "Edirne bizim için uygundur. Merak etme. Senden de sanatından da hiç şüphemiz yok. Ustalığına güvenimiz sonsuzdur Aksakal. Tez hazırlıklara başlansın."

Uzun uğraşların, büyük emeklerin sonunda cami bitirildi. Sultan Selim, caminin bittiğini haber alınca Edirne'ye doğru yola çıktı. Edirne'ye vardığında Selimiye Camisi bütün görkemiyle karşısında duruyordu. Yanaklarından birkaç damla yaş süzüldü ve Allah'a şükretti. Sonra Mimar Sinan'ı yanına çağırttı. Mimar Sinan cami yapımında çalışan ne kadar usta ve işçi varsa hepsiyle sultanın yanına gitti. Sultan bu muhteşem yapı için Mimar Sinan'a sarılıp teşekkür etti ve sordu: "Söyle bakalım Aksakal bu kadar insanı niçin arkana alıp getirdin." Mimar Sinan " Efendim, şanınıza layık bu camiyi yalnız ben yapmadım, bu insanların her birinin alın teri ve emeği var bu yapıda. O yüzden getirdim." dedi. Sultan Selim, Mimar Sinan'ın alçak gönüllüğü karşısında hayran hayran ona bakarak "Tevazunla gönlümüzü bir kez daha fethettin." dedi. Sonra cami yapımında çalışan herkesi, altınla ödüllendirdi.

1. Metnin başlığı sizce ne olmalı?

.....

2. Sanatkârlar nasıl insanlardır?

.....

3. II. Selim, Mimar Sinan'dan ne istiyor?

.....

4. Sizce metinde verilmek istenen mesaj nedir?

.....

4. Eş anlamlılarını bulalım, yazalım.

alçak gönüllülük	→	tevazu
hatıra	→	.....
faydalı	→	.....
görev	→	.....
âlim	→	.....
hayat	→	.....

tevazu
yararlı
bilge
yaşam
anı
misyon

5. Konuşalım. *Sanatçı Kimdir?*

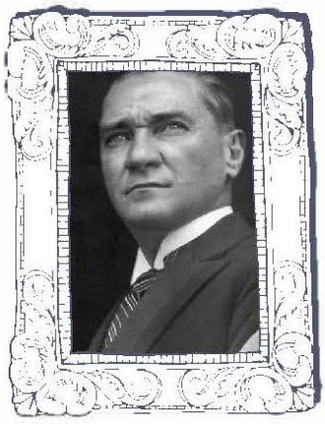

- Sanatkâr el öpmez; sanatkârın eli öpülür!
- Hepiniz milletvekili olabilirsiniz, bakan olabilirsiniz... Hatta cumhurbaşkanı olabilirsiniz. Fakat sanatkâr olamazsınız.
- Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir.

M. Atatürk

1. Yukarıdaki sözler size ne anlatıyor?
2. Sizin ülkenizde sanatçılar için söylenmiş özlü bir söz var mı? Bu sözü Türkçe söyleyin ve yazın.

6. Okuyalım, cevaplayalım.

40 Yıl 2 Dakika

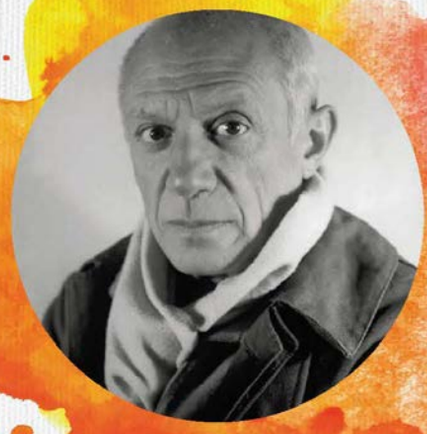

Ünlü ressam Picasso, bir gün bir lokantaya gider. Garson onu görünce çok sevinir. Hemen lokantanın sahibine haber verir. Lokantanın sahibi Picasso'nun yanına gidip tanışır ve onunla bizzat ilgilenir. Picasso'ya yemek listesini uzatır ve yemekleri överek teker teker anlatır. Picasso lokantanın en güzel ve en pahalı yemeklerinden, salatalarından sipariş verir. Lokanta sahibi, aşçıbaşına Picasso'nun geldiğini, yemeklerin en lezzetli yerlerinden koyması gerektiğini söyler. Picasso yemekleri beğenir ve etrafına tavsiye ederse onlar için çok büyük bir reklam olacaktır. Aşçıbaşı adamın dediğini yapar. Garson yemekleri servis eder. Her şey dört dörtlüktür. Masada bir kuş sütü eksiktir.

Picasso yemeğini tadını çıkara çıkara tam iki saatte yer. Üstüne de güzel bir kahve içer. Daha sonra garsonu yanına çağırır. "Evlat! İstersen hesabı getir, ödeyeyim. İstersen patronuna söyle onun bir portresini çizeyim dükkânına assın. Tercih sizin." der. Garson bu teklifi hemen patronuna iletir. Adam heyecanlanır. Picasso gibi bir ressamın resmini çizecek olması kendisi için büyük şereftir. Hemen ikinci seçeneği kabul eder. Bir sandalye alıp Picasso'nun karşına geçer. Picasso iki dakika içinde adamın portresini çizer. Altını da imzalar ve adama uzatır. Adam resme bakar. Gerçekten resim harikadır. Picasso'nun önünde minnetle eğilir ve şükranlarını sunar. Picasso yemekler için teşekkür eder ve lokantadan ayrılmak üzere ayağa kalkar. İşte tam bu sırada adamın bir fısıltı hâlindeki şu sözlerine kulak misafiri olur. "Adama bak, tam iki saat lokantada ne varsa yedi bitirdi, sildi süpürdü. İki dakikada bir resim yaptı, böylece ödeştik. Ne iyi iş!" Picasso bu sözleri duyunca hışımla geri döner. Öfkeyle "Hayır beyefendi! Kırk yıl artı iki dakika!" deyip resmi adamın elinden alıp yırtar ve adamın cebine bir tomar para bırakıp lokantayı terk eder.

1. Picasso ile lokantada kim ilgileniyor, niçin?

.....

2. Aşçıbaşı neden lokantadaki yemeklerin en özel yerlerini Picasso'ya gönderiyor?

.....

3. Picasso garsona nasıl bir teklifte bulunuyor?

.....

4. Sizce Picasso lokanta sahibine niçin sinirlenmiş olabilir?

.....

5. Sizin bir lokantanız olsaydı ve ünlü bir sanatçı lokantanıza gelseydi ona nasıl davranırdınız?

.....

7. Yazalım.
Sanatımız

Ülkenizde yaygın olan bir el sanatını tanıtınız.

.....

.....

.....

Serbest Okuma

Duyguların Dili Oya Sanatı

Anadolu'da oya, onu yapan kadının yaşam öyküsüdür. Kız çocukları 8-9 yaşlarında oya yapmaya başlarlar. İğne ve iplik tutamayacak yaşa gelinceye kadar da bu tutkulu sanata devam ederler. Kadınlar bütün yaşamları boyunca duygularını, sırlarını, inançlarını, aşklarını ve mutluluklarını oya denilen sanatla dile getirirler. Anadolu kadını kaderini "sevdim alamadım" isimli oya ile, sevincini "şeker pembesi" oyasıyla, özlemini "yârim ile" oyasıyla, nefretini "biber" oyasıyla ve diğer bütün duygularını farklı isim ve şekillerdeki oyalarla ifade eder.

Kadınlar, ailelerine ve çevrelerindeki diğer insanlara bazen bu oyalar yoluyla mesaj da verirler. Tülbent, yazma ya da yemeni adı verilen başörtülerinin kenarlarına diktikleri oyalar aracılığıyla istek, dilek ve sıkıntılarını ifade ederler. Kadın eğer kırmızı gül oyası takmışsa bu "evlilik çağındayım" mesajıdır. Şayet oyalardaki gülün rengi sarıya dönmüşse bir delikanlının aşkından sararıp solduğuna işarettir. Başında ayrılığın simgesi olan nergis oyası varsa o zaman ayrılık kesindir. Kadın eğer eşine sinirlenmişse başına biber oyalı bir yemeni takarak bunu ifade eder. Yeni gelinler, mutluluk ve huzurlarını anlatmak için "hercai menekşe" veya " çayır çimen" oyası takarlar.

Hikâyeyi tamamlayalım.

Çoban Ahmet

Ahmet, Yayla Köyü'nün çobanıydı. Her sabah güneş doğmadan köyün tüm koyunlarını toplar, otlatmaya götürürdü...

Kelime Dünyası

* sahaf
* stres
* çoban
* memleket
* hamarat
* asil
* görkem
* çırak
* kalfa
* usta
* eser
* tablo

DEĞERLENDİRME

1-7. sorulardaki boşlukları uygun seçenekle tamamlayınız.

1. Polis, şoföre taşıt aracından iner inmez hemen karşıya ..... söyledi.

   A) geçmeyin
   B) geçmelisin
   C) geçmemesi gerektiğini
   D) geçmesi gerektiğini

2. Anne, kızına yaya kaldırımı olmayan yerlerde yolun solundan ..... gerektiğini söyledi.

   A) yürümemesi
   B) yürüsün
   C) yürümesin
   D) yürümesi

3. Ben kızıma "Taşıt araçlarına binerken sıramızı ....." dedim.

   A) beklememiz gerektiğini
   B) beklememiz gerektiğini
   C) beklememeliyiz
   D) beklemeliyiz

4. Doktor, hastaya "Yemekten sonra bu ilaçları mutlaka ....." dedi.

   A) içmesi gerektiğini
   B) içmemesi gerektiğini
   C) içmesini
   D) içmelisiniz

5. Dün kardeşimin mezuniyetine ..... çok üzüldüm.

   A) yetiştiğim için
   B) yetişemediğim için
   C) yetişince
   D) yetiştiğimden

6. Gelecek yıl olimpiyatlara ..... şimdiden antrenmanlara başladı.

   A) katıldığından
   B) katıldığı için
   C) katılınca
   D) katılacağı için

7. Gelecek Cumartesi günü derbi maçına ..... biletleri önceden aldım.

   A) gittiğimizden
   B) gittiğimiz için
   C) gideceğimiz için
   D) gidince

8. ve 9. sorularda altı çizili sözcüğün yerine hangisi kullanılabilir.

8. Uçak bileti <u>bulamadığından</u> bugün gelemeyecek.

   A) bulmayacağı için
   B) bulamadığı için
   C) bulmayınca
   D) bulmayıp

9. Yurt dışına <u>gitmeyeceği için</u> uçak bileti almasına gerek yok.

   A) gitmeyeceğinden
   B) gitmediğinden
   C) gitmeyince
   D) gitmeyip

10. Aşağıdaki cümlede altı çizili sözcüğün yerine hangisi <u>kullanılamaz.</u>

    "Evden erken <u>çıkmadığı için</u> otobüsü kaçırdı."

    A) çıkmayınca
    B) çıkmadığından
    C) çıkamayacağı için
    D) çıkmayarak

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM

Bir metindeki konu, ana fikir ve yardımcı fikirleri anlayabilirim.

Güncel bir konuyu olumlu ve olumsuz yönleriyle değerlendirebilirim.

Fikirlerimi mantık sırasına ve sebep-sonuç ilişkisine dayalı biçimde aktarabilirim.

Görüşlerimi sebepleriyle yazılı olarak başkalarına sunabilirim.

Bir konu hakkındaki düşüncelerimi yardımcı fikirlerle geliştirerek ayrıntılı olarak yazabilirim.

Standart dildeki bir konuşmayı ayrıntılarıyla anlayabilirim.

Uzmanlık alanıma giren terim ve kalıp ifadeleri anlayabilirim.

Kişisel yorum bildiren ifade ve kalıpları anlayabilirim.

Bir olay veya durumun sebepleri ve sonuçları hakkında görüşlerimi ifade edebilirim.

Fikir ve tartışma içeren metinleri özetleyebilirim.

Bir metindeki anahtar kelime ve kavramları tespit edebilirim.

Sebep-sonuç, şart, varsayım gibi durumları ifade eden kalıpları anlayabilirim.

Taksim/İstanbul

6 Neler Oluyor Hayatta?

Bölümler
A. İlginç Doğa Olayları
B. Sıra Dışı Deneyimler
C. Sırlar Dünyası

Beceriler
- Görgü Kurallarını Bilme
- İşaret Levhalarını Okuyabilme
- Dinlediği ya da Okuduğu Bir Öyküyü Başkasına Anlatabilme

Dil Bilgisi
- Birleşik çatı: işteş / ettirgen + ettirgen vs.
- Zarf fiil ekleri: -DIğI hâlde, -AcAğI hâlde -mAsInA rağmen, A rağmen.

Kelimeler
- hava durumu
- tahmin
- ilginç
- felaket
- kaza

Üniteye Hazırlık

- Doğa olayları sözünden ne anlıyorsunuz?
- Sizi diğer insanlardan ayıran en önemli özelliğiniz nedir?
- Hangi doğa olaylarına şahit oldunuz?

A. İLGİNÇ DOĞA OLAYLARI

1. Okuyalım, boşlukları dolduralım.

İlginç Olaylar

1 milyon 176 bin kez elektrik boşalması

buz parçalarının küre şeklini almasına

kese ya da hayvan memesine benzeyen uzantılar

gök gürültülü sağanak yağışın

sahili süsleyen beyaz inciler gibi

saatte ortalama 280 kez çakması

Catatumbo Şimşekleri

Venezuela'da, Catatumbo Nehri ile Marakaibo Gölü'nün buluştuğu yerin 5 kilometre ilerisinde, yılın 160 günü şimşekler çakıyor. Şimşek çakması, doğal bir meteorolojik durum olduğu hâlde, bu şimşeklerin aynı yerde, on saat boyunca, ... , bu durumu ilginç hâle getiriyor. Bölgede, şiddeti 400 bin amper olmak üzere, yılda ortalama ..... meydana geliyor. Bu nedenle bölge, dünyada ozon oluşturan tek yer olarak geçiyor. İnanılmaz "şimşek fırtınası", 400 km mesafeden izlenebiliyor. Gemiciler, yön tayin etmek için bu şimşekleri kullanıyor.

Bu konuda farklı açıklamalar olmasına rağmen bilim insanları şu düşüncede birleşiyorlar: And Dağları'ndan gelen hava, gölün üstündeki sıcak havayla birleşerek bir elektrik alanı oluşturuyor, bunun sonucunda da bu kadar yoğun şimşek çakması meydana geliyor.

Mammatus Bulutları

Özellikle yaz ve bahar aylarında şiddetli fırtınalardan sonra ortaya çıkan bulutlardır. Şimşek ve .... habercisidirler. Kümülonimbus bulutlarının altında, ... oluştuğu için bu adı alırlar. Avustralya ve Amerika kıyılarında daha çok görülürler. Çok merak edilmesine rağmen şu ana kadar hiçbir Mammatus bulutunun içi görüntülenememiş, sadece radarlar sayesinde bilgi sahibi olunabilmiştir.

Buz Topları

Amerika'da Michigan gölünün kıyısında her kış ilginç bir doğa olayı meydana geliyor ve dondurucu hava, dalgalar, göldeki büyük kütlelerden kopan .... neden oluyor ve gölün kıyısı çok sayıda buzdan top ile doluyor. Buz toplarının bazıları basketbol topu büyüklüğünde olup ağırlıkları neredeyse 23 kilogramı buluyor. Bu toplar, uzaktan bakıldığında ..... görünüyor.

2. Okuyalım, inceleyelim.

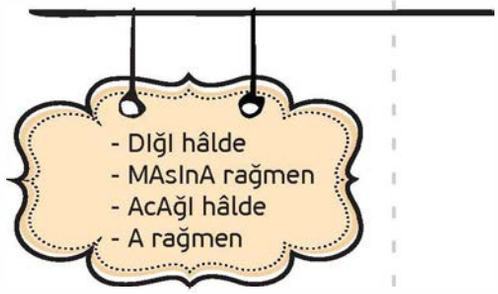

- Hiçbir eğitim almadı ama çok güzel resim yapıyor.
  → Hiçbir eğitim almadığı hâlde çok güzel resim yapıyor.

- Birazdan arkadaşın gelecek ama sen hâlâ uyuyorsun.
  → Birazdan arkadaşın geleceği hâlde sen hâlâ uyuyorsun.

- Buzlu su içiyorum ama boğazım ağrımıyor.
  → Buzlu su içtiğim hâlde boğazım ağrımıyor.

- Birbirimizi seviyoruz ama ayrılmak zorundayız.
  → Birbirimizi sevmemize rağmen ayrılmak zorundayız.

- Birazdan yolculuğa çıkacaksın ama valizin hazır değil.
  → Birazdan yola çıkacağın hâlde valizin hazır değil.

- Trafik sıkışık ama yine de işe geç kalmadı.
  → Sıkışık trafiğe rağmen işe geç kalmadı.

- Ondan özür diledim ama beni affetmedi.
  → Ondan özür dilediğim hâlde beni affetmedi.

3. Yeniden yazalım.

1. On beş gün sonra evleneceğiz ama henüz davetiyeleri bastırmadık.
   On beş gün sonra evleneceğimiz hâlde henüz davetiyeleri bastırmadık.
2. Film bitti ama seyirciler salonu terk etmediler.
   .....
3. Haksızsın ama özür dilemiyorsun.
   .....
4. İş buldunuz ama çalışmak istemiyorsunuz.
   .....
5. Gençlerin arasında bir anlaşmazlık var ama bana söylemiyorlar.
   .....
6. O beni kırdı ama ben onu affettim.
   .....

4. Boşlukları dolduralım.

1. Beni görmesine rağmen selam vermedi.
2. Birbirimizi sev..... ayrıldık.
3. Çok çalış..... sınavlarda başarılı olamadı.
4. Dün gece geç yat..... niçin erkenden kalktın?
5. Israr et..... satıcı indirim yapmadı.
6. Annemi üzmemek için et yemeğini sev..... yiyeceğim.
7. Sabahtan beri yağan kar..... yollar kapanmadı.
8. Sıkışık trafik..... randevuma zamanında geldim.
9. Yakıcı güneş..... akşama kadar güneşlendi.

5. Dinleyelim, işaretleyelim.

Hava Durumu

Hepimizin yakın çevresinde, gökyüzüne bakıp ertesi gün havanın nasıl olacağını şıp diye anlayan kişiler vardır. Genellikle yaşları kemale ermiş olan bu kişilerin bazıları, eklem yerlerinin sızlama oranına göre yakında yağmur yağıp yağmayacağını ya da yağacaksa ne zaman yağacağını da tahmin edebilirler. Eğer hava tahmini sizin de ilginizi çekiyorsa yaşlanmayı beklemenize gerek yok. Lise çağlarında coğrafya dersleriyle ilgilenen herkes hava durumuyla ilgili kolayca tahminlerde bulunabilir.

Bulutlar, çiçekler, kuşlar, havanın sakinliği veya rüzgârlı olması... Bunların her biri kendi içinde anlamlıdır ve hepsi bize bir şeyler anlatmaya çalışır. Doğadaki işaretleri iyi okumak, doğru hava tahmini sağlar. Bu işaretleri merak mı ettiniz? Gelin hep birlikte bu işaretlere bir göz atalım:

	Yağmur yağacak.	Rüzgâr esecek. / Fırtına kopacak.	Hava soğuk olacak.	Hava sıcak olacak.
1. Kışın bulutsuz hava				
2. Kuşların elektrik tellerine konması				
3. Havadaki nemin yükselmesi				
4. Kırmızı gökyüzü				
5. Ateş ve dumanın girdap şeklinde yükselmesi				
6. Çimlerin kuru olması				

6. Boşlukları dolduralım.

1. Martılar, ... uçmayı bırakır ve sahile konarlar.
2. Karıncalar, ... yuvalarının girişini yükseltirler.
3. Kuşlar, ... seslerini tamamen keserler.
4. İnekler, ... yere uzanırlar.
5. Bitkiler, ... gübremsi bir koku salarlar.

7. Eşleştirelim.

Kelimelerle açıklamalarını eşleştirelim.

A) çiy

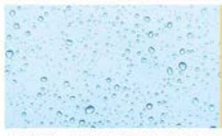

B) nem

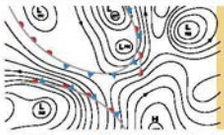

C) alçak basınç

D) yüksek basınç

E) fırtına

F) kuru hava

a. Barometrede 760 milimetre altında bulunan, kötü havayı işaret eden hava durumu

b. Basınç ölçerde 760 milimetre üstünde bulunan ve güzel havayı işaret eden hava durumu

c. Akşamın ve gecenin serinliğiyle yerde veya bitkilerde toplanan küçük su damlaları

d. Yağmur ve kasırga getiren çok güçlü rüzgâr

e. Havada bulunan su buharı

f. Nemi çok az olan hava

8. Hangileriyle hava durumu tahmini yapılır, işaretleyelim.

- ◯ bulutlar
- ◯ hayvanlar
- ◯ güneş
- ◯ ateş
- ◯ dağlar
- ◯ ağaçlar
- ◯ nem
- ◯ çiy
- ◯ koku

9. Eşleştirelim.

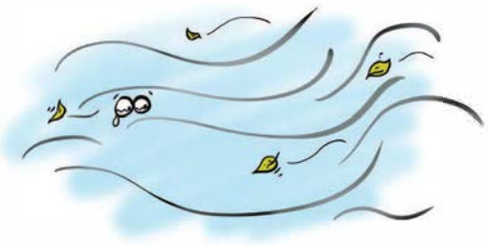

a) Yuvarlanan taş yosun tutmaz.

b) Lodosun gözü yaşlı olur.

c) Sel gider, kum kalır.

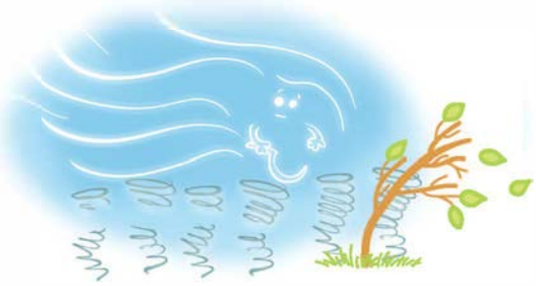

e) Rüzgâr esmeyince yaprak kıpırdamaz.

ç) Her ağacın meyvesi olmaz.

d) Rüzgâr eken fırtına biçer.

f) Ağacı kurt, insanı dert yer.

g) Zora dağlar dayanmaz.

- ◯ Kişi bir kötülük yaparsa yaptığı kötülüğün çok daha kötüsü ile karşılaşır, büyük felaketlere uğrar, zarar görür.
- ◯ Güneyden veya güney batıdan esen rüzgâr çoğunlukla yağış getirir.
- ◯ Meydana gelen her olayın, her durumun bir sebebi vardır.
- ◯ Ağaç kurdu, içine girdiği ağacı, tahtayı nasıl yiyip kurutursa sıkıntı, dert, tasa da insanı öyle perişan eder, yıpratır.
- ◯ Sürekli çalışan insan dinç kalır, başarılı olur
- ◯ Geçici olanlara değil, kalıcı olanlara önem vermek gereklidir.
- ◯ İnsanı insan yapan görünüşü değil, taşıdığı meziyetleridir. Bundan dolayı dıştan verimli gibi görünen herkes verimli olmaz.
- ◯ En zor sorunlar, insanın teknik gücü ve azmi sonunda çözüme kavuşturulur.

10. Konuşalım.

Büyük Tahmin

Sizin de ailenizde ya da yakın çevrenizde, doğadaki belirtilere bakarak havanın nasıl olacağını bilenler var mı? Bu kişilerin hava tahmin yöntemleri nelerdir?

11. Okuyalım, başlıkları uygun bölümlere yerleştirelim.

Tornado

Hangi Mevsimde, Nerelerde Görülür?

Nasıl Oluşur?

Tornado Nedir?

Hızı ve Süresi Nedir?

Tarihte Etrafına Büyük Hasar Veren Tornadolar Hangileridir?

Tornadolar Sırasında Hangi İlginç Olaylar Yaşanmıştır?

Tornado Nedir?

Tornado, kümülüs bulutları ile bağlantılı olarak silindir şeklinde dönerek gezen rüzgâr türüdür. Bulutlardan yere kadar uzanan tahrip gücü yüksek bir doğa felâketidir. Uzaktan dondurma külahına benzer. Tornadolar genellikle bir saatten az sürer ancak birkaç dakika ya da saatlerce süren tornadolar da vardır.

.....

Tornadonun oluşmasını sağlayan 3 etken vardır:

1. Yer seviyesinden atmosferin orta seviyelerine kadar nemli hava.
2. Sürekli yükselen sıcak hava.
3. Kaldırma Gücü.

Havanın yükselmesi için bir kaldırma gücüne ihtiyaç vardır. Bu güç genellikle zeminin yakınındaki havanın ısınmasıyla oluşur. Hava, ısındığı zaman daha hafif hale gelir ve yükselmeye başlar. Yükselen sıcak hava, üzerindeki soğuk havayı yukarıya doğru iter. Sıcaklık ve basınçtaki ani değişiklik şiddetli bir rüzgâr oluşturur. Hava yükseldikçe rüzgârın hızı artar ve girdap halini alır. Hızla yükselen sıcak hava soğuduğunda içindeki su buharı yoğunlaşır. Bu da ortası gri renkte hava kütlesinin tornado görünümü almasına neden olur.

.....

Tornadolar yeryüzünde yılın herhangi bir zamanında ve herhangi bir yerinde çeşitli şiddetlerde ve şekillerde meydana gelebilir. Ancak, tornado mevsimi ilkbahardan sonbahara kadardır. Tornadoların en sık görüldüğü mevsim genellikle yazdır. Sıklıkla Kuzey Amerika'nın iç, doğu ve kuzey doğusunda, zaman zaman da Avustralya, Japonya, Orta Asya, İngiltere, İtalya'da görülür. Küçük boyutlu olanlarına Türkiye'de de rastlanır.

Çoğu tornado kuzey doğuya doğru 16 - 32 km/saat hızla hareket eder. Tornadolar genellikle bir saatten daha az sürerler. Ancak bir kaç dakika sürerek 7 km yol alan veya saatlerce sürerek 100 km'den fazla yol alanları da gözlenmiştir.

Bugüne kadar en büyük can ve mal kaybına yol açan tornado, Amerika Birleşik Devletleri'nde Mart 1925'de olanıdır. Bu olayda 695 kişi hayatını kaybetmiş, 2000'den fazla kişi yaralanmış ve dördü tamamen haritadan silinecek derecede olmak üzere 6 kasaba hasar görmüştür. 5 Nisan 1936 tarihinde Tupelo ve Mississippi'de 216 kişi, 6 Nisan 1936'da ise Gainesville ve GA'da 203 kişi ölmüştür. 3-4 Nisan 1974'te ABD'de 13 eyaletten geçen tornadolar 307 kişinin ölümüne, 6000'den fazlasının yaralanmasına ve 600 milyon $ maddi hasara yol açmıştır. 1 Mart 1983'te Los Angeles yakınlarındaki bir tornado ise kasabanın tamamen yıkılmasına ve 33 kişinin de hayatını kaybetmesine neden olmuştur.

Kuvvetli bir tornado ile yıkılan ahırdaki gaz lambası 1/3 mil (0.536 km) kadar yukarıya fırlatılmış, yere düştüğünde ise hâlâ sağlam ve yanar durumda olduğu görülmüştür.

Bir koyun sürüsü, tornadoyla birlikte 800 m uzağa taşınmış, olaydan sonra hayvanların hiç zarar görmemesi hayretle karşılanmıştır.

1955 yılında, Boudle South Dakota'da küçük kızının midilliye binmesini seyreden bir anne, çocuğu ve midillinin aniden tornado tarafından çekildiklerini görmüştür. Peşlerine düşen anne, kızını ve midilliyi 800 m ötede bulmuştur. Kızında ve midillide ufak tefek çiziklerin dışında herhangi bir zarar yoktur.

12. Okuyalım, bulalım.

Okuduğumuz metinde, aşağıdaki kelimelerin eş anlamlılarını bulalım.

yıkma	kırıp dökme	tabiat	
şekil		düzey	
devamlı		gereksinim	
kuvvet		ebat	

13. İşaretleyelim.

Aşağıdakilerden hangileri tornadonun dış görünüşünü nitelendirir?

1. Silindir şeklindedir.	☐
2. Dondurma külahına benzer.	☐
3. Ortası gri renklidir.	☐
4. Birkaç parça halindedir.	☐
5. Kenarları sarıdır.	☐
6. Uzun bir dikdörtgene benzer.	☐

14. İşaretleyelim.

Aşağıdaki tornadoların özelliklerinden hangileri metinde <u>yoktur?</u>

	Var	Yok
1. süresi	☐	☐
2. dönüş yönü	☐	☐
3. şekli	☐	☐
4. meydana geldiği yerler	☐	☐
5. yüksekliği	☐	☐
6. uzunluğu	☐	☐

15. Yazalım.

Doğal Afet

Bir doğal afet belirleyelim (deprem, heyelan, sel, yanardağ patlaması vb.) ve araştıralım. Okuduğumuz parçadaki ara başlıkları da kullanarak metin hâline getirelim.

16. Okuyalım, işaretleyelim. *Bunları Biliyor musunuz?*

1. Tornadonun mevsimi var mı?

Tornadolar yeryüzünde yılın herhangi bir zamanında ve herhangi bir yerinde çeşitli şiddetlerde ve şekillerde meydana gelebilir. Ancak, tornado mevsimi ilkbahardan sonbaharın başlarına kadardır. Tornadoların en sık görüldüğü mevsim de genellikle yazdır.

2. Tornadolar gece olabilir mi?

Evet, olabilir. Genellikle birçok yerde öğleden sonraları tornado gelişmeye başladığından gece, hatta gece yarısına kadar da görülebilmektedir.

3. Tornadonun belirgin bir sesi var mıdır?

Evet, vardır. Bir şelale sesi ya da yakından tren geçiyormuş gibi bir ses duyulmaktadır.

4. Tornadoların geliş yönü belli midir?

Tornadolar herhangi bir yönden gelebilir. Ama çoğu güneybatıdan kuzeydoğuya doğru ya da batıdan doğuya doğru hareket etmektedir. Tornado üreten belli hava yapılarından gözlenen sıklıklar bunu göstermektedir.

5. Tornadonun belirli bir dönme yönü var mıdır?

Dünyanın kuzey yarımküresinde oluşan hortumlar saat yönünün tersinde, güney yarımkürede oluşanlar ise saat yönünde dönmektedir.

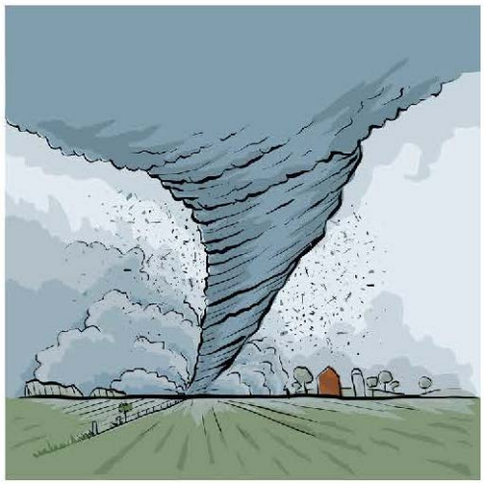

Okuduğunuz metne göre;

1. "Tornado" ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Tornadolar yılın herhangi bir ayında meydana gelebilir.
B) Dünyanın herhangi bir yerinde olabilir.
C) En çok yaz aylarında görülür.
D) Tornado mevsimi ilkbahardan sonbaharın sonuna kadardır.

2. Tornado genellikle günün hangi zamanında meydana gelir?

A) sabah
B) öğle
C) öğleden sonra
D) akşam

3. "Tornado" ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?

A) Kuzey ve güney yarımküredeki dönme yönü farklıdır.
B) Genellikle güneyden kuzeye doğru hareket ederler.
C) Gece başlayan tornadolar birkaç dakika sürmektedir.
D) Deniz dalgası gibi ses çıkmakta.

Konuşalım. / Aşağıdaki kelimeleri kullanarak, ülkenizdeki doğa olaylarını anlatınız.

Kelime Dünyası

* kütle
* eklem
* nem
* gözlem
* basınç
* afet
* hasar
* kasırga
* girdap
* çiy
* sızlamak
* konmak

B. SIRA DIŞI DENEYİMLER

1. Okuyalım, işaretleyelim.
Sıra Dışı Başarılar

Yüksek lisans yapan büyükanne tarihe geçti.

Phyllis Turner, Avustralya'nın Adelaide Üniversitesinde 90 yaşında başladığı yüksek lisans programını 94 yaşında tamamladı. Bir baston yardımıyla yürüyen Turner, basına yaptığı açıklamada ''4 yıllık çalışmadan sonra kendimi çok mutlu hissetmeme rağmen hareket kabiliyetimi biraz yitirdiğim için üzülüyorum.'' dedi.

Turner'in danışman hocası da Turner'ın enerjisi ve çalışmaya olan azmi karşısında çok heyecanlandığını ifade etti. "Turner'in çok canlı bir zihni var. İlgilendiği konular 25 yaşındaki birinden farklı değil." diyerek öğrencisinin dünyada, lisansüstü eğitimini tamamlayan en yaşlı kişi olduğunu belirtti.

Avustralyalı 16 yaşındaki Jessica Watson, tekneyle çıktığı dünya turunu tamamlayarak "dünyayı tek başına, durmadan ve yardımsız dolaşan en genç kişi" oldu.

Sidney'den 18 Ekim'de hareket eden Watson, Büyük Okyanus'un güneyinden yola çıktı. Güney Amerika'nın ucundaki Cape Horn'un güneyine geçti, Atlas Okyanusu'ndan Güney Afrika'yı aşıp Hint Okyanusu'na ve Avustralya'nın güneyine ulaştı. Bu yaşta tek başına dünya turuna çıkması tepkilere neden olan Watson, 12 metreyi bulan dalgalarla mücadele etti.

Watson, 10 metrelik pembe teknesiyle 18 Ekim 2009'da yola çıktığı Sydney Limanı'na 210 gün sonra dönüşünde, binlerce kişinin coşkulu alkışlarıyla karşılandı. Watson'ı karşılamaya gelenler arasında 1999'da 18 yaşındayken dünya turunu tamamlayarak "dünyayı tek başına dolaşan en genç insan" rekorunu kıran Avustralyalı Jesse Martin de bulunuyordu.

Watson, 17 yaşına girmesine üç gün kala tamamladığı bu turla tarihe geçmesine rağmen "Dünya Hızlı Deniz Yolculuğu Rekoru Konseyi"nin, "en genç" kategorisini kaldırması nedeniyle bu başarısı resmî olarak dünya rekoru kabul edilmedi.

Ses ve Yankı ile Yönünü Bulabilen Çocuk, Dünyayı Gezecek.

Ben Underwood'un gözleri kanser nedeniyle 3 yaşında iken alınmasına rağmen Ben, basketbol oynamaya, bisiklete binmeye devam etti ve hayatını normal bir şekilde sürdürdü. Dünya seyahatlerine tek başına çıkabilmek için sesle yer belirleme tekniğini öğrendi. Şu anda, rehber köpekler olmadan, hatta ellerini kullanmaya bile ihtiyaç duymadan yön bulabiliyor. Kısa bir tıklatma sesi çıkarıyor ve sesin yankısını dinleyerek nesnelerin nerede olduğunu algılıyor. Ben Underwood, tıpkı bir yunus veya bir denizaltı dinleme cihazı gibi yankı ile yönünü bulabilen dünya üzerindeki tek insan.

	Ben Underwood	Jessica Watson	Phyllis Turner
1. azimli			
2. şanslı			
3. cesur			
4. fırsatçı			
5. yaratıcı			
6. başarılı			
7. mücadeleci			
8. yetenekli			
9. sabırlı			

2. Yazalım.
İşin Sırrı

Metinde okuduğunuz kişilerin dünyaca tanınmalarının sebepleri nelerdir?

Phyllis Turner: .....

.....

.....

.....

Jessica Watson: .....

.....

.....

.....

Ben Underwood: .....

.....

.....

.....

3. Eşleştirelim.

1. kabiliyet	a. kör
2. müşavir	b. düzey
3. seviye	c. yitirmek
4. seyahat	d. çok az
5. ender	e. yetenek
6. görme engelli	f. yolculuk
7. kaybetmek	g. danışman

4. Yazalım.
Sana Göre, Bana Göre

1. Bu kadar yaşlı bir insanın dinlenmesi ve kendine zaman ayırması gereken bir dönemde yüksek lisans yapması gereksizdir.
2. Bu kadar yaşlı bir insanın hâlâ öğrenmeye açık olması, takdir edilmesi gereken bir davranıştır.

3. Yaşı küçük ve tecrübesiz bir çocuğun okyanusu tek başına geçmeye çalışması tehlikelidir.
4. Bunlar, gençlerin tecrübe kazanabilmeleri için gerekli olan etkinliklerdir.

5. Engelli bir insanın dağa tırmanmak gibi tehlikeli bir sporu yapması doğru değildir.
6. Gerekli tedbirler alındığında engellilerin sporun her türünü yapmasında sakınca yoktur.

Ben ..... numaralı düşünceyi destekliyorum. Çünkü, ...

.....

.....

.....

.....

.....

5. Dinleyelim, seçelim.
Ne İzliyoruz?

spor	reklam	magazin	belgesel
haber	yarışma	sağlık	

1. programın türü:.....
2. programın türü:.....
3. programın türü:.....
4. programın türü:.....
5. programın türü:.....
6. programın türü:.....
7. programın türü:.....

6. Konuşalım.
Yamaç Paraşütü

Babanız, 14 yaşındaki kardeşinizin yamaç paraşütü yapıp yapamayacağı ile ilgili bir yetkiliden bilgi almanızı rica etti. Genel ağda araştırma yapalım ve yetkiliye sorulması gereken sorular ile yetkilinin cevaplarını içeren bir konuşma metni hazırlayalım ve sınıfta canlandıralım.

Konuşalım. / Yakınlarınız arasında olağanüstü işler başaran insanlar var mı?

Kelime Dünyası

* hayvanlar âlemi
* fırsat
* antrenman
* ana haber
* son dakika
* kampanya
* canlı yayın
* yenilgi
* mikrop
* su altı kamerası
* ameliyat
* kist

C. SIRLAR DÜNYASI

1. Okuyalım, sıraya koyalım.

☐ 1970 yılında otoyolda giderken arabası aniden yanmaya başladı. Kendini dışarıya attıktan kısa bir süre sonra arabanın benzin deposu infilak etti.

☐ 'Dünyanın en şanslı insanı' olarak nitelendirilen Hırvat müzik öğretmeni 81 yaşındaki Frano Selak, ilk kazasını Saraybosna'dan Dubrovnik'e gitmek üzere bindiği tren raydan çıkıp nehre düştüğünde yaşadı. On yedi kişi boğularak yaşamını yitirirken o kıyıya çıkıp kurtulmayı başardı.

☐ 1973 yılında bozuk bir benzin pompası Selak'ın otomobilinin motoruna benzin akıttı, araç alev aldı, Selak bu kazadan da kurtuldu ancak saçlarının büyük bir kısmı yandı. Ertesi yıl arabasıyla uçuruma yuvarlandı.

☐ Başına gelen bu kazalardan sonra araba kullanmayı bırakan ve ulaşım araçlarından uzak durmaya karar veren Selak'a bu kez yolda yürürken otobüs çarptı. Selak, kazayı yine hafif yaralarla atlattı.

☐ Uçak kazasından kurtulduktan bir süre sonra içinde bulunduğu otobüs nehre yuvarlandı. Dört kişi boğuldu, o yine hayatta kaldı.

☐ Şanssızlığı, aldığı bir piyango biletiyle değişti. 900 bin dolar kazandı. Selak şimdi hiç bu kadar mutlu olmadığını söylüyor, bütün felaketlerin son bulacağına ve artık şansının döndüğüne inanıyor.

☐ Bu kazadan bir yıl sonra, 1963'te bindiği uçak düştü. Bu kez on dokuz kişi öldü ama o hayatta kalmayı başardı.

En Uygun Başlığı Seçelim.

a) Ulaşım Araçları ve Şanssız Adam
b) Dünyanın En Şanssız Şanslısı
c) Kaderine Küsen Yaşlı Adam
ç) Piyango Biletiyle Gelen Mutluluk

2. Dinleyelim, işaretleyelim.
23 Yıllık Bekleyiş

	Var	Yok
1. Yirmi üç yıl boyunca etrafında olanların farkında olması.	☐	☐
2. Vücudunu kontrol edememesi.	☐	☐
3. Yaşamını evinde sürdürmesi.	☐	☐
4. Etrafıyla yardımsız iletişim kurabilmesi.	☐	☐
5. Bundan sonra hayatın tadını çıkarmak istemesi.	☐	☐
6. Bilimsel bir makalede örnek olay olarak ele alınması.	☐	☐
7. Houben gibi olan hastaların sayısı.	☐	☐

3. Yazalım.
Tıbbî Terimler

Metindeki sağlıkla ilgili terimleri bulalım, bu terimleri kullanarak bir gazete haberi yazalım.

felç .....

bitkisel hayat .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. İnceleyelim.

-tIr- /-Ir-/-t-/-Ar-+Il-
-(I)ş+tIr+(I)l-

Meryem, pilavı arkadaşlarına paylaştırdı.

Anneannem ile büyükbabam büyüklerince tanıştırılmış.

Dondurulmuş gıdalar, -18 C'de saklanmalı.

5. Boşlukları dolduralım.

1. Büro, temizlik şirketine temizle**tildi.**

2. Toplantının öğleden önce bit..... lazım.

3. Seyirciler, stadyumun önünde saatlerce bekle.....

4. Eşimin ev işlerinde yardım etmesi hayatımı kolayla.....

5. Sınav soruları öğretmenler tarafından okuldaki sekretere yaz.....

6. Halılar, her zaman temizlik firmasına yıka.....

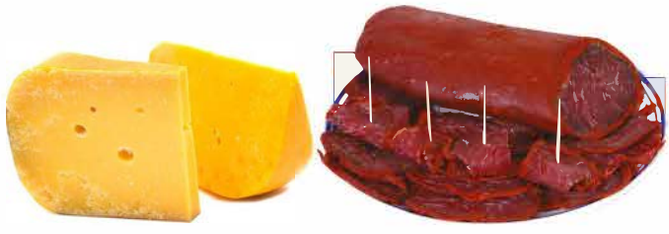

7. Pastırma Kayseri'den, kaşar peyniri Kars'tan getir.....

6. Boşlukları dolduralım.

1. Yeni görevler müdür tarafından paylaş**tırıldı.** .....
2. Hükûmet tarafından memur maaşlarına %5 zam yapılması karar.....
3. Genç kız ile delikanlı, arkadaşları tarafından tanı.....
4. Para, kardeşlere eşit olarak böl.....
5. Ekrem Bey, sekreter tarafından insan kaynakları müdürüyle gör.....

7. Okuyalım, işaretleyelim.
Şans Oyunları

Şans Oyunlarının Algoritmasını Çözmüş Olabilir mi?

Altmış üç yaşındaki Joan Ginther, aldığı biletlerle yirmi yıl içinde dört kez büyük ikramiyeyi kazandı. Uzmanlar, yirmi yılda dört defa büyük ikramiye kazanmanın on sekiz septilyonda bir ihtimal olduğunu ve böyle bir olasılığın da bir katrilyon yılda bir meydana geleceğini açıkladılar.

Yapılan araştırmalar, milyoner olan talihlinin geçmişte bir üniversitede istatistik doktorası yaptığını ve sonra aynı üniversitede akademisyen olarak görev aldığını ortaya çıkardı. Uzmanlara göre Joan Ginther, talihli şans oyunlarının algoritmasını (problemin çözümünde izlenecek yol) çözmüş olabilir.

Talih kuşu onlara kondu ama...

Bütün dünya ülkelerinde olduğu gibi Türkiye'de de kısa yoldan zengin olmak isteyenler şans oyunlarına bel bağlıyorlar. Daha önce bu şansı yakalayanlar ise paranın kendilerine mutluluk getirmediğini belirtiyorlar.

Bu durum, bir gazete muhabiri tarafından yazı dizisi hâline getirildi ve yılbaşı çekilişlerinde büyük ikramiyeyi kazanan talihlilerin hayatlarına nasıl devam ettikleri araştırıldı. Yazı dizisinde, bir talihlinin piyangodan kazandığı paranın çoğunu, "Belki daha çok kazanırım." diye yine biletlere yatırdığı ama şu anda iki büyük ikramiye kazanmış bir ayakkabı boyacısı olarak hayatını sürdürdüğü, başka bir talihlinin yeni paralar kazanmak ümidiyle oyun bayilerini mesken tuttuğu, her gün evden çıkıp oyun bayisine gittiği, bayi kapanana kadar oynadığı ve şu anda hayatını emekli maaşı ile sürdürmeye çalıştığı, Diğer bir talihlinin de para çıkınca bankadan istifa ederek kendine bir iş kurduğu, hiç bilmediği bir iş kolunda başarılı olamayıp iflas ettiği, bütün mal varlığına haciz geldiği ve şu anda belediyede çay ocağı işlettiği örnek olarak yer aldı.

Aşağıdakilerin hangisine metinde değinilmiştir?

	Var	Yok
1. Yirmi yıl içinde dört kez büyük ikramiye kazanmanın olasılığına	☐	☐
2. Joan Ginther'in eğitim durumuna	☐	☐
3. Talihlilerin hangi şans oyunlarından para kazandıklarına	☐	☐
4. Talihlilerin kazandığı para miktarına	☐	☐
5. Talihlilerin kazandıkları paralarla neler yaptıklarına	☐	☐

8. Konuşalım, işaretleyelim.
Benim Fikrim

	Hiç	Bazen	Her zaman
1. Doğadaki inanılmaz olayların arka planında bir gizem olduğunu düşünürüm.			
2. Doğada meydana gelen olayların mutlaka bilimsel bir açıklamasının olduğuna inanırım.			
3. Şansın insan yaşamında önemli bir etken olduğunu savunurum.			
4. Şans oyunlarıyla zengin olunabileceğine inanırım.			
5. İnsanların ideallerini gerçekleştirmek için belirli yaşlarda olmaları gerektiğini düşünürüm.			
6. İnsan yaşamında yapılması imkânsız hiçbir şey olamayacağına inanırım.			

Yukarıdaki fikirlerden hangisine katılıyorsunuz? Niçin?

Serbest Okuma

Takma Kanatlarla Uçmayı Başardı

Hezarfen Ahmet Çelebi, kendi geliştirdiği takma kanatlarla uçmayı başaran ilk Türk'tür. On yedinci yüzyılda yaşamıştır. Fen alanındaki geniş bilgisinden dolayı halk arasında, "bin fenli/bilgili insan" anlamına gelen "Hezarfen" olarak anılmıştır.

İlk uçma denemelerinde, 10. yüzyıl Türk âlimlerinden İsmail Cevheri'den ilham almıştır. Kuşların uçuşunu da inceleyerek hazırladığı kanatların dayanıklılık derecesini ölçmek için İstanbul Okmeydanı'nda denemeler yapmıştır. 1632 yılında, lodoslu bir havada, kuşlarınkine benzer bir kanat takıp Galata Kulesi'nden kendini boşluğa bırakmıştır. Uçarak İstanbul Boğazı'nı geçip 3.358 m ötedeki Üsküdar'a inmiştir. Evliya Çelebi'nin "Seyahatname" adlı eserinde de bu uçuşla ilgili bilgiler vardır.

Okyanusu Kas Gücüyle Geçti

Erden Eruç, sekiz metrelik teknesiyle kürek çekerek Atlas Okyanusu'nu aştı. O, sadece kas gücüyle üç okyanusu (Atlas, Pasifik, Hint) kürekle geçen ilk ve tek kişidir. Okyanuslarda geçirdiği toplam gün sayısı 632'dir. Eruç'un amacı, kas gücüyle yapılan yolculukların öykülerini paylaşarak öğrencilere dünyayı tanıtmak ve onlara yeni bir bakış açısı kazandırmak.

Kutup Çizgisini Bisikletle Geçti

Gürkan Genç, dünya tur bisikletçiliğinde nadir seçilen güzergâh ve mevsim koşullarında 6310 km pedal çevirip kutup çizgisini geçen ilk Türk'tür. Genç'in amacı, doğayı korumak, bisikletin yaşama en saygılı ulaşım aracı olduğunu göstermek ve dünyadaki kaynakların tüketilmemesi için çaba göstermek.

Konuşalım. / Şanslı olduğunuzu düşünüyor musunuz?

Kelime Dünyası

* piyango
* talihli
* ikramiye
* olasılık
* şans oyunları
* yılbaşı çekilişi
* bayi
* iflas etmek
* haciz
* mal varlığı
* felç
* talih kuşu

DEĞERLENDİRME

1-8. sorulardaki boşlukları uygun seçenekle tamamlayınız.

1. Babamın ..... kitabı bir gecede okudum.

A) alacağı

B) aldığı

C) almasına rağmen

D) aldıktan sonra

2. Diyet ..... hiç kilo veremedin.

A) yapmana rağmen

B) yaptığın için

C) yaptığından

D) yaptığın

3. Tatlı ..... arkadaşının hatırına yine de geldi.

A) sevdiği için

B) sevmediği için

C) sevmemesine rağmen

D) severek

4. Soğuk havaya ..... dışarıya çıktık.

A) zaman

B) rağmen

C) için

D) sırada

5. Sınava çok ..... istediği puanı alamamış.

A) çalışmak için

B) çalıştı

C) çalıştığı hâlde

D) çalışacağı hâlde

6. Müdür odaya ..... herkes ayağa kalkmış.

A) girmesine rağmen

B) girdiği

C) girince

D) giren

7. Sporcular, halı sahada bir saat ....•

A) koşturuldu

B) koşuldu

C) koştu

D) koşuşturuldu

8. Randevu almadan gelen adam, müdürle .....•

A) görüştürülmedi

B) görüşülmedi

C) görüştürdü

D) görmemiş

9. Altı çizili kelimenin yerine aşağıdakilerden hangisi kullanılırsa anlam <u>bozulmaz?</u>

"Sürekli yemek yemesine rağmen hiç kilo almıyor."

A) yediği için

B) yemeyecek

C) yediği hâlde

D) yiyerek

10. Aşağıdaki cümlelerden hangisi diğerlerinden farklıdır?

A) Pasta herkese eşit olarak bölüştürüldü.

B) Yeni gelen öğrenci sınıftakilerle tanıştırıldı.

C) Ahmet parkta tek başına dolaştı.

D) Tatil için tarih kararlaştırıldı.

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM

Standart Türkçenin kullanıldığı televizyon programlarını, belgeselleri, film ve oyunları anlayabilirim.

Dinlediğim bir metinde istediğim kısımları seçerek not alabilriim.

Olaylarla ilgili duygu ve düşüncelerimi ifade edebilirim.

Hazırlıksız bir konuşmayı takılmadan sürdürebilirim.

Görüşlerimi belirli bir bakış açısıyla yazılı olarak ifade edebilirim.

Yaşadığım olayları, deneyimlerimi ve hayallerimi ayrıntılı olarak yazabilirim.

Bir metnin ana fikri ve yardımcı fikirlerini bulabilirim.

Bir metnin ana ve alt başlıkları ile konusu arasındaki ilişkiyi tespit edebilirim.

Bir alana ait temel terim ve kalıpları anlayabilirim.

Herhangi bir uzmanlık alanında yazılmış metinlerin ana düşüncesini ve yardımcı düşüncelerini anlayabilirim.

Bir metindeki öznel ve nesnel yargıları anlayabilirim.

Konuşmadaki anahtar kavramlardan hareketle metnin konusunu anlayabilirim.

Türk Edebiyatı Vakfı

7 Öğrendim, Çalıştım, Başardım

Bölümler
A) Nasıl Öğreniyorum?
B) Nasıl Çalışıyorum?
C) Nasıl Başardılar?

Beceriler
- Eğitim Hayatıyla İlgili Kalıp Ifadeler

Dil Bilgisi
- Zarf fiil ekleri:
-mAk yerine,
-mAktAnsA,
-AcAğInA / mAsI hâlinde,
-AcAğI yerde,
-DIğI takdirde,
-mAsI durumunda.

Kelimeler
- başarı
- çalışkan
- eğitim

Üniteye Hazırlık

- Sizce en etkili öğrenme yolu nedir?
- Öğrendiklerinizi unutmamak için neler yapıyorsunuz?
- Hafızayı güçlendirmek için neler yapılmalı?

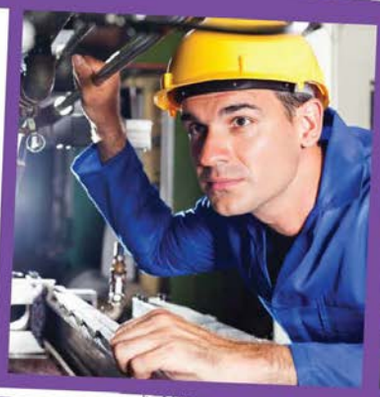

A. NASIL ÖĞRENİYORUM?

1. Okuyalım, tamamlayalım, işaretleyelim.
Öğrenme Devam Ediyor

Öğretmenimiz sınıfa girer girmez bugün "öğrenme" üzerinde duracağımızı, öğrenmenin hayatımızın her alanında etkili ve önemli olduğunu söyledi. Çok şaşırmıştık. Yıllardır bir şeyler öğreniyorduk. O kadar çok şey öğrenmiştik ki öğrenmenin bu denli önemli olduğunu unutmuştuk. Her şeyi biliyorduk ve artık öğrenmek yerine öğretecektik. Buna rağmen öğretmenimiz bizi başa döndürmüş, öğrenmenin ne olduğunu anlatıyordu.

"Yürürken, koşarken, otururken, düşünürken yaptıklarımız hep öğrenme sonucudur. Hatta nasıl öğrendiğimiz bile hayatımız ve kişiliğimiz üzerinde etkili olmaktadır. Bunun, kişiler arasında farklılıklar gösterdiğini de öğrenmiştik. Tahmin ettiğiniz gibi biz öğretmen yetiştiren bir fakülteden mezun olmak üzereyiz. Bir ay sonra genç bir öğretmen olarak üniversiteyi bitireceğiz ama öğrenme sürecimiz hayat boyu devam edecek."

Öğretmenimiz tahtaya bir şeyler yazmaya başladı. Öğrenme çeşitlerini şema hâlinde göstermek istiyordu. Üniversite, biteceği yerde âdeta yeniden başlamıştı, öğrencilik devam ediyordu. Aniden bize döndü ve kendi öğrenme şeklimizi bilip bilmediğimizi sordu. Sahi, bizim öğrenme yöntemimiz neydi?

Aşağıdaki cümleleri metne göre tamamlayınız.

1. Öğretmenleri, "öğrenme" üzerinde duracağını söylediği zaman öğrenciler çok şaşırmışlardı.

Çünkü .....

2. Öğrenciler, öğrenmenin nasıl gerçekleştiğini biliyorlardı. Çünkü onlar, ...

.....

3. Öğrenciler bilgilerini öğretmeye başlayacaklar. Çünkü onlar, ...

.....

4. Öğretmen, öğrencileri başa döndürdü. Çünkü onlara, ...

.....

Metinde var mı?	**Var**	**Yok**
1. Öğretmen, öğrencilere öğrenmeyi öğretiyor.		
2. Öğrenme, kişilik ve hayat üzerinde etkilidir.		
3. Öğretmenler, öğretmen yetiştiren fakülteleri bitirirler.		
4. Öğrenme, eğitimle birlikte sona erer.		
5. Kişilerin öğrenme yöntemleri farklıdır.		
6. Öğrenme, ömür boyu sürmektedir.		

2. Okuyalım, tamamlayalım.
Nasıl Öğreniyoruz?

Ben nasıl öğreniyorum? Sen nasıl öğreniyorsun? O nasıl öğreniyor? Kısacası insanlar nasıl öğreniyor?

Öğrenme sürecinin henüz başındayken bu sorulara cevap verilmesi durumunda, daha sonra yaşanabilecek bazı öğrenme güçlükleri ortadan kalkacaktır. Belki de "başarı" veya "başarısızlık" bunlara bağlıdır.

Bu konuda yapılan araştırmalar öğrenmenin üç ana grupta toplandığını göstermektedir:

a) Görmeye dayalı öğrenme

b) Dinlemeye dayalı öğrenme

c) Dokunmaya dayalı öğrenme

Bir insan bunların birine, ikisine veya üçüne sahip olabilir. Eğer siz üçüne de sahipseniz öğrenme konusunda herhangi bir sorun yaşamazsınız. Ama bunlardan sadece birinde başarılıysanız çeşitli zorluklarla karşılaşabilirsiniz. Mesela öğrenme şekliniz dokunmaya dayalı olduğu takdirde sorunlar yaşarsınız. Sürekli hareket edersiniz, başkaları bundan rahatsız olur ve şikâyet eder. Sizin için haritaları, grafikleri, tabloları, laboratuvar malzemelerini görmeniz önemli değildir. Bunlara mutlaka dokunmak istersiniz. Dokunduğunuz takdirde ise bu malzemeler bozulur, kırılır, düşer, çizilir... Yani dokunarak öğreniyorsanız öğrenmenin merkezinde siz olmalısınız. Buna uygun bir eğitim almanız durumunda, hayatta çok başarılı olursunuz. Bunu yapmak yerine, görmeye veya dinlemeye dayalı öğrenme becerileriyle donatılmış kişilerle aynı eğitime tabi tutulursanız okul hayatı sizin için çok zor olur.

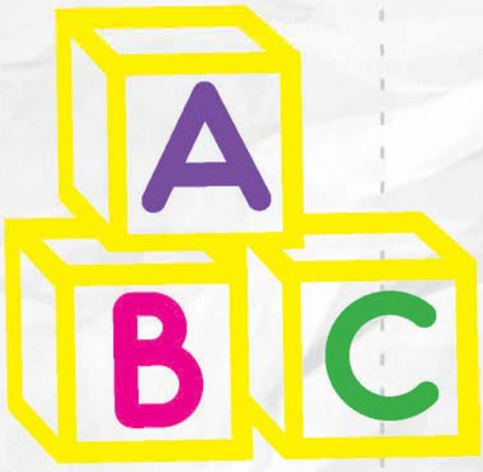

1. Öğrenme şekillerinin önceden belirlenmesi, bireyin eğitim sürecini etkiler mi?

a) Etkiler. Çünkü .....

.....

b) Etkilemez. Çünkü .....

.....

3. İnceleyelim, yeniden yazalım.

-mAk yerine /
-AcAğInA
-AcAğI yerde
-mAktAnsA

Ahmet, ödevini yapmak yerine uyudu.

Ahmet, ödevini yapacağına uyudu.

Ahmet, ödevini yapacağı yerde uyudu.

Ahmet, ödevini yapmaktansa uyumayı tercih etti.

} Ahmet'in ödevini yapması gerekiyordu ama uyudu.

Ders çalışmıyor. Mutfakta yemek yapıyor.

→ Ders çalışmak yerine mutfakta yemek yapıyor.

→ Ders çalışacağına mutfakta yemek yapıyor.

→ Ders çalışacağı yerde mutfakta yemek yapıyor.

→ Ders çalışmaktansa mutfakta yemek yapmayı tercih ediyor.

Annesine yardım etmiyor. Arkadaşlarıyla gezmeye gidiyor.

→ .....

→ .....

→ .....

→ .....

Onu telefonla aramadı. Onu ziyarete gitti.

→ .....

→ .....

→ .....

→ .....

Beni dinlemedi. Odadan çıkıp gitti.

.....

.....

.....

.....

Otobüse binmedi. Taksiyle işe gitti.

.....

.....

.....

.....

4. Dinleyelim, işaretleyelim.

Farklı Öğrenenler Farklı Davranırlar

	Görerek	Duyarak	Dokunarak
1. Ben çabuk sıkılıyorum.	☐	☐	☐
2. Ben eşyanın biçimine dikkat ediyorum.	☐	☐	☐
3. Ben hızlı konuşuyorum.	☐	☐	☐
4. Kitap okumak beni bunaltıyor.	☐	☐	☐
5. Ben yavaş konuşuyorum.	☐	☐	☐
6. Sık sık hayal kurarım.	☐	☐	☐
7. Ben hislerime göre konuşuyorum.	☐	☐	☐
8. Yerimde duramıyorum.	☐	☐	☐
9. Ben seslerden çabuk etkileniyorum.	☐	☐	☐

5. Yerleştirelim.

dokunarak | düzgün | sakarlık | düzenli | unutmazlar | duygusaldır

1. ..... oldukları için yazıları da düzgündür.
2. Dokunmaya alışmadıkları için sık sık ..... yaparlar.
3. Dinleyerek öğrenenler hem çok hem ..... konuşur.
4. Konuşulanları .....
5. Konuşmaları canlı değildir, yavaş ve .....
6. Karşılarındakini sık sık ..... uyarırlar.

6. Konuşalım.
Ne Dersiniz?

"Çocuğunuz ya da kardeşiniz ders çalışmak istemiyor. Ona ders çalışmak yerine ne yapmak istediğini soralım. Eğer ders çalışmazsa ileride neler kaybedeceğini, ama ders çalışırsa neler kazanacağını ona anlatalım."

7. Yazalım.
Çalışma Ortamı

- Sizin ders çalışma ortamınız nasıl?
- Ders çalışırken gürültülü bir ortam sizi etkiler mi?
- Çalışma masanızın üzerinde neler var?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Konuşalım. / Derslerle ilgili sorumluluklarınızı yerine getiriyor musunuz?

Kelime Dünyası

* denetlemek
* dinleyerek öğrenme
* dokunarak öğrenme
* görerek öğrenme
* kişilik
* öğrenme
* öğrenme süreci
* öğrenme şekilleri
* öğrenme yöntemleri
* etkili çalışma
* ev ödevi
* düzen
* referans mektubu

B. NASIL ÇALIŞIYORUM?

1. Dinleyelim, işaretleyelim.
Neler Yapılmamalı?

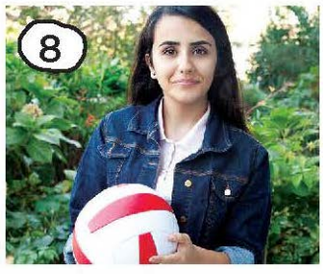

		Var	Yok
1.	Çalışmaların, çalışma masasında yapılması dikkatinizi toplamanıza yardımcı olur.	☐	☐
2.	Gürültülü ortamlarda ders çalışmanız durumunda dikkatiniz dağılacak ve veriminiz düşecektir.	☐	☐
3.	Ders çalışırken bir yandan da müzik dinlemek motivasyonunuzu artıracaktır.	☐	☐
4.	Televizyon ve radyoyu sürekli açık tuttuğunuz takdirde dikkatiniz dağılacaktır.	☐	☐
5.	Çalışma odanızın duvarlarının ses geçirmez nitelikte olması dikkatinizin dağılmasını engelleyecektir.	☐	☐
6.	Telefonu amacı dışında kullanmak yerine ihtiyacınız için kullanmanız daha doğru olacaktır.	☐	☐
7.	Arkadaşlarınızla daha önceden planladığınız bir program varsa o programı ders programınıza uygun bir şekilde hazırlamanız çalışmanız için daha verimli olacaktır.	☐	☐
8.	Sosyal faaliyetlerde bulunmak en çok zaman harcanan ve vakit kaybettiren alanlardan biridir. Bu yüzden ders çalışırken sosyal hayatınızdan ödün vermek sizin için zaman kazanımı olacaktır.	☐	☐
9.	Gündelik yaşantı içinde en çok zaman alan faktörlerden biri de İnternette yazışmalardır. İnternette arkadaşlarınızla yazışırken ne kadar zaman kaybettiğinizin farkına varamayacağınız için zaman kaybetme açısından sizi olumsuz etkileyecektir.	☐	☐
10.	Çalışma masanızın üzerini çalışmaya başlamadan önce topladığınız takdirde sadece çalışacağınız ders ile ilgili materyali bırakırsanız çalışma sırasında dikkatiniz dağılmaz.	☐	☐

2. İnceleyelim, yeniden yazalım.

-DIğI takdirde
-mAsI durumunda
-mAsI hâlinde

Kar yağdığı takdirde gece yola çıkmayınız.

Karın yağması durumunda gece yola çıkmayınız.

Karın yağması hâlinde gece yola çıkmayınız.

} Şu anda karın yağmasını beklemiyoruz ama yağarsa gece yola çıkmayınız.

Üniversiteye giriş sınavında başarılı oldu. Tatile gidecek.

- Üniversiteye giriş sınavında başarılı olduğu takdirde tatile gidecek.
- Üniversiteye giriş sınavında başarılı olması durumunda tatile gidecek.
- Üniversiteye giriş sınavında başarılı olması hâlinde tatile gidecek.

Para biriktirdi. Ev alacak.

- .....
- .....
- .....

İşyerinde çok çalıştı. Terfi edecek.

- .....
- .....
- .....

Yabancı dil öğrendi. Yurtdışına gidecek.

- .....
- .....
- .....

Üniversiteden mezun oldu. Babası ona araba alacak.

- .....
- .....
- .....

Dengeli besleniyor. Sağlıklı olacak.

- .....
- .....
- .....

3. Okuyalım, tamamlayalım.

Uzun süre ders çalışmak, sınavlara hazırlanan öğrencilerin büyük kâbuslarındandır. Bazı öğrenciler ders çalışmaya karşı isteksiz olur. Bunun sebebi, severek ve isteyerek yapacakları birçok şeyi, ders çalışmanın engellediğini sanmalarıdır. Yani onlara göre ders çalışmak, kişiyi hedefe götüren bir yol olmaktan çok, kişinin zevk alarak yaptığı şeyleri engellemektedir. Hâlbuki, üniversiteyi kazanmak ve başarılı olmak, öncelikle birçok bedelin ödenmesini isteyen bir süreçtir. Bu bedellerden biri, istense de istenmese de hedefe ulaşıncaya kadar gereken düzeyde ders çalışmaktır. İkinci olarak da ders çalışmaya istekli başlanmalıdır. Ancak her zaman ders çalışmaya istekli olmayı beklemek doğru değildir. Çalışmaya, sıradaki dersten başlamak yerine en çok sevilen veya en çok başarı gösterilen dersten başlanması, çalışmayı daha zevkli hâle getirir.

Öğrencinin, kendine çalışma süresi belirlemesi de isteğinin artması ve verimli çalışmasında etkilidir. Bunun için bir öğrenci, kendisine 50-60 dakikalık çalışma süreleri belirleyebilir. Ders çalışmanın yanında soru çözülerek de çalışma süresi bir buçuk saate çıkarılabilir.

Ders çalışmak için çalışma masasına oturan öğrenciler, kendilerine sıklıkla "Nereden başlamalıyım?" sorusunu yöneltirler. Bu soru, plansız ve isteksiz çalışmanın göstergesidir. Bu sorunun cevabı daha önceden hazır olmalıdır. Bu yapılmadan, herhangi bir yerden başlanırsa çalışma ya kısa bir süre sonra biter ya da verimsiz olur.

Masaya oturan öğrenci, okulda anlatılan konuları tekrarlayarak çalışmaya başlamalıdır. Çalışılacak konu, daha önceki konularla bağlantılıysa önceki konuların ana başlıkları gözden geçirilmelidir. Daha sonra yeni konu, ana hatlarıyla gözden geçirilip çalışılmalıdır. Bu yöntem, öğrencinin öğrenmeye zihinsel hazırlık ve planlama yapmasını sağlar. Konuya yeterince çalışıldıktan sonra ilgili test çözülmelidir. Test çözme işlemi bittikten sonra çözülemeyen veya yanlış çözülen soruların doğru çözümü öğrenilmelidir.

1. Öğrenciler ders çalışmaya başlamadan önce .....
2. Öğrenci ders çalışma konusunda isteksizse .....
3. Ders çalışmak bizi .....
4. Çalışmaya sevdiğimiz derslerden başlamak, ...
5. Önceki konuları gözden geçirmek, ...
6. Odaklanmanın azalmaması için .....

Okuduğunuz metnin başlığı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

( ) Üniversiteyi Kazanmanın Yolları

( ) Nasıl Ders Çalışmalıyız?

( ) Hayatta Nasıl Başarılı Olunur?

( ) Nasıl Zengin Olunur?

( ) Öğrenme Yöntemleri

4. Yazalım, açıklayalım.
Sence Nasıl Olmalı?

1. Ders çalışmamı engelleyen sorunlarım çok fazla. Ne yapayım?
Bence .....
.....
.....
.....

2. Başarılı olmak için ders çalışmasak da olur, öyle değil mi?
Bence değil, çünkü .....
.....
.....
.....

3. Bana göre ders çalışma süresi önemli değildir. Bu konuda sen ne düşünüyorsun?
Bence önemli, çünkü .....
.....
.....
.....

4. Ders çalışmayı nasıl zevkli hâle getirebilirim?
Bence .....
.....
.....
.....

5. Ders çalışmak yerine başka şeylerle ilgileniyorum? Bu isteksizliğimi nasıl giderebilirim?
Bu sorunu gidermek için.....
.....
.....
.....

5. Yazalım.

"Yapabileceğinize de inansanız yapamayacağınıza da inansanız, haklı çıkarsınız."

a) Bu sözü söyleyen başarılı bir insandır. Sebebi .....

.....

.....

.....

.....

b) Bu sözü söyleyen başarısız bir insandır. Sebebi .....

.....

.....

.....

.....

6. Okuyalım, işaretleyelim.
Öğrenme Çeşitleri Testi

Sizi en iyi tanımlayan etkinlikleri işaretleyin. İçinde en fazla işaret bulunan bölüm sizin en belirgin öğrenme yönteminizi belirler. Farklı bölümlerde aynı sayıda işaretlenmiş etkinlik bulunabilir. Bu da davranışlarınızda ya da öğrenme ortamlarında her üç öğrenme çeşidini de eşit ağırlıklı olarak kullandığınızı gösterir.

☐	Boş bir kâğıda sütunlar çizmem istendiğinde kâğıdı katlarım.	☐	Genellikle hiperaktif olduğum söylenir.
☐	Sandalyede otururken sallanırım.	☐	Eşyaları biriktirmeyi severim.
☐	Bacağımı sallarım.	☐	Kürdanları, kibritleri küçük küçük parçalara kırarım.
☐	Kalemimi elimde döndürürüm, masada tempo tutarım.	☐	Aletleri söküp dağıtır sonra yine bir araya getiririm.
☐	Her şeye dokunmak isterim.	☐	Genellikle hızlı konuşurken ellerimi kullanırım.
☐	Kapının üst çerçevesine asılarak odaya atlamak isterim.	☐	Başkalarının sözünü keserim.

☐	Konuşmayı severim.	☐	Genellikle diyagram, grafik ve haritalarla aram iyi değildir.
☐	Dinlemeyi severim.	☐	Yazılı karikatürleri tercih ederim.
☐	Kendi kendime konuşurum.	☐	Görsel ve sözcük hatırlama hafızam iyi değildir.
☐	Yüksek sesle okurum.	☐	Kopyalanacak bir şey olmadan kolay çizemem.
☐	Okurken parmağımla takip ederim.	☐	Sembol ve simgelerle aram iyi değildir.
☐	Gözlerimi ellerime dayarım.	☐	Sessizliğe dayanamam. Konuşulmasını isterim.

☐	Duyduğum yönergelere dikkat etmem.	☐	Başkalarının ne yaptığını gözlerim.
☐	Sözel tariflerin tekrarlanmasını isterim.	☐	Radyo ve televizyonu yüksek sesle dinlerim.
☐	Sözcükleri hatasız yazarım.	☐	Diyagram ve grafikleri kolay algılarım.
☐	Konuşmacının ağzını izlerim.	☐	Telefonda konuşmayı sevmem.
☐	Şarkı sözlerini hatırlamada zorlanırım.	☐	Biri bana ders verir gibi bir şeyler anlatırsa başka dünyalara dalarım.
☐	Çok not tutarım.	☐	Sözel yönergeleri kullanamam, haritaya gereksinim duyarım.

7. Yukarıdaki testin sonucuna göre kendinizi anlatınız.

a) Ben, bu testin sonucuna göre .....

.....

..... .

b) Ben .....

sanıyordum ama ..... öğreniyormuşum.

c) Bu testin sonucuna göre arkadaşlarımın ....

..... düşünüyorum.

ç) Ben bu testlere güveniyorum, çünkü .....

.....

..... .

d) Ben bu testlere güvenmiyorum, çünkü .....

.....

.....

..... .

8. Konuşalım.
Mesleğim

Testin sonucuna göre kendinizi, aşağıdaki mesleklerden hangisine daha yatkın görüyorsunuz?

Sebebi

Aşçılık : .....

Doktorluk : .....

Mühendislik : .....

Oyunculuk : .....

Öğretmenlik : .....

Pilotluk : .....

Polislik : .....

Sunuculuk : .....

Şoförlük : .....

Yazarlık : .....

Yazalım. / Derste öğrendiklerinizi unutmamak için neler yapıyorsunuz?

Kelime Dünyası

* başarılı olmak
* ders çalışmak
* etkili
* hedef
* hedefe ulaşmak
* odaklanmak
* pekiştirmek
* sınava hazırlanmak
* soru çözmek
* test çözmek
* test sonucu
* yol göstermek

C. NASIL BAŞARDILAR?

1. Dinleyelim, işaretleyelim.
Nasıl Başardıklarını Merak Ediyorum

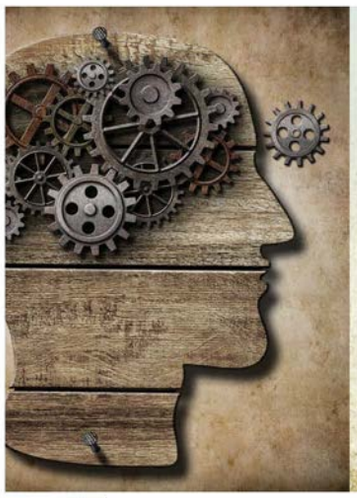

	Doğru	Yanlış
1. Kuru üzüm ve ceviz, oksijen almak için önemlidir.		
2. Sigara, zihnin algılamasını düşürür.		
3. Kan, pıhtılaşınca beyne daha az oksijen gidiyor.		
4. Sabah çalışıp öğleden sonra tekrarlamak gerekir.		
5. Beyin, 80 yaşına kadar yeni hücreler yapıyor.		
6. Endişeli insanların beyinleri sağlıklı değildir.		
7. Düşündürücü eserler beyni geliştirir.		

2. Yazalım, konuşalım.

1. Yukarıdaki dinleme metninin alt başlıklarını sıralayınız.

( ) Zamanlarını iyi kullandılar. ( ) Doğru beslendiler. ( ) Beyin jimnastiği yaptılar.

2. Sıralamanızın sebeplerini açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Siz, yukarıdaki üç konuyu yapılması gerekenler bakımından yeterli görüyor musunuz? Niçin?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Okuyalım, tamamlayalım.
Onlar Çalıştılar ve Başarılı Oldular

Bizim "yapmayı düşündüklerimiz" ve "yapmak zorunda olduklarımız" ile dolu bir günümüz vardır. İstediklerimizi yapamadığımız zaman, bunu niçin yapamadığımızı düşünmek yerine çoğu zaman bahaneler uydururuz. Birçoğumuzun ağzından şöyle cümleler dökülmüştür: "Yazmak istiyorum ama imkânım yok. Kitap okumaya zaman bulamıyorum." Başarılı olmuş kişilerin hayatına baktığımız zaman bu türden mazeretlere sığınmadıklarını görürüz.

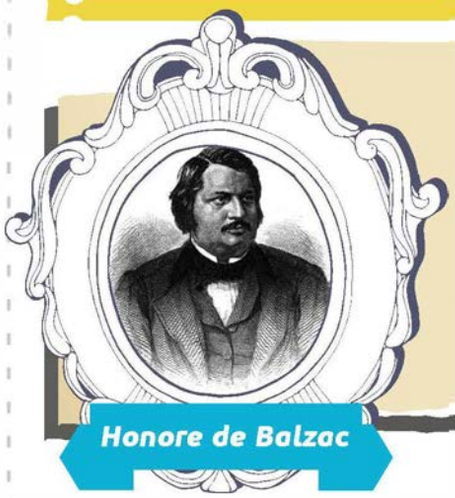

Honore de Balzac

Honore de Balzac'ın yazma süreci hayli zorlu ve sıkıntılıydı. Saat 18.00 sularında yediği akşam yemeğinden hemen sonra yatıp uyuyan Balzac, gece yarısından sonra uyanır ve sabaha kadar ara vermeden çalışırdı. Bir buçuk saatlik bir dinlenmenin ardından kaldığı yerden devam ederdi. Akşama kadar bu şekilde çalışan yazarın, kahve üstüne kahve içtiği, bazı günler elli bardağa yaklaştığı söyleniyor. Akşamüstü 16.00 civarında çalışmayı bırakan yazar, iki saatlik sürede duş alır, yemek yer, ziyaretçileriyle sohbet ederdi.

William Faulkner, sabahları daha rahat yazdığını söylemiştir. O her ne kadar öyle söylese de yazma alışkanlığı, çalıştığı işlere bağlı olarak zamanla değişmiştir. "*Döşeğimde Ölürken*" adlı romanını yazdığı sırada bir üniversitede gece denetçiliği yapan Faulkner, sabahları uyuyup öğleden sonraları yazarmış. İşe giderken kahve içmek üzere annesine uğrayan yazar, görevinin başına buradan geçermiş. İlhamın gelip kendisini bulmasını beklemediğini söyleyen Faulkner, "İlham perim geldiğinde yazarım ve ilham perim her gün yanıma uğrar." dermiş.

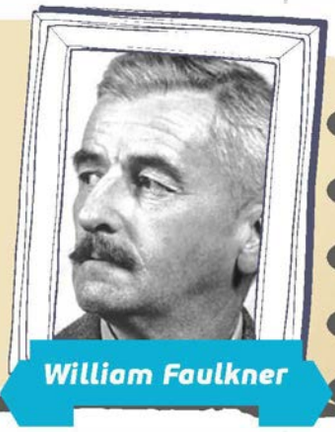

William Faulkner

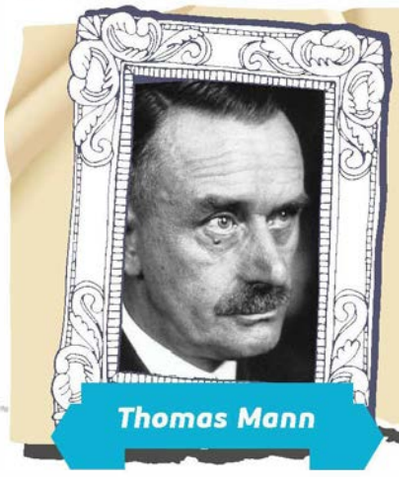

Thomas Mann

Thomas Mann, her sabah saat sekizde uyanır, bir fincan kahvesini içer, duşunu alıp giyindikten sonra eşiyle kahvaltı eder ve ardından odasına çekilip çalışmaya başlarmış. Çalışma saatleri boyunca evde çıt çıkmadığı gibi çocukları da babalarını görebilmek için beklermiş. Mann, o gün iyi bir şeyler yazamadığını düşünürse bu durumu sorun hâline getirmez, ertesi gün kaldığı yerden devam edermiş.

Joseph Heller

Joseph Heller, Madde 22 adlı romanını, Manhattan'daki dairesinde, işten döndüğü zamanlarda yazmış. Sekiz yıl boyunca her gece en az iki üç saatini bu romana ayırdığını, yalnızca bir gece yazmayıp eşiyle oturup televizyon seyrettiklerini söylemiş. Ancak yazar, o gece bile romanıyla ilgilenmekten kendini alıkoyamamış.

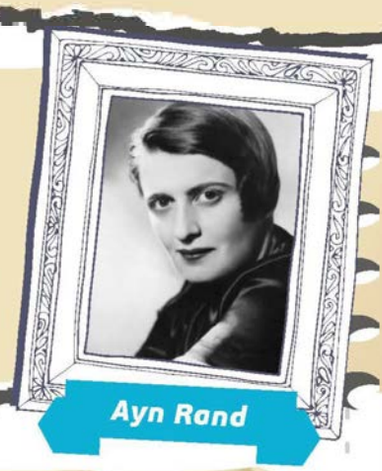

Ayn Rand

Ayn Rand, 1942 yılında, romanı "Hayatın Kaynağı"nı yazarken yoğun bir baskı hisseder. Yazar, aşırı yorgunluk şikâyetiyle doktora başvurmuş. Doktorunun verdiği ilaç sayesinde kendini daha dinç hisseden yazar, üçte biri için yıllarını harcadığı romanını on iki ay içinde bitirivermiş. Her hafta bir bölüm yazmaya başlayan Rand'ın günler boyunca uyumadığı, üzerindeki kıyafetleriyle birkaç saatlik kestirmelerle idare ettiği biliniyor.

Cemil Meriç

Cemil Meriç, 1940'ta, 24 yaşında ama çok olgun bir delikanlıdır. Zihni çakmak çakmak... İstanbul'da Yabancı Diller Yüksek Okuluna kaydolur ama hocalarının bilgi eksikliklerini yüzlerine vuracak kadar donanımlı olduğu için burası onu tatmin etmez. Bir gün hocası onu çağırır ve "Evladım, senin bu derslere ihtiyacın yok ki, sen artık okula gelme." der. O da hocasının bu sözleri üzerine okula gitmek yerine gecesiyle gündüzüyle kitaplara sığınır. Ondaki kitap tutkusunu arkadaşları şöyle anlatıyor: "Gece gündüz okurdu. Bu yüzden gözlerinin gücünü her gün biraz daha yitirir, ne yazık ki o buna hiç aldırmazdı. Odasında, masasının üstüne sandalyeyi koyar, kendi de sandalyeye çıkar ve kitabını ampule 30 cm uzaklıkta okurdu. Bunu, lambayı aşağıya iletecek elektrik kordonuna verecek parası olmadığı için yapardı. Bunca parasız oluşunun sebebiyse eline geçen bütün parayı kitaba yatırmasıydı."

Hüsnü Özyeğin

Türkiye'nin en zenginlerinden olan Hüsnü Özyeğin'in cebinde, yarı burslu olarak üniversitede okumak için ABD'ye gittiğinde 100 doları vardı. Akşamları bir lokantada komilik yaparak harçlığını çıkarttı. Hayatı boyunca çalışarak bir yerlere geldiğini ifade eden Özyeğin, başarısının sırrını "çalışmak, çalışmak, çalışmak" olarak açıkladı.

Kemer'de, dedesinin iş yerinde 6 yaşında iken haftalık 2,5 liraya çığırtkanlık yaparak iş hayatına başladığını ifade eden Özyeğin, "Dedem biraz eli sıkı idi. Meğer annem, dedeme, beni yanında tutması için 2,5 lira veriyormuş. Dedem de onu bana haftalık olarak veriyormuş. Dedem ve babamın, evin masraflarını birlikte karşıladıklarını hatırlıyorum. Annem hafta sonları bana 75 kuruş vererek sinemaya gönderirdi. Bir filmi iki kere seyreder, bir müddet evden uzaklaşmış olurdum. Annemin başı da dinlenirdi." dedi.

1. Yukarıdaki kişiler hangi alanlarda başarılı olmuşlardır?

.....

.....

2. Yukarıdaki kişiler arasında çalışma yöntemi benzeyenler var mı? Varsa nelerdir?

.....

.....

3. Yukarıdaki kişiler arasında çalışması farklı olanların farklılıkları nelerdir?

.....

.....

4. Kendinizi, yukarıdakilerden en çok hangisine yakın hissettiniz? Niçin?

.....

.....

4. Dolduralım.

arkadaş canlısı							
azimli							
çalışkan							
düzenli							
inatçı							
kahveye düşkün							
sinirli							
titiz							
yemeğe düşkün							
zevkli							
zengin							
aşırı yorgun							

5. Konuşalım.
Ünlüler

Kendinize örnek aldığınız başarılı ve ünlü birisi var mı? Kim? Neden örnek alıyorsunuz? Örnek aldığınız bu ünlünün özelliklerini anlatalım.

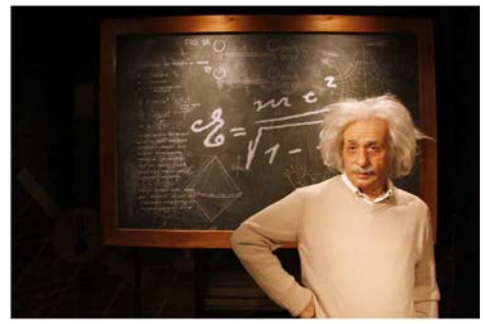

6. Yazalım, konuşalım.
Boş Vaktim

Aşağıdaki soruların cevaplarını kompozisyon şeklinde yazınız.

1. "Vakit bulursam yapmayı düşünüyorum." dediğiniz neler var?
2. Bunları yapmak için niçin bekliyorsunuz?
3. Şimdi değilse ne zaman yapacaksınız?

Pişmanlığınızın sebebi neler olabilir?

.....

.....

.....

.....

Serbest Okuma

Geçmişten Günümüze Meslekler

Eskiden de var olan meslekler zamanla bazı değişikliklere uğrayıp günümüzde de devam etmektedir. Bu değişiklerden bazıları ismen bazıları da muhteva olarak değişmiştir. Bunlardan birkaçına örnek:

Zerzevatçı

Zerzevat sebze anlamına geliyor. Zerzevatçı ise bugünün maydanoz, dereotu, salatalık, turp ve marul gibi sebzelerde uzmanlaşmış manavıydı. Kent dokularının bir parçası olan bostanlar Osmanlı insanının sebze ihtiyacını karşılardı. Zamanla halden civar ve semt bahçe ya da bostanlarından pazar yerlerinden tedarik edilir oldu.

Celep

Kentlere koyun ve sığır getirip satan esnafa celep denirdi. Celeplik büyük sermaye işiydi. Sürüler çobanlar tarafından uzak mesafelerden kente yaya getirilir; sürü yolda kısmen telef olurdu. İstanbul'un et ihtiyacı önceleri Balkanlardan sonraları Erzurum yaylasından karşılanmıştı. Sürüler İstanbul'a büyük ölçüde Trabzon üzerinden sevk edilirdi.

Nalbur

Dünün hırdavatçıları nalburlardı. Çivi kilit menteşe vb. inşaat işlerinde kullanılan temel girdilerin satışı pazar ekonomisinin gelişimiyle daha da önem kazandı. Nalburlar kent ve kasaba ekonomilerinin ayrılmaz parçasıydı. Çoğu nalbur eşyası yurtdışından gelirdi.

Konuşalım. / Boş vakitlerinizi nasıl değerlendiriyorsunuz?
Sosyal faaliyetler için ne kadar zaman ayırıyorsunuz?

Kelime Dünyası

* başarı
* beyin hücresi
* beyin jimnastiği
* boş zaman
* çalışma saatleri
* doğru beslenmek
* mazeret
* yazma alışkanlığı
* zamanı iyi kullanmak
* program
* sosyal faaliyet
* plan

DEĞERLENDİRME

1-5. cümlelerde altı çizili ifadelerle aynı anlama gelen seçenekleri işaretleyiniz.

1. "Yarınki sınava hazırlanacağına geç saate kadar televizyon seyretti."
A) hazırlandığı hâlde
B) hazırlandığı takdirde
C) hazırlanmak yerine
D) hazırlanması durumunda

2. "Hastadan haber alınması durumunda beni mutlaka çağırın."
A) alınacağına
B) alındığı takdirde
C) alınacağı yerde
D) alındığı hâlde

3. "Uçak geciktiği takdirde toplantıya yetişemezsiniz."
A) geciktiği hâlde
B) gecikeceğine
C) gecikmek yerine
D) gecikmesi durumunda

4. "Özür dileyecekleri yerde herkese bağırıp çağırmaya başladılar."
A) dileyeceklerine
B) dilemeleri durumunda
C) diledikleri takdirde
D) diledikleri hâlde

5. "Tatile gitmek yerine bir işe girip çalışmayı tercih ettik."
A) gideceğimize
B) gitmemiz durumunda
C) gittiğimiz takdirde
D) gittiğimiz hâlde

6-10. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

"1. _____

Anne ve babaların zaman zaman yaptığı yanlışlardan biri de çocuklarının solak olmasına tepki göstermeleridir. Aslında bu bir özelliktir ve karşı çıkmak yerine bunun değiştirilmesinin yanlış olduğunu bilmek gerekir. Önemli olan, çocuğun hangi elini daha rahat kullandığıdır. Kullanılan elde değişiklik yapıldığı takdirde ciddi duygusal sorunlar ortaya çıkmaktadır. Bu sorular; alt ıslatma, tırnak yeme, kekeleme, tik, okula gitmeyi reddetme şeklinde kendini gösterebilir. Bunların yanında solak çocukların sağ ellerini kullanmaya zorlanması durumunda öğrenme güçlükleri gibi rahatsızlıklar görülmektedir.

2. _____

Solaklar, beyinlerinin sağ yarım küresini kullanır. Bu da solak çocukların gördüklerini, duyduklarını algılamada diğerlerine göre farklı hatta üstün olabileceklerini gösterir. Solakların müzik, resim gibi sanat dallarına yatkınlıkları bunun delili olabilir. Birçok yaratıcı sanatçının solak olması dikkat çekicidir.

3. _____

Çevreyi ve ürünleri solak çocuklara göre tasarlayıp düzenlemek de önemlidir. Böylece onların hayatını kolaylaştırmış oluruz. Dünya nüfusunun %10'unun solak olduğu düşünüldüğünde, bu düzenlemelerin ne kadar önemli olduğu daha iyi anlaşılacaktır. Çocuk 3-4 yaşına gelinceye kadar hangi elini kullanacağı kesin olarak anlaşılamayabilir. Bunu önceden kestirebilmek, ebeveynlerin çocuklarda şunlara dikkat etmesiyle mümkün olabilir:
- Zıplama sırasında veya tek ayak üstünde dururken hangi ayağını tercih ediyor?
- Kendisine uzatılan nesneleri hangi eliyle alıyor?
- Kalem, kaşık, çatal, bıçak gibi aletleri hangi eliyle kullanıyor?"

6. Birinci paragrafın en uygun başlığı aşağıdakilerden hangisi olabilir?
A) Solaklık kader değil
B) Solaklık engellenmeli mi?
C) Solaklar azalıyor
D) Solaklık engellenmelidir

7. İkinci paragrafın en uygun başlığı aşağıdakilerden hangisi olabilir?
A) Sağ elini kullananlar geride kalıyor
B) Solaklar her zaman üstün
C) Bütün sanatçılar solak
D) Solaklar yaratıcı

8. Üçüncü paragrafın en uygun başlığı aşağıdakilerden hangisi olabilir?
A) Solakların sayısı az
B) Solaklık sonradan ortaya çıkar
C) Solakların dünyası
D) Solaklık nasıl anlaşılır?

9. Metne göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?
A) Sol eli kullanmak doğru değildir, düzeltilmelidir.
B) Solaklığın engellenmesi davranış bozukluğuna yol açmaz.
C) Dünyada çok az sayıda solak vardır.
D) Çocuk hangi elini baskın kullanıyorsa müdahale edilmemelidir.

10. Metinde aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?
A) Solakların yatkın olduğu dallara
B) Dünya nüfusundaki solakların oranına
C) Çevrenin solak çocuklara göre tasarlanmasının önemine
D) Solak çocukların çevrelerinde yaşadığı sıkıntılara

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM

Bir metnin ana fikri ve yardımcı fikirlerini tespit edebilirim.

Görüşlerimi sebepleriyle birlikte başkalarına yazılı olarak aktarabilirim.

Bir metnin ana ve alt başlıkları ile konusu arasındaki ilişkiyi tespit edebilirim.

İlgi alanına giren konularda rahat ve ayrıntılı bir konuşma yapabilirim.

Görüşlerimi belirli bir bakış açısıyla ifade edebilirim.

Bir konu hakkındaki görüşlerimi yardımcı fikirlerle geliştirerek yazabilirim.

Fikirlerimi mantık sırasına uygun ve sebep-sonuç ilişkisi içerisinde başkalarına aktarabilirim.

Deneyimlerimi yazılı olarak aktarabilirim.

Yaşadığım olayları ve deneyimlerimi ayrıntılı olarak yazabilirim.

Kişisel yazışmalarımda duygu, düşünce ve tavırlarımı aktarabilirim.

Bir olay, durum ya da haberle ilgili olarak çıkarımlarda bulunabilirim.

Bir konuşmada sadece ihtiyacım olan bilgileri seçebilirim.

8 Misafir Sever misiniz?

Bölümler
A. Misafirimiz Gelecek
B. İş Yeri Ziyareti
C. Köylerde Misafirlik

Beceriler
- Samimi Ortamlarda Söylenen Söz Kalıplarını Bilme
- Türkiye'de İş Yeri Açabilme

Dil Bilgisi
- -I vermek
- -Ip durmak
- -Ip kalmak
- -I yazmak
- -A kalmak
- -A gelmek

Kelimeler
- ziyaretçi
- konuk
- iş yeri
- esnaf

Üniteye Hazırlık

- Akrabalarınıza ne sıklıkla gidersiniz?
- İş yeri sahibi tanıdığınız var mı?
- Misafirlik âdetleri eskiden nasıldı, şimdi nasıl? Bir fark görüyor musunuz?

A. MİSAFİRİMİZ GELECEK

1. Dinleyelim, işaretleyelim, cevaplayalım.
Türk Kahvesi

	D	Y
1. Avrupalılar kahveyle Araplar sayesinde tanışmıştır.		
2. Türk kahvesinin kendine özgü bir pişirme şekli vardır.		
3. Türk kahvesi bardaklarla servis edilir.		
4. Türk kahvesinde köpük bulunmaz.		
5. Kahve içilmeden önce kaşıkla karıştırılır.		
6. Kız isteme geleneğinde kahvenin özel bir yeri vardır.		

1. Aşağıdaki cümleler, dinlediğiniz metinde verilmek istenen mesajlardır. Sizce bu metni en iyi ifade eden cümle hangisidir?

1. Türk kahvesinin Türk kültüründe ve geleneğinde özel bir yeri vardır.	
2. Türk kahvesi her gün içildiği için sıradanlaşmış ve eski önemini yitirmiştir.	
3. Kız isteme geleneğinde konuklara tuzlu kahve ikram edilir.	
4. Türk kahvesinin kendine özgü hazırlanışı ve sunuluşu vardır.	
5. Kahve, Türklerin misafirlerine ikram ettiği özel içeceklerden biridir.	

2. "Bir fincan kahvenin kırk yıl hatırı vardır." sözünün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

A. Kahve kırk yıl bekletilirse tadı güzelleşir.
B. Küçük de olsa yapılan iyilikler unutulmamalıdır.
C. Herkese kahve ikram edilmez.
D. Kahve saygınlığı artırır.

2. Okuyalım.
Türkiye'de Misafirperverlik

Her milletin kendine özgü misafir ağırlama geleneği vardır. Örneğin İngiltere'de "çat kapı" gelen birine misafirperverliğin işareti olarak bir fincan çay sunulur. Orta Asya'da eve gelen konuklar çay, tatlı, kuruyemiş ve yemekle ağırlanır. Japonya'da misafire çay ikram edilmesi artık kalkma vaktinin geldiğini gösterir.

Türklerde misafir önemlidir. Misafir, ev sahibine Allah'ın bir lütfudur, hiçbir zaman kendini yabancı hissetmez. Çünkü Türkler için misafir ağırlamak bir şereftir. Türkiye'de evlerin en güzel odası konuklar için ayrılır. Onlara en iyi yemekler ikram edilir. Ev sahibi, misafirinin bütün ihtiyaçlarını giderir, onu el üstünde tutar. Kendi ailesinden asla ayırmaz, hatta onun için daha iyisini yapmaya çalışır. Türk kültüründe misafirlikle ilgili birçok atasözü, deyim ve anane bulunmaktadır. Bunlardan bazıları şunlardır:

Misafir odası: Genellikle evlerin bir odası misafirler için ayrılır. Oda en güzel şekilde düzenlenir. Misafir dışında kullanılmasına pek müsaade edilmez.

Tanrı misafiri: Gelen kişinin kim olduğu önemli değildir. Çünkü o, Allah tarafından gönderilmiş bir emanettir. Misafire hizmet Allah'a hizmettir. Bundan dolayı misafir asla geri çevrilmez.

Misafir bereketi ile gelir: Misafir sıkıntı getirmez. Misafir ev halkını zor duruma sokmaz. Çünkü o kendi bereketi ile gelir.

Misafirin on nasibi vardır; birini alır, dokuzunu bırakır: Misafir bereket getirir, yiyip içtikleriyle konuk olduğu evde bir şeyi eksiltmez, aksine misafirin geldiği evde bolluk ve bereket artar.

3. Eşleştirelim.

1. Konuğa gerekli ilgiyi göstermek, ikramda bulunmak.
2. Misafirin geldiği eve beklenmedik bir yerden o sırada yiyecek gelir.
3. Konuk, ev sahibinin kendisine çok şeyler ikram etmesini bekleyebilir ama ev sahibi ancak evinde olanları ikram edebilir.
4. Oturduğu yerden her an ayrılacakmış gibi eğreti, üstünkörü oturmak.

4. Aşağıdaki sözcüklerin eşanlamlılarını metinden bularak bulmacaya yerleştirelim.

1- Bolluk
2- Müsaade
3- Onur
4- Konuksever
5- Gelenek

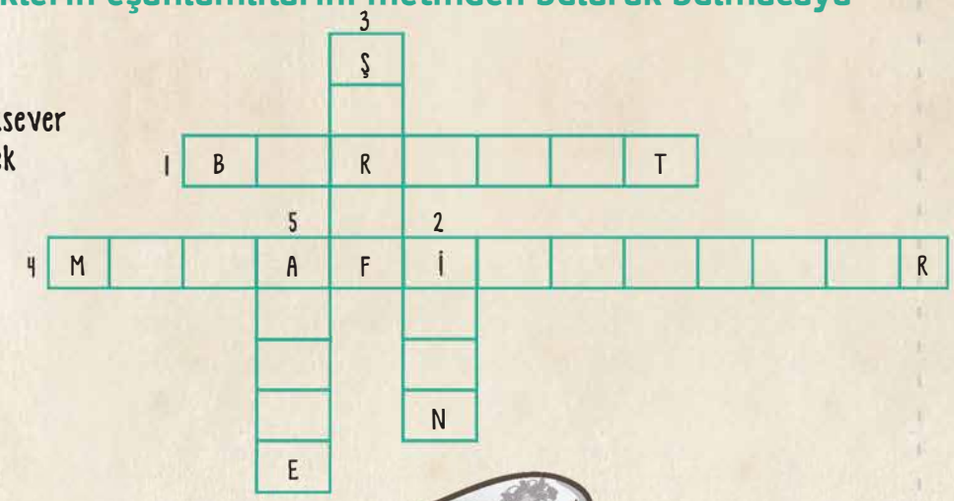

5. Sıralayalım.

a. Sabah, bayram namazından sonra çok güzel bir kahvaltı ettik. Kahvaltı ederken kapı çaldı. Bayram şekeri toplayan çocuklar geldi. Hepsine şeker verip, bayramlaştık.

b. Bayramın bir gün öncesine "Arefe Günü" denir. Arefe günü arkadaşımla beraber onun evine gittik. Evde bayram hazırlıkları için tatlı bir telaş vardı. Kadınlar bir araya gelmiş Ramazan Bayramında misafirlere ikram etmek için tatlılar ve yemekler yapıyorlardı.

c. Bayram boyunca Türk kültürüne ait yaşadıklarım beni şaşırttı ve heyecanlandırdı. Anladım ki Türkler çok misafirperverler ve geleneklerine bağlı insanlar. Böyle bir deneyim yaşadığım için çok mutlu oldum.

d. Kahvaltı ettikten sonra bayramlaşmak için önce ailenin büyüklerini ziyaret ettik. Arkadaşımın anneannesi hoş sohbet bir kadındı. Benimle çok ilgilendi. Nereli olduğumu ve Türkiye'ye niçin geldiğimi sordu. Gittiğimiz her yerde bize "Hoş geldiniz." dedikten sonra kolonya ve şeker tuttular. Daha sonra çayın yanında baklava ve yaprak sarması ikram ettiler. Baklava çok lezzetli bir tatlıydı.

e. Türkçe öğrenmek için Türkiye'ye gelmiştim. Bir Türk arkadaşım Ramazan Bayramında beni evine davet etti. Türk kültürünü daha yakından tanımak için bu iyi bir fırsattı.

6. Okuyalım.

İki Orta, Bir Sade

Ayşe Hanım Hoş geldiniz buyurun. Ev biraz dağınık kusura bakmayın.

Ayfer Hanım Ay efendim olur mu öyle şey? Hoş bulduk. Biz de çat kapı geldik. Yeni eviniz hayırlı uğurlu olsun. Bu küçük hediye de sizin için.

Ayşe Hanım Aşk olsun, ne diye zahmet ettiniz. Daha iyisi sizlere nasip olsun.

Leyla Hanım Hem güle güle oturun hem de hoş geldiniz.

Ayşe Hanım Çok teşekkür ederim, ne iyi ettiniz de geldiniz. Şöyle salona buyurun. Bir yandan sohbet edip bir yandan kahvelerimizi içelim. Kahvelerinizi nasıl alırsınız?

Ayfer Hanım Benimki orta olsun.

Hülya Hanım Benimki de orta olsun.

Leyla Hanım Size zahmet olacak ama benimki sade olsun.

Ayşe Hanım Pınar, haydi kızım kahveleri yap içelim.

Pınar Peki, anneciğim.

Ayfer Hanım Pınar okuyor mu? Bir de oğlunuz var galiba!

Ayşe Hanım Pınar, Hukuk Fakültesi son sınıfta okuyor, oğlumuz Kerem de lise üçüncü sınıfta.

Hülya Hanım Burayı ne kadara aldınız?

Ayşe Hanım İki yüz bin liraya aldık. Bankadan elli bin lira kredi çektik.

Leyla Hanım Biz de geçen sene yüz seksen bine almıştık. Seksen bin lira kredi çektik. Hâlâ ödüyoruz. Ne yaparsın, kiracı olmaktan daha iyi.

Hülya Hanım Darısı bizim başımıza. İnşallah bir gün biz de ev sahibi oluruz. Bu devirde kiracı olmak zor.

Pınar Buyurun, sizinki sade miydi?

Leyla Hanım Evet, benimki sade.

Pınar Ayfer Teyze, sizinki orta şekerli olan, soldaki. Anne seninki de her zamanki gibi.

Ayşe Hanım Sağol kızım, ellerine sağlık.

Pınar Ziyade olsun.

Hülya Hanım Ellerine sağlık kızım, gelin kahveni de içeriz inşallah. Ufukta evlilik var mı?

Pınar Yok, Hülya Teyze henüz evlenmeyi düşünmüyorum.

Leyla Hanım Ayşe Hanım kocanız ne işle meşgul?

Ayşe Hanım Kocam karayollarında memur. Sizin eşiniz nerede çalışıyor?

Leyla Hanım Benim eşim serbest çalışıyor, kendi yağımızda kavruluyoruz.

Ayfer Hanım Ayşe Hanım aslen nerelisiniz?

Ayşe Hanım Ben doğma büyüme Ankaralıyım, eşim Balıkesirli. Çocukların ikisi de Ankara'da doğdu.

Hülya Hanım Fal bakmayı bilir misiniz, fincanı kapatalım mı?

Ayşe Hanım Ben hiç beceremem fal bakmayı.

Ayfer Hanım Vakit geç oldu, bize müsade.

Ayşe Hanım Bunu saymam. Yine beklerim oturmaya.

Leyla Hanım Bize de bekleriz. Sağlıcakla kalın.

Ayşe Hanım Güle güle, tekrar bekleriz.

7. Nerede kullanırız?

Hoş geldiniz!	Sağlıcakla kalınız!	Ziyade olsun!	Ellerinize sağlık!
Hoş bulduk!	Niye zahmet ettiniz?	Güle güle oturunuz!	Darısı başınıza!
Aşk olsun!	Daha iyisi sizlere nasip olsun!		

1. Başarı ve mutluluğun başkası için istendiğinde söylenen söz.

.....

2. Yemekte bulunanlara, yemeğe buyurun diyenlere veya içecek ikram edenlere "artsın, çoğalsın" anlamında söylenen bir nezaket sözü.

.....

3. Bir eve ziyarete gidildiğinde ev sahibinin gelenlere söylediği karşılama sözü.

.....

4. Yeni bir eve yerleşildiğinde oturanlara söylenen nezaket sözü.

.....

5. El emeği ile güzel bir şey yapıldığında söylenen iyi dilek sözü.

.....

6. "Bir şeyin daha iyisini Allah size versin." anlamında kullanılan iyi dilek sözü.

.....

7. Bir yerden ayrılanların geride kalanlara "Sağlıklı kalın." anlamında kullandıkları iyi dilek sözü.

.....

8. Bir şey ikram edildiğinde veya hediye edildiğinde söylenen nezaket sözü.

.....

8. Konuşalım
Misafir Geldi

1. Sizin ülkenizde misafirlerin karşılanması ve uğurlanmasında neler söylenir?
2. Ülkenizde köy ve şehir hayatında misafirleri ağırlamada farklılıklar var mı?
3. Evinize bir misafir geldiğini düşününüz. Yukarıdaki okuma metninden de yararlanarak onunla karşılıklı sohbet ediniz.

9. Eşleştirelim.

1. Bir fincan kahvenin	a. kırk yıl hatırı vardır
2. Kahve, tütün	b. ama yüz ağartır
3. Kahvenin yüzü kara	c. bulduğunu yer
4. Misafir	d. birini yer dokuzunu bırakır
5. Misafir on kısmetle gelir	e. keyifler oldu bütün
6. Misafir umduğunu değil	f. kısmetiyle gelir

10. İnceleyelim.

fiil+i(ı,u,ü)+ver-
Yemekleri hemen bitiriverdi.
Bir şeyi hızlıca yapmak.

fiil+e(a)+kal-
Kavga edenlerin haline bakakaldı.
Eylemin bir süre devam ettiğini gösterir.

fiil+e(a)+dur-
Siz kitabı okuyadurun ben kahve alıp geleyim.
Eylemin bir süre devam ettiğini gösterir.

fiil+e(a)+yaz-
Çocuk merdivenlerden düşeyazdı.
Bir şeyin olmasına çok yaklaşılmasını gösterir.

fiil+e(a)+gel-
Bu hikâye yüzyıllardır anlatılageliyor.
Bir eylemin uzun süredir devam ettiğini gösterir.

11. Tamamlayalım.

çözebildim. öleyazdım alıver bekleyedur bakakaldı

1. Yaşlı adam, hırsızın arkasından .....
2. Su, nefes boruma kaçtı, ...
3. Kızım, haydi bana marketten bir ekmek .....
4. Matematik problemini yarım saatte .....
5. Sen burada ....., ben az sonra gelirim.

12. Yazalım.
Okudum, Yazıyorum

İki Orta Bir Sade" isimli metni tekrar okuyunuz ve bu metni öyküleyici bir biçimde yeniden yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Yazalım. / Ülkenizdeki misafirlikle ilgili birkaç atasözü söyleyiniz.

Kelime Dünyası

* fincan
* kahve
* kültür
* ikram etmek
* önem
* özgü
* ağırlamak
* konuk
* müsade etmek
* Tanrı misafiri
* bereket
* köpük

B. İŞ YERİ ZİYARETİ

1. Tamamlayalım.

uyuyakalmak | süregelmek | donakalmak | çıkagelmek | düşünüp durmak

Dün sinemada film izlerken patlama sahnesine bakakaldık.

Dün akşam yorgunluktan televizyonun karşısında .....

Patron, faturaları görünce .....

Öğretmen, öğrenci notlarını doğru hesaplamak için .....

Yüz yıldır ..... mücadele Fenerbahçe bir adım önde.

Kız arkadaşına sürpriz yapmak isteyen Ahmet, ansızın .....

2. İnceleyelim.

"Bir iş için çok fazla gayret göstermek"

Dedem, yeşil bir dünya için **kendini adamış.**

"Bir işi severek, isteyerek yapmak, zaman ayırmak."

Ayten, sokak hayvanlarına **gönül vermiş**, boş zamanlarında onları besliyor.

"Kendi seviyesine göre..."

Depremzedelere herkes **kendi çapında** yardım ediyor.

3. Okuyalım, sıralayalım.
Ticaret Hayatı

Bazı insanlar kamu kurumlarında çalışırken bazı insanlar özel sektörde çalışır. Özel sektörler, şahısların kurduğu işyerlerinden oluşmaktadır. Ticaret yapmak isteyen insanlar bir iş yeri açarlar. Bu iş yerinde bazen kendi ürettikleri bazen de satın aldıkları ürünleri pazarlayarak para kazanırlar. Bir iş yerinde, iş yeri sahibine işveren o iş yerinde çalışanlara da işçi denir.

Yüzyıllardır süregelen ticaret hayatı, toplumsal yaşamın en önemli parçasıdır. Teknolojinin, üretimin, sanayinin bu kadar hızlı gelişmesini sağlayan ticarettir. İnsanlar ihtiyaçlarını ya üreterek ya da satın alarak karşılar.

Bir iş yerinde ahlak en önemli kuraldır. İş ahlakından sonra da en önemli kural ürünü övmek değil, ihtiyaç hissettirmektir. Örneğin bir kalemi nasıl satarsınız?

- Ağabeylerim, ablalarım, elimde görmüş olduğunuz bu kalem; 24 ayar altından yapılmıştır. Çok güzel yazı yazar, size uğurlu gelir. Bu kalemi kesinlikle almalısınız.

Böyle diyen bir esnaf düşünün. Sizce bu kalemi ihtiyacı olmayan birine satabilir mi? Kalemi övmek yerine müşteriye ihtiyacı olduğunu söylerse;

- Beyefendi/Hanımefendi, bana bir imzanızı verebilir misiniz?

- Maalesef üzerimde kalem yok.

- Buyurun, bu kalemle çok güzel imzalar atabilirsiniz.

Gördüğünüz gibi önemli olan ihtiyacı olmayan kişiye kalem satmak değil insanları kaleme ihtiyacı olduğuna ikna etmektir.

İnsanlığın varoluşundan beri üretim ve tüketim faaliyetleri süregelmektedir. Üretilen ürünlerin topluma sunulması ticaretin görevidir. Ticaret sayesinde insanlar ihtiyaçlarına ulaşır. Birçok kişi ticaret sayesinde iş bulur. Büyük mağazalarda, şirketlerde çalışırlar. Kazandıkları parayla alışveriş yapar ve ihtiyaçlarını giderirler.

Türkiye'de bir iş yeri açmak için bazı devlet dairelerine başvurmak gereklidir. İlk olarak Vergi Dairesine başvurarak bir vergi numarası almalısınız. Sonra belediyeye başvurarak iş yeri açtığınızı bildirmelisiniz. Daha sonra belediye ekipleri sizin iş yerinize gelerek birtakım incelemelerde bulunurlar ve iş yeriniz uygunsa size "İş yeri Açma Ruhsatı" verirler. Bu belgeyi aldıktan sonra ticaret yapmaya başlayabilirsiniz. Daha sonrası size kalmış... Maalesef bir ürünü nasıl satacağınızı öğreten bir okul yok. Bu sizin ticaretteki tecrübe ve yeteneklerinize bağlı.

4. Dinleyelim, cevaplayalım, işaretleyelim.
Atölye Ziyareti

	D	Y
1. Telkâri ustası altından çok gümüş üzerinde çalışmaktadır.		
2. Telkâri sanatını yaşatmak için çok uğraşılmaktadır.		
3. Usta, telkâriyi Avrupa'ya tanıtmak için çalışmalar yapmaktadır.		
4. İspanya devlet televizyonu Mardin yemeklerini tanıtmak için Mardin'e gelmiştir.		

Röportajın ana temasını yazalım.

.....

.....

.....

.....

.....

5. Yazalım.
Benim Dükkânım

Siz bir iş yeri açacak olsaydınız neyle ilgili bir iş yeri açardınız? Niçin?

.....

.....

.....

.....

.....

6. Konuşalım
Hangisi Senin İşin?

Türkiye girişimcilere özel teşvikler uyguluyor. Bu teşviklerle amaç, özellikle ülkenin dışarıdan ithal ettiği ürün gruplarını yurt içi sermaye ile üretime dahil edip kaliteli ürünleri ucuza mal etmek. Teşvik gruplarından birkaçına örnek;

1. Bombus Arıları

Bombus arıları, seralarda yetişen sebze ve meyvelerin döllenmesinde kullanılıyor. Seracılık yapan insanların hormon kullanımını azaltmak için devlet bu arıları yetiştiren insanlara teşvik ödemesi yapıyor. Bir kovan arı, iki bin metrekare serada dölleme yapabiliyor. Geçtiğimiz beş yılda devlet tarafından toplam 6 milyon TL teşvik ödemesi yapıldı.

2. Solucan Gübresi

Solucan gübresi, solucanın evsel atık, her türlü bitki ve bazı organik maddeleri yemesiyle elde edilen gübredir. Bitkilerin yetiştirilmesinde kullanılan bu gübre, verimliliği artırmakla kalmıyor yetiştirilen ürünün kalitesini de artırıyor.

3. Agave Şurubu

Son zamanlarda yemeklerde ve özellikle tatlılarda kullanılan Agave Şurubu, Agave Kaktüsünden üretilmektedir. Agave şurubu, normal şekerden %25 oranında daha tatlıdır. Aynı zamanda kan şekerini daha az yükseltir. Aktarlarda kilosu 19 TL ile 195 TL arasında değişen Agave Şurubu, üretimini yapmak için iyi bir ürün.

4. Saanen Keçisi

Anavatanı İsviçre'nin Saanen Vadisi olan bu keçi türü, erken yaşta bol süt vermesiyle ünlüdür. Keçi sütü dondurmanın da hammaddesidir. Bu sebeple geniş bir pazar alanı vardır. Saanen keçisinin en önemli özelliği her türlü ortama çok kolay ayak uydurabilmesidir. Kapalı mekânlarda bile yetiştirilebilen bu keçinin fiyatı 400-500 TL arasındadır.

Siz olsaydınız bu sektörlerden hangisini tercih ederdiniz? Niçin?

Anlatalım. / Hangi sektörde çalışıyorsunuz?
İşinizi seviyor musunuz?

Kelime Dünyası

* gönül vermek	* ticaret
* bakakalmak	* vergi
* donakalmak	* dükkân
* atölye	* girişimci
* iş yeri	* özel sektör
* el sanatları	* esnaf

C. KÖYLERE ZİYARET

1. Okuyalım.
Köy Odaları

Köy odaları geleneği, Türk konukseverliğinin en iyi örnekleri arasındadır. Köy odaları, özellikle kalacak misafirler için hazırlanmıştır. Köy odalarının konukları yolcular olduğu gibi, köye ticaret amacı ile gelen zanaat sahibi insanlar da olabilir. Çerçiler, hallaçlar, kalaycılar, orakçılar, istedikleri kadar bu köy odalarında konuk olarak kalabilirler.

Eskiden Anadolu'nun birçok köyünde neredeyse her sülalenin köy odası vardı. Bu köy odaları ya o sülalelerin ya da önde gelen büyüğünün adıyla anılırdı. Gelen konukların ihtiyaçları da bu sülalelere mensup aileler tarafından karşılanırdı. Bu hizmetlerin kesinlikle maddi bir karşılığı yoktu. Köy odaları genellikle iki katlı yapılırdı. Bazen birden fazla konuk ağırlanırdı. Eğer köye gelen konuklar fazla sayıda ise diğer odalara pay edilirdi. Bunun için konuğun tercihi önemliydi. Zaten köy halkı, gelen konukları odalarında ağırlamak için âdeta birbiriyle yarışırdı.

Köy odalarının başka bir işlevi de köylerdeki dayanışmayı, kaynaşmayı artırmak, bu yönüyle sosyal hayatı geliştirmek ve ayakta tutmaktı. Buralarda özellikle kış günlerinde bir araya gelinir, memleket meseleleri konuşulurdu. Gençler, köy odalarında büyüklerden sonraki yerlerini alır, konuşmaları sessizce dinler ve söz verilmeden konuşmazlardı. Büyüklere saygı esastı. Ayrıca, köy odalarında özellikle geceleri oyunlar oynanır, hoşça vakit geçirilirdi. Kimi zaman anılar tazelenir, sohbetler koyulaşırdı.

Köy odalarının konukları bazen diyar diyar gezen halk ozanları olurdu. Sazlarını çalar, yanık yanık türkü söylerlerdi. Bayram ve düğünlerde köy halkı odalarda toplanır, kutlamalar yapılır ve topluca yemek yenirdi. Buralarda dargınlar, küskünler varsa barıştırılırdı. Köy odaları sosyal yaşantının gerçekleştiği, kültürün yaşatıldığı yerlerdi. Modern yaşantının getirdiği tüm olumsuzluklar bu güzelim geleneğimizi de etkilemiştir.

Köy odaları geleneği, Türklerin insana verdiği değerin her zaman göstergesi olacaktır. Bu geleneğimiz, Türk konukseverliğine bir örnek olarak hep var olacaktır.

Mümtaz Başkaya

(Düzenlenmiştir.)

2. İşaretleyelim, anlatalım.

Aşağıdaki cümlelerden hangilerinde yazar kendi düşüncelerini yansıtmaktadır? Niçin?

	1. Modern yaşantının getirdiği tüm olumsuzluklar bu güzelim geleneğimizi de etkilemiştir.
✓	2. Ayrıca, köy odalarında özellikle geceleri oyunlar oynanır, hoşça vakit geçirilirdi.
	3. Köy odalarının başka bir işlevi de köylerdeki dayanışmayı, kaynaşmayı artırmak, bu yönüyle sosyal hayatı geliştirmek ve ayakta tutmaktı.
	4. Köy odaları genellikle iki katlı yapılıyordu.
	5. Köy odaları geleneği, Türk konukseverliğinin en iyi örnekleri arasındadır.
	6. Eskiden Anadolu'nun birçok köyünde neredeyse her sülalenin köy odası vardı.
	7. Köy odaları, özellikle misafir geldiğinde kalınan misafir için hazırlanmış odalardır.

3. Eşleştirelim.

sebep-sonuç　　koşul (şart)　　tanımlama　　amaç-sonuç

ihtimal　　karşılaştırma

1. Köy odalarının konukları yolcular olduğu gibi, ticaret ile uğraşan kişiler de olabilirdi. (.....)
2. Köy odaları, genellikle misafirlerin kalması için hazırlanmış odalardır. (.....)
3. Bayramlarda dargınlık ayıp ve günah karşılandığı için dargınlar barıştırılırdı. (.....)
4. Gençler, söz verilmeden konuşursa büyükler tarafından ayıplanırdı. (.....)
5. Modern hayattaki misafirlik anlayışı köy odalarındaki misafirlik anlayışı gibi değildir. (.....)
6. Köye gelen yolcuları misafir olarak ağırlamak için ev sahipleri yarışırlardı. (.....)

4. Tamamlayalım.

memleket meseleleri konuşulurdu.

diğer odalara pay edilirdi.

bu güzelim geleneğimizi de etkilemiştir.

âdeta birbiriyle yarışırdı.

1. Eğer köye gelen konuklar fazla sayıda ise .....
2. Köy ahalisi, gelen konukları odalarında ağırlamak için .....
3. Köy odalarında, özellikle kış günlerinde bir araya gelinir, ...
4. Modern yaşantının getirdiği tüm olumsuzluklar .....

5. Dinleyelim, cevaplayalım.

Avrupalı Öğrenciler Türk Kültürünü Öğreniyor

1. Projenin amacı nedir?

.....

.....

2. Proje kapsamında gelen öğrencilere nerede misafir ediliyor?

.....

.....

3. Öğrencilere Türk kültürünü tanıtmak için ne gibi faaliyetler yaptırılıyor?

.....

.....

4. Sulkowski'ye göre insanların saygıyla bir arada yaşaması neye bağlıdır?

.....

.....

6. Hatırlayalım.

A) Tamamlayalım.

- yayımlanınca
- geçtikçe
- kaçırdı
- çalışacağı zaman
- görüştürülmedi
- görür görmez
- bitirseymiş
- inansaydı
- sevseydi
- ütülenmemiş
- boyunca
- hissediyordu
- rağmen
- inanmazmış
- tutacaktı
- etmezdi
- ütülenmiş
- yaparmış
- uyuyana kadar
- açıklanacağı için

1. Onu .... tanıdım.
2. Annesi çocuğun yanında .... bekledi.
3. Kaleci biraz daha dikkati olsa topu ..... ama elindeki topu ..... .
4. Eğer onu ....., terk ..... .
5. Bence o sana inanmamış şayet ....., sana böyle davranmazdı.
6. ..... gömlekleri ütü masasına koyduktan sonra ..... gömlekleri dolaba astı.
7. .... kütüphaneye gider ve gün ..... yorulmasına .....başını kaldırmadan ders çalışırdı.
8. Anlatılanların hiçbirine ..... ancak inanır gibi ..... .
9. Akşama kadar uyuyacağına işlerini ..... .
10. Günler ..... kendini daha iyi ..... .
11. Makalesi ..... çok mutlu oldu.
12. Sınav sonuçları yakında .... çok heyecanlıydı.
13. Hasta yoğun bakımda olduğu için yakınlarıyla ..... .

B) Örnekteki gibi yeniden yazalım.

1. Galiba biraz ateşim var, dedi.

   Biraz ateşinin olduğunu söyledi.....

2. Herhalde bugün biraz hastasın, dedi.

   .....

3. Bekle, bir gün geleceğim, dedi.

   .....

4. Doktor, şimdi uyuyor, lütfen rahatsız etmeyin, dedi.

   .....

5. Gecenin bu saatinde ben şimdi orayı nasıl bulayım, dedi.

   .....

6. Erkenden uyuyacak mısın, dedi.

   .....

7. Öğretmenim, eğer başarılı olmak istiyorsan daha çok çalışmalısın, dedi.

   .....

7. Dinleyelim, yazalım.
Damdan Düştüm

Hangisi metnin ana fikrini vermektedir?

- Düşenin dostu olmaz.
- Gülme komşuna gelir başına.
- Damdan düşenin hâlinden damdan düşen anlar.
- El elin eşeğini türkü çağırarak ararmış.

Yukarıdaki atasözlerinden birini seçerek kısaca açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

8. Konuşalım
Sohbet

1. Aşağıdaki resimler size ne anlatıyor?

2. Sizin köylerinizde misafirler nasıl ağırlanır ve nerede kalırlar?
3. Bildiğiniz bir fıkrayı ya da gülünç bir olayı anlatınız.

9. Yeniden yazalım.

Aşağıdaki paragrafı yazım yanlışlarını düzelterek yeniden yazınız.

Herşey aniden olmuşdu. En son başının döndükünü hatırlayordu. Zaten ne olduise ondan sonra olmuştu. Birden yere düşmüş ve başını kaldırıma çarpmışdı. Başı kanler içinde kalmıştı. Gözlerini açtığıda kendini hastane buldu. Acaba ailesinin haberini varmıydı? Peki, şimdi ne olcakdı? Ya kötü bir şey olduysa, ya buradan çıkamassa çocuklarına kim bakacaktı? Sorular aklını kemirip duruyordu...

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10. Yeniden yazalım.
Benim Komşularım

Aşağıdaki kelimeleri kullanarak bir metin (hikâye, deneme, vb.) yazınız.

- konuk
- hayat
- temizlik
- duvar
- sohbet
- müzik
- sülale
- ev
- bahçe
- hizmet
- gelenek
- yolcu
- mahalle
- komşu
- heyecanlanmak
- hatırlamak
- yaşamak
- sevinmek
- düşünmek
- kabul etmek
- üzülmek
- teklif etmek
- paylaşmak
- arzu etmek
- telafi etmek
- görüşmek
- tedirgin olmak
- tuhaf bulmak

Bizim mahallemizde komşuluk ilişkileri çok önemlidir. Biz komşularımızla bir arada ve mutlu bir şekilde yaşıyoruz. .....

Serbest Okuma

Tanrı Misafiri

Yurt dışından gelen yabancı turistlerden herhangi birine, "Türkiye'yi nasıl buldunuz?" diye sorun. Sorunuzun cevabı her zaman "Türkiye'de insanlar sıcakkanlı. Çok misafirperver, çok cana yakınlar, burada hiç yalnızlık hissetmiyoruz." olacaktır. Hepimiz çocukluğumuzdan beri yaşadığımız köy, kasaba, şehir evlerinin düzenleniş biçimini biliriz. "Misafir odası, misafir salonu" evin en özel yeridir. Evin o özel alanında sadece misafire açılan mobilyalar özenle düzenlenir. Her zaman temiz, her zaman misafir kabule hazırdır ve evin de en geniş odası orasıdır. Bizim Türk adetlerinde misafir salonları çok önemli bir geleneğin simgesidir.

Yeme, içme kültürümüze baktığımızda misafire için özenle hazırlanan ağırlama âdetlerimiz de bu geleneğin bir parçasıdır. Sofralar açılır, belki de evin mutfağına girmeyen, bütçeyi zorlayan yiyecekler misafir için satın alınır, çeşit çeşit yemekler hazırlanır. İkramda asla kusur olmaz. Hiç tanımadığın insanlar için sofralar açılır. Türk insanı kendine dahi bazen göstermediği o özeni, komşusuna, misafirine, yabancıya, birlikte yaşadığı insanlara gösterir. Böyle de bir tokluk vardır, ruhunda...

Anlatalım. / Bu kelimeleri kullanarak ülkenizdeki misafir kültürünüz hakkında bilgi veriniz. Arkadaşlarınıza anlatınız.

Kelime Dünyası

* köy odası
* gelenek
* modern
* değer
* olumsuzluk
* bayramlaşmak
* ev sahibi
* anlayış
* düzenlemek
* hissetmek
* yöresel
* sohbet

DEĞERLENDİRME

1. Aşağıdakilerden hangisi zaman bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) Kültür dersinden neredeyse kalıyordu.

B) Adresini bulmak için çok aramıştım.

C) Çiçekli bahçelerde gezmeyi çok severdi.

D) Yeni bir kitap yazmak için evine çekildi.

2. "Misafir gel ..... evi temizlememiz gerekiyor." cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

A) -ene kadar

B) -mesine rağmen

C) -dikçe

D) -diği hâlde

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dolaylı anlatım vardır?

A) Her baharda buraya gelirim, dedi.

B) Öğretmenin derse geç geleceğini söylüyor.

C) Yarın kitaplarınızı yanınızda getirin, demiş.

D) "Kitaplarımı deniz kenarında yazıyorum." demişti.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dolaylı anlatım <u>yoktur?</u>

A) Başbakan ekonomide yeni gelişmeler olduğunu kaydetti.

B) Bu yılki ödül töreninin Malatya'da yapılacağını belirtti.

C) TEMA başkanı, bu yıl on bin fidan diktik, dedi.

D) Müdür, kütüphanesinde üç bin kitap olduğunu söyledi.

5. Aşağıdakilerden hangisi ile konuşma tamamlanamaz?

A) Hoş geldiniz.

B) Hoşça kalın.

C) İyi günler.

D) Güle güle.

6. Aşağıdakilerden hangisi "nakit" sözcüğünün tanımıdır?

A) Satın alınmış eşya

B) Peşin para

C) Ödemesi yapılmış ürün

D) Taksitle alışveriş

7. Aşağıdakilerden hangisinde "-mez" eki "tükenmez kalem" örneğindeki gibi kullanılmıştır?

A) Taşınmaz eşyaya gayrimenkul denir.

B) Bu, makinede dikilmez, demedim mi?

C) kimse böyle bir olaya üzülmez.

D) Bu meyve, yemekten sonra yenmez.

8. "Gece geç yat..... sabah geç kalk..... derse yetişemiyorum."

Yukarıdaki boşluklara aşağıdaki seçeneklerden hangisi getirilmelidir?

A) -madan/-ıp

B) -ıp/-ınca

C) -ınca/-ıp

D) -tıktan sonra/-madan önce

9. "Çocuk sabah erken kalktı. Yüzünü yıkadı. Kahvaltı yaptı. .... giyindi. Sokağa çıktı. Dakikalarca bekledi .....otobüs bir türlü gelmedi."

Yukarıdaki boşluklara aşağıdaki seçeneklerden hangisi getirilmelidir?

A) Yemekten önce/böylece

B) Kahvaltıdan sonra/ama

C) Bundan sonra/sadece

D) Bundan sonra/ancak

10. "Rağmen" sözcüğünün kullanılışı aşağıdakilerden hangisinde <u>yanlıştır?</u>

A) Her şeye rağmen çok çalıştı.

B) Kazanmasına rağmen çok sevindi.

C) Hastalanmasına rağmen soğuk su içiyordu.

D) Uykusu gelmesine rağmen ders çalıştı.

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM

Herhangi bir uzmanlık alanına ait metinlerde kullanılan temel yapı ve ifadeleri anlayabilirim.

Bir olayın veya durumun sebep ve sonuçlarıyla ilgili görüşlerimi ifade edebilirim.

Standart Türkçenin kullanıldığı metinleri anlayabilirim.

İlgi alanıma giren konularda rahat ve ayrıntılı biçimde konuşabilirim.

Konuşmadaki anahtar kavramlardan hareketle metnin ana fikrini tespit edebilirim.

Metindeki anahtar kavram ve ifadeleri tespit edebilirim.

Metinlerdeki soyut ve somut kullanımlar ile bir alana yönelik terim ve kalıpları anlayabilirim.

Anahtar kelimeleri verilen bir konuyla ilgili yazılar yazabilirim.

Öznel ve nesnel yargıları anlayabilirim.

Radyo haberlerini takip edebilirim.

Sanatsal ve kültürel konularda yazılmış bir metni özetleyebilirim.

Bir tartışmada görüşlerime uygun açıklamalar, kanıtlar ve yorumlar getirerek savunabilirim.

B2
DİZİN

Ünite 1

acele
acı
açık
açıklamak
açmak
telefon açmak
ad
ad verilmek
ad vermek
adam
aday
adeta
adım
adım atmak
affettirmek
ağaç
ağır
ağırlık vermek
ağlamak
Ağustos
aile
ait
akademik
akademisyen
akarsu
akıldan çıkarmak
akıllıca
akılsız
akım
akmak
alan
alet
alışkanlık
Allah
almak
alt
altın
amaç
an
ana fikir
anatomist
ancak
anlam
anlam vermek
anlama gelmek
anlamak
anlaşılmak
anlaşma
anlatılmak
anlatmak
anlayış
anne
ara
araba
ara sıra
aralık
aramak
araştırma
araştırmak
arka
arkadaş
arkasında olmak
artık
artırılmak
artırma
artırmak
artmak
asıl
asla
aslında
aşağı
aş
aşk
aşmak
atasözü
ateş
atmak
avcı
Avrupa
Avrupa Birliği
Avrupalı
ay
ayak
ayaküstü
aylık
aynı
ayrıca
ayrılmak
ayrım
ayrıntı
az
azami
baba
bağırmak
bağlı
bahsetmek
bakış
bakış açısı
bakmak
telefona bakmak
bardak
basit
bastırmak
baş
baş başa kalmak
başarı
başarılı
başarılı olmak
başka
başlamak
başlanmak
başucu
başvurmak
başvuru
batılılarca
bayılmak
bazen
bazı
beceri
beklemek
beklenti
belge
belirlemek
belirlenmek
belirli
belirtmek
belki
belli
belli olmak
ben
bence
benzemek
benzer
benzetmek
beraber
beyefendi
bırakmak
biçimsel
bildirim
bilgi
bilgi alışverişi
bilgi edinmek
bilgi vermek
bilgilendirme
bilgisayar
bilim
bilim adamı
bilim
bilimsel
bilinçaltı
bilinçli
bilinçsizce
bilinmek
bilmek
bin
bir araya gelmek
bir şey
biraz
birbiri
birçok
birer
birey
bireysel
biri
birleşmek
birleştirmek
birlik
birlikte
bitirmek
biz
borç
borsa
boş
boşluk
boyunca
bozulmak
bölge
böyle
böylece
bu
bu yüzden
bugün
bulgu
bulmak
bulunmak
buluş
buluşmak
bura
burs
buyurmak
bünye
bütün
büyük
büyümek
can atmak
canım
cehennem
cesaretlenmek
cevap
cevap vermek
cevaplamak
ceza
ciddi
coğrafi
cümle
çabuk
çağ
çağlamak
çalar saat
çalışılmak
çalışma
çalışmak
çalıştay
çalmak
çamur
çanak
çatı
çatlama
çatlamak
çatlatmak
çay
çekinmek
çeşitlilik
çevre
çıkarmak
çıkmak
çıkmaz sokak
çıktı
çırak
çift
çiftlik
çiftlik kurmak
çil
çilli

çizmek
çocuk
çok
çökmek
çözmek
çözüm
çünkü
dadı
daha
dahi
dâhil
dâhil olmak
daima
dair
damlamak
danışmak
dar
davranış
dayanmak
dede
defa
değerlendirmek
değil
değişiklik
değişim
değişim programı
değişmek
değiştirmek
deha
demek
demir
denge
dengeli
denilmek
deniz
denklik
derece
ders
ders almak
ders çıkarmak
ders vermek
destek
desteklemek
destekleyici
devam etmek
devam ettirmek
devamlı
dış
diğer
dikkat etmek
dinlemek
dinlence
disiplin
diyalog
diye
doğa
doğmak
doğru
doğru bulmak
doğrultu
doğum
doğum tarihi
doğum yeri
doktor
doktora
doldurmak
dolu
donanımlı
dost olmak
dökülmek
döndürmek
dönem
döner kapı
döner kebap
dönmek
durak
durmak
durum
duygu
duygusal
duymak
dükkân
dün
dünya
düşmek
düşünce
düşünmek
düşünülmek
düşünür
düzenlemek
düzgün
edinmek
eğer
eğitim
eğitim durumu
eğitim programı
eğitim sistemi
eğitim vermek
eğitimci
eğlence
ekonomi
elbette
elde etmek
eleman
emek
emek vermek
emin
emretmek
en
engel
engel olmak
engellemek
entelektüel
epey
Erasmus Programı
erişmek
eser
eski
etki
etkilemek
etkin
ev
evet
evlat
evlenmek
evli
evrak
evrensel
eziyet
faaliyet
fabrika
fakülte
farklı
faydalanmak
fazla
felsefe
fena değil
fırsat
fırsat çıkmak
fırsat sağlamak
fiil
fikir
fikir adamı
fil
film
form
Fransızca
galiba
gece
geç
geçirmek
geçmek
gelmek
gelecek
gelir
gelişim
gelişme
geliştirilmek
geliştirmek
gelmek
genel
genellikle
geniş
gerçek
gerçekçi
gerçekleşmek
gerçekleştirilmek
gerçekleştirmek
gerekli
gerekmek
geri
geri çevirmek
geri dönmek
getirmek
gibi
gider
girmek
gitmek
gizemli
göbek bırakmak
gökyüzü
gönderilmek
görev
görevli
görmek
görüş
görüşmek
göstermek
göz atmak
gözden çıkarmak
gözlem
gözlerine
inanamamak
gözü kanlanmak
grafik
grup
güçlendirmek
güçlenmek
güçlük çekmek
gül
güler yüzlü
gülmek
gün
güncel
gün
günümüz
güven vermek
güvenli
güvenmek
güzel
hafta
haftalık
hakkında
haklı
hâl
hâlbuki
hâle gelmek
hâlinde
hangi
hani
harcamak
hareket etmek
harekete geçmek
hareketlilik
hasta
hastalanmak
hata
hatırlamak
hatta
hava
hava akımı
hayal
hayal etmek
hayal kurmak
hayat
hayat arkadaşı
hayat sürmek
hayat vermek
hayata geçirmek
hayatını vermek
haydi
hazır
hazırlamak
hazırlıklı
hazırlıklı olmak
hazırlıksız
hedef
hedeflemek
hem
hemen
henüz
hep
hepsi
her
herhangi
heyecanlanmak
heykeltıraş
hırsız
hız
hızlanmak
hızlı
hiç
hiçbir
hikâye
his
hissetmek
hizmet etmek
Horasan
Hoş bulduk.
Hoş geldiniz.
hoşgörü
husus
hümanizm
ırmak
iç
içeri
içermek
içmek
ifade
ifade etmek
ihtiyaç
ihtiyaç duymak
İkinci Dünya Savaşı
ikiye katlamak
ikna
İktisat Fakültesi
ilan etmek
ileri
ilerlemek
ilerletmek
ilgi alanı
ilgili
ilham vermek
ilk
ilkel
imal etmek
imkân
imkânsız
inanmak
ince ayrıntı
inceleme
incelemek
incelenmek
incelik
inmek

insan
inşaat alanı
isim
istemek
istihdam etmek
iş
iş adamı
iş başvurusu
iş birliği
iş dünyası
iş görüşmesi
iş hayatı
iş ilanı
iş mektubu
iş yeri
işaretlemek
işbirliği
işçi
işe almak
işe başvurmak
işe kabul edilmek
işe yaramak
işlem
işletme
işletme bölümü
işte
itibaren
itibariyle
iyi
izin vermek
izlemek
Japon
jüri
kabarcık
kabiliyet
kabul edilmek
kabul görmek
kaç
kaçınmak
kaçırmak
kadar
kafa
kaldırmak
kalem
kalfa
kalıp
kalite
kaliteli
kalkmak
kalmak
kamp
kamu
kan ter içinde kalmak
kanat çırpmak
kapalı
kapı
kapsam
kapsamak
kapsamlı
karar
karar almak
karar vermek
kararlı olmak
kararmak
kardeş
karı
karışıklık
kariyer
karmaşa
karşı
karşı çıkmak
karşılamak
karşılaşmak
karşılıklı
karşılıksız
kasaba
katılım mektubu
katılmak
katkı
katmak
kaya
kaybetmek
kaz
kelime
kelime öbeği
kemer
kendi
keser
keşke
keyif
keyifli
kırgın
kırılmak
kırmak
kısa
kısım
kısmen
kızmak
kim
kimse
kişi
kişilik
kişisel
kitap
kitap kurdu
kol
kolay
kontrol etmek
konu
konum
konuşmak
kopmak
korumak
koşmak
kovalamak
koymak
koyu
kör
kötü
kul
kullanılmak
kullanmak
kurmak
kurs
kurulmak
kurum
kusursuz
kuş
küçük
kültür
küp
kütüphane
laflamak
lazım
Leonardo da Vinci Programı
lider
lira
lise
listelemek
mabet
mali
mali müşavir
mantık
mantıklı
maşallah
matematikçi
mazi
mecburiyet
meğer
mektup
menzil
merak etmek
meraklı
merdane
merhaba
merkez
meslek
mesleki
mesleki eğitim
meslektaş
meşgul
meşgul olmak
meşhur
metin
Mevlana Değişim Programı
meydan vermek
mezun
milyon
mimar
mimari
mimarlık
Mimarlık Fakültesi
miras
misafir
monoton
mucit
muhasebeci
mutlu
mutlu olmak
mutluluk
mühendis
mükemmeliyetçi
mükemmellik
mümkün
mümkün kılmak
müspet
müşteri
müzisyen
nasıl
nasip
nazik
ne
ne kadar
ne zaman
neden
nere
neyse
niçin
nihayet
nokta
not
numaralı
o
odaklanmak
ofis
oğul
okul
okumak
okur
olası
olası
olasılık
olay
olmak
olumlu
olumsuz
oluşturmak
ora
oran
ortak
ortaya çıkmak
ortaya koymak
otobüs
otogar
oturmak
ödev
öfke
öğle
öğrenci
öğrencilik
öğrenim görmek
öğrenim hayatı
öğrenmek
öğretim elemanı
öğretim üyesi
öğretmek
ölçmek
ölçülü
ölçüm
ölmek
ölüm
ölümden beter olmak
ön
önce
öncü
önem vermek
önemli
öneri
önüne geçmek
önyargı
örnek
öykü
öyle
özdeşleşmek
özellik
özgüven
özür dilemek
para
parça
parçalanmak
park
paslanmaz tencere
patlatmak
patron
paylaşma
paylaşmak
pek
pekala
peki
personel
pes etmek
peş
pilot
piyano
plan
planlı
polis
politika
pozisyon
pozitif
problem
program
programlı
proje
protokol
püf noktası
rahatsız etmek
rapor
realist
reddetmek
ressam
rica
romantik
Rönesans
saat
saatlerce
saçlarına ak düşmek
sadece
sadeleşmek
sağlam
sağlamak
sağlanmak
sahaf

sahi
sahip
sahip olmak
sahiplik
sakin olmak
saklı
sanat
sanatçı
saniye
satmak
savunmak
sayılmak
sayısız
sebep
seçenek
seçmek
sefer
sekreter
seminer
sen
sendika
ses
sevmek
sıcak
sık
sınav
sınıf
sınır
sıra
sıralamak
simge
sinema
sistem
sivil toplum kuruluşu
siz
sizce
soğuk
solmak
sonra
sonsuz
sonuç
sonuç odaklı
sormak
soru
sorun
soyadı
sönmek
söylemek
söz
söz tutmak
su
sunmak
sunu
sunum
susmak
sürahi
sürdürmek
süre
sürece
süreç
sürekli
süreli
süs
süt
şeffaflık
şehir
şekil
şekil vermek
şey
şimdi
şirket
şoför
şöyle
şu
şura
şükür
şüphe etmek
tabi
tabii
tablo
tahmin
tahmin etmek
takılmak
takım
takım çalışması
takip etmek
talep
tam
tamamı
tamamlamak
tane
tanıma
tanımak
tanınmak
tanışmak
taraf
tarafından
tarafsız
tarih
tartışma
tartışmak
tasarım
taşınabilir bellek
tecrübe
tek başına
teklif
tekrar
tekstil
telefon
telefon etmek
temel
temel taş
Temmuz
temsilci
tercih
terk etmek
testi
teşvik etmek
tezgâh
titizlik
toplantı
ev tutmak
tükenmez kalem
tüm
tür
tür
Türkiye
türlü
uçak
uçma
uçmak
uçuş
uğramak
ulaşmak
unutmak
usta
uyanmak
uyarı
uyarmak
uygulama
uygulamak
uygulanma
uygulanmak
uygun
uyumak
uyurgezer
uzaklaşmak
uzatmak
uzman olmak
uzmanlık
uzun
uzun vadeli
üflemek
ülke
ülkelerarası
üniversitelerarası
üniversite
üretken olmak
üretmek
ürün
üye
üzere
vakit
vakit geçirmek
vakit kaybetmek
var
vazgeçmek
vazo
veri
verimli
vermek
vurulmak
yaban kazı
yağ çekmek
yakalanmak
yakın
yakınlaşmak
yaklaşım
yaklaşmak
yaklaştırmak
yalan
yalnız
yalnız başına
yan
yanardağ
yanı sıra
yani
yanlış
yanlış yola
sürüklemek
yapılmak
yapmak
yaralı
yarar
yararlanmak
yardım etmek
yardım istemek
yardımcı fikir
yarılmak
yarıyıl
yaşamak
yaşlı
yatak
yatır
yatmak
yavaş
yavaşlamak
yazar
yazar kasa
yazı
yazıcı
yazılı
yazılmak
yazmak
yemek
yeni
yenilik
yer
yer almak
yer değiştirmek
yer vermek
yerel yönetim
yerleştirilmek
yerleştirmek
yetenek
yeterli
yeterlik
yetiştirmek
yıl
yıldönümü
yıpratmak
yine
yok
yoksa
yol
yol açmak
yol almak
yola çıkmak
yorulmak
yön
yönelik
yönelmek
yönetici
yönlendirmek
yöntem
yukarı
Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti
yurt
yurt dışı
yurt içi
yuva kurmak
yüksek
yüksek lisans
yüksek öğretim
yükseköğretim
yürütmek
yüz
yüzde
yüzünden
zaman
zaman geçirmek
zengin
zil
Ziraat Fakültesi
zirve
zirveye çıkarmak
ziyaret etmek
zor
zorlaştırmak

Ünite 2

abla
acaba
acımak
açıklamak
açılmak
ad vermek
adam
aday
adeta
af dilemek
ağabey
ağarmak
ağırlamak
ağlamak
aile
akıllı
akraba
aksi takdirde
akşam
aktarmak
alan
alaycı
alet
alınmak
alkış
Allah
almak
alt
altın
ama
aman
an
ana fikir
ana karakter

anahtar kavram
ancak
anlam
anlamak
anlaşılmak
anlaşmak
anlatılmak
anlatmak
anlayış
anlayışlı
anne
ant içmek
apartman
ara
araba
aramak
arka
arkadaş
arkadaşlık
artık
artırmak
arzu
aslan
aslında
asmak
aşağı
atasözü
atılmak
atmak
avcı
avize
avlanmak
ay
ayak
ayakkabı
ayçiçeği
ayıplamak
ayırmak
aynı
ayrıntılı
az
azgın
baba
babalık
bağ
bağırmak
bahçe
bahçeli
bakımından
bakmak
balık
balkonlu
banyo
bardak
basit
basmak
baş üstüne
başarılı
başka
başlamak
başlanmak
batmak
bayılmak
bazen
bazı
beğenmek
beklenmek
belediye
belirlemek
belirlenmek
belirtmek
ben
bence
beraberlik
beton
bey
beyaz
bırakmak
biçim
bile
bilgi
bilmek
bir araya gelmek
bir olmak
biraz
birbiri
birçok
biriciklik
birkaç
birleştirmek
birlik
birlikte
bitirmek
bitişik
bitmek
biz
boğaz
boş
boşluk
boyanmak
bozukluk
bozulmak
böyle
böylece
bu
bugün
bulaşık
bulmak
bulunmak
bununla beraber
bütün
büyük
cam
cami
can
can kurtarmak
canı yanmak
canlandırmak
cellat
cevap
cevap vermek
cevaplamak
ceza
cezalandırmak
coşkun
cümle
çabuk
çağ
çağırmak
çağırtmak
çalışmak
çalmak
çamaşır
çaresizlik
çatışma
çatlamak
çatlamak
çay
çekilmek
çekirdek
çetin
çevirmek
çevre
çeyiz sandığı
çıkarımda bulunmak
çıkarmak
çıkartmak
çıkmak
çırpınmak
çiçek
çift
çocuk
çocukluk
çoğu zaman
çok
çorba
çökmek
çözülmek
çünkü
dağılım
dağılmak
daha
dair
dakika
dalga
damat
dam
damlı
danışmak
danışman
dans
darağacı
darağacına çekmek
dargınlık
darılmak
davet etmek
davranış
dayalı
dayanışma
dayanmak
dede
defalarca
defter
değer
değer vermek
değerlendirmek
değerli
değil
değinmek
değişmek
demek
denemek
denmek
derhâl
ders
ders çıkarmak
ders vermek
devam etmek
devir
deyim
dışarı
diğer
dikkate almak
dil
dilek
dilek ağacı
dilimlenmek
dinlemek
dinleyici
direk
diş
diye
dizilmek
doğramak
doğranmak
doğru
doğru bulmak
doğum
doğurmak
dolaşılmak
dolaşmak
doldurmak
dolmuş
dost
dostluk
dönem
dönmek
dramatik
dudak
dur
durak
durdurmak
durmak
durum
duvar
duvarlık
duygu
duygulanmak
duygusuz
duymak
düğün
dün
dünya
değeri düşmek
düşük
düşünce
düşünmek
ebeveyn
eğer
eğitim
ekmek
eksik
el
el birliği
elbise
elektrik
eleştiri
emanet etmek
emin
en
engellemek
enişte
erkek
ertelemek
ertesi gün
eski
eş
eşya
etki
etkilemek
etraf
ev
evlenmek
evli
evlilik
evlilik hayatı
eylem
fakat
faktör
fare
fark
fark edilmek
farklı
fıstık
fincan
fiziksel
gaz lambası
gaz ocakları
gece oyunları
geç kalmak
geç olmak
geçilmek
geçinmek
geçirmek
geçmek
geçmiş
gelecek
gelenek
gelin
gelinlik
gelişme
gelmek
genç
gerçekleşmek
gerçek

gerek
gerekmek
geri
getirilmek
getirmek
gibi
giderilmek
girmek
gitar
gitmek
giyecek
giymek
gök
gökkuşağı
gönüllü
görev
görmek
görsel
görünmek
görüşmek
göstermek
götürmek
göz göze gelmek
gözetmek
grup
gücü yetmek
güle güle
gülmek
gün
günaydın
güncel
güneş
günümüz
güvenmek
güzel
haber vermek
hafta sonu
hak
hakkında
haklı
hâlâ
halk
hançer
hangi
hanım
hasta olmak
hastalık
haşlanmak
hata
hatıra
hatırlamak
hatırlatmak
hatta
havuç
hay hay
hayat
hayatlı
haydi
hayır
hayranlık
hazır
hazırlamak
hem
hemen
henüz
hep
hepsi
her
herhangi
herkes
hızlı
hiç
hiçbir
hikâye
his
hissettirmek
hoca
hor görmek
Hoşça kal.
hukuk
huzur
ırmak
ıslanmak
ıslatmak
ızgara
iç
iç içe
içermek
içinde
içmek
idam
idam edilmek
ifade
ihtiyar heyeti
ileri gitmek
ilerlemek
iletişim
ilgi
ilgi alanı
ilgi görmek
ilgi göstermek
ilgili
ilginç
ilişki
ilk
imece
inanmak
indirmek
insan
inşaat
internet
ip
istek
istemek
iş
işitmek
işlev
işte
iyi
iyiliği dokunmak
iyilik
izin
izleyici
kabul etmek
kabul ettirmek
kabul görmek
kaçırmak
kadar
kadın
kâğıt
kahraman
kahve
kalabalık
kaldırım
kaldırmak
kalem
kalıp
kalkmak
kalmak
kalp
kamçılamak
kan kardeşi
kan kardeşliği
kanatlanmak
kap
kapatmak
karanlık
karar
karar alınmak
karar vermek
kardeş
karşı
karşılamak
karşılaşmak
karşılıksız
kasaba
kaşık
katkı
kavram
kavrulmak
kaybetmek
kayıtsız
kaynaklanmak
kazan
kazanç
kazanmak
kelime
kemirmek
kenar
kendi
kendine gelmek
kent
kentleşme
kentleşmek
kesilmek
kesmek
kına gecesi
kırgınlık
kırılmak
kıskanmak
kıyafet
kız
kızarmak
kızmak
kilo
kim
kimse
kişi
kişilik
kişisel
kitap
koku
kolay
kolayca
komşu
komşuluk
konferans
konferans vermek
konmak
kontrol
konu
konuk
konuşma
konuşmak
korku
koşmak
koşturmak
kovalamak
köprü
köprü kurmak
köy
kral
kucaklamak
kucaklaşmak
kule
kullanmak
kurmak
kurtarmak
kurtulmak
kurulmak
kurumak
kuşak
kuşak çatışması
kutlamak
kutsal
küçük
küçülmek
kültür
küsmek
lamba
lezzetli
lüks
madem
mahalle
mal
manto
manzara
mavi
mazi
merak etmek
mesai
mesela
meslek
metin
mevsim
meydan
meydana gelmek
minder
minik
misafir
modern
muhafız
muhtar
mum
mutlu olmak
mutluluk
mücadele
müdür
müzik
müziksiz
nasıl
ne
ne kadar
ne zaman
neden
nehir
nere
nesnel
niçin
nişanlı
not
nota
nüfus
o
Ocak
oda
odalı
oğul
okul
okumak
okuyucu
olay
oldukça
olmak
olumlu
olumsuz
oluşturmak
onaylanmak
ora
orman
orta
ortam
ortaya çıkmak
otomobil
oturma grupları
oturmak
oynamak
oynanmak
oysa
oyun
öç almak
ödev
ödünç
ödünç almak
öfke

öğrenci
öğrenmek
öğüt vermek
öldürmek
ölmek
ölüm
ön
ön plana çıkmak
önce
öne çıkarılmak
önem verilmek
önem vermek
önemli
önemsenmek
önermek
önlemek
örgüt
örnek
örnek vermek
örtülü
öykü
öz
özellik
öznel
özür dilemek
palto
para
parça
park
patates
paylaşmak
pek çok
pekâlâ
peki
pencere
perde
pişirmek
pişmek
plan
problem
psikolog
psikoloji
psikolojik
rağmen
ressam
ritim
rol
rol almak
roman
röportaj
saat
sabah
sadece
sağlıklı
sahip
sahip olmak
saklamak
saklanmak
salata
samimi
sanat
sandık
sanmak
saplamak
sararmak
saray
saygı
saygı duymak
sayı
sayın
saymak
sebze
seçmek
sen
ses çıkarmak
sevgi
sevgili
sevinç
sevinmek
sevmek
seyretmek
sıcacık
sıcak
sıkıntı
sınav
sınır
sınırlamak
sır
sıra
sıra
sinirlenmek
siz
sizce
sokulmak
solmak
son
sonbahar
sonra
sopa
sormak
soru
sorulmak
sorun
soyulmak
soyut
sönmek
söylemek
söz
söz tutmak
sözünde durmak
spor
stüdyo
su
sulamak
sunucu
surat asmak
susuzluk
süre
sürekli
sürmek
süt
şapka
şart
şartsız
şaşırmak
şehir
şekil
şey
şikâyet
şimdi
şoför
şöyle
şu
tabak
taç
takı merasimi
takılmak
tam
tamam
tan yeri
tanımak
tanıtmak
taraf
tarih
tarihî
tartışmak
tasvir edilmek
taş
taşınmak
taşkın
tat almak
tavır
tavuk
tek
teknoloji
telaşlanmak
telefon
telefon etmek
temalı
temel
temennide bulunmak
tencere
tepe
tepki göstermek
tepsi
tercih
terim
teslim olmak
toplamak
toplanmak
topluluk
toprak
torun
tören
tuval
tuzak
tuzlu
tüm
Türkiye
tüy
uçmak
uğursuz
ulaşmak
unutmak
unutulmak
usul
uyanmak
uyarmak
uyumak
uzak
uzaklaşmak
uzamak
uzman
uzun
ülke
ürpermek
üzere
üzeri
üzgün
üzülmek
üzüntü
vakit
var
vermek
vurgulanmak
yabancı
yabancılaşmak
yağ
yağmak
yağmur
yakacak
yakalamak
yakalanmak
yakın
yakınlaşmak
yakınlık
yaklaşık
yalnız
yalvarmak
yan
yan yana
yani
yanlış
yanlışlık
yapı
yapılmak
yapmak
yaprak
yardım etmek
yargı
yarın
yaş
yaşamak
yaşanmak
yaşlı
yatmak
yavaş
yaygın
yayılmak
yaz
yazar
yazı tura atmak
yazılı
yazılmak
yazmak
yemek
yenge
yeni
yenik düşmek
yenmek
yer
yer almak
yerine getirmek
yerleştirmek
yeterli
yetişmek
yıkamak
yıkanmak
yıkmak
yırtılmak
yine
yiyecek
yok
yok olmak
yoksa
yol
yola çıkmak
yorum
yorumlamak
yön
yönelik
yönetmen
yönlü
yukarı
yumurta
yurt dışı
yüklenmek
yüksek
yükselmek
yürek burkmak
yürümek
yürütmek
yüz
yüzük
yüzük oyunu
zalim
zaman
zarar vermek
zarf
zaten
zırh
zil
zincire vurmak
zor
zorlanmak
zorluk
zorunda
zorunlu

Ünite 3

acaba
acele
acele etmek
aç
açık
açıklamak

açmak
ad
ad koyma
ad koyma töreni
ad verilmek
ad verme
ad verme geleneği
adam
aday
âdet
âdeta
adres
affetmek
ağaç
ağır
aile
akciğer
akıl
akşam
aktarmak
alan
alçak
alıngan
alışkanlık
alışveriş
Allah
almak
alt
altın
ama
amaç
amca
âmin
an
ana fikir
anahtar
ancak
anlam
anlam vermek
anlamak
anlatmak
anlayışlı
anne
annecik
aptal
ara
ara sıra
aramak
arayış
arkadaş
arkadaşlık
asıl
asi
aşağı
aşırı
aşk
atmak
av köpeği
ay
ayak
aylık
ayrıca
ayrılmak
ayva
az
azalmak
azaltmak
azarlama
baba
baba olmak
babacan
babacık
bağ oluşturmak
bağırmak
bağırsak
bağlılık
bahçıvan
bakım
bakmak
balık
barındırmak
barınma
basketbol
baş
başarı
başarılı
başarılmak
başarmak
başka
başlamak
başlangıç
başlık
başvuru
bayram
bazı
bebek
beceri
beden
beklemek
bel
belediye başkanı
belediye başkanlığı
belirgin
belirlemek
belirlenmek
belirsiz
belirtmek
belki
bellek
belli
belli etmek
ben
bence
bencil
benzemek
benzeri
beraber
beslenme
beyazlaşmak
beyin
bıktırmak
bırakmak
bıyıklı
biçimsel
bildirim
bildirmek
bile
bilgi
bilgisayar
bilmek
binlerce
bir
bir araya gelmek
biraz
birbiri
birden
birey
birkaç
birlikte
birtakım
bitirmek
bitkin
bitmek
biz
boğa
boğmak
bol
bomboş
boşluk
boy
boyalı
boylu
boyunca
bozukluk
böbrek
bölge
bölüm
böyle
bu
bugün
bulmak
bulunmak
buluşmak
bulutlu
bura
burun
buruşuk
buyurmak
bütün
büyük
büyümek
büyütmek
can sıkmak
canım
canlı
cenaze
cesur
cevap
cevap yetiştirmek
cevaplamak
cinsel
cinsiyet
cömertlik
cümle
çaba
çabuk
çağ
çalışma
çalışmak
çanak
çatı
çay
çekingen
çekingenlik
çekinmek
fotoğraf çektirmek
çeşitli
çevre
çıkmak
çılgın
çirkin
çirkinleşmek
çizmek
çocuk
çocuk olmak
çocukluk
çok
çözmek
çözüm
çünkü
daha
dalgın
davet etmek
davranış
davranmak
dede
Dede Korkut
Hikâyeleri
dedirtmek
defa
değil
değinilmek
değişken
değişmek
demek
deneme
deneyim
denilmek
deniz
denmek
derece
derin
ders
ders çalışmak
dert
desteklemek
devir
devlet
devre
diğer
dikkat
dikkat çekmek
dikkat etmek
dikkate almak
dikmek
dile getirilmek
dile getirmek
dinleme
dinlemek
dinleyici
diploma
diş
diyalog
diye
doğmak
doğru
doğru düzgün
Doğu Karadenizli
doğum
doktor
doktora
dolanmak
dost
doymak
dönem
dönmek
dua
dudak
durmak
durum
duygu
duygusal
duyma becerisi
duymak
dün
dünya
düşmek
düşük
düşünce
düşünmek
düşünülmek
ebeveyn
edep
edinmek
efendi
eğer
eğitim
e-kitap
eksiklik
ekşi
el
el atmak
elbette
elde etmek
elinde olmak
elini eteğini çekmek
en
endişeli
engel
engellenmek
e-posta
ergenlik
erik
erkek
erken

ermek
eski
esnek
eş
eş anlamlı
eşleştirmek
etkilemek
etkilenmek
etkili olmak
etmek
ev
evet
evlenmek
evli
evrak
evre
ezan
faaliyet
fakir
fakülte
farklı
farmakoloji
fazla
fıtık
fiil
fikir
fil
fiziksel
fotoğraf
frekanslı
galiba
gamze
garson
gebe
gebelik
gece
geç
geçirmek
geçmek
gelin
gelişim
gelişme
gelmek
genç
gençleştirmek
gençlik
genel
genel müdür
gerçek
gerçekleşmek
gerçekleştirmek
gerek
gerekmek
getirmek
geveze
gevşek
gıda
gibi
girişken
girmek
gitmek
göğüs
gömmek
görev almak
görmek
görsel
görülmek
görünmek
görünüş
görüşmek
göstermek
götürmek
göz
göz göze gelmek
göz önünde tutmak
göz rengi
gözetmek
gurur
gücendirmek
güç
güçlenmek
güçleşmek
güçlü
güçlük
güçsüz
gül
gün
güneş
güneşli
gür
güven
güvenilir
güvenmek
güvensizlik
güzel
güzelleşmek
güzellik
haber
hafta
hafta sonu
hak vermek
hâkim
hakkı olmak
hakkında
haklı
haksızlık etmek
hâl
hâlâ
hâlbuki
hâl-hatır
halsizlik
hamarat
hamile
hamilelik
hangi
hanım
hareket
harika
hastalık
hava
hayal
hayal kurmak
hayat
haydi
hayıflanmak
hayvan
hazır
hazine
hazzetmek
hem
hemen
henüz
hep
hepsi
her
her şey
herkes
heyecanlandırmak
heyecanlı
hızlanmak
hiç
hiç kimse
hiçbir
hikâye
hissetmek
hissettirmek
hoca
Hoş geldiniz.
husus
huzur
huzur kaçırmak
huzurevi
huzursuz
hüzünlenmek
ısı
iç
içermek
içmek
ideal
ifade
ifade etmek
ihtiraslı
ihtiyar
iklim
ilaçlamak
ilgi
ilgi alanı
ilgili
ilişki
ilk
ilk adım
imkân
inanış
inatçı
incitmek
insan
insansız
internet
isabetli
istek
istemek
istihdam
iş
iş başvurusu
iş görmek
iş ilanı
iş mektubu
işaretlemek
işlem görmek
işlemek
işlenmek
işletilmek
işletme
işletmek
işlev
iştah
işte
iyi
iyice
iyilik etmek
izin almak
izlemek
kaba
kabahat
kaç
kaçıncı
kaçınılmaz
kadar
kadın
kafa
kahvaltı
kalabalık
kalıp
kalkmak
kalmak
kalp
kamet getirmek
kantin
kapak
kapılmak
kara yağız
karaciğer
karakter
karar
karar vermek
karı
karın
karşılaşmak
karşılaştırılmak
karşılaştırmak
kaş
katılmak
katır
katkılı
kavga
kavram
kavuşmak
kaygı
kayıt
kaynak
kazanmak
kelime
kelime öbeği
kelle
kendi
kendine özgü
kendini beğenmiş
kendiyle barışık
kere
kesin
kesinlikle
kestirmek
keşke
kıble
kılmak
kısa
kıymetli
kız
kibirli
kilometrelerce
kim
kimi kimsesi
kalmamak
kimlik
kimse
kimsesiz
kirli
kişi
kişilik
kişisel
kitap
kitapsız
koca
koklamak
kokmak
koku almak
kol
kolay
kollamak
komiser
konu
konuşma
konuşmacı
konuşmak
korkak
korumak
koymak
koyun
köpek
körleşmek
körleştirmek
köşe
kötü
kötülemek
köy
kucak
kucaklamak
kucaklaşmak
kulak
kulak ardı etmek
kulak ardına atmak
kullanmak
kumbara
Kur'an
Kur'an-ı Kerim

kura
kural
kurnaz
kurs
kurtulmak
kuru
kusursuz
kuyumcu
küçük
küçümsenmek
kültür
kütüphane
lazım
lokma
lütfen
maç
maden suyu
manevi
Mart
masa
maşallah
mektup
memleket
merdiven
merhaba
merhametli
mesele
meslek
metin
metro
mevsim
meyve
mezun
mide
mide ekşimesi
millet
millî
muşmula
mutlu
mutlu etmek
mutlu olmak
mutluluk
mutsuz
Mühendislik Fakültesi
mühim
münasebet
namaz
nasıl
nasihat
nazaran
ne
ne kadar
ne zaman
negatif
nesne
nesnel
neşe
neşeli
neyse
niçin
nine
niteliksiz
not
o
oda
odaklanmak
oğlan
oğul
okul
okumak
olasılık
olay
oldukça
olgunlaşmak
olimpiyat
olmak
olumlu
olumsuz
olumsuzluk
oluşmak
omuz
onca
onurlu
ora
ortaya çıkmak
oturmak
oyun
ödev
öğrenci
öğrenim
öğrenim görmek
öğrenmek
öğretmek
öğretmen
öğüt
öküz
ölmek
ölüm
ömür
ömür boyu
ön plana çıkmak
önce
önem vermek
önemli
önemsemek
önermek
örneğin
örnek
örnek olmak
övmek
övünülmek
öyle
öyleyse
öz geçmiş
özellik
özellikle
özetlemek
özgürlük
özür dilemek
pahalı
paragraf
parça
pazar
pek
peki
piyasa
pozisyon
problem
proje
psikolojik
rahat kaçırmak
referans
referans mektubu
resim
rica
saat
sabah
saç
saç yapısı
saçlı
sadece
sadık
sağ
sağlıklı
sağlıksız
sahip olmak
sakatlık
sanılmak
sanki
sarı
sarsılmak
saygı
saygı haftası
saygılı
sayın
sebep
sebze
seçenek
seçici
seçme
seçmek
sen
sene
serbest bırakmak
sergilemek
sert
ses
sessizce
sevecen
sevgi
sevgili
sevgili
sevmek
seyrek
sık
sıkı
sıkıcı
sıkıntı
sınav
sınıf
sınırsız
sıra
sıralamak
sindirim
sindirimsizlik
sinema
sipariş
sivilce
sivri
siz
sofra
soğuk
sohbet etmek
sol
son
sona ermek
sonra
sonuç
sormak
soru
sorulmak
sorumsuz
sorun
sorun yaşamak
sosyal
soy kütüğü
soyadı
söylemek
söylenmek
söz
söz geçirmek
söz sahibi olmak
söz tutmak
söz vermek
sözlük
su
sürdürmek
sürdürülmek
süre
sürekli
sürpriz
süt
süzme
şanslı
şart
şehir
şekil
şey
şımartmak
şikâyet
şikâyet edilmek
şimdi
şirket
şölen
şöyle
şu
şükür
şüphesiz
tabii
tahammül etmek
tahmin yürütmek
tahta
takım
takip etmek
talep
tam tersi
tamamlamak
tamamlanmak
tanım
tanımak
tanıştırmak
tanıtmak
taramak
tarih
tartışmak
taşımacılık
taşımak
tat almak
tatil
tatile çıkmak
tatlı
tavır
tavsiye etmek
tavşan
tedirgin etmek
tek başına
teklif etmek
teknik
teknoloji
telefon etmek
tembel
temel
temsil etmek
tepki
tercih etmek
tersine
teyze
teyzecik
tıpkı
ticaret
tilki
tiyatro
top
toplu
torun
tostoparlak
tören
tren
tuhaflaşmak
tutku
tutku duymak
tutmak
tutulmak
tüketmek
tür
Türk
Türkçe
Türkiye
uçak mühendisliği bölümü
uğramak
uğraşı
ukala
ulaşım
ulaşmak

uluslararası
umur
umutsuzluk
unutkan
unutmak
uygulama
uygun
uykusuzluk
uyumak
uzak
uzak durmak
uzaklaştırmak
uzman
uzun
uzunca
üniversite
üniversiteli
üst
üzeri
üzmek
üzüntü duymak
vallahi
var
varis
varlık
varsayım
vazgeçmek
verilmek
vermek
vurdumduymaz
vücut
yağmak
yağmur
yakın
yakınlaşmak
yakınlaştırmak
yalnız
yalnız başına
yalnızca
yalnızlaştırmak
yan
yanılma
yani
yanlış
yansıtmak
yapılmak
yapmak
yaptırmak
yara
yaralamak
yaramaz
yararlanmak
yaratılış
yardım etmek
yardımcı fikir
yardımsever
yardımseverlik
yargı
yarı
yarın
yasaklamak
yaş
yaşam
yaşamak
yaşayış
yaşıt
yaşlanmak
yaşlı
yaşlılık
yatmak
yavru
yaygın
yayvan
yaz
yaz tatili
yazar
yazar görüşü
yazık
yazılmak
yazışmak
yazmak
yemek
yeni
yer
yer almak
yer vermek
yerli yersiz
yetenek
yeter
yetersizlik
yetişkinlik
yetişmek
yetiştirilmek
yetmek
yıl
yılan
yıllık
yiğitlik
yine
yitiriş
yok
yokluk
yoksa
yoksun
yol açmak
yorgun
yormak
yorulmak
yönelik
yönelmek
yönetmek
yöntem
yukarı
yurt
yük
yüklenmek
yüksek öğrenim
yüksek
yürümek
yüz
yüz binlerce
yüzmek
yüzünde güller açmak
zaman
zaman ayırmak
zamane
zamanı gelmek
zayıf
zayıflamak
zayıflatmak
zekâ
zengin
zeval vermek
zevk
zıt
ziyaret
ziyaret etmek
zor
zorlamak

Ünite 4

açıklama
açısından
açmak
ad
adam
adlı
afiyet olsun
ağırlık
ağırlıklı
ağlamak
aile
akıl
aklına esmek
akşam
aktarmak
alan
albüm
alınmak
almak
alternatif
ama
amaç
an
ana
ana fikir
anahtar
analı kızlı
analitik
ancak
anlamak
anlatmak
anlayışlı
anne
anneanne
ara öğün
aramak
arasında
araştırma
arayış
ard
arkadaş
aroma
artış
artmak
asit
aşağı
aşama
aşçı
aşçılık
aşırı
aşkım
atasözü
ateş
atılmak
atmak
av hayvanı
ay
ayarlanmak
aydınlatmak
aynı
ayrıca
ayrılmak
ayrıntılı
az
azalmak
baba
bağ
bağlantı
bahsetmek
baklagil
bakmak
balık
bana
banyo
bardak
baş
başka
başlamak
bazı
bebek
bekletmek
belirtmek
belli
ben
benzemek
besin
besin değeri
beslenmek
beş yıldızlı
beyaz et
bırakmak
biber
biçim
bile
bileşim
bilimsel
bilinçsiz
bilmek
bir arada
bir araya gelmek
bir süre
biraz
birbiri
birçok
biri
birkaç
birlikte
bitkisel yağ
bitmek
biz
bol
boru
boşluk
boyunca
bozulmak
bölge
bölüm
bölünmek
böyle
bölge
bu
bu şekilde
bu yüzden
bugün
buğday
buhar
bulgur
bulmak
bunlar
bunun üzerine
buyurmak
bütün
büyük
can
canlandırmak
cevaplamak
ceviz
cevizli
cinsiyet
çabalamak
çalışkan
çalışmak
telefon çalmak
çatal
çay
çay bardağı
çekmek
çıkarmak
çiğ
çiğ köftelik kıyma
çocuk
çoğalmak
çok
çorba
çünkü
dağılmak
daha
dakika
uykuya dalmak
damar
dana
davet
davet almak
dayalı
değer

değerlendirmek
değerli
değil
değişmek
delikli
demek
demir
dengeli
demek
deniz tuzu
depolanmak
derece
derin
ders
devam etmek
dış zar
dışında
diğer
dikkat çekmek
dikkatli
dikkatli olmak
dilek
dinlemek
direkt
diyabet
diyalog
diyet
doğramak
doğru
doktor
doku
dolayısıyla
doldurmak
domates
doyasıya
doz
dönmek
dönüştürmek
döşemek
durmak
durum
duymak
düdüklü tencere
dünya
düşük
düşünce
düşünmek
düzelmek
düzen
edinmek
efendim
egzersiz
eklem
eklemek
fazla
fırın
fikir
fincan
garson
gaz
gece
geç
geçmek
gelenek
gelin
geliştirmek
gelmek
genç
genel
genellikle
geniş
gerçekleştirmek
gerek
gerekmek
geri çevirmek
getirmek
gezdirmek
gezi
gıda
gibi
giderilmek
gidermek
girmek
gitmek
göre
görmek
görünüş
görüş
göz atmak
gözde
gözlük
greyfurt
grup
gülmek
gün
güncel
günde
günlük
gürültü
güvenmek
güzel
haber
hafif
hafta
hakkında
hâl
hâlâ
halk
hangi
hanım
hararet
harç
hareket
hariç
hasta
hastalık
hastane
haşlama
haşlamak
hata
hatırlamak
hatta
hayat
hayvan
hayvansal
hazır
hazırlamak
hazırlanmak
hediye
hem
hemen
henüz
her
her gün
her şey
herhangi
herkes
heyecan
hıçkırmak
hızlı
hiç
hiçbir şey
Himalaya
hindi
hipoglisemi
hissetmek
hoş geldiniz
hoşlanmak
huysuzluk
hücre
ısı
ısıtılmak
ısıtma
ıslatma
ıspanak
ızgara
iç
içecek
içmek
için
içmek
idare etmek
iddia etmek
ideal
ihtiyaç
ikramda bulunmak
ilave
ilave etmek
ilçe
iletmek
ilgi alanı
ilgili
ilişki
imkân
ince
incelemek
incelik
incir
insan
internet
iri
istemek
iş
iş almak
iş hayatı
iş yeri
işaretlemek
işlem
işlev
işleyiş
işte
iyi
iyi gelmek
kaba
kabuk
kabul etmek
kaç
kadar
kadın
kahvaltı etmek
kahve
kaldırmak
kalem
kalıp
kalkmak
kalmak
kalp
kan
kan grubu
kan şekeri
kanatlı
kap
kapak
kapalı
kapatmak
kapı
kar
karabiber
karbonhidrat
karışık
karışmak
kariyer
karşı
karşılamak
karşılaşmak
karşısında
kaşık
katılaşmak
katılmak
kavurmak
kaybetmek
kaybolmak
kayganlık
kayıp
kaynama
kaynama noktası
kaynamak
kaynar su
kedi
kelime
kendi
kepçe
kesmek
kesinlikle
keşfedilmek
kez
kılavuz
kırmak
kırmızı et
kısa
kısım
kısıtlı
kıyma
kız
kızartmak
kızartma
kilo
kilo almak
kilo vermek
kim
kimyasal
kiraz
kişi
kitap
kivi
klasik
kolay
kolay gelsin
koma
komaya girmek
komedi filmi
komut
konser
konu
konuşma
konuşmak
korumak
koşmak
kovalamak
koymak
koyu
köfte
kök
köpek
köşe başı
kronik
kullanım
kullanmak
kural
kuru
kuru fasulye
kuru ısı
kuru nane
kurumak
kusmak
kuzu
küçük
kültür
kümes
küp
lazım
lezzet
limon
liste
litre

lokanta
maalesef
madde
maddî
maharet
malzeme
mandalina
mantar
mantı
mantık
maruz
masa
meditasyon
mektup
memnun kalmak
mercimek
mesela
meslek
metin
mevsim
meyan şerbeti
meydana getirmek
meyve
mısır
mide
mikrodalga
miktar
mineral
misafir
ummak
 bulduğunu yemek
misafirlik
misket
model
mutfak
mutlaka
muz
müdahale
müjde
mükellef
müthiş
müzik
nane
nar
nasıl
ne
ne kadar
neden
nerede
niçin
nohut
nokta
normal
not
o
ocak
oda
okul
okumak
oldukça
olmak
olumlu
olumsuz
oluşmak
oran
organ
organik
ortalama
ortam
ortaya çıkmak
ortaya koymak
otel
oturmak
oymak
oynamak
oysa
oyun
ödev
öğrenci
öğrenmek
öğretmen
öğün
ölçü
ölçüyü kaçırmak
ölüm
önce
önceden
öncelikle
öne çıkmak
önem vermek
önemli
önermek
önlenmek
örtmek
öte yandan
öyle
öyleyse
özel
özellik
özellikle
parça
patates
patlıcan
paylaşmak
pek çok
pilates
pişirmek
pişmek
porsiyon
portakal
protein
rafadan
rafine etmek
rağmen
rahat
rahatlama
rahatlatıcı
Ramazan
rejim
renk
resim
saat
sabah
sabırsızlanmak
sağlanmak
sağlıklı
sağlıksız
sahip
sahip olmak
salak
avanak
salça
salçalı
sana
sanat
satın almak
satmak
sayı
sayılmak
sebep
sebze
seçenek
seçilmek
sen
serbest
servis
servis etmek
ses
ses dalgaları
sevilmek
sevimli
sevmek
seyahat
seyretmek
sıcak
sık
sıkmak
sınıf
sır
sıra
sırada (zaman)
sıralamak
sıvı
sıvı yağ
sigara
sindirim
sindirim sistemi
sindirmek
sipariş
sipariş vermek
sistem
siyah
siz
sizce
sofra
soğan
soğuk
soğumak
somut
son
son derece
sonra
sonuç
sormak
soru
sos
soya fasulyesi
soyut
söylemek
spor yapmak
standardize
standart dil
stres
su
su bardağı
su gibi
aziz olmak
sunum
sürdürmek
süre
süreç
süresince
sürpriz
süt
ürün
süzgeç
şart
şeker
şeker hastası
şekil
şık
şikâyet (hastalık)
şikâyet etmek
şu
tabi tutmak
tabiki
tahıl
takdirde
takmak
talep
tam
tam tersi
tamamlamak
tamirci
tane
tanımak
tansiyon
tarafından
tarım
tarif
tartışmak
tatil
tatlı
tatmak
tava
tavsiye etmek
tavuk
tavuk suyu
tedavi
tehlike
tek
tekrar
telaş
telefon
televizyon
tembel
Temmuz
tencere
ter atmak
tercih etmek
tereyağı
terim
terlemek
tespit etmek
test
teşhis konmak
tezgah
titremek
tuz
tüketmek
tüm
tür
Türk
Türkiye
unutmak
uskumru
uyarı
uygulamak
uygulanmak
uygun
uyku
uymak
uzak durmak
uzman
uzun
ülke
ünlü
üretim
üst
üzeri
üzmek
vakit geçirmek
var
vazgeçmek
vejetaryen
vermek
vişne
vitamin
vurgulamak
vücut
yağ
yağlı
yağsız
yakın(akraba)
yaklaşım
yalnız
yan
yani
yanlış
yapılış
yapmak
yarar
yarar sağlamak
yararlı
yararlı olmak

yardım
yardımcı fikir
yarı
yasak
yaş
yaşam
yaşamak
yaşlı
yaymak
yaz
yazılı
yazılmak
yazmak
yemek
yer almak
yerine
yerleşmek
yeşil
yeşil çay
yetenek
yetişkin
yıkamak
yıl
yine
yiyecek
yoga
yoğun
yoğurmak
yok
yol açmak
yorucu
yorulmak
yön
yönelik
yönerge
yöntem
yöresel
yumurta
yumurta sarısı
yumuşamak
yüksek asit
yüksek kolesterol
yüksek mühendis
yüksek protein
yüksek tansiyon
yükselmek
yüzde (%)
yüzey
yüzmek
zaman
zarar
zaten
zehir
zehir olmak
zengin
zevk
zeytinyağı
zorlamak

Ünite 5

açık
açış
ad
ada
adam
adamak
ad vermek
ağaç
aile
ak sakal
Akdeniz
aksakal
akşam
aktarmak
alçak gönüllü
algılamak
alın teri
alışveriş
âlim
Allah
almak
alt
altın
ama
an
ana fikir
Anadolu
anahtar
ancak
anı
anılmak
aniden
anlamak
anlatmak
anmak
anne
ara sıra
araba
aracı
aramak
arazi
arka
arkadaş
artı
artık
asil
asmak
aşağı
aşçıbaşı
aşhane
aşk
basket atmak
ayağa kalkmak
ayakkabı
Ayasofya
ayrılmak
ayrıntı
az
aziz
baba
badem
ezme
bahar
bakış açısı
baklava
bakmak
balık
basket
baş
baş ağrısı
baş üstüne
başka
başkent
başlamak
başlık
başörtü
baştan başa
bazen
bazı
bebek
beğenmek
beklemek
ben
bence
beyefendi
beyin
bırakmak
biber oyası
biçim
bilge
bilgin
bilmek
binmek
bir
kenar
bırakmak
kuş sütü eksik
biraz
birbiri
birçok
biri
birkaç
birtakım
bitirmek
biz
Bizans
bizce
bizzat
boğaz
bostan
boşalmak
boyunca
bölge
böyle
bu
bu yüzden
bulmak
bülbül
bütün
büyük
büyükşehir
büyülemek
cami
cep
cumhurbaşkanı
cümle
çabuk
çağırmak
çalışma hayatı
çalışmak
çanta
çarşı
çay
çayır çimen oyası
çekmek
fotoğraf
çeşit
çevre
çevre kirliliği
çıkarımda bulunmak
çıkmak
çınar
çırak
çiçek
çizmek
çoban
çocuk
çok
dağ
dağınık
daha
daima
dakika
dal
damla
davranmak
dayalı
değer
değerlendirmek
değil
değiştirmek
delikanlı
demek
depresyon
ders çalışmak
dert
devam etmek
devlet
devre arası
dışadönük
dışarı
diğer
dikmek
dile getirmek
dilek
dinlemek
diyar
diye
doğa
doğal güzellik
doğmak
doğru
dokumak
dolaşmak
dolu
donatmak
dostça
dönem
dört dörtlük
durmak
durum
duyarlı
duygu
dil
duygusal
duymak
dükkân
dünya
dünya sağlık örgütü
düşkün
düşman
düşünmek
düzen
ebru
eczane
edebiyatçı
efendim
eğer
eğilmek
el
el öpmek
el sanatı
elma
emek
emir
empati
en
erguvan
erkek
erken
eser
eski
eş
eşek
et
etkilemek
etraf
ev bark
evlat
evlenmek
çağ
fabrika
fakat
fark etmek
farkına varmak
farklı
fatura
fayda
fazla
fethetmek
fırsat
fikir
fiziksel
fotoğraf
garson
geç kalmak

geçmek
gelin
geliştirmek
gelmek
gemi
genç
gerçek
gerekmek
geri
geri dönmek
getirmek
gezinti
gibi
gitmek
giysi
göç
göçmen kuş
gök
gökyüzü
göndermek
gönül
fethetmek
göre
görev
görkem
görmek
göstermek
götürmek
göz önüne sermek
gözünün içine bakmak
gücü yetmek
güç
gül
gülmek
gün
güncel
güneş
gürültü
güven
güzel
haber
hafıza
hâkim
hak
hâl
hâle getirmek
hamam
hamarat
hangi
harika
has
hasret
hastane
hatıra
hatırdan çıkarmak
hatta
hat
hava
hava kirliliği
hayat
hayat bulmak
hayat damarı
hayır
hayran
yiyecek
hazır
hele
helva
hemen
hep
her
her şey
her zaman
hercai menekşe
herkes
hesap
heyecan
hışım
hızlı
hiç
hikâye
hisar
hitap etmek
hoşlanmak
huzur
iç
içedönük
içermek
için
içmek
ifade
iğne
ihtişam
ikramda bulunmak
ilaç
iletişim kurmak
iletmek
ilgi
ilişki
imkân
imparatorluk
imzalamak
inanç
incelemek
inek
insan
iplik
isim
istemek
iş
işaret
işte
iyi gitmek
iz
izlemek
kabul etmek
kaçmak
kadar
kader
kadın
kahve
kalabalık
kalfa
kalıp
kalkmak
kalmak
kapı
kaplı
Karadeniz
kardeş
karşı
kat
katmak
kavak
kavga
kavram
kaybolmak
kazanmak
kek
kelime
kenar
kendi
özgü
kervansaray
kesin
kesmek
keşfetmek
keyfini çıkarmak
keyif
kez
kırmızı gül oyası
kış
kıyı
kız
kim
kişi
kitap
kurt
koku
komşu
konu
konum
konuşmak
kopmuş
koymak
koyun
köprü
kör
kötülük
köy
kraliçe
misafir
kulak vermek
kullanmak
kurtulmak
kurukahve
kuş
kuşku
kuvvet
kültür
layık
lazım
leylek
lezzet
lider
liman
liste
lokanta
lütfen
maç
maden
mahkeme
mantık
market
masa
matematik
mavi
medrese
mektup
memleket
merak etmek
mesaj
meslek
metin
mevsim
meydan
millet
milletvekili
mimar
mimarbaşı
mimoza
minnet
misyon
muhteşem
mutfak
mutlaka
mutlu
mutsuz
müezzin
mümkün
münasip görmek
müzik
nasıl
ne
ne kadar
neden
nefret
nerede
nergis oyası
niçin
nihayet
nüfus
o
o yüzden
o zaman
okul
okumak
olasılık
olay
olmak
olumlu
olumsuz
ona
onca
orada
organik
orkestra
ortak
otlatmak
oturmak
oya
sanat
ödemek
ödeşmek
ödev
ödüllendirmek
öfke
öfkelenmek
öğrenmek
öğretmen
ölmek
ömür
ön
plan
önem
öneri
örgü
övmek
öykü
öyle
özel
özetlemek
özlem
özlü söz
padişah
pahalı
para
park
patron
paylaşmak
portre
postane
problem
çözmek
psikolojik
reklam
renk
resim
ressam
rütbe
saat
sabah
saç
sadece
safari
sağ
sağmak
sahaf
sahip
salata
salon
sanat
sanatkâr
sandalye
sararmak

saray
sarı
sarılmak
saygı
duymak
sayı
sebep
sebze
seçenek
seçim
sen
servis etmek
ses
sevgi
sevmek
seyahat etmek
seyretmek
sıcak
sıkıcı geldi
sıkıntı
sınav
sır
sıra
sırt
sıvazlamak
silip süpürmek
simge
sinema
sinirlenmek
sipariş vermek
siz
soğuk
sohbet etmek
sol
solmak
son
sonra
sonsuz
sonuç
sormak
sosyal
yapı
sönmek
söylemek
söz
spor
standart
stres
su
muhallebi
sultan
sunmak
sürekli
sürpriz
süt
süzmek
şaheser
şair
şan
şart
şayet
şefkat
şehir
şehzade
Şehzadebaşı
şeker
pembe
oya
şekil
şemsiye
şeref
şey
şiir
şikâyet
şimdi
şöyle
şu
şükran
şükretmek
şüphe
tabiat
tat
doymak
tadını çıkarmak
takip etmek
takmak
tam
tamamlamak
tanık olmak
tanımak
taraf
tarım
tarih
tarihî
tarla
tartışma
taşımak
tatil
tatmak
tavsiye etmek
tavukgöğsü
taze
teker teker
teklif
teklifte bulunmak
telefon etmek
temas içinde olmak
temiz
tepe
tercih
terk etmek
tespit etmek
teşekkür etmek
tevazu
tez
tip
tiyatro
tomar
ton (renk)
toplamak
toplum
toprak
trafik
kaza
tutmak
tülbent
tüm
uçak
uçmak
uğraşmak
ulaşmak
unsur
unutmak
usta
uyanmak
uygulamak
uygun
uyum
uyumak
uzatmak
uzun
ülke
üniversite
ünlü
ürün
üst
üşütmek
üzere
üzeri
üzmek
vakit
vakit geçirmek
vapur
var
varmak
varsayım
vermek
vücut
yağmak
yağmur
yakın
yalan
söylemek
yalnız
yan
yanak
yanlış
yapmak
yarar
yardım etmek
yardımcı fikir
yarı
yarım küre
yarın
yârim ile oyası
yaslanmak
yaş
yaşamak
yatırmak
yaygın olmak
yayla
yazar
yazma
yazmak
yemek
yemeni
yeni
yer
yerinde olmak
yerine getirmek
yeşil
yeteri kadar
yeterince
yetmek
yıl
yıldız
yıpratmak
yırtmak
yoğun
yoğurt
yok
yol
yola çıkmak
yormak
yön
yöre
yukarı
yüksek
ses
yükselmek
yürüyüş
yüzyıl
zaman
zevkli
zor

Ünite 6

açık
açıklamak
ad
adam
affetmek
insan
dert
ağaç
ağaç kurdu
ağırlık
ağrımak
ahır
aile
ait
akademisyen
akıtmak
akşam
alan
alçak basınç
âlem
alev almak
algılamak
algoritma
âlim
alkış
almak
alt
başlık
amaç
ameliyat
amper
an
ana fikir
ana haber
ana hat
ancak
anmak
ani
anlamak
anlaşmak
anlatmak
anne
anneanne
antrenman
antrenör
araba
araç
ara
araştırmak
arka plan
arkadaş
artık
artmak
aşağı
aşmak
ateş
atık
atlas
atlatmak
atmak
atmosfer
Avustralya
ay
ayağa kalkmak
ayakkabı
ayırmak
ayırt etmek
aynı
ayrılmak
ayrıntı
az
azim
baba
bağlantı
bahar
bakan
bakış açısı
bakmak
bana
banka
barometre
basın
basınç
basınç ölçer
basketbol
baston
başa gelmek
başarmak
başka
başlamak
başlık
batı

bayi
bazen
bazı
beklemek
bel bağlamak
belediye
belgesel
belirgin
belirlemek
belirti
belirtmek
belki
belli
ben
benzemek
benzin
bere
beri
bey
beyaz
bırakmak
bile
bilet
bilgi
bilim
bilmek
bin
fen
binmek
bir kaç
bir süre
biraz
birbiri
birçok
biri
birleşmek
birlikte
bisiklet
bitki
bitkisel hayat
bitmek
biz
boğaz
boğulmak
boşalmak
boşluk
bırakmak
boyacı
boyunca
boyut
bozmak

bölge
bölmek
böyle
bu
bu kadar
buhar
bulmak
bulut
bundan dolayı
buz
büro
bütün
büyük
ikramiye
büyükanne
büyükbaba
can
canlı yayın
cesur
cevap
coğrafya
coşkulu
çaba göstermek
çağ
çakmak
çalışmak
çarpmak
çay ocağı
çekiliş
çeşitli
çevre
çıkmak
çiçek
çim
çiy
çizgi
çocuk
çoğu
çok
çözmek
çünkü
dağ
daha
dakika
dalga
damla
danışman
davetiye
bastırmak
davranış
dayanıklı
defa
değil
değişiklik
değişmek
delikanlı
demek
denemek
deneyim
deniz
denizaltı
depo
deprem
derece
ders
dert
desteklemek
devam etmek
devamlı
dış
diğer
dikdörtgen
dinç
dinleme
cihaz
dinlemek
dinlenmek
diye
diyet
doğa
olay
doğal
doğal afet
doğru
doğu
doktor
dolar
dolaşmak
dolayı
dolmak
dondurma
dondurucu
dönem
dönmek
dönüş
dövmek
dövüşmek
duman
durmak
durum
duymak
dün
dünya
düşmek
düşünmek
düzey
ebat
eğer
eğitim
Ekim
eklem
el
ele almak
elektrik
emekli
en
ender
enerji
engel
erken
ertesi
eser
esmek
eş
eş anlamlı
eşit
eşleştirmek
et
etken
etkinlik
etraf
ev
ev işi
evet
evlenmek
eyalet
farkında olmak
fark
fazla
felâket
felç
fen
fırlatmak
fırsat
fırtına
fırtına kopmak
fikir
film
firma
fiziksel
gaz lambası
gazete
gece
gece yarısı
geç
geç kalmak
geçmek
gelişmek
gelmek
gemici
genç
genel ağ
genellikle
geniş
gerçekleştirmek
gerek
gerekmek
gereksinim
gerilim
getirmek
gezmek
gıda
gibi
girdap
girmek
gitmek
gizem
gök
gürültü
gökyüzü
göl
göre
görev
görev almak
görme engelli
görmek
göstermek
götürmek
göz atmak
gözlem
gözlenmek
göz
gri
gübremsi
güç
gün
güncel
güneş
güneşlenmek
güney
güney batı
güzel
güzergâh
haber
haciz
hafif
hakkında
haksız
hâl
hâlâ
hâlde
hâle getirmek
halı
hâline gelmek
halini almak
halk
hangi
hareket etmek
harita
silmek
hasar görmek
hasar vermek
hasta
hatırlamak
hatta
hava
hava durumu
hayal
hayat
hayretle
karşılamak
hayvan
meme
hazırlamak
henüz
hepimiz
hepsi
her
meyve
her gün
her zaman
herhangi
herkes
heyecan
heyelan
Hırvat
hız
hiç
Hint
hissetmek
hoca
hortum
hükûmet
ısınmak
ısrar etmek
ibre
iç
içermek

için
içinde
içmek
ideal
ifade etmek
iflas etmek
ihtimal
ihtiyaç duymak
ikramiye kazanmak
iletişim
ilgi
ilgi çekmek
ilginç
ilham almak
ilişki
ilk
ilkbahar
inanmak
incelemek
inci
indirim
inek
infilak etmek
inmek
insan
irtifa
istatistik
istemek
istifa etmek
iş
iş kolu
iş kurmak
işaret etmek
sır
işletmek
itmek
iyi
izlemek
kabiliyet
kabul etmek
kadar
güç
kaldırmak
kalıp
kalkmak
kalmak
kampanya
kanat
kanser
kapanmak
kar
karar
kardeş
karınca
karşı
karşılamak
karşılaşmak
kas
kasaba
kasırga
kaşar
kategori
katılmak
katrilyon
kaybetmek
kayıp
kaynak
kaza
kazanmak
kelime
kenar
kendi
kese
kesmek
kez
dökmek
kırmak
kırmızı
kısa
zengin olmak
kısım
kış
kıyı
kız
kilo vermek
kilogram
kilometre
kist
kişi
koku
kolay
konmak
konsey
kontrol etmek
konu
konuşmak
kopmak
korumak
koşmak
koşul
koyun
sürü
köpek
kör
kötü
kötülük
kule
kullanmak
kurmak
kurtulmak
kurutmak
kuş
kutup
kuvvet
kuzey
kuzey doğu
küçük
külah
küre
kürek
kürek çekmek
küsmek
kütle
lazım
lira
lisansüstü
lise
lodos
göz
yaş
maaş
maddi
magazin
makale
mal
mal varlığı
Mart
martı
memur
merak etmek
mesafe
mesken tutmak
meteorolojik
metin
metre
mevsim
meydana gelmek
meziyet
midilli
mikrop
mil
milimetre
milyon
motor
muhabir
mutlaka
mutlu olmak
mutluluk getirmek
mücadele etmek
müdür
müşavir
müzik
nadir
nasıl
neden
nehir
nem
neredeyse
nesnel
niçin
Nisan
nitelendirmek
normal
not
numara
o
obje
oda
okul
okumak
okyanus
olağanüstü
olasılık
olay
olmak
onlar
oran
orta
Orta Asya
ortalama
ortaya çıkarmak
otobüs
otomobil
otoyol
oynamak
ozon
öğle
öğrenci
öğrenmek
öğretmen
ölçmek
ölmek
ölüm
ön
önce
önem vermek
önemli
örnek
öte
öykü
öyle
özellik
öznel
özür dilemek
para
parça
pasta
pastırma
patlamak
paylaşmak
pedal çevirmek
pembe
perişan etmek
peynir
pilav
piyango
bilet
pompa
problem
program
psikolojik
radar
rağmen
randevu
rastlamak
ray
rehber
reklam
rekor
renk
resmî
rica etmek
rüzgâr
ekmek
fırtına
biçmek
saat
sabah
sabır
saç
sadece
sağanak
sağlam
sağlamak
sağlık
sahil
sahip olmak
sakınca
sakin
saklamak
salmak
salon
sana
sarı
satıcı
savunmak
saygı
sayı
sebep
seçmek
sekreter
sel
kum
kalmak
selam vermek
sen
septilyon
serin
ses
seviye
sevmek
seyahat
seyahatname
seyirci
seyretmek
sıcak
sıfat
sık
sıkıntı
sıkışık
sınav
sır
sıra
sıra dışı
sırasında
sızlamak
silindir
siz
soğuk
soğumak
son
son bulmak
son dakika
sonbahar
sonra
sonuç
soru
sormak

söylemek
spor
stadyum
su
alt
kamera
sürdürmek
süre
sürekli
sürmek
süslemek
şans
şans oyunu
şekil
şelale
şey
şıp diye anlamak
şiddet
şimdi
şimşek
fırtına
şirket
şu
tabiat
tadını çıkarmak
tahmin
tahrip
tahta
takdir etmek
takmak
talih kuşu
talih
tamam
tamamen
tamamlamak
tamirci
tanımak
tanıtmak
taraf
tarih
tarihe geçmek
tartışmak
tasa
taş
taşımak
taşınmak
tayin etmek
tecrübe kazanmak
tedbir almak
tehlike
tek
tekne
teknik
tel
televizyon
temel
temizlik
tepki
terim
terk etmek
ters
tespit etmek
tıbbî
tıklatma
tıpkı
tırmanmak
top
toplam
toplanmak
toplantı
tornado
trafik
tren
tur
tüketmek
tür
Türk
uç
uçak
uçmak
uçurum
ufak tefek
uğramak
ulaşmak
uygun
uyumak
uzak
uzanmak
uzantı
uzman
uzun
ülke
ümit
üniversite
üretmek
üst
üzere
üzeri
üzmek
var
verim
vücut
yağmak
yağmur
yakalamak
yakıcı
yakın
çevre
yakın
yamaç
paraşüt
yan
yanardağ
yankı
yanlış
yanmak
yapı
yapmak
yara
yaralamak
yaratıcı
yardım
yardımcı fikir
yargı
yarım küre
yarışma
yaş
yaşamak
yaşamını yitirmek
kemale ermek
yaşlanmak
yatırmak
yatmak
yaz
dizi
yazmak
yemek
yeni
yenilgi
yer
yer almak
yeryüzü
yetenek
yetki
yıkamak
yıkmak
yıl
yılbaşı
yılında
yıpratmak
yine
yitirmek
yoğun
yoğunlaşmak
yok
yol
yol açmak
yol almak
yola çıkmak
yolculuk
yosun
tutmak
yön
yöntem
yukarı
yunus
yuva
yuvarlanmak
yüksek
yüksek basınç
yüksek lisans
yükselmek
yürümek
yüzyıl
zam
zaman
zarar
zemin
zengin
zihin
zor
dağ
dayanmak

Ünite 7

açık tutmak
açıklamak
açı
aday
âdeta
ad
ağır
ağız
akşam
akşamüstü
aktarmak
alan
aldırmak
alet
algılamak
alıkoymak
almak
alışmak
almak
alt başlık
alt ıslatma
altı çizili
ama
amaç
ampul
an
ana başlık
ana fikir
ana grup
ana hat
ancak
aniden
anlamak
anlaşmak
anlatmak
anne
ara
ara vermek
araba
iyi
değil
aramak
ard
arkadaş
arkadaş canlısı
artı
artık
artmak
asmak
aslında
aşağı
aşçı
aşırı
atlamak
avantaj
ay
ayak
ayırmak
aynı
ayrıca
ayrıntılı
az
azalmak
azim
baba
bacak
bağırmak
bağlantı
bağ
bahane
bakım
bakış açısı
bakmak
bana
bardak
baskı
baskın
baş
başa dönmek
başarmak
başka
başlamak
başvurmak
bazı
beceri
bedel
beklemek
belirlemek
belirli
ben
benzemek
beslemek
beyin
beyin jimnastiği
bıçak
bırakmak
biçim
bile
bilgi
bilmek
binmek
bir araya getirmek
bir gün
bir süre
bir şey
bir yandan
bir yerlere gelmek
biraz
birçok
birey
biriktirmek
birisi
birkaç
birlikte
bitirmek
bitmek
biz
bize
boş
boş vakit
boyunca
bozuk
bölüm
böylece
bu

bu denli
bu yüzden
buçuk
bugün
bulmak
bunaltmak
bunca
bundan
bunlar
bunun
buradan
burası
bütün
büyük
canlı
cep
cevap vermek
ceviz
ciddi
civar
cümle
çabuk
çağırmak
çakmak çakmak
çalışkan
çalışmak
çatal
çekilmek
çerçeve
çeşit
çevre
çığırtkan
çıkartmak
çıkmak
çıt çıkmamak
çizmek
çocuk
çoğu zaman
çok
çözmek
çözüm
çünkü
dağılmak
dağıtmak
daha
daire
dakika
davranmak
dayalı
dayamak
dayanmak
dede
değer
değil
değişmek
delikanlı
delil
demek
denetçi
denetlemek
deneyim
dengeli
ders
ders çalışmak
ders vermek
devam etmek
dışarı
dışında
diğer
diğer
dikkat
dikkat çekmek
dikkat dağıtmak
dikkat etmek
dikkat toplamak
dikkati dağılmak
dilemek
dinç
dinlemek
dinlenmek
diyagram
diye
doğal
doğru
doktor
dokunmak
dolar
doldurmak
donanım
donatılmak
dökmek
dönmek
döşek
durmak
durum
duş almak
duvar
duygu
duygusal
duymak
dünya
düşmek
düşünce
düşündürücü
düşünmek
düzeltmek
düzen
düzenlemek
düzey
düzgün
ebeveyn
eğer
eğitim
eğitim almak
eklemek
eksik
el
elde etmek
elektrik
eli sıkı
eline geçmek
en
endişeli
engellemek
ertesi
eser
eş
eşit
eşya
etkilemek
etkinlik
etraf
ev
evet
evlat
faaliyet
faktör
fakülte
fark etmek
farkına varmak
fark
fazla
fikir
film
fincan
fiziki
gece
gece
gece yarısı
gecikmek
geç
geçirmek
geçmek
gelenek
geliştirmek
gelmek
genç
genellikle
gerçekleşmek
gerekmek
gereksinim
duymak
geride kalmak
getirmek
gezmek
gibi
gidermek
girmek
gitmek
giyinmek
göndermek
göre
görev
görmek
görsel
görüş
gösterge
göstermek
götürmek
göz
gözden geçirmek
gözlem
grafik
güç
güçlük
gün
gündelik
gündüz
gürültü
güvenmek
haber almak
hafıza
hafta
hafta sonu
haftalık
hakkında
haklı çıkmak
hâlbuki
hâlde
hâlinde
hangi
harcamak
harçlık
hareket etmek
harita
hasta
hata
hatırlamak
hatta
hava
hayal kurmak
hayat
hayat boyu
önem taşımak
hayli
hazır olmak
hazırlamak
hedef
hem
hemen
henüz
hep
her
her gün
her ne kadar
her şey
her zaman
herhangi bir
herkes
hız
hiç
hikâye
hiperaktif
his
hissetmek
hoca
hücre
iç
için
içmek
idare etmek
ifade etmek
ihtiyaç
ilaç
ileri
iletişim
iletmek
ilgi alanı
ilgilenmek
ilgili
ilham
ilham perisi
ilişki
imkân
inanmak
inatçı
insan
insan
kaynak
internet
istek
istemek
iş
iş adamı
iş hayatı
iş ilişkileri
iş yeri
işaret
işaretlemek
işlem
itibar
iyi
izlemek
kâbus
kadar
kader
kâğıt
kahvaltı etmek
kahve
düşkün
kalem
kalmak
kalp
kan
kapı
kar
karikatür
karşı
karşı çıkmak
karşılamak
karşılaşmak
kaşık
katlamak
katmak
kavram
kaybetmek
kaydolmak
kaynak
kazanım
kazanmak
kekeleme
kendi
kere
kesin
kestirmek
kırmak
kısa
kıyafet
kibrit
kim

kişi
kişilik
kişisel
kitap
kolay
komi
kompozisyon
konu
konuşmacı
konuşmak
kopyalamak
kordon
korumak
koşmak
koymak
kullanmak
kuru üzüm
kuruş
kutsal
küçük
kültür
kürdan
laboratuvar
lamba
lira
lokanta
madde
makale
malzeme
mantık
masa
masraf
materyal
mazeret
meğer
memnuniyet
merak etmek
merkez
mesela
meslek
metin
mezun olmak
motivasyon
mutfak
mutlaka
müdahale etmek
müddet
mühendis
mümkün olmak
müşteri
müthiş
müzik
nasıl
ne
ne kadar
ne yazık ki
ne zaman
neden
neler
nereden
nesne
niçin
nitelik
not tutmak
nüfus
o
o kadar
obje
oda
odaklanmak
oksijen
okul
okumak
olağanüstü
olay
olgun
olmak
olumlu
olumsuz
ona
ortadan kalkmak
ortam
ortaya çıkmak
otobüs
oturmak
oyuncu
ödemek
ödev
ödev yapmak
ödün vermek
öğle
öğrenci
öğrenmek
öğretmek
öğretmen
ölmek
ömür boyu
önce
öne çıkmak
önem
örnek almak
öyle
özellik
özet
özür dilemek
para
paragraf
parasız
parça
parmak
pekiştirmek
pıhtılaşmak
pilot
pişmanlık duymak
plan
planlamak
polis
profesyonel
program
psikolojik
radyo
rağmen
rahat
rahatsız olmak
reddetmek
resim
roman
saat
sabah
sadece
sağ
sağlam
sağlamak
sağlık
sahi
sahip olmak
sakar
sallamak
sallanmak
sanat
dal
sanatçı
sandalye
sanmak
sayesinde
sayı
sebep
seçenek
sembol
sen
ses
sessiz
sevmek
seyretmek
sıcak
sığınmak
sık sık
sıkılmak
sıkıntılı
sıklık
sınav
sınıf
sır
sıra
sıradaki
sıralamak
sigara
simge
sinema
sinirli
siz
sizce
sohbet etmek
sol
solak
sona ermek
sonra
sonuç
sormak
soru
sorumluluk
sorun
sorun yaşamak
sosyal
faaliyet
sökmek
söylemek
söz
sözcük
sözel
sözünü kesmek
stil
suları
sunucu
sürdürmek
süre
süreç
sürekli
sürmek
sütun
şans
şarkı
şaşırmak
şekil
şema
şey
şikâyet
şikâyet etmek
şimdi
şoför
şöyle
şu
tabi
tablo
tahmin etmek
tahta
takdirde
takip etmek
taksi
tanımlamak
tarif
tasarlamak
tatil
tatmin etmek
tavır
tek
teknik
tekrarlamak
telefon
televizyon
tempo tutmak
tepki göstermek
tercih etmek
terfi etmek
tespit etmek
test
tırnak
tık
titiz
toplam
toplamak
toplantı
toplum
toplumsal
tutku
tutulmak
tür
Türk
Türkiye
uğramak
uğraşmak
ulaşmak
unsur
unutmak
uyanmak
uyarmak
uydurmak
uygun
uyumak
uzaklaşmak
uzaklık
uzatmak
uzman
uzun
üniversite
giriş
sınav
ünlü
üst
üstün
üstüne
üzere
üzeri
üzerinde durmak
üzerine
vakit
vakit bulmak
var
verim
vermek
yabancı
dil
yağmak
yağmur
yakın
yaklaşmak
yalnızca
yan
yanında tutmak
yani
yanlış
yapmak
yaratıcı
yardım etmek
yardımcı fikir
yardımcı olmak
yarı
burs
yarım küre
yarın
yaş
yaşamak
yaşantı
yatırmak
yatkın
yatmak
yavaş
yazar
yazı
yazılı

yazmak
düşkün olmak
yemek
yeni
yeniden
yer
yerde
yerinde
duramamak
yerine getirmek
yeterince
yeterli
yetişmek
yetiştirmek
yıkanmak
yıl
yine
yitirmek
yoğun
yok
yol
yol açmak
yol göstermek
yorgun
yöneltmek
yönerge
yöntem
yukarı
yurt dışı
yüksek okul
yüksek ses
yürümek
yüze vurmak
zaman
zeki
zengin
zengin olmak
zevk almak
zevk
zıplamak
zihin
zihinsel
ziyaret
ziyaretçi
zor
zorlamak
zorluk
zorunda

Ünite 8

abla
acaba
aç
açıklamak
açmak
ad
adam
adet
âdeta
adım
adres
aferin
ağabey
ağırlamak
ahali
ahlak
ahmak
konuk
ev
sahip
ağırlamak
aile
ait
akademik
akıl
kemirip durmak
akraba
aksine
akşam
aktar
alan
yönelik
alışveriş
alıvermek
Allah
almak
altın
ama
amaç
sonuç
an
ana fikir
ana ileti
Anadolu
anahtar
kavram
anane
anavatan
ancak
anı
anmak
aniden
anlam
anlamak
anlatmak
anlayış
anne
anneanne
ansızın
ara
araç
aramak
arefe günü
arı
arka
arkadaş
artık
artmak
arttırmak
arz etmek
arzu etmek
asla
aslen
asmak
aşağı
aşk olsun
atasözü
ateş
atölye
Avrupalı
ay
ayak uydurmak
ayakta tutmak
ayar (altın)
ayıp
ayıplanmak
ayırmak
aynı zamanda
ayrı
ayrıca
ayrılmak
ayrıntılı
az
azalmak
azaltmak
bağlı
bahar
bahçe
bakakalmak
bakımından
baklava
bakmak
Balıkesirli
bana
banka
bardak
barıştırılmak
baş
başarı
başarılı
başbakan
başı dönmek
başını kaldırmadan
başka
başkan
başkası
başlamak
başvurmak
bayram
bayram namazı
bayram şekeri
bayramlaşmak
bazen
bazı
becermek
beğenilmek
beklemek
beklenmedik
bekletilmek
bekleyedurmak
belediye
belge
belirtmek
belki
belli
ben
beraber
bereket
beri
beyefendi
bırakmak
biçim
bildirmek
bile
bilgi vermek
bilmek
bir arada
bir araya gelmek
fincan
kahve
kırk
yıl
hatır
var
bir gün
bir süre
bir şey
bir türlü
bir yandan
biraz
birbiri
birçok
birden
biri
birlikte
birtakım
bitirmek
bitki
biz
bol
bolluk
boş
boşluk
boyunca
böyle
böylece
bu
bu kadar
bugün
bulmak
bundan dolayı
bundan sonra
bunlar
saymak
bura
buyurmak
bütçe
büyük
cana yakın
cevap
cümle
çalışmak
çalmak
çarpmak
çat kapı
çay
çekilmek
çerçi
çeşit
çevre
çıkagelmek
çıkmak
çiçek
çini sanatı
çocuk
çocukluk
çoğalmak
çok
çünkü
dağınık
daha
iyi
nasip
dahi
dahil etmek
dakika
dantel
dargın
darısı başımıza
davet etmek
davranış
davranmak
dayanışma
dede
değer
değil
değişik
değişmek
demek
deneme
deneyim
deniz
derece
ders çalışmak
devam etmek
devir
devlet
devlet dairesi
devlet memuru
deyim
deyiş
dışarı
dışında
dışkı
diğer
dikkat
dikmek
dilek
dinlemek
diyalog kurmak
diyar diyar
gezmek
diye
büyümek
doğmak
doğru
doktor
dolap
dolaylı anlatım
donakalmak

dondurma
doyurmak
döllenmek
durum
duvar
duymak
düğün
dün
düşeyazmak
düşmek
düşünce
düşünmek
düşünüp durmak
düzeltmek
düzenlemek
efendim
eğer
eğitim
eğreti
ek
ekip
ekmek
ekonomi
ekonomik
eksiltmek
el
el emeği
el sanatları
el üstünde tutmak
elde etmek
eleştiri
eline sağlık
emanet
en
erken
esas
eski
esnaf
eş
eşya
etkilemek
etmek
ev
ev hâli
ev halkı
ev sahibi
evet
evlenmek
evlilik
evsel atık
eylem
ezeli
faaliyet
fakat
fakülte
fal bakmak
inanmak
kalmak
fark
fark etmek
farklı
fatura
fazla
ferah
fıkra
fırsat
fidan
film
fincan
galiba
gayret göstermek
gayrimenkul
gece
geç
geçmek
gelenek
gelin
gelişmek
gelmek
genç
genellikle
geniş
gerçekleşmek
gerçekten
gerekli
gerekmek
geri çevirmek
geri
getirmek
gezmek
gibi
gidermek
girişimci
girmek
gitmek
giyinmek
gömlek
göndermek
gönül vermek
göre
görev
görmek
görüş
görüşmek
gösterge
göstermek
göz
grup
gübre
güç
güle güle
oturmak
gülünç
gün
günah
gündelik
günübirlik
gürültü
güzel
güzelleşmek
haber
hafta sonu
hakkında
haksızlık
hâl
hâlâ
halk
eğitim
merkez
halk ozanı
hallaç
hammadde
hangi
hanım
hanımefendi
hareket
hasta
hastalanmak
hastane
hatırlamak
hatta
hayat
haydi
hayırlı uğurlu
olsun
hayvan
hazır
hazırlamak
hazırlık
hediye
hediye etmek
helal olsun
hem
hemen
henüz
hep
hepimiz
hepsi
her
her gün
her şey
her zaman
herhalde
herhangi
herkes
hesaplamak
heyecanlanmak
heyecanlı
hırsız
hız
hiç
hiçbir
hikâye
hissetmek
hizmet
hormon
hoş bulduk
hoş geldiniz
hoş sohbet
hoşça
hoşça kalın
hukuk
huzur
hürmet
içecek
içmek
için
ifade etmek
ihtimal
ihtiyaç
orta
sade
ikna etmek
ikram
ikram etmek
ikramda bulunmak
ilerlemek
ilgi alanı
ilgi göstermek
ilgilenmek
ilişki
ilk
imkân
imza
imza atmak
inanmak
inceleme
insan
insanlık
inşallah
isim
istemek
iş
iş yeri
işaret
işçi
işlemeli
işlev
işte
işveren
ithal etmek
iyi
İyi günler
iyilik
iyisi
izlemek
kabul etmek
kaçırmak
kaçmak
kadar
kadın
kahvaltı etmek
kahve
peyke
alem
nizam
yüz
kara
ama
ağartmak
kaktüs
kalabalık
kalaycı
kaldırım
kaleci
kalem
kalıp
kalite
kalkmak
kalmak
kamu
kan
kan şekeri
kanıt
kan içinde kalmak
kapalı
kapatmak
kapı
kapsam
karayolları
karıştırmak
karşı
karşılamak
karşılaştırma
karşılık
kasaba
kaşık
katlı
kavga
kavram
kaydetmek
kaynaşma
kazanmak
keçi
kelime
kenar
kendi
kendi başına
kendi çapında
kendi yağında
kavrulmak
kendine özgü
kendini adamak
kesinlikle
kısmet
kış
kız
kız istemek
kilo
kim
kimi zaman
kimse
kiracı
kişi
kitap
koca
kolay
kolaylık
kolonya
koltuk
komşu
komşuluk
konu
konuk
konuk olmak
konuksever
konuşmak
konuşulmak
koşmak
koşul

kovan
koymak
koyulaşmak
köpük
kötü
köy
köy odası
kredi çekmek
kullanmak
kulübe
kural
kurmak
kurum
kusur
kusura bakmak
kutlama
küçük
kültür
kültürel
küskün
kütüphane
lezzetli
lira
lise
lütfen
maalesef
madde
maddi
madem
mağaza
mahalle
makale
makine
market
masraf
mekân
memleket
mensup
merdiven
mesaj
mesele
meşgul
metin
metrekare
meyve
millet
milyon
misafir
misafir ağırlamak
bereket
misafir edilmek
kısmet
misafir odası
misafir olmak
bırakmak
misafir salonu
ummak
bulduğunu yemek
nasip
bırakmak
misafirlik
misafirperver
mobilya
modern
mutfak
mutlu olmak
mutluluk
mücadele
müdür
müsaade
müsaade etmek
müşteri
müzik
nakit
nasıl
nasip olmak
ne
ne kadar
ne üzerine
neden
nedir
nefes borusu
nerede
nereli
nesnel
neyse
çıkmak
fal
nezaket
niçin
zahmet etmek
normal
not
o
o sırada
oda
oğul
okul
okumak
olay
olmak
Olur mu öyle şey
oluşmak
ona
ondan
onlar
onur
ora
orada
orakçı
oran
organik
orta şekerli
ortam
otobüs
oturma odası
oturmak
oynamak
oyun
ödemek
ödül
öğrenci
öğrenmek
öğretmek
öğretmen
öleyazmak
ön
önce
önde gelmek
önem
önemli
örneğin
örnek
örnek olmak
övmek
öykü
özel
özel sektör
özellik
özellikle
özen
özet
özgü
öznel
para
paragraf
parça
patlama
patron
pay etmek
paylaşmak
pazar
pazarlamak
pek
peki
peşin
pişirmek
planlamak
proje
radyo
rağmen
rahat
rahatsız etmek
ramazan bayramı
resim
ruh
ruhsat
saat
sabah
sabır
sade
sadece
sağ ol
sağlamak
sağlıcakla kal
sağlık
sahip
sahne
salon
sanatsal
sanayi
sanki
satın almak
satmak
savunmak
saye
saygı
sayı
saymak
saz
sebep
seçenek
sektör
sen
sene
sera
serbest
sermaye
servis etmek
sessizce
sevinmek
seviye
sevmek
sıcakkanlı
sıfırdan başlamak
sıkıntı
sıklık
sınav
sınıf
sıradanlaşmak
sıratlı
simge
sinema
siz
sizce
sofra
soğuk
sohbet etmek
sokak
sokmak
sol
solucan
solucan gübresi
somut
son
sonra
sonuç
sormak
soru
sorun
sosyal
sosyal hayat
soyut
söylemek
söylenmek
söz
söz vermek
sözcük
su
sunmak
sülale
süregelmek
sürmek
sürpriz yapmak
süsleme
süt
şahıs
şaşırtmak
şayet
şehir
şeker
şekil
şeref
şey
şimdi
şirket
şöyle
şu
şurup
tabak
takip etmek
taksit
tamamlamak
tanım
tanımak
tanımlama
tanışmak
tanıtmak
tanrı misafiri
geri çevirmek
taraf
tarif
tarihsel
tartışma
tarz
taşımak
taşınmaz eşya
tat
tatlı
tazelenmek
tecrübe
tedirgin olmak
teklif etmek
teknik
teknoloji
tekrar
telafi etmek
telaş
televizyon
tema
temel
temiz
temizlemek
temizlik
tercih
tercih etmek
terim
terk
tespit etmek
teşekkür etmek
teşvik
teyze
ticaret
tok
top
toplam
toplamak
toplanmak
topluca
toplum

toplumsal
toprak
tören
tuhaf bulmak
turist
tutmak
tutum
tuz
tükenmez kalem
tüketim
tüm
tür
Türk
Türk kahvesi
Türkçe
türkü
ufak
ufuk
uğraşmak
uğurlamak
uğurlu gelmek
ulaşmak
unutulmak
usta
uyanmak
uygulamak
uygun
uyku
uyumak
uyuyakalmak
üçüncü
ülke
üniversite
ünlü
üretmek
ürün
üstünkörü
ütü masası
ütülemek
üzeri
üzülmek
vadi
vakit geçirilmek
vakti gelmek
var
var olmak
varlık
vergi
vergi dairesi
vergi numarası
verim
vermek
yabancı
yakın
yaklaşmak
yalnızlık
yan
yanık
yanlış
yansıtmak
yapı
yapmak
yaprak sarması
yaptırmak
yararlanmak
yardımcı
yarın
yarışmak
yaş
yaşam
yaşamak
yaşantı
yaşatılmak
yaşlı
yatmak
yayımlamak
yazar
yazı
yazmak
yemek
yeni
yeniden
yenmek
yer
yerine
yerine göre
yerini almak
yerleşmek
yetenek
yeterli
yetişmek
yetiştirmek
yetmek
yıkamak
yıl
yine
yitirmek
yiyecek
yoğun bakım
yok
yol
yolcu
yorgunluk
yorulmak
yorum
yön
yöresel
yukarı
yurt dışı
yurtiçi
yükseltmek
yüz
yüzmek
yüzyıl
zahmet etmek
zahmet olmak
zaman
zaman ayırmak
zaman geçirmek
zanaat
zaten
ziyade olsun
ziyaret etmek
makbul
zor
zorlamak

B2 DİL BİLGİSİ

1. ÜNİTE

Sıfat-Fiil Ekleri:

- -Ar: Çalar saatin zili bozulmuş.
- -Ir: Gelir vergisini ödedin mi?
- -r: Okuryazar olmak önemli.
- -mAz: Görünmez kaza işte!
- -Ası: Eli öpülesi bir anne o!

Zarf-fiil Ekleri:

- -AnA kadar/-IncAyA kadar:

Anne uyuyana kadar bebeğin yanında bekledi.

Anne uyuyuncaya kadar bebeğin yanında bekledi.

- -mAksIzIn: Uyumaksızın ders çalışmış.

Bütün Zamanların Hikâyeleri:

- Dün okuldan çıkmış eve gidiyordum, Ayşe'yi gördüm.
- Eve gidecektim ama sonra vazgeçtim.
- Eve gitseydim temizlik yapacaktım.
- Sen beni aradığında ben çoktan eve gitmiştim.
- Eğer önceden haber verseydin eve daha erken giderdim.
- Misafir geleceği için erkenden eve gitmeliydim.

2. ÜNİTE

Sıfat fiil eki

- -mIş: Patlamış mısır alalım mı?

Zarf fiil ekleri:

- -DIğI sırada: Beni aradığın sırada eve girmek üzereydim.
- -DIğIndA: İşten çıktığında hava çoktan kararmıştı.
- -DIğI zaman: Ayşe'yi gördüğüm zaman çok heyecanlanıyorum.
- -AcAğI zaman: Yemek yapacağı zaman hemen mutfağı temizler.
- -AcAğI sırada: Telefonu açacağı sırada yere düşürdü.

Bütün zamanların rivayetleri

- Dün okuldan çıkmış eve gidiyormuş Ayşe'yi görmüş.
- Eve gidecekmiş ama sonra vazgeçmiş.
- Eve gitseymiş temizlik yapacakmış.
- Eğer önceden haber verseymişsin eve daha erken gidermiş.
- Misafiri geleceği için erkenden eve gitmeliymiş.

3. ÜNİTE

Dolaylı Anlatım:

İsimlerin Dolaylı Anlatımı:

- Emre: "Ben öğretmenim."
- Emre öğretmen olduğunu söyledi.

Fiillerin Dolaylı Anlatımı:

- Emre: "Ben şimdi alışveriş yapıyorum."
- Emre şimdi alışveriş yaptığını söyledi.

Emir Kipinin Dolaylı Anlatımı:

- Emre: "Alışveriş yap."
- Emre bana alışveriş yapmamı söyledi.

İstek Kipinin Dolaylı Anlatımı:

- Emre "Birlikte alışveriş yapalım."
- Emre birlikte alışveriş yapmayı teklif etti.

Soruların Dolaylı Anlatımı:

- Zeynep: "Yarın ne yapacaksın?"
- Zeynep bana yarın ne yapacağımı sordu.

4. ÜNİTE

Zarf Fiil Ekleri:

- Boyunca: Tatil boyunca çok eğlendik.
- Süresince: Tatil süresince çok eğlendik.
- -DIğI sürece: Derslerine çalıştığın sürece sınavlardan yüksek puanlar alırsın.
- -DIğI zaman: Fazla uyuduğum zaman başım ağrıyor.
- -DIkçA: Bebeğini mutlu gördükçe annesi de mutlu oluyordu.
- -IncA: Okuldan çıkınca evine gider.
- -Ar....-mAz: Uçaktan iner inmez annesini aradı.

B2 DİL BİLGİSİ

- -AcAğI sırada: Banyoya gireceği sırada telefonu çaldı.

5. ÜNİTE

Gereklilik Kipinin Dolaylı Anlatımı:

- Serkan: "Ders çalışmalıyım."
- Serkan ders çalışması gerektiğini söyledi.

Zarf-fiil ekleri:

- -DIğI için: Eve geç geldiğim için annem kızdı.
- -DIğIndan: Eve geç geldiğimden annem kızdı.
- -AcAğI için: Maria, Türkiye'de yaşayacağı için Türkçe öğreniyor.
- -AcAğIndAn: Maria, Türkiye'de yaşayacağından Türkçe öğreniyor.

6. ÜNİTE

Birleşik Çatı:

- Müdür tarafından yazı sekretere yazdırıldı.
- Ayşe, Zeynep ve Elif'i tanıştırmış.
- Dondurulmuş gıdalar -18 C'de saklanmalı.
- Ablamın ödevlerime yardım etmesi işimi kolaylaştırıyor.
- Bu lokantada bulaşıklar her zaman bulaşık makinesinde yıkatılır.
- Anne çocuklarına pastayı eşit olarak paylaştırdı.

Zarf-fiil Ekleri:

- -DIğI hâlde: Hiç okula gitmediği hâlde okuma yazma biliyor.
- -mAsIna rağmen: Spor yapmamasına rağmen kilo vermiş.
- -AcAğI halde: Kızılay'a gideceği halde Ulus'a gitmiş.
- -E rağmen: Yağmura rağmen pikniğe gittik.

7. ÜNİTE

Zarf fiil ekleri:

- -mAk yerine: Ders çalışmak yerine oyun oynuyor.
- -AcAğInA: Ders çalışacağına oyun oynuyor.
- -AcAğI yerde: Ders çalışacağı yerde oyun oynuyor.
- -mAktAnsA: Ders çalışmaktansa oyun oynamayı tercih ediyor.
- -DIğI takdirde: Babası başarılı olduğu takdirde ona telefon alacakmış.
- -mAsI durumunda: Babası başarılı olması durumunda ona telefon alacakmış.
- -mAsI hâlinde: Babası başarılı olması hâlinde ona telefon alacakmış.

8. ÜNİTE

- -I vermek: Projeyi bir günde bitiriverdi.
- -A kalmak: Adam kadının arkasından bakakaldı.
- -A durmak: Siz salatayı yapadurun, ben ekmek alıp geleceğim.
- -A yazmak: Çocuk merdivenlerden düşeyazdı.
- -A gelmek: Bu masal yıllardan beri anlatılagelir.

Seviyeler	
A1 A2	TEMEL
B1 B2	ORTA
C1 C2	İLERİ

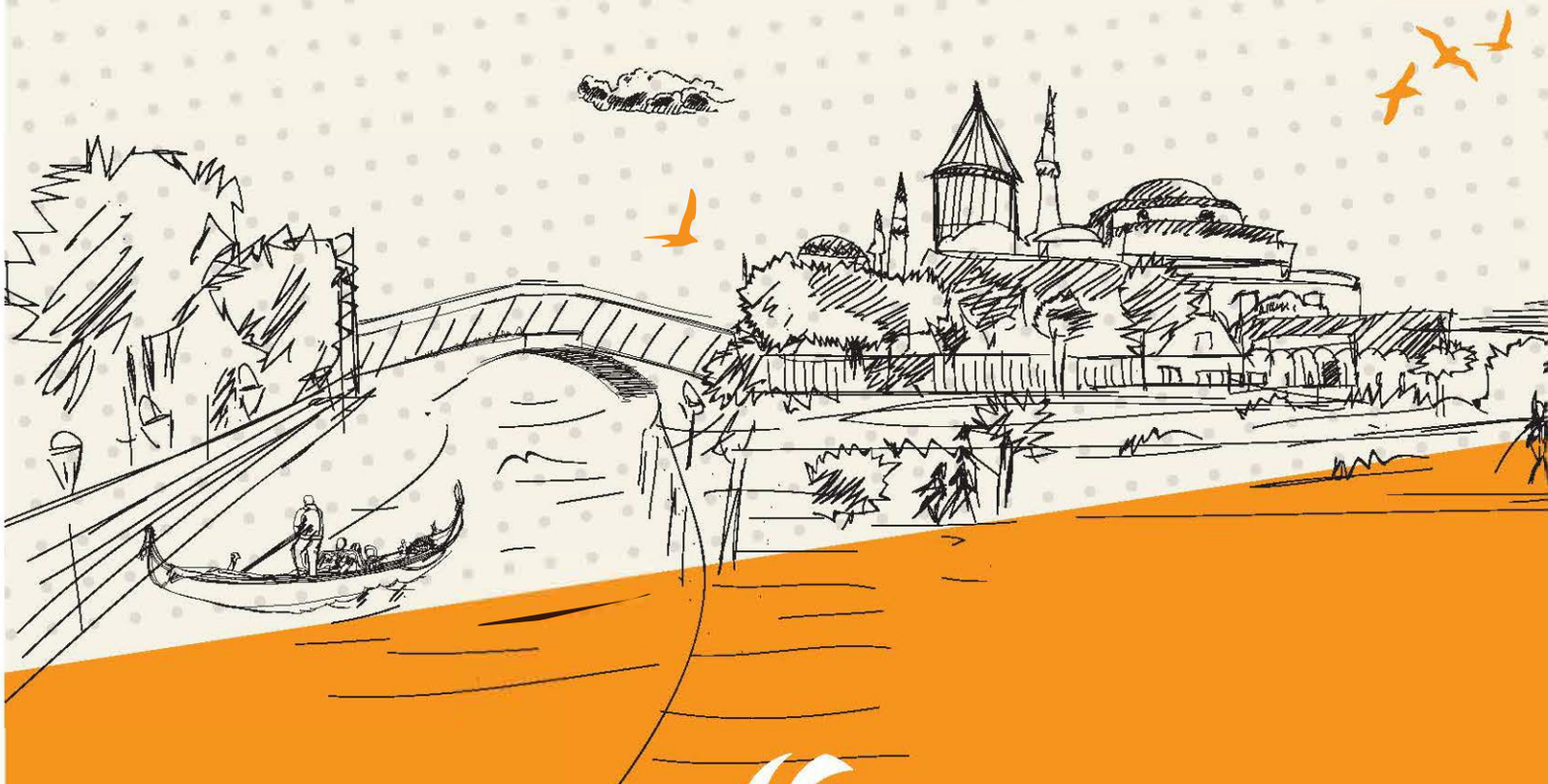

Yunus Emre Enstitüsü

www.yee.org.tr

Yunus Emre Enstitüsünün yazılı izni olmadan tamamen veya kısmen kopyalanamaz, çoğaltılamaz.

Dağıtım: Karbey Yayıncılık Eğitim ve Dan. Hiz. San. Tic. Ltd. Şti.
Tel: 0 212 512 56 33 - 0 212 511 68 28

ISBN 978-605-87010-2-1